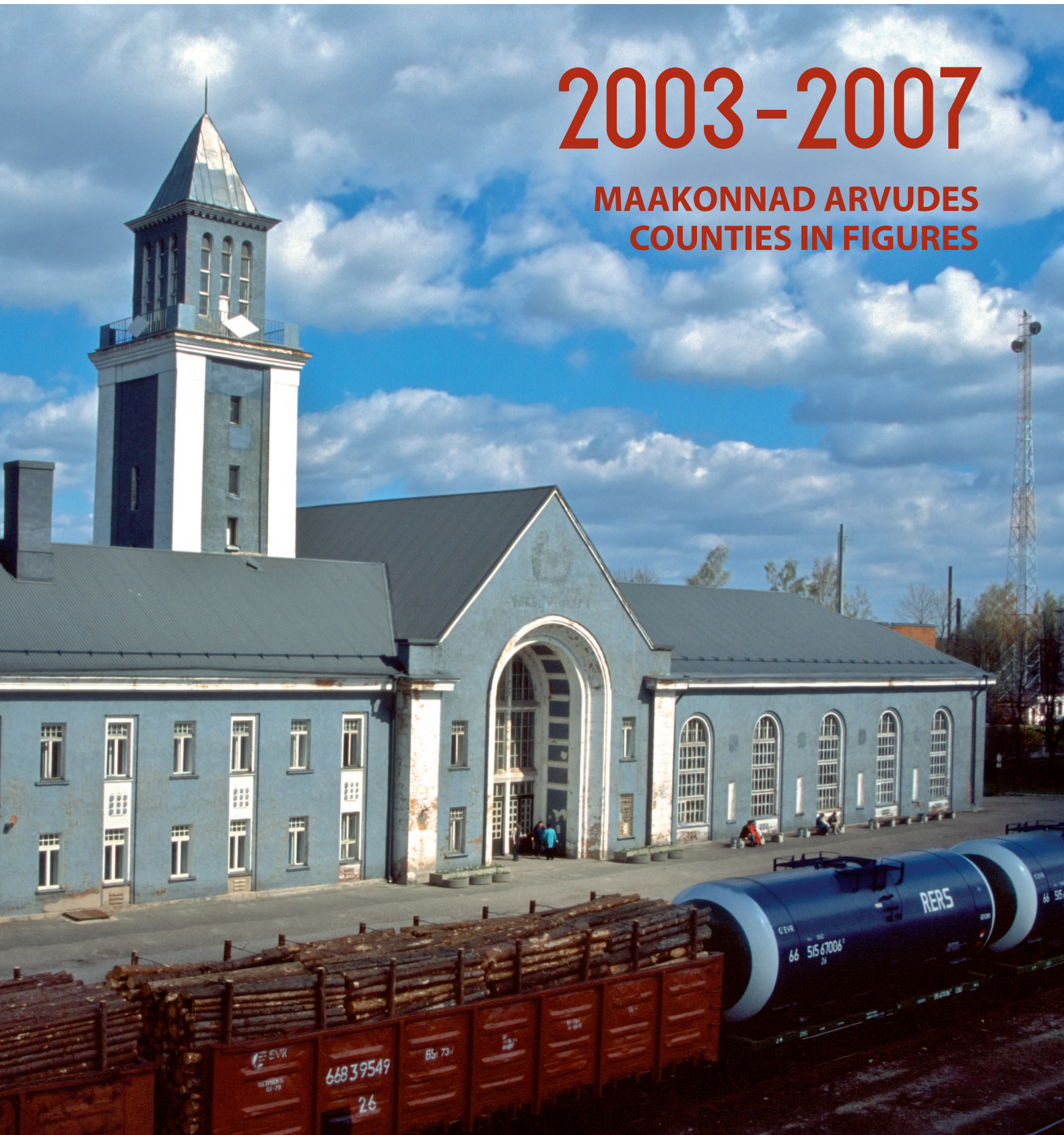


# 2003-2007

MAAKONNAD ARVUDES  
COUNTIES IN FIGURES



STATISTIKAAMET  
STATISTICS ESTONIA

# 2003-2007

**MAAKONNAD ARVUDES**  
COUNTIES IN FIGURES

TALLINN 2008

## MÄRKIDE SELETUS EXPLANATION OF SYMBOLS

- ... andmeid ei ole saadud või need on avaldamiseks ebakindlad  
*data not available or too uncertain for publication*
- .. mõiste pole rakendatav  
*category not applicable*
- nähtust ei esinenud  
*magnitude nil*
- x andmete avaldamist ei võimalda konfidentsiaalsuse põhimõte  
*data are confidential*
- 0 näitaja väärtus väiksem kui pool kasutatud mõõtühikust  
*magnitude less than half of the unit employed*

Koostanud töörühm koosseisus Mihkel Servinski (töörühma juht), Marika Kivilaid, Kristi Lehto ja Greta Tischler  
Toimetanud Liis Haugas  
Inglise keele toimetanud Heli Taaraste  
Kaardid kujundanud Ülle Valgma  
Küljendus: Uku Nurges, Alar Telk  
CD disain: Andrus Aru

*Compiled by a working group composed of Mihkel Servinski (head of the working group),  
Marika Kivilaid, Kristi Lehto and Greta Tischler  
Edited by Liis Haugas  
English edited by Heli Taaraste  
Maps by Ülle Valgma  
Layout by Uku Nurges, Alar Telk  
CD design by Andrus Aru*

ISSN 1406-2828  
ISBN 978-9985-74-436-9

Autoriõigus/copyright: Statistikaamet, 2008  
Kaanefoto/Cover photo: Arne Ader

Väljaande andmete kasutamisel või tsiteerimisel palume viidata allikale  
*When using or quoting the data included in this issue, please indicate the source*

Kirjastanud Statistikaamet, Endla 15, 15174 Tallinn  
Trükkinud Ofset OÜ, Paldiski mnt 25, 10612 Tallinn  
August 2008

*Published by Statistics Estonia, 15 Endla St, 15174 Tallinn  
Printed by Ofset Ltd, 25 Paldiski Rd, 10612 Tallinn  
August 2008*

## SISUKORD

Saateks.....	4
1. Eesti regionaalareng. Kristi Lehto.....	6
2. Valgamaa — Eesti lõunavärv. Kalev Härk.....	18
3. Piirkondlik sisemajanduse koguprodukt. Anastassia Žegulova.....	30
4. Eesti, Läti ja Leedu tööturu põhinäitajad ja piirkondlikud erinevused. Mihkel Servinski.....	41
Harju maakond.....	52
Hiiu maakond.....	60
Ida-Viru maakond.....	68
Jõgeva maakond.....	76
Järva maakond.....	84
Lääne maakond.....	92
Lääne-Viru maakond.....	100
Põlva maakond.....	108
Pärnu maakond.....	116
Rapla maakond.....	124
Saare maakond.....	132
Tartu maakond.....	140
Valga maakond.....	148
Viljandi maakond.....	156
Võru maakond.....	164
Tallinn.....	172
Eesti.....	179
Selgitusi esitatud andmete kohta.....	187

## CONTENTS

<i>Foreword.....</i>	<i>5</i>
<i>1. Regional development of Estonia. Kristi Lehto.....</i>	<i>14</i>
<i>2. Valga county — southern gate of Estonia. Kalev Härk.....</i>	<i>26</i>
<i>3. Regional gross domestic product. Anastassia Zhegulova.....</i>	<i>37</i>
<i>4. Main indicators and regional differences of Estonian, Lithuanian and Latvian labour markets. Mihkel Servinski.....</i>	<i>49</i>
<i>Harju county.....</i>	<i>52</i>
<i>Hiiu county.....</i>	<i>60</i>
<i>Ida-Viru county.....</i>	<i>68</i>
<i>Jõgeva county.....</i>	<i>76</i>
<i>Järva county.....</i>	<i>84</i>
<i>Lääne county.....</i>	<i>92</i>
<i>Lääne-Viru county.....</i>	<i>100</i>
<i>Põlva county.....</i>	<i>108</i>
<i>Pärnu county.....</i>	<i>116</i>
<i>Rapla county.....</i>	<i>124</i>
<i>Saare county.....</i>	<i>132</i>
<i>Tartu county.....</i>	<i>140</i>
<i>Valga county.....</i>	<i>148</i>
<i>Viljandi county.....</i>	<i>156</i>
<i>Võru county.....</i>	<i>164</i>
<i>Tallinn.....</i>	<i>172</i>
<i>Estonia.....</i>	<i>179</i>
<i>Comments on presented data.....</i>	<i>191</i>

## SAATEKS

Kogumik „Maakonnad arvudes. *Counties in figures*” ilmub kaheteistkümnendat korda ja selle eesmärk on sama, mis varasematel kogumikel — anda teavet Eesti maakondade arengu kohta. Eelmiste kogumikega sarnaselt toome ka nüüd ära hulgaliselt arve ja seletame neid kogumiku artiklites.

Traditsioonilises avaartiklis jälgib Kristi Lehto Eesti regionaalarengu strateegias püstitatud eesmärkide täitmist. Kogumiku teises artiklis annab Valga maakonna arengust ja probleemidest ülevaate maavanema ülesandeid täitev Kalev Härk. Kolmandas artiklis vaatleb Anastassia Žegulova Eesti majanduse piirkondlikku arengut ühe majandusarengu olulisema ja enimkasutatud näitaja ehk sisemajanduse koguprodukti kaudu. Neljandas artiklis võrreldakse Eesti, Leedu ja Läti piirkondade tööturu arengut.

Statistikaameti korraldatud tarbijauuringud näitavad, et piirkondliku statistika kogumikud on hästi vastu võetud. Eriti hea meel on koostajatel selle üle, et üks suuremaid sihtgrupe ehk ajakirjandus leiab üha sagedamini üles Statistikaameti piirkondliku statistika kogumikud ja regionaalarengu andmebaasi ning kasutab toodetud infot Eesti elu kirjeldamisel.

Kogumiku koostajana tahan tähelepanu juhtida raamatu vahel olevale CD-le, millelt leiate raamatus trükitust tunduvalt rohkem andmeid Eesti piirkondade kohta. CD-lt leiate ka varem ilmunud kogumikes avaldatud artiklite arhiivi. Loodan, et sel aastal leiab CD varasemast rohkem kasutamist.

Hea meel on selle üle, et pärast väikest vaheaega saime tänu kolleegide pingutusele taas avaldada väliskaubanduse andmeid maakonna järgi. Lisandunud on ka piirkondliku sisemajanduse koguprodukti andmed Tallinna kohta. Kahjuks on ka tagasilööke. Sel aastal ei leia tarbija kogumikust andmeid alushariduse kohta. Statistikaamet on alustanud alushariduse kohta peetava statistika korrastamist ja enne tööde lõppu pole selle valdkonna statistika kasutajatele kättesaadav.

Nagu eelmiselgi aastal juhin tähelepanu sisemajanduse koguprodukti näitaja tootmise eripärale. Selle kasutajad peavad arvestama, et näitaja väärtusi korrigeeritakse igal aastal tagasiulatuvalt. See on lõplike andmete tootmisprotsessi lahutamatu osa. Tarbijale tähendab see, et enne kogumikus avaldatud andmete kasutamist on soovitatav kontrollida, kas korraline andmete korrigeerimine on juba tehtud või mitte.

Täna Kalev Härki, kes Valga maavanema ülesandeid täites leidis pingelise töö kõrvalt aega kirjutada maakonna arengut analüüsiv artikkel. Loodan, et teised maavanemad järgivad edaspidi Valga kolleegi eeskujul.

Mihkel Servinski  
Statistikaameti regionaalvaldkonna peaanalüütik

## FOREWORD

*The publication „Maakonnad arvudes. Counties in Figures” is issued for the twelfth time and its purpose is the same as in case of previous publications — to provide information about the development of Estonian counties. Similarly to previous publications, we present a lot of numerical data and explain them in the articles of publication.*

*In the traditional opening article, Ms Kristi Lehto observes fulfilment of the objectives set in the Estonian Regional Development Strategy. In the second article of the publication, Mr Kalev Härk, being in the capacity of County Governor, provides an overview of the development and problems of Valga county. In the third article, Ms Anastassia Zhegulova examines the regional development of Estonian economy through the most important and widely-used indicator, i.e. the gross domestic product. The fourth article presents comparisons of the developments on the Estonian, Lithuanian and Latvian labour markets.*

*The consumer surveys organised by Statistics Estonia show that the regional statistics-related publications have been accepted positively. The compilers especially appreciate the fact that one of our largest target groups, i.e. the press, takes more and more interest in the publications of regional statistics and in the Regional Development Database of Statistics Estonia and uses the information produced in order to describe the life of Estonia.*

*Being one of the compilers of this publication, I would like to draw your attention to the CD accompanying the printed work. The CD presents significantly more data on the regions of Estonia than the printed version. The CD also contains an archive of the articles of previous publications. I hope that this year the CD will be used more widely than before.*

*I am happy to acknowledge that after a short interval we have managed to publish foreign trade-related data again due to the efforts of our colleagues. Furthermore, data on the regional gross domestic product of Tallinn have been added. Unfortunately, there have also been setbacks. This year, the consumer cannot find any data on the preprimary education in the publication. Statistics Estonia has started revision of the preprimary education-related statistics and the statistics of this domain will not be available for consumers before the end of these works.*

*Like in the previous year, I would like to draw your attention to the peculiarities of producing the gross domestic product indicator. The respective users should bear in mind that every year the values of this indicator are recalculated retroactively. This is an integral part in the production process of final data. Thus, before using the data made available in the publication, we advise consumers to check whether a regular data revision has already been carried out or not.*

*I would like to express my thanks to Mr Kalev Härk who, fulfilling the responsibilities of County Governor, could despite his tight work schedule find time and write an article analysing developments of Valga county. I hope that other county governors will follow the example of their Valga colleague in future.*

*Mihkel Servinski  
Statistics Estonia, Principal Analyst of Regional Statistics*

# 1. EESTI REGIONAALARENG

**Kristi Lehto**  
Statistikaamet

Eestis on kirjutatud palju strateegiaid ja arengukavu. Igas arengukavas on koht eesmärkidel ja nende täitumist kontrollivatel mõõdikutel. Eesmärkide poole liikumist ja mõõdikute täidetust üldjuhul pidevalt ei analüüsita.

Eesti regionaalpoliitika tähtsaim dokument on Eesti regionaalarengu strateegia 2005–2015 (Eesti ... 2005). See artikkel analüüsib Eesti regionaalarengu strateegias püstitatud eesmärkide täidetust aastatel 2003–2007.

Eesti regionaalarengu strateegias on märgitud, et riigi regionaalpoliitika meetmestiku üldeesmärk aastani 2015 on kõigi piirkondade jätkusuutliku arengu tagamine, tuginedes piirkonnasisestele arengueeldusele ja eripärale ning pealinnaregiooni ja teiste linnapiirkondade konkurentsivõime kvalitatiivsele arendamisele.

Riigi regionaalpoliitika meetmestiku üldeesmärgi poole liikumise jälgimiseks kasutatakse nelja mõõdikut:

- Harju maakonna rahvastiku osatähtsus püsib alla 41% Eesti elanikkonnast;
- Põhja-Eesti sisemajanduse koguprodukti osatähtsuse kasv pidurdub ja püsib alla 70% Eesti sisemajanduse koguproduktist (Põhja-Eesti = Harju maakond);
- ühegi maakonna aastakeskmise tööhõive (mõõdetuna tööhõive määrana vastavalt Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni metoodikale) ei ole madalam kui 45%;
- ühegi maakonna keskmine elatustase (mõõdetuna leibkonnaliikme kuukesmise netosissetulekuna (edaspidi: leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek)) ei ole madalam kui 61% kõrgeimast maakondlikust näitajast.

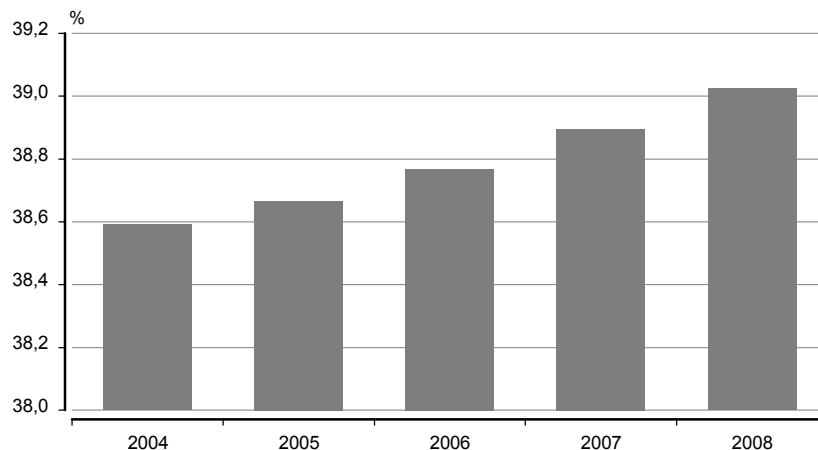
Komplekssemalt saab maakondade erisusi mõõta arenguindeksiga (Eesti ... 2004). Arenguindeks on ettevõtete müügitulu, leibkonnaliikme kuusissetuleku ja tööhõive määra pingeridade kohapunktide summa. Mida väiksem on arenguindeksi väärtus, seda parem on maakonna sotsiaal-majanduslik olukord.

Esmalt vaatame lähemalt regionaalarengu strateegia mõõdikuid ja seejärel arenguindeksit. Analüüsis kasutatakse aastate 2003–2007 andmeid. Sisemajanduse koguprodukti ja müügitulu andmed on vastavalt aastate 2001–2005 ja 2002–2006 kohta.

## Rahvastik

Eesti regionaalarengu strateegia esimene eesmärk — Harju maakonna rahvastiku osatähtsus püsib alla 41% Eesti elanikkonnast — on täidetud (joonis 1.1). Aastatel 2004–2008 suurenes Harju maakonna rahvastiku osatähtsus igal aastal 0,1 protsendipunkti ja oli 2008. aasta algul 39%. Kui Harju maakonna rahvastiku osatähtsus suureneb samas tempos, jõutakse kriitilise piirini 20 aasta pärast. Arvestades Harju maakonna rahvastiku osatähtsuse kasvu kiirust, jääb ka strateegia lõpp-aastal regionaalarengu strateegia esimene eesmärk täidetuks, st kriitilist piiri tõenäoliselt ei saavutata.

Joonis 1.1 **Harju maakonna rahvastiku osatähtsus aasta algul, 2004–2008**  
Figure 1.1 *Share of the population of Harju county at the beginning of the year, 2004–2008*

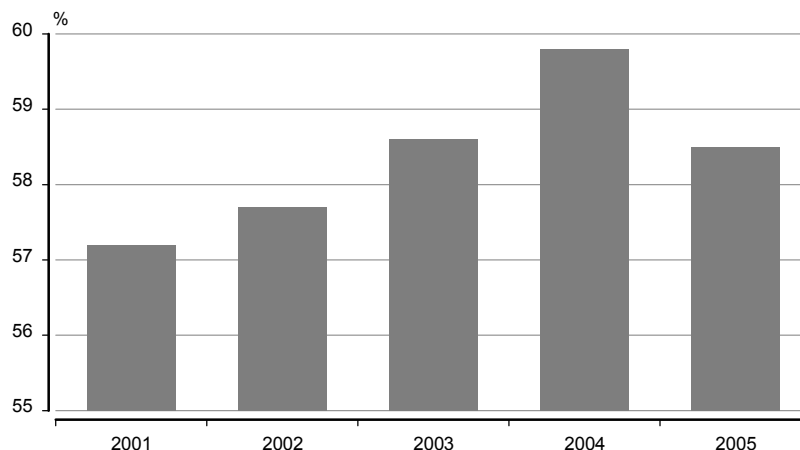


**Sisemajanduse koguprodukt**

Eesti regionaalarengu strateegia teine eesmärk — Harju maakonna sisemajanduse koguprodukti osatähtsuse kasv pidurdub ja püsib alla 70% Eesti sisemajanduse koguproduktist — oli aastatel 2001–2005 täidetud. Aastatel 2001–2004 Harju maakonna sisemajanduse koguprodukti osatähtsus suurenes, 2005. aastal aga vähenes (joonis 1.2). Regionaalarengu strateegias toodud kriitilist piiri aastaks 2015 tõenäoliselt ei ületata.

Põhjalikumalt saab regionaalse sisemajanduse koguprodukti kohta lugeda Anastassia Žegulova artiklist “Piirkondlik sisemajanduse koguprodukt” lk 30–36.

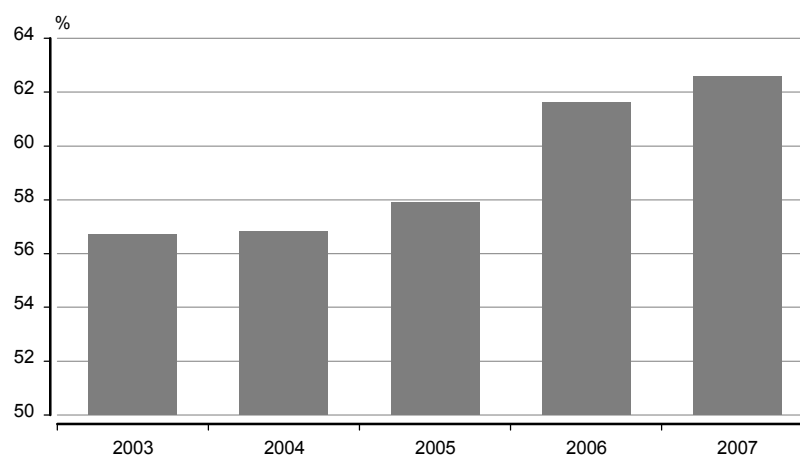
Joonis 1.2 **Harju maakonna osatähtsus sisemajanduse koguproduktis, 2001–2005**  
Figure 1.2 *Share of Harju county in gross domestic product, 2001–2005*

**Tööhõive**

Eesti regionaalarengu strateegia kolmas mõõdik on tööhõive, mida mõõdetakse tööhõive määraga — hõivatute osatähtsus 15–74-aastaste hulgas.

Aastatel 2003–2007 kasvas Eesti tööhõive määr 5,9 protsendipunkti: 56,7%-st 62,6%-ni (joonis 1.3). Eelmise aastaga võrreldes kasvas tööhõive määr igal aastal, suurim oli see 2006. aastal ja väiksem 2004. aastal.

Joonis 1.3 **Tööhõive määr, 2003–2007**  
Figure 1.3 *Employment rate, 2003–2007*



Eesti keskmine tööhõive määr suurenes aastail 2003–2007 igal aastal, kuid maakondades polnud kasv pidev. Ainult Ida-Viru maakonnas kasvas tööhõive määr igal aastal, ülejäänud maakondades oli ka langusaastaid. Aastail 2003–2007 suurenes tööhõive määr kõigis maakondades. Rohkem kui üheksa protsendipunkti suurenes see Hiiu, Jõgeva ja Ida-Viru maakonnas.



Võrreldes eelmise aastaga kasvas tööhõive määr 2004. aastal enam kui viis protsendipunkti Järva ja Lääne maakonnas, 2006. aastal Rapla, Jõgeva, Ida-Viru, Viljandi ja Valga ning aastal 2007 Lääne maakonnas.

Aastatel 2003–2007 kasvas tööhõive määr kõigis maakondades, samas suurenesid ka nendevahelised erinevused. Suurima ja väikseima tööhõive määraga maakonna erinevus kasvas perioodil 2004–2007 igal aastal. Kõige väiksem oli erinevus 2004. aastal (16,6 protsendipunkti) ja kõige suurem 2007. aastal (23,7 protsendipunkti).

Tööhõive määr oli suurim aastatel 2003–2006 Harju maakonnas ja 2007. aastal Hiiu maakonnas (tabel 1.1). Eesti keskmisest suurem tööhõive määr oli 2003. aastal neljas, 2004. aastal kuues ja 2005. aastal kolmes maakonnas. Viimasel kahel aastal oli Eesti keskmisest suurem tööhõive määr neljas maakonnas: Harju, Hiiu, Rapla ja Tartu.

2007. aastal oli tööhõive määra pingereas esikolmikus märgatavalt suuremad vahed kui eelmistel aastatel. Esikolmik oli kõige väiksema vahega 2004. aastal.

Eelmise aastaga võrreldes kahanes tööhõive määr 2007. aastal neljas maakonnas: Võru, Lääne-Viru, Valga ja Viljandi. Üle kolme protsendipunkti suurenes tööhõive määr Lääne, Pärnu, Hiiu ja Jõgeva maakonnas.

2003. aastal oli määr suurem kui 60% kahes, 2007. aastal kaheksas maakonnas (kaart 1.1 ja 1.2). Tööhõive määr oli madalam Ida- ja Kagu-Eesti maakondades, erandiks Tartu maakond.

Kaardil 1.1 ja 1.2 on maakonnad jagatud samadesse tööhõivemäära vahemikesse. 2007. aastal tõusid kolm maakonda kaks vahemikku võrreldes 2003. aastaga: Lääne, Järva ja Ida-Viru maakond. Samasse tööhõive määra vahemikku jäid Harju, Hiiu, Saare, Valga, Põlva ja Võru maakond. Ülejäänutes suurenes tööhõive määr ühe vahemiku.

Regionaalarengu strateegias märgitud kriitilisest piirist — 45% — allpool oli 2003. aastal kolm ja 2005. aastal üks maakond. Ülejäänud aastatel oli see kõigis maakondades suurem kui 45%.

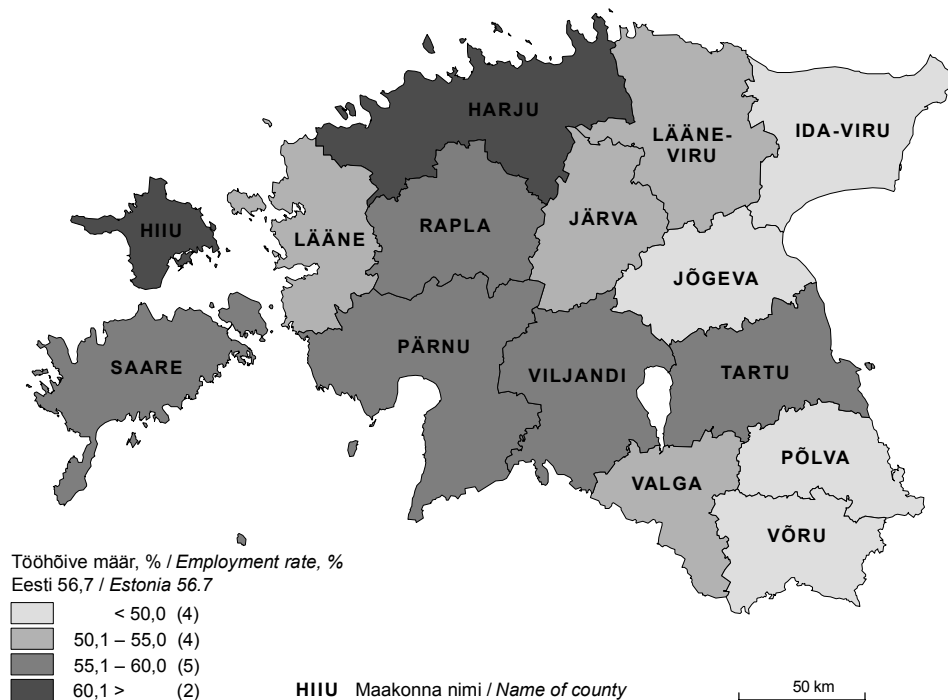
**Tabel 1.1 Tööhõive määr, 2003–2007**  
**Table 1.1 Employment rate, 2003–2007**  
 (protsenti — percentages)

2003	2004	2005	2006	2007					
Harju	62,5	Harju	61,8	Harju	64,2	Harju	67,6	Hiiu	71,3
Hiiu	61,7	Hiiu	61,0	Hiiu	64,2	Hiiu	67,6	Harju	68,9
Tartu	59,2	Tartu	60,0	Järva	59,6	Rapla	62,5	Rapla	63,7
Pärnu	57,9	Järva	59,7			Tartu	62,5	Tartu	63,7
		Lääne	58,1						
		Rapla	57,0						
Viljandi	56,1	Saare	55,7	Lääne	57,6	Viljandi	60,6	Pärnu	61,3
Saare	55,9	Viljandi	55,5	Tartu	57,5	Lääne-Viru	59,3	Järva	60,6
Rapla	55,8	Pärnu	55,4	Lääne-Viru	57,2	Järva	58,3	Lääne	60,2
Lääne-Viru	54,8	Lääne-Viru	52,7	Rapla	56,0	Ida-Viru	56,7	Viljandi	60,2
Valga	53,8	Valga	52,2	Viljandi	55,3	Valga	56,7	Saare	57,1
Järva	52,2	Ida-Viru	48,2	Pärnu	53,2	Pärnu	56,5	Ida-Viru	56,9
Lääne	51,9	Võru	47,7	Saare	52,6	Saare	54,6	Lääne-Viru	55,6
Ida-Viru	47,6	Jõgeva	45,6	Valga	51,5	Võru	54,2	Valga	54,6
		Põlva	45,2	Võru	51,1	Lääne	53,5	Jõgeva	54,2
				Ida-Viru	50,9	Jõgeva	50,8	Võru	48,9
				Põlva	46,6	Põlva	46,4	Põlva	47,6
Jõgeva	44,7			Jõgeva	44,5				
Põlva	43,8								
Võru	43,4								

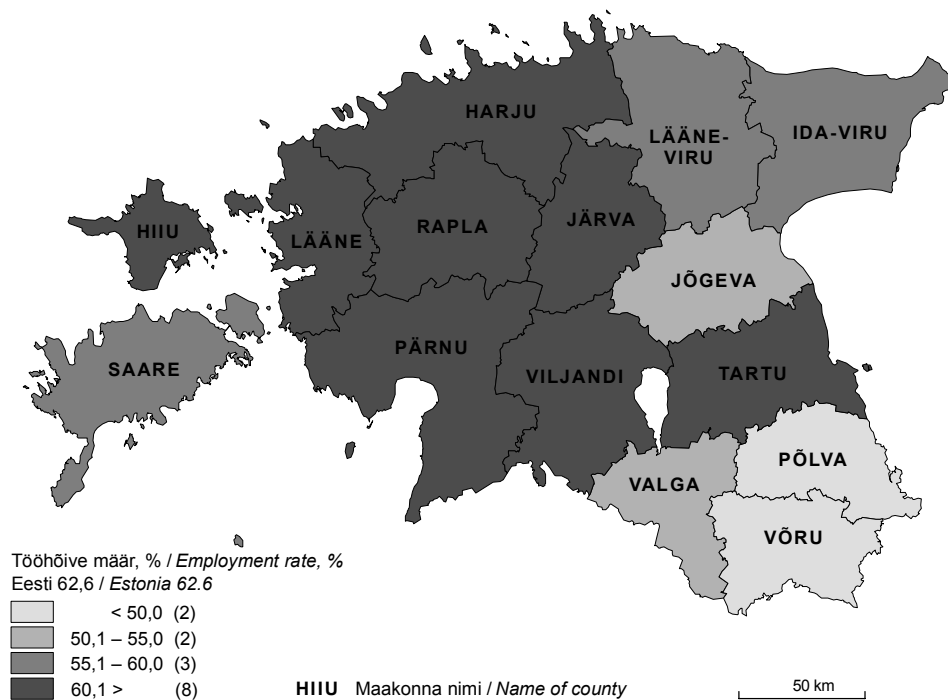
----- Eesti keskmine  
 Average of Estonia

===== Kriitiline piir — 45%  
 Critical line — 45%

Kaart 1.1 Tööhõive määr, 2003  
Map 1.1 Employment rate, 2003



Kaart 1.2 Tööhõive määr, 2007  
Map 1.2 Employment rate, 2007

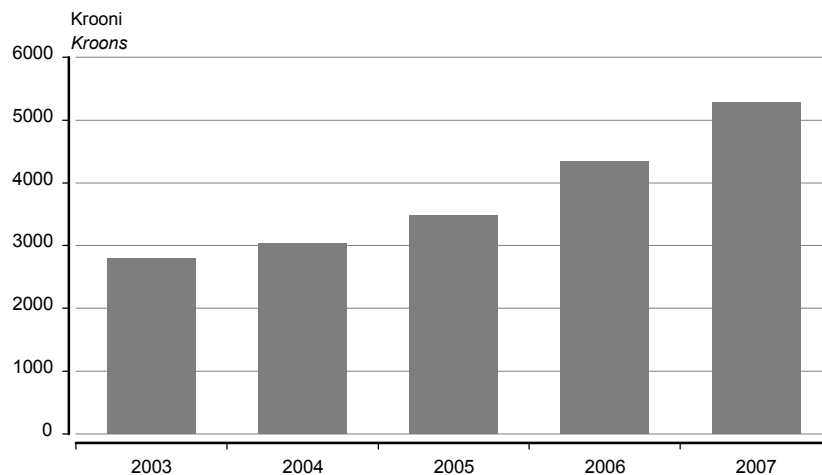


### Keskmine elatustase

Eesti regionaalarengu strateegia neljas mõõdik on keskmine elatustase, mida mõõdetakse leibkonnaliikme keskmise kuusissetulekuna.

Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek suurenes 2003.–2007. aastal 89,5% ehk 2497 krooni. 2003. aastal oli leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek 2789 krooni ja 2007. aastal 5286 krooni (kaart 1.4). Võrreldes eelmise aastaga oli kasv kroonides suurim 2007. (943 krooni) ja protsentides 2006. aastal (25%).

Joonis 1.4 **Leibkonnaliikme kuukeskmise netosissetulek, 2003–2007**  
 Figure 1.4 *Average monthly disposable income per household member, 2003–2007*



Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek suurenes aastail 2003–2007 kõigis maakondades üle 1498 krooni. Väikseim kasv oli Põlva ja suurim Jõgeva maakonnas. Viimases oli leibkonnaliikme keskmise kuusissetuleku kasv ainukesena üle 3000 krooni. Üle 2500 krooni suurenes leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek Harju, Tartu, Järva ja Rapla maakonnas. Kasv jäi alla 2000 krooni viies maakonnas.

Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek suurenes viie aastaga rohkem kui 100% neljas maakonnas: Jõgeva, Rapla, Järva ja Tartu. Väikseim leibkonnaliikme keskmise kuusissetuleku kasv oli Põlva maakonnas — 66,5%.

Võrreldes eelmise aastaga oli leibkonnaliikme keskmise kuusissetuleku kasv suurim 2004. aastal Lääne-Viru, 2005. aastal Jõgeva, 2006. aastal Lääne ja 2007. aastal Jõgeva maakonnas. Igal aastal suurenes leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek rohkem kui 400 krooni Tartu ja rohkem kui 300 krooni Rapla ja Pärnu maakonnas. Eelmise aastaga võrreldes suurenes leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek igal aastal 11 maakonnas, neljas oli vaadeldaval perioodil ka üks langusaasta: 2004. aastal Valga ja Saare maakonnas ning 2005. aastal Lääne ja Lääne-Viru maakonnas. 2006. ja 2007. aastal suurenes leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek kõigis maakondades.

2007. aastal oli väikseima leibkonnaliikme keskmise kuusissetulekuga Põlva maakonna sissetulek suurem kui 2003. aastal suurima leibkonnaliikme keskmise kuusissetulekuga Harju maakonnas.

Aastatel 2003–2007 oli kõrgeim leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek igal aastal Harju maakonnas (tabel 1.2). Madalaima kuusissetulekuga maakond oli aastati erinev: 2003. aastal Ida-Viru, 2004. aastal Valga, 2005. aastal Hiiu maakond, 2006. aastal Võru ja 2007. aastal Põlva maakond.

2007. aastal oli leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek üle 5000 krooni maakondades, mida läbib Tallinna–Tartu maantee: Harju, Järva, Jõgeva ja Tartu (kaart 1.3). Alla 4000 krooni oli leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek Hiiu, Ida-Viru ja Põlva maakonnas. Ülejäänud maakondades jäi see 4000 ja 5000 krooni vahele.

Eesti regionaalarengu strateegia 2005–2015 seab elatustaseme kriitiliseks piiriks, et ühegi maakonna keskmine elatustase ei oleks madalam kui 61% kõrgeimast maakondlikust näitajast.

Aastaid 2002–2006 analüüsid võis tõdeda, et elatustaseme mõõdiku järgi oli eesmärk täidetud, sest aastail 2002–2004 vähenes allpool kriitilist piiri olevate maakondade arv ja perioodi kahel viimsel aastal polnud ühtegi probleemset maakonda (Maakonnad .... 2007). 2007. aastal oli taas üks maakond allpool kriitilist piiri. Põlva maakonna leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek oli 59,7% Harju maakonna keskmisest kuusissetulekust. Vaadeldud perioodil oli suurem erinevus kõrgeima ja madalaima leibkonnaliikme keskmise kuusissetulekuga maakonna vahel ainult 2003. aastal (59,0%).

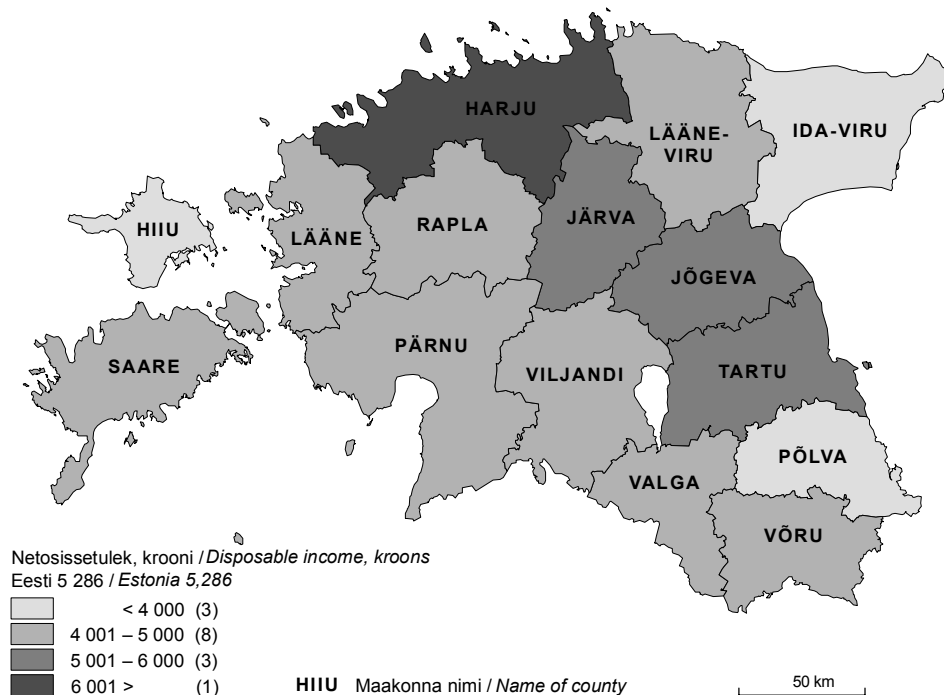
Kõrgeima ja madalaima leibkonnaliikme keskmise kuusissetulekuga maakondade vaheline erinevus protsentides oli aastati erinev, olles väiksem 2005. ja suurim 2003. aastal. Vahe kroonides suurenes igal aastal: 2003. aastal oli kõrgeima ja madalaima leibkonnaliikme keskmise kuusissetulekuga maakonna vahe 1404 krooni, 2007. aastal 2528 krooni.

Tabel 1.2 Leibkonnaliikme kuukeskmise netosissetulek, 2003–2007  
Table 1.2 Average monthly disposable income per household member, 2003–2007  
(krooni — kroons)

2003	2004	2005	2006	2007					
Harju	3 429	Harju	3 558	Harju	4 098	Harju	5 127	Harju	6 279
	Lääne-Viru	3 158	Tartu	3 796	Tartu	4 462	Tartu	5 413	
	Tartu	3 129				Jõgeva	5 406		
Tartu	2 703	Pärnu	2 959	Järva	3 356	Lääne	4 199	Järva	5 089
Pärnu	2 652	Rapla	2 813	Rapla	3 347	Lääne-Viru	4 185	Pärnu	5 000
Saare	2 610	Lääne	2 735	Pärnu	3 302	Pärnu	4 104	Rapla	4 957
Lääne	2 534	Järva	2 727	Lääne-Viru	3 143	Järva	4 027	Lääne-Viru	4 688
Järva	2 522	Viljandi	2 661	Jõgeva	3 044	Viljandi	3 882	Saare	4 661
Lääne-Viru	2 461	Saare	2 600	Saare	2 856	Rapla	3 853	Viljandi	4 601
Rapla	2 455	Hiiu	2 527	Viljandi	2 831	Hiiu	3 733	Valga	4 420
Viljandi	2 388	Ida-Viru	2 370	Võru	2 808	Jõgeva	3 708	Lääne	4 350
Hiiu	2 303	Põlva	2 325	Põlva	2 779	Saare	3 572	Võru	4 177
Põlva	2 252	Võru	2 315	Ida-Viru	2 656	Valga	3 546	Hiiu	3 978
Võru	2 216	Jõgeva	2 269	Valga	2 653	Ida-Viru	3 332	Ida-Viru	3 886
Valga	2 214			Lääne	2 612	Põlva	3 301		
				Hiiu	2 576	Võru	3 177		
Jõgeva	2 040	Valga	2 129					Põlva	3 751
Ida-Viru	2 025								

----- Eesti keskmine / Average of Estonia  
 ===== Kriitiline piir — 61% kõrgeimast maakondlikust väärtusest / Critical line — 61% of the highest value of counties

Kaart 1.3 Leibkonnaliikme kuukeskmise netosissetulek, 2007  
Map 1.3 Average monthly disposable income per household member, 2007



## Arenguindeks

Arenguindeks on kolme näitaja (ettevõtete müügitulu elaniku kohta, leibkonnaliikme kuusissetulek ja tööhõive määr) pingerea kohapunktide summa. Mida väiksem on arenguindeksi väärtus, seda soodsam on maakonna sotsiaal-majanduslik olukord. Indeks näitab maakonna positsiooni Eestis.

Ettevõtete müügitulu viimased andmed on 2006. aasta kohta, seetõttu on arenguindeks arvutatud aastate 2002–2006 kohta.

Parim sotsiaal-majanduslik olukord oli aastatel 2002–2006 Harju maakonnas (tabel 1.3). Maakond oli aastail 2002–2004 kõigi kolme näitaja poolest esimesel kohal, 2005–2006 oli esimene leibkonnaliikme keskmise kuusissetuleku ja müügitulu pingereas ning jagas tööhõive määra esikohta Hiiu maakonnaga.

Kolme parema maakonna hulgas oli igal aastal peale Harju maakonna Tartu maakond. Esikolmikusse kuulus 2002. ja 2006. aastal veel Lääne-Viru, 2004. ja 2005. aastal Järva ning 2003. aastal Pärnu maakond.

Halvim oli sotsiaal-majanduslik olukord aastail 2002–2004 Jõgeva ja 2005–2006 Põlva maakonnas. Jõgeva maakond pääses kahel viimasel aastal halvemast seisust tänu paranenud kohale leibkonnaliikme keskmise kuusissetuleku pingereas.

Saarte isoleeritus halvendab nende arenguväljavaateid, kuid siiski püsis Saare ja Hiiu maakond aastatel 2002–2006 arenguindeksi pingereas esikümnes.

Arenguindeksi pingereas olid kaks maakonda aastatel 2002–2006 samal kohal: Harju esimene ja Ida-Viru maakond üheteistkümnend. Ülejäänud maakonnad on aastati kohti vahetanud.

Tabel 1.3 **Arenguindeks, 2002–2006**  
Table 1.3 *Development index, 2002–2006*

2002	2003	2004	2005	2006					
Harju	3	Harju	3	Harju	4	Harju	4		
Lääne-Viru	11	Tartu	8	Tartu	9	Järva	8	Tartu	8
Tartu	13	Pärnu	14	Järva	13	Tartu	10	Lääne-Viru	14
Järva	15	Saare	15	Lääne-Viru	16	Lääne-Viru	16	Järva	16
Pärnu	16	Järva	18	Rapla	20	Pärnu	20	Viljandi	19
Viljandi	17	Lääne-Viru	19	Pärnu	21	Rapla	22	Pärnu	20
Saare	18	Viljandi	22	Lääne	22	Viljandi	24	Rapla	21
Rapla	25	Rapla	25	Viljandi	22	Saare	26	Hiiu	25
Hiiu	27	Hiiu	26	Saare	23	Lääne	27	Lääne	26
Lääne	28	Lääne	29	Hiiu	26	Hiiu	30	Saare	28
Ida-Viru	32	Ida-Viru	33	Ida-Viru	28	Ida-Viru	30	Ida-Viru	30
Võru	34	Valga	33	Võru	36	Võru	32	Valga	33
Valga	37	Võru	36	Põlva	39	Valga	36	Võru	38
Põlva	41	Põlva	37	Valga	39	Jõgeva	37	Jõgeva	39
Jõgeva	44	Jõgeva	42	Jõgeva	43	Põlva	39	Põlva	42

## Kokkuvõte

Peamised piirkondlikud erinevused olid pealinna regiooni (Tallinn ja Harju maakond) ja ülejäänud Eesti vahel. Seetõttu on ka regionaalarengu strateegia neljast mõõdikust kaks seotud Harju maakonna osatähtsusega Eestis.

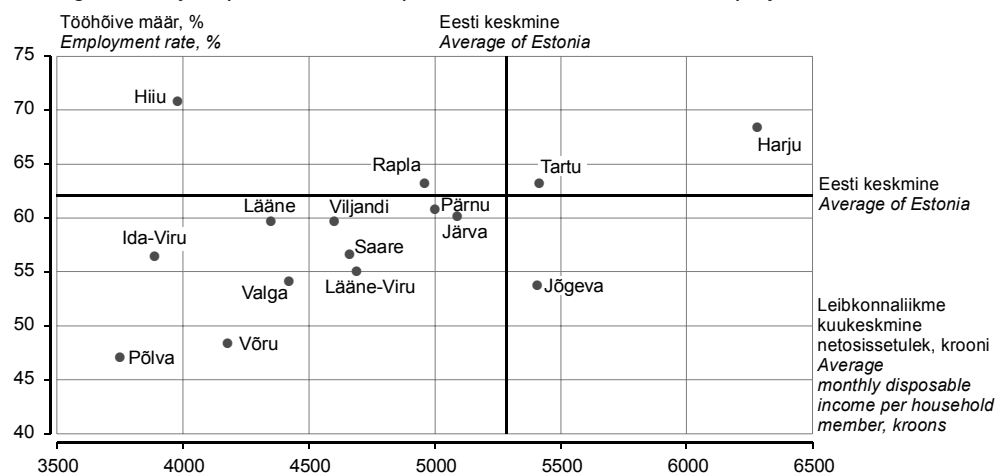
Harju maakonnaga piirnevad maakonnad kuuluvad tugevate või keskmiste piirkondade hulka. Halvem oli olukord ida- ja kagupiiril paiknevates maakondades, välja arvatud Tartu maakond.

Regionaalarengu strateegia kaks maakondlikku näitajat — tööhõive määr ja keskmine elatustase — on omavahel tugevalt seotud. Mida kõrgem on tööhõive määr, seda suurem on leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja vastupidi.

2007. aastal oli Harju ja Tartu maakonna leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja tööhõive määr üle Eesti keskmise (joonis 1.5). Hiiu ja Rapla maakonnas oli tööhõive määr üle ja leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek alla Eesti keskmise. Jõgeva maakonnas oli leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek üle ja tööhõive määr alla Eesti keskmise. Ülejäänud maakondadel oli nii tööhõive määr kui ka leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek alla Eesti keskmise.

2007. aastal oli regionaalarengu strateegia mõõdikute järgi probleemne Põlva maakond, kus leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek oli madalam kui 61% Harju maakonna näitajast. Tööhõive näitaja järgi probleemseid maakondi polnud. Mõlemad Harju maakonna osatähtsust mõõtvad näitajad olid kriitilisest piirist kaugel.

Joonis 1.5 Leibkonnaliikme kuukeskmise netosissetulek ja tööhõive määr, 2007  
 Figure 1.5 Average monthly disposable income per household member and employment rate, 2007



### Kirjandus Bibliography

Maakonnad arvudes. 2002–2006. *Counties in Figures*. (2007). Tallinn.

Eesti regionaalarengu strateegia 2005–2015. (2005).

[http://www.sisemin.gov.ee/atp/failid/EESTI\\_REGIONAALARENGU\\_STRATEEGIA\\_2005\\_\\_\\_2015.doc](http://www.sisemin.gov.ee/atp/failid/EESTI_REGIONAALARENGU_STRATEEGIA_2005___2015.doc) (7.08.2008).

Eesti riiklik arengukava Euroopa Liidu struktuurifondide kasutuselevõtuks — ühtne programmdokument 2004–2006. (2004).

[http://www.struktuurifondid.ee/public/Uhtne\\_programmdokument.pdf](http://www.struktuurifondid.ee/public/Uhtne_programmdokument.pdf). (10.06.2008).

# 1. REGIONAL DEVELOPMENT OF ESTONIA

**Kristi Lehto**

*Statistics Estonia*

*A lot of strategies and development plans have been compiled in Estonia. In each development plan, there is a certain place for goals and indicators on the basis of which the respective implementation is monitored. As a rule, progress in moving toward the goals and the fulfilment of indicators are not continuously analysed.*

*The most important document in Estonian regional policy is the Regional Development Strategy of Estonia 2005–2015 (Estonia ... 2005). This article analyses fulfilment in 2003–2007 of the main objectives set in the Regional Development Strategy of Estonia.*

*It is noted in the Regional Development Strategy of Estonia that the main objective of the regional policy measures of the government up to the year 2015 is to guarantee sustainable development of all regions based on the development preconditions inside the region and respective peculiarities and on the development of the qualitative competitive ability in the capital city region and other urban regions.*

*To monitor progress towards the main objective of the regional policy measures of the government four indicators are used:*

- *the proportion of the population in Harju county remains lower than 41% of the total population in Estonia;*
- *the increase in the contribution of Northern Estonia to the national GDP is decelerating and remains at less than 70% of the national GDP (Northern Estonia = Harju county);*
- *the average annual employment (measured as the employment rate by the methodology of the International Labour Organisation ILO) is not lower than 45% in any of the counties;*
- *the average living standard (measured as the average monthly disposable income per household member) is not lower than 61% of the highest county value in any of the counties.*

*The development index can be used to measure the regional differences in Estonia more comprehensively (Estonia...2004). The development index is gained by adding up the ranking positions of the net sales of enterprises, the monthly income of a household member and the employment rate. The smaller the value of the development index, the better the socio-economic situation in a respective county.*

*First, the indicators of the regional development strategy, and then the development index will be observed. The data regarding 2003–2007 are used in this analysis. The data on the GDP and net sales concern the years 2001–2005 and 2002–2006, respectively.*

## **Population**

*The first goal of the Regional Development Strategy of Estonia — the proportion of the population in Harju county remains lower than 41% of the total population in Estonia — was fulfilled (Figure 1.1). In 2004–2008 the share of the population of Harju county increased 0.1 percentage points each year and was 39% at the beginning of 2008. If the share of the population of Harju county increases at the same speed, the critical line will be reached in 20 years. Taking into account the speed in the increase of the share of the population of Harju county, the status of the first goal of Regional Development Strategy will be marked as “fulfilled” in the end-year of strategy, this means that the critical line will probably not be reached.*

## **Gross domestic product**

*The second goal of the Regional Development Strategy of Estonia — the increase in the contribution of Harju county to the national GDP is decelerating and remains at less than 70% of the national GDP — was fulfilled in 2001–2005. In 2001–2004 the contribution of Harju county to the national GDP increased, but decreased in 2005 (Figure 1.2). The critical line set out in the Regional Development Strategy will probably not be overrun by 2015.*

*Further information about the regional GDP can be found in article “Regional Gross Domestic Product” written by Anastassia Zhegulova (see pages 37–40).*

**Employment**

The third indicator of the Regional Development Strategy of Estonia is the employment which is measured by the employment rate — the share of employed persons in the population aged 15–74.

In 2003–2007 the employment rate of Estonia increased 5.9 percentage points: from 56.7% to 62.6% (Figure 1.3). Compared to the previous year, the employment rate increased each year. Increase was the biggest in 2006 and the smallest in 2004.

The average employment rate of Estonia increased every year in 2003–2007, but the increase was not steady in counties. Only in Ida-Viru county the employment rate increased every year, in all other counties some years showed the decreasing trend. In 2003–2007 the employment rate increased in all counties. The employment rate increased more than nine percentage points in Hiiu, Jõgeva and Ida-Viru counties.

Compared to the previous year, the employment rate increased more than five percentage points in Järva and Lääne counties in 2004, and in Rapla, Jõgeva, Ida-Viru, Viljandi and Valga counties in 2006, and in Lääne county in 2007.

In 2003–2007 the employment rate increased in all counties, but the differences between counties increased at the same time. The difference between the counties with the highest and lowest employment rates increased in 2004–2007 every year. The difference was the smallest in 2004 (16.6 percentage points) and the biggest in 2007 (23.7 percentage points).

In 2003–2006 the employment rate was the biggest in Harju county and in 2007 in Hiiu county (Table 1.1). The employment rate was bigger than the average employment rate of Estonia in four counties in 2003, in six counties in 2004 and in three counties in 2005. In the last two years the employment rate was bigger than the average employment rate of Estonia in four counties: Harju, Hiiu, Rapla and Tartu counties.

In 2007 the differences between the counties holding the top three places on the list of rankings were remarkably larger than in earlier years. The top three were the closest to one another in 2004.

Compared to the previous year, the employment rate decreased in four counties in 2007: Võru, Lääne-Viru, Valga and Viljandi counties. The employment rate increased more than three percentage points in Lääne, Pärnu, Hiiu and Jõgeva counties.

In 2003 the employment rate was bigger than 60% in two counties and in 2007 in eight counties (Maps 1.1 and 1.2). The employment rate was lower in the counties of Eastern and Southeastern Estonia, Tartu county was an exception.

On Maps 1.1 and 1.2, counties are divided into the same employment rate intervals. Three counties, i.e. Lääne, Järva and Ida-Viru counties, rose by two employment rate intervals in 2007 compared to the year 2003. Harju, Hiiu, Saare, Valga, Põlva and Võru counties remained in the same employment rate interval. In other counties the employment rate increased by one interval.

In 2003 three counties and in 2005 one county were below the critical line of employment rate specified in the Regional Development Strategy (45%). In other years the employment rate was higher than 45% in all counties.

**Average living standard**

The fourth indicator of the Regional Development Strategy of Estonia is the average living standard which is measured as the average monthly disposable income per household member.

In 2003–2007, the average monthly disposable income per household member increased 89.5% or 2,497 kroons. In 2003 the average monthly disposable income per household member was 2,789 kroons and in 2007 — 5,286 kroons (Figure 1.4). Compared to the previous year, the growth in kroons was the biggest in 2007 (943 kroons) and in percentages in 2006 (25%).

In 2003–2007, the average monthly disposable income per household member grew more than 1,498 kroons in all the counties. The growth was the smallest in Põlva county and the biggest in Jõgeva county. The latter was the only county where the growth in the average monthly disposable income per household member was more than 3,000 kroons. The average monthly disposable income per household member increased more than 2,500



kroons in Harju, Tartu, Järva and Rapla counties. The growth remained below 2,000 kroons in five counties.

The average monthly disposable income per household member increased by more than 100% in five years in four counties: Jõgeva, Rapla, Järva and Tartu counties. The smallest increase in the average monthly disposable income per household member was in Põlva county — 66.5%.

Compared to the previous year, the growth of the average monthly disposable income per household member was the biggest in 2004 in Lääne-Viru county, in 2005 in Jõgeva county, in 2006 in Lääne county and in 2007 in Jõgeva county. Every year the average monthly disposable income per household member grew more than 400 kroons in Tartu county and more than 300 kroons in Rapla and Pärnu counties. Compared to the previous year, the average monthly disposable income per household member grew in 11 counties every year. During the observed period, there was one year of decline in four counties: in Saare and Valga counties in 2004, and in Lääne and Lääne-Viru counties in 2005. In 2006 and 2007, the average monthly disposable income per household member grew in all counties.

In 2007, income in Põlva county which had the smallest average monthly disposable income per household member was bigger than in Harju county where the average monthly disposable income per household member was the highest in 2003.

In 2003–2007, the average monthly disposable income per household member was highest in Harju county every year (Table 1.2). County with the lowest average monthly disposable income was different by years: Ida-Viru county in 2003, Valga county in 2004, Hiiu county in 2005, Võru county in 2006 and Põlva county in 2007.

In 2007 the average monthly disposable income per household member was higher than 5,000 kroons in the counties through which the Tallinn-Tartu road runs: Harju, Järva, Jõgeva and Tartu counties (Map 1.3). The average monthly disposable income per household member was lower than 4,000 kroons in Hiiu, Ida-Viru and Põlva counties. In all other counties it was between 4,000 and 5,000 kroons.

The Regional Development Strategy of Estonia 2005–2015 established a critical line for living standard according to which the average living standard should in no county be lower than 61% of the highest county indicator.

By analysing the years 2002–2006 it could be recognised that the goal was fulfilled with respect to the living standard indicator as in 2002–2004 the number of counties below the critical level decreased and in the latest two years there were no counties below the critical level (Counties .... 2007). In 2007, one county was below the critical level again. The average monthly disposable income per household member in Põlva county formed 59.7% of the average monthly disposable income of Harju county. In the period under observation the difference between the counties with the highest and lowest average monthly disposable income per household member was bigger only in 2003 (59.0%).

The difference between the counties with the highest and lowest average monthly disposable income per household member in percentages varied by years being smallest in 2005 and biggest in 2003. The difference in kroons grew every year: the difference between the counties with the highest and lowest average monthly disposable income per household member was 1,404 kroons in 2003 and 2,528 kroons in 2007.

### Development index

The development index is gained by adding up the ranking positions of three indicators (the net sales of enterprises per capita, the monthly income of a household member and the employment rate). The smaller the value of development index, the better the socio-economic situation in the respective county. The index shows the position of a county in Estonia.

The latest data on the net sales of enterprises are available for 2006, therefore the development index has been calculated for 2002–2006.

In 2002–2006 the best socio-economic situation was in Harju county (Table 1.3). In 2002–2004 Harju county was the first in respect of all three indicators, in 2005–2006 it was the first in the rankings of net sales and the average monthly income per household member and shared the first/second place with Hiiu county in respect of employment rate.

Besides Harju county, Tartu county was among the top three counties every year. In 2002 and 2006 Lääne-Viru county, in 2004 and 2005 Järva county and in 2003 Pärnu county were among the top three counties.

The socio-economic situation was the worst in Jõgeva county in 2002–2004 and in Põlva county in 2005–2006. In the two last years Jõgeva county escaped the worst position due to an improved position in respect of the average monthly income of a household member.

Isolation of islands makes their development prospects worse, still Saare and Hiiu counties were among the first ten counties in 2002–2006 regarding the development index.

In 2002–2006 two counties maintained their ranking positions in respect of the development index: Harju county in the first place and Ida-Viru county in the eleventh place. All other counties have changed positions over years.

## Summary

The main regional differences were between the capital region (Tallinn and Harju county) and the rest of Estonia. Therefore, two out of the four indicators specified in the Regional Development Strategy are related to the share of Harju county in Estonia.

Counties bordering on Harju county are among the regions characterised as strong or of medium strength by development. The situation was worse in the counties located by the eastern and southeastern border, except Tartu county.

Two county-related indicators of the Regional Development Strategy — the employment rate and the average living standard — are positively correlated. The higher the employment rate, the higher the average monthly disposable income per household member and vice versa.

In 2007, the average monthly disposable income per household member and the employment rate in Harju and Tartu counties were higher than the average of Estonia (Figure 1.5). In Rapla and Hiiu counties, the employment rate was higher and the average monthly disposable income per household member was lower than the average of Estonia. In Jõgeva county, the average monthly disposable income per household member was higher and the employment rate was lower than the average of Estonia. In other counties, the employment rate as well as the average monthly disposable income per household member were lower than the average of Estonia.

In 2007 Põlva county was problematic with respect to the indicators of the Regional Development Strategy — the average monthly disposable income per household member was lower than 61% of the respective Harju county value. Regarding the indicator of employment rate, there were no problematic counties. Both indicators measuring the share of Harju county were far from the critical limits.

## Bibliography

Regional Development Strategy of Estonia 2005–2015 (2005).

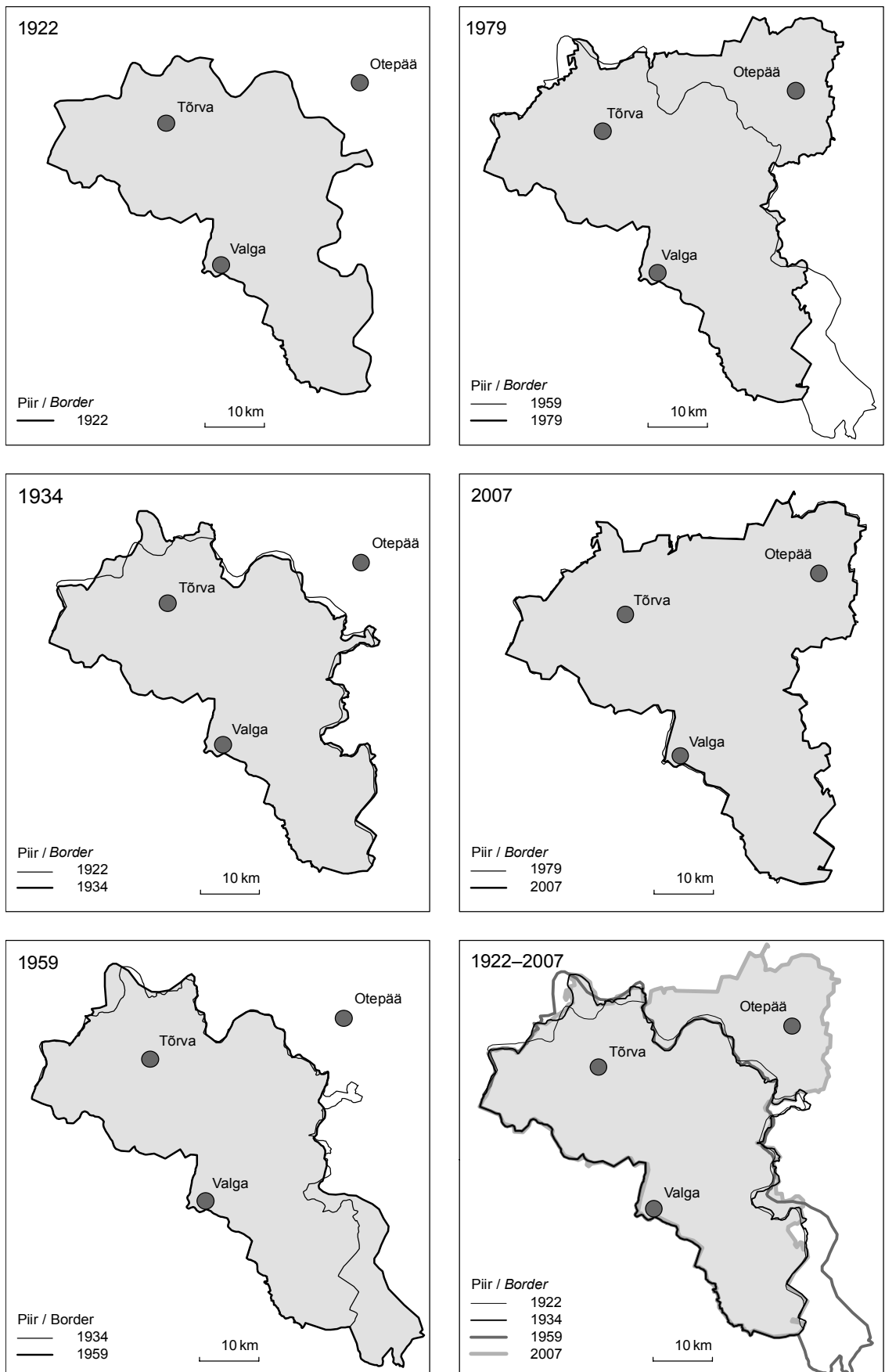
<http://www.siseministeerium.ee/5370> (last used on 7.08.2008)

Maakonnad arvudes. 2002–2006. Counties in Figures. (2007). Tallinn.



Kaart 2.1 Valga maakonna piir, 1922, 1934, 1959, 1979, 2007

Map 2.1 Border of Valga county, 1922, 1934, 1959, 1979 and 2007



Allikas: Tartu Ülikooli ajaloolis-kultuuriline geoinfosüsteem, Maa-amet.  
 Source: Tartu University's historical-cultural GIS, Estonian Land Board.

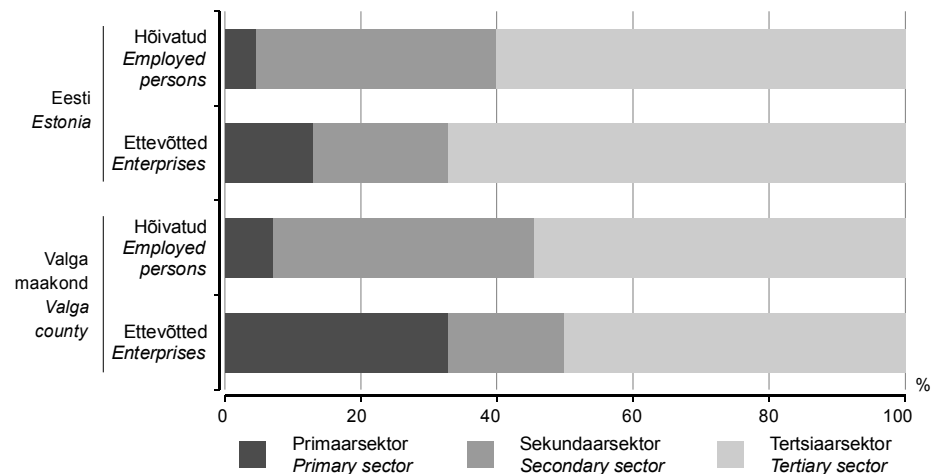
**Ettevõtlus ja tööturg**

Valga maakonna ettevõtluse ja hõive struktuur erineb tunduvalt Eesti keskmisest (joonis 2.1). Esindatud on küll paljud primaarsektori ettevõtted (32,9% ettevõtetest), kuid neis töötab ainult 7,3% hõivatutest. Sekundaarsektori ettevõtetes (17%) töötab 38,1% hõivatutest ja tertsiaarsektoris (50,1%) 57,4%. Kuigi primaarsektoris on ettevõtjaid palju, on suur osa neist nn elustiilitalunikud — ettevõtlus on pigem vormiline kui sisuline. Töötleva tööstuse ettevõtted ja töökohad on enim koondunud Valgasse ja Tõrva–Helme piirkonda, Otepää lähiümbruse ettevõtluse rõhk on turismiteenuste pakkumisel.

2007. aastal korraldas Turu-uuringute AS Valga Maavalitsuse tellimisel Valgamaa ettevõtlusuuringu. Selle põhjal on 63% ettevõtjatest maakonna ettevõtluskeskkonnaga pigem rahul. See näitab, et Valgamaal tegutsevad ettevõtted on ettevõtluskeskkonnaga hästi kohanenud.

Maakonnas on palju tugevaid ettevõtteid: puidutöötlemises UPM-Kymmene Otepää AS, AS Ritsu, AS Skan Holz Helme, Jumek AS. Turismivaldkonnas on Eestis laiemalt tuntud Pühajärve Puhkekeskus, Otepää Golf, Sangaste loss Otepää arengupiirkonnas, Taagepera loss, Torupilli talu Helme-Tõrva arengupiirkonnas ja Metsise hotell Valgas. Töötleva tööstuse ettevõtetest on tugevaimad Atria OY-le kuuluv AS Valga Lihatööstus, Otepää Lihatööstus Edgar OÜ, AS Valga GOMAB Mööbel. Tugevad transiidi- ja logistika-potentsiaaliga ettevõtted on AS ERTS ja AS Valga Depoo. Valga linnas on ka mitu tugevat ja edukat metallitöötajat (Valga Moodul AS, tulundusühistu EHA Metall- ja Puidutooded, AS Otolux jt).

Joonis 2.1 **Ettevõtete ja hõivatute struktuur Valga maakonnas ja Eestis, 2007**  
 Figure 2.1 *Structure of enterprises and employed persons in Valga county and Estonia, 2007*



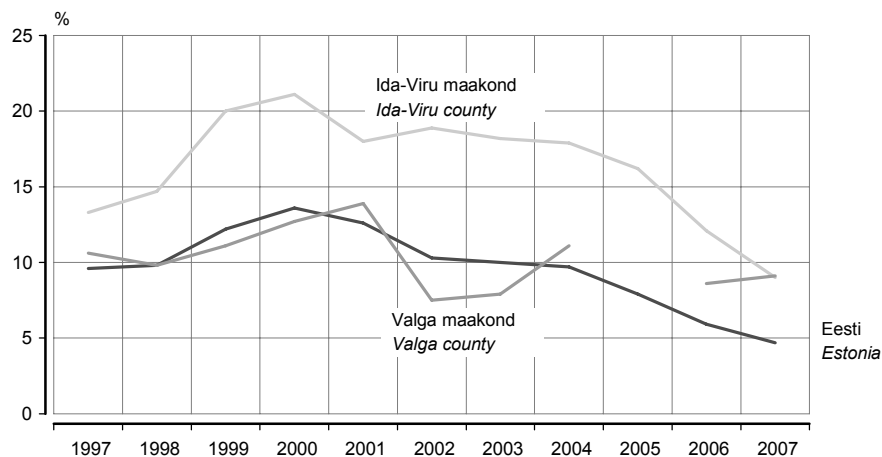
Allikas: Statistikaamet.  
 Source: Statistics Estonia.

Valga maakonna ettevõtluse potentsiaali hinnates teevad enim muret vähest lisandväärtust tootvad ja väikeste tööjõukuludega ettevõtted (eelkõige õmblus- ja mööblitööstuses). Kuivõrd neis ettevõtetes ei arendata tootmist ja töötajaid ning makstakse väikeseid palku, siis on nende tegevus pikemas perspektiivis murettekitav. Sageli asuvad selliste ettevõtete omanikud kaugel ja ei ole huvitatud arendustööst. Avaliku sektori ja ettevõtjate koostöös tuleks leida võimalused nende ettevõtete ümber profileerimiseks või tootmise arendamiseks, et saada suurem lisandväärtus ja maksta suuremat palka töötajatele. Vastasel korral lõpetavad need ettevõtted tegevuse, jättes maha palju madala kvalifikatsiooniga, sageli riskirühma kuuluvaid töötuid.

2006. aasta novembris olid TNS Emori korraldatud valgamaalaste rahulolu-uuringu järgi pooled küsitletutest mures töövõimaluste pärast. Enim kurdeti väikeste palkade ja kesise töökohavaliku üle. 2007. aastal Turu-uuringute AS-i abil tehtud Valga maakonna ettevõtlusuuringu põhjal hindasid ettevõtjad viiepallisüsteemis kvalifitseeritud tööjõu kättesaadavuse 38%-l juhtudest hindega kaks või vähem. 2007. aastal oli 15–74-aastaste töötuse määr Valga maakonnas Statistikaameti andmetel 9,1% — nii kõrge polnud see üheski teises maakonnas. Võrreldes 2001. aastaga on maakonna töötuse tase langenud 4,8 protsendi-

punkti, kuid see on väike lohutus, kui võrrelda töötuse määra muutust Valga maakonnas Eesti keskmise ja samuti kõrge töötuse tasemega tuntud Ida-Viru maakonnaga (joonis 2.2). Viimases on trend märgatavalt parem kui Valga maakonnas. 1. mail 2008 oli Tööturuameti andmetel Valga maakonna 15–64-aastaste hulgas registreeritud töötuid 3,9%. Seega on Valga maakonna tööturul sügav lõhe töövõtjate ja -andjate vahel.

Joonis 2.2 **15–74-aastaste töötuse määr Eestis, Valga ja Ida-Viru maakonnas, 1997–2007**  
Figure 2.2 *Unemployment rate of the 15–74-year-olds in Estonia, in Valga and Ida-Viru counties, 1997–2007*



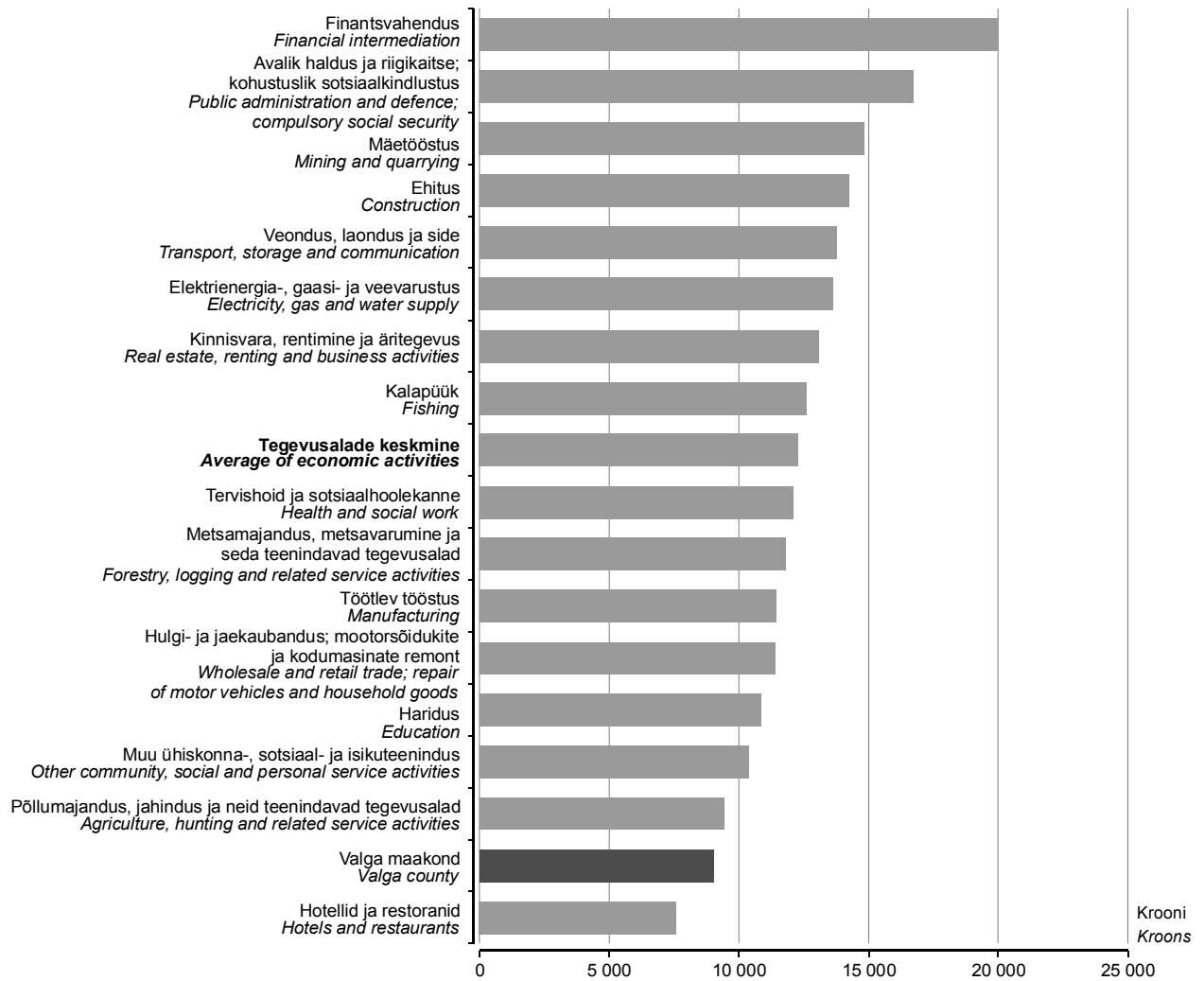
Allikas: Statistikaamet.  
Source: Statistics Estonia.

Tööhõiveprobleeme käsitledes räägitakse tihti ainult töötutest, eriti asotsiaalsetest töötutest. Tegelikult on asi mitmetahulisem. Statistikaameti andmete põhjal oli 2007. aastal Valga maakonnas 22 700 inimest vanuses 15–64, kellest 53,9% olid tööga hõivatud. Eesti keskmine tööhõivemäär on 69,1%. Kui jätta kõrvale töötud (15–64-aastastest 9,6%), on Valgamaa tööealisest elanikkonnast umbes 7800 tööga mittehõivatud. Nende seas on õpilasi, lapsehoolduspuhkusel emasid ja teisi, kelle praegune mittetöötamine on ühiskonnale vajalik või paratamatu. Kui võtta võrdluseks Eesti keskmine või Euroopa Liidu Lissaboni strateegias seatud 70% tööhõivemäära tase, siis on Valga maakonnas tööturul kõrvale jäänud ligikaudu 2200–2400 inimest. Nende rohkem kui kahe tuhande inimese tööle rakendamine on Valga ettevõtetele eluliselt vajalik.

Ettevõtetele on vaja rohkelt tööjõudu, kuid töötajatele tahetakse maksta vähe ja hoida kokku tööjõukuludelt, sest vastasel korral kaotaks kulude kasv konkurentsieelise. Näiteks eespool nimetatud ettevõtlusuuringu järgi ei pidanud üle poole ettevõtjatest võimalikuks (ei suuda, ei pea vajalikuks) koolitada oma töötajaid. Vaadates keskmist brutopalgataset Valga maakonnas (2007. aastal 8260 krooni kuus), jääb see tunduvalt alla Eesti keskmisele (11 336 krooni). Olukord on väga halb, koguni 15 juhul 16st jääb Valga maakonna keskmine palk alla põhitegevusalade keskmisele brutopalgale statistilise liigituse alusel (joonis 2.3). Vahe Eesti keskmise palgaga on taas suurenenud hakanud (joonis 2.4).

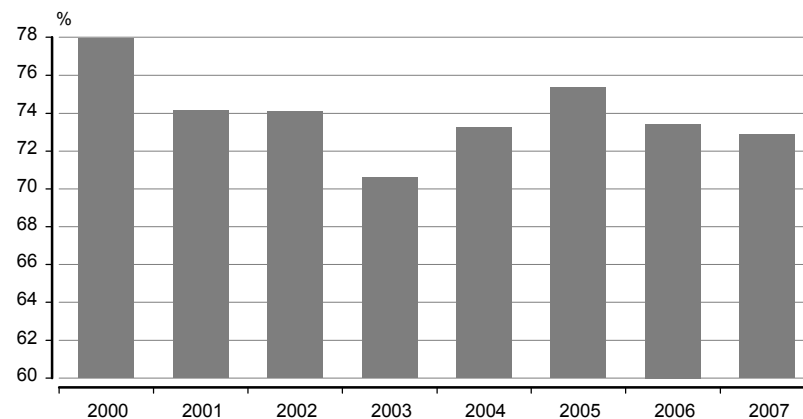
Uuringu järgi turustas 83% ettevõtetest oma tooteid või teenuseid põhiliselt Valga maakonnas või mujal Eestis. 56% ettevõtjatest ei pidanud ekspordi alustamist või laiendamist võimalikuks ka tulevikus. Sellelgi on omad põhjused — ettevõtjad mõnsid, et arendamist vajaksid nii keele- kui ka turundusoskused. 2007. aasta lõpuni kestnud siseturu nõudluse kasvu tõttu ei arendatud eriti tootmist ja turundust. Kulude kasv, eriti tööjõukulude oma, paneb paljud ettevõtjad raskustesse. Valga maakonna arengukonverentsil aprillis 2008 ütles professor Urmas Varblane, et ettevõtjad, kelle äriplaani on suunatud odavale tööjõule ja toormeale, peavad valima, kas lõpetada tegevus või siirduda uuele tegevusalale. Samal konverentsil väitis Rivo Noorkõiv, et ettevõtja ellujäämisvalem on poole vähemate töötajatega ja kaks korda suurema kuluga saavutada kolm korda suurem tootlikkus. See on võimalik ainult kõrge kvalifikatsiooniga ja hästi motiveeritud tööjõu abil.

Joonis 2.3 **Keskmine brutokuupalk Valga maakonnas ja Eestis tegevusala järgi, IV kvartal 2007**  
 Figure 2.3 **Average monthly gross wages and salaries in Valga county and in Estonia by economic activity, 4th quarter 2007**



Allikas: Statistikaamet.  
 Source: Statistics Estonia.

Joonis 2.4 **Keskmine brutokuupalk Valga maakonnas võrreldes Eesti keskmisega, 2000–2007**  
 Figure 2.4 **Average monthly gross wages and salaries in Valga county compared to the Estonian average, 2000–2007**



Allikas: Statistikaamet.  
 Source: Statistics Estonia.

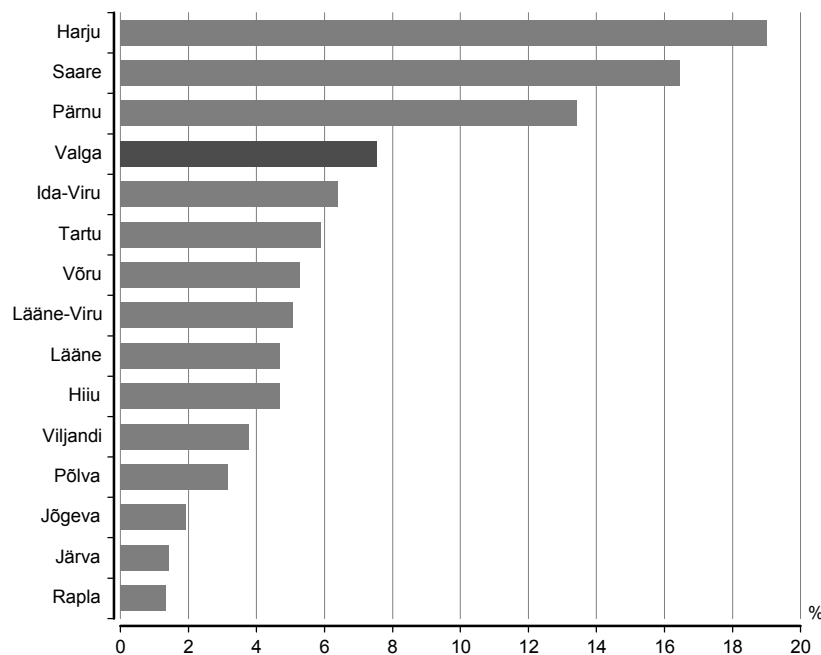
### Eesti-Läti ühine majandusruum Valgamaal

Piiriäärse maakonna mõjud on Valgamaal (eriti selle keskuses Valgas) väga tuntavad. Eesti ja Läti taasiseseisvumise järel kehtima hakanud jäik piirirežiim nii inimeste kui ka kaupade puhul jättis tugeva jälje Valga maakonna majandusse. Kuigi tänu Eesti Euroopa Liidu liikmeks saamisele 2004. aastal ja Schengeni viisaruumiga ühinemisele aastal 2007 on piiri mõjud sotsiaal-majanduslikult vähem tuntavad, on siiski osas valdkondades inimeste ja teenuste avalik ülepiiriline liikumine takistatud. Enim põhjuseid on seotud Eesti ja Läti seaduste koostoime probleemidega (mittekodanike ülepiiriline töö käimine, riigi doteeritud teenuste ulatamine üle piiri). Osaliselt on tegu ametkondade vähese huviga lahendada Eesti-Läti piiril tekkinud probleeme (meditsiiniteenused ja kiirabi), kuid osa tuleneb kindlasti Eesti ja Läti erinevast kultuuritaustast ja keelest. Samas on Valga ja Valka ühises linnaruumis elanikke 22 000, mis on nii Eesti kui ka Läti mastaabis arvestatav suurus.

### Puhkemajandus

Valga maakond on tunnustatud turismipiirkond — siin tegutseb 7,5% Eesti majutusasutustest — neljas koht peale Harju, Pärnu ja Saare maakonda (joonis 2.5). Turismimajandusel on Valga maakonnas alates taasiseseisvumisest hästi läinud. Majutusasutuste statistika näitab, et selle kümnendi algul hakkas maakond veidi positsiooni kaotama. See trend on viimastel aastatel peatunud ja asendunud stabiilsusega, milles võib täheldada isegi väikest tõusutrendi (joonis 2.6). Eelkõige on turismiettevõtlus koondunud talvepealinna Otepää piirkonda rahvusvahelise tuntusega spordi- ja talveturismi keskusesse. Aasta-aastalt on majutusettevõtteid ja turismiatraktsioone lisandunud ka Helme, Tõrva ja Valga piirkonda. Valga maakonna majutusettevõtlus on väga mitmekesine: kaks spaahotelli, hulgaliselt turismitalusid, kaks majutusettevõtetena tegutsevat lossi (Sangaste ja Taagepera). Eelkõige tuleb turist siiski elamusi otsima. Peamised turismimagnetid ongi Otepää talvespordikeskused: Tehvandi, Kuutsemäe, Väike Munamägi. Erilisemat ja eelkõige suvist tegevust pakuvad puhkajatele Otepää seikluspark, Otepää Golf ja Jaanikese motokeskus. Omapärase külastuselamuse saab kaksiklinnas Valgas/Valkas, mis pakub huvitavat Eesti-Läti kultuurikooslust. Valga maakond on tuntud oma mõisate ja loodusparkidega (Otepää, Karula ja Koiva). Helme vallas Jõgevestel asub üleeuroopalise tuntusega 1823. aastal klassitsistlikus stiilis ehitatud mausoleum väejuht Michael Andreas Barclay de Tollyle.

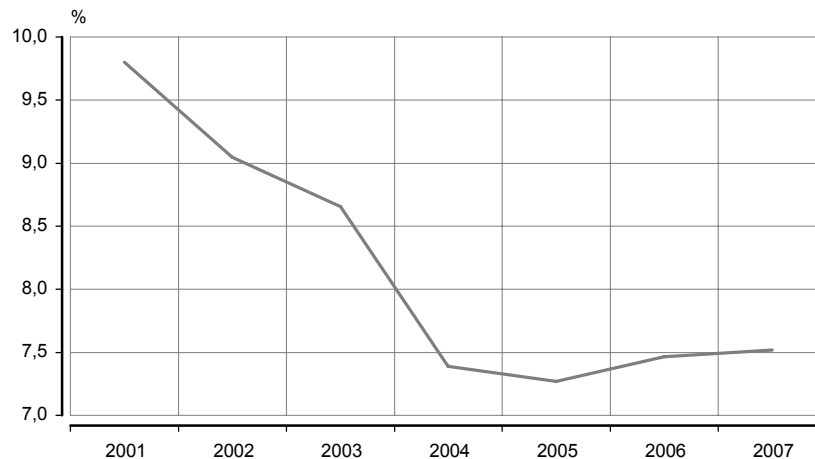
Joonis 2.5 **Majutusasutused maakonna järgi, 2007**  
Figure 2.5 *Accommodation establishments by county, 2007*



Allikas: Statistikaamet.  
Source: Statistics Estonia.



Joonis 2.6 **Valga maakonna majutusasutuste osatähtsus Eestis, 2001–2007**  
 Figure 2.6 *Share of the Valga county accommodation establishments in Estonia, 2001–2007*



Allikas: Statistikaamet.  
 Source: Statistics Estonia.

Valga maakonna turismiettevõtted pakuvad külastajale tegevust nii suve- kui ka talvehooajal, omapära lisab sportlikkus. Näiteks saab tegeleda motokrossi, vibulaskmise, deltaplaani sõidu, suusahüpete, golfi või värvikuulimänguga (inglise keeles *paintball*). Maakonnas toimuvad paljud rahvusvahelised tippspordiüritused (murdmaasuusatamine, laskesuusatamine ja rullsuusatamine). Talvel ja suvel on rahvasportlasel võimalik kasutada tiptasemel ratta-, rulli- või suusaradasid. Praegu on puudusteks eelkõige vähesed turismiatraktsioonid väljaspool Otepääd (Valgas). Turismiettevõtjad peavad järgmistel perioodidel enam rõhuma uute turismitoodete arendamisele ja kvaliteeti. Valga maakonna turismiettevõtjad ei ole koondunud ühisesse organisatsiooni, mis aitaks paremini tooteid arendada ja turustada. Rahvusvaheliselt pakub järjest enam võimalusi Lübeckist Riia, Valga ja Narva kaudu Peterburi kulgev turismitrass Via Hanseatica. Kuigi turismipotentsiaali poolest on Valgamaa Eestis praegu esirinnas, tuleb positsiooni hoidmiseks ja arendamiseks järgmistel aastatel turismi tunduvalt enam panustada. Seda saaks teha eelkõige ettevõtjate parema koostöö ja ühisturundamise edendamisega.

**Transpordi ja logistika arendamine**

Koidula raudteepiirijaama ehitustööd algavad augustis 2008 ja tööd sellega lõppevad aastal 2011. Põhja-Eesti sadamatele orienteeritud transiit hakkab ammendumas ja seetõttu annab uus piiri- ja tollijaam muu hulgas võimaluse kaupade liikumiseks Petseri–Valga vahel. Transiitliikluse kasv avab Valga potentsiaali transiidi- ja logistikakeskusena. Raud- ja maanteed ristumiskohana on Valga ideaalne koht kaupade sorteerimiseks, komplekteerimiseks ja pakendamiseks. Selle realiseerumiseks on vaja välja arendada transpordiliike ja tööstusalasid ühendav Valga multimodaalne logistikakeskus. See pole odav, kuid analoogilisi kulutusi teevad Euroopa Liidus teisedki kohalikud omavalitsused. Eduka investeeingu tulemusena tekiks Valga linna sadu uusi töökohti. Positiivne on ka Baltimaid Euroopaga ühendava kiirraudtee Rail Baltica puhul tehtud otsus, et vähemalt esimestes etappides (kuni kiiruseni 160 km/h) kulgeb trass läbi Valga. Rekonstrueerimistööd selle projekti raames on juba alanud.

**Kokkuvõte**

Võib öelda, et lähemalt uurides on Valga maakonnas tunduvalt rohkem potentsiaali, kui seda on suudetud kasutada. Lähiaja olulisemad eesmärgid on seotud Valgamaa kutseõppekeskuse uue õppekompleksi ehituse alustamise, Eesti–Läti piiri mõjude vähendamise, transiidipotentsiaali arendamise ja ettevõtluse arendamisega, mis vähendab tööpuudust ning suurendab hõivatute arvu Valga maakonnas. Lisaks sellele on oluline mõtlemise muutumine ja mainekujundus, sest piirideta Euroopa Liit annab Valga maakonna asukohale eelise.

**Kirjandus**  
**Bibliography**

Ajaloolis-kultuuriline geoinfosüsteem. (2008). Tartu Ülikool. [www] [www.eha.ee/kupits](http://www.eha.ee/kupits). (15.05.2008).

Eesti Maadeteaduslik, tulunduslik ja ajalooline kirjeldus V. Valgamaa. (1932). / Toim.: Tammekann, A., Luha, A., Kant, E. Tartu: Eesti Kirjanduse Seltsi kirjastus.

Maa-amet. (2008). [www] [www.maaamet.ee](http://www.maaamet.ee) (10.05.2008).

Valgamaa ettevõtlusuuring 2007. (2008). Turu-Uuringute AS. Käsikiri asub Valga Maavalitsuses.

[www]

[http://atp.valgamaa.ee/atp/failid/Valgamaa\\_ettev\\_tlusuuringu\\_2007\\_aruanne\\_52421.ppt](http://atp.valgamaa.ee/atp/failid/Valgamaa_ettev_tlusuuringu_2007_aruanne_52421.ppt) (22.04.2008).

Valgamaalaste rahulolu-uuring 2006. (2008). TNS Emor. Käsikiri asub Valga Maavalitsuses.

[www]

[http://atp.valgamaa.ee/atp/failid/Valgamaa\\_rahulolu\\_2006\\_aruanne.51410.ppt](http://atp.valgamaa.ee/atp/failid/Valgamaa_rahulolu_2006_aruanne.51410.ppt) (20.04.2008).

## 2. VALGA COUNTY — SOUTHERN GATE OF ESTONIA

### Kalev Härk

*in the capacity of Valga County Governor*

#### **Development of Valga county. County centres**

Valga county, located by the southern border of Estonia, is one of the most distinctive regions in Estonia for its historical development and cultural composition. Its economic development has been strongly influenced by the border arrangements reintroduced at the Estonian–Latvian border after the restoration of independence at the beginning of the 1990s: today, the county is lagging behind other counties in Estonia in terms of development. At the same time, there are potential and possibilities in the county to make up for the loss and to become a region which, besides being a good place for living, has sustainable economic development.

Valga county has developed on the basis of three centres:

- According to the data originating from Russia as well as from Henric's Livonian Chronicle, the Otepää Town Hill and the subsequent bishop stronghold developed into one of the most important centres of Southern Estonia in the 13th century;
- The development of Helme and Tõrva regions has been related to the order stronghold since the beginning of the 13th century;
- Valga (under the name of Walk) was first mentioned in 1286. In the Middle Ages, Valga town was one of the two places where the Old-Livonian maapäev (Land Day) gathered. After obtaining the freedom of the city (1584), Valga was under the Polish–Lithuanian, Swedish, Russian, and for a short period also under the German rule. By the turn of the 19th and 20th centuries, Valga had become an important centre of railways from where railroads ran to Tallinn, Pärnu, Tartu, Riga and Russia. In parallel with the development of railway, the population of Valga city was growing fast (see Table 2.1).

Although already on 3rd July 1783 Empress Cathrine 2nd integrated the districts of Riga and Võnnu into Valga county around Valga city, the present county has developed, in terms of culture and territory, by the Decision of 6th September 1920 of the Government of the Republic of Estonia. Pursuant to this decision, an independent county was formed on the basis of Valga city and its surroundings. Valga county embraced mainly the parishes of Tartu, Viljandi and Võru counties, whereas Valga city was divided between Estonia and Latvia. The decision was, first and foremost, grounded on the request of the government to have an independent county at the southern border of the republic. According to the map of Estonian dialects, the territory of the county is equally distributed between the dialect areas of mulgi, tartu and võru.

The cultural and economic situation and the peculiarity of the present Valga county stem from historical developments. The three attractive regions of Valga county (Otepää, Helme–Tõrva and Valga regions) are continually distinctive from the perspective of business structure as well as culture. Development of the county is displayed on Map 2.1.

#### **Entrepreneurship and labour market**

The entrepreneurship and employment structure of Valga county differs greatly from the average Estonian one (Figure 2.1). The proportion of primary sector enterprises is large (32.9% of enterprises), but only 7.3% of employed persons are engaged therein. 38.1% of employed persons work for the enterprises of secondary sector (17%), and 57.4% for the tertiary sector (50.1%). Although the entrepreneurs of primary sector are numerous, a large proportion of them are the so-called life-style type of farmers — business activity is rather formal than practical. The enterprises and jobs of manufacturing have mostly concentrated in Valga and in Tõrva–Helme region. In the vicinity of Otepää, stress in entrepreneurship has been laid on the provision of tourist services.

In 2007, the company Turu-uuringute AS conducted the entrepreneurship survey of Valga county by the order of Valga County Government. The survey revealed that 63% of entrepreneurs are rather satisfied with the business environment of Valga county. This indicates that the enterprises active in Valga county are well-adapted to the given business environment.

*There are several strong enterprises in Valga county: in wood processing UPM-Kymmene Otepää AS, AS Riitsu, AS Skan Holz Helme, JumeK AS. In the field of tourism the following enterprises are more widely known in Estonia: the recreation centre Pühajärve Puhkekeskus, Otepää Golf, Sangaste palace in Otepää development region, Taagepera palace, Torupilli farm in Helme–Tõrva development region and Hotel Metsise in Valga. The strongest manufacturing enterprises are the meat industry Valga Lihatööstus owned by Atria OY, meat industry Otepää Lihatööstus Edgar OÜ, furniture factory AS Valga GOMAB Mööbel. Enterprises characterised by strong transit and logistics potential are AS ERTS and AS Valga Depoo. Valga city is also known for several strong and successful metal-working enterprises (Valga Moodul AS, commercial association EHA Metall- ja Puidutooted, AS Otolux, etc).*

*Assessing the business potential of Valga county, the enterprises which produce little value added and have low labour costs (mainly in the sewing and furniture industry) give rise to a lot of worries. As production processes and employees are not being developed and salaries are low in these enterprises, thus their activities cause distress in the longer-term perspective. Often, the owners of such enterprises are not located on-site and not interested in development activities. The public sector and entrepreneurs should cooperate in order to find new profile possibilities for these enterprises or develop production processes for the purpose of achieving a larger value added and paying higher salaries to employees. Otherwise, these enterprises will be closed down and a lot of unemployed persons with low qualification, who often belong to the risk group, will be left behind.*

*According to the satisfaction survey conducted in November 2006 by TNS Emor among the population of Valga county, half of the respondents were worried about work prospects. The respondents complained mostly about low salaries and a poor choice of workplaces. Based on the Valga county entrepreneurship survey conducted in 2007 by Turu-uuringute AS, the entrepreneurs in 38% of cases attributed grade "two" or lower in the scale of five points to the availability of qualified workforce. According to Statistics Estonia, the unemployment rate of the 15–74-year-olds in Valga county in 2007 was 9.1% — the highest of all counties. Compared to 2001, the county's unemployment rate has dropped by 4.8 percentage points, but this is not much of a consolation if we compare the change in Valga county's unemployment rate with the Estonian average indicator or with the indicator of Ida-Viru county which is known for its high level of unemployment (Figure 2.2). The latter shows a noticeably better trend than Valga county. According to the data of the Labour Market Board, there were 3.9% of registered unemployed persons among the 15–64-year-olds in Valga county as of 1 May 2008. Thus, there is a wide gap between the employees and employers in the labour market of Valga county.*

*Discussions about unemployment problems are very often concerned only with the unemployed, and especially with the asocial unemployed. In fact, the matter has several facets. According to Statistics Estonia, there were 22,700 persons aged 15–64 in Valga county in 2007, 53.9% of them were employed. The Estonian average employment rate is 69.1%. Leaving aside the unemployed persons (9.6% of the 15–64-year-olds), it comes out that about 7,800 persons of Valga county's working-age population are not employed. These persons include students, mothers at parental leave and others whose present status as nonworking is beneficial or inevitable for the society. Pointing out the Estonian average employment rate or the 70%-level of employment rate set as target in the European Union Lisbon strategy for comparison purposes, it should be noted that nearly 2,200–2,400 persons in Valga county have been left outside the labour market. Employing the given more than two thousand persons is vital for the enterprises of Valga.*

*Enterprises need a lot of workforce, but they tend to pay low salaries and economize on labour costs, otherwise the competitive advantage would be lost due to the growth in costs. For example, according to the afore mentioned entrepreneurship survey, more than half of entrepreneurs did not consider it possible (cannot or do not consider necessary) to provide training to their employees. The average level of gross wages and salaries in Valga county (8,260 kroons per month in 2007) remains considerably below the Estonian average indicator (11,336 kroons). The situation is tragic as even in 15 cases out of 16 the average wages and salaries of Valga county remain below the average wages and salaries of the main economic activities by the statistical classification (Figure 2.3). The discrepancy*

compared to the Estonian average wages and salaries has again started to increase (Figure 2.4).

According to the survey, 83% of enterprises marketed their products or services mainly in Valga county or elsewhere in Estonia. 56% of entrepreneurs did not consider it possible to start or expand exports in future either. This, too, has its own reasons — entrepreneurs admitted that the language and marketing skills need to be improved. Because of the growth in the internal market demand which lasted until the end of 2007, production and marketing were not developed much. The growth in costs and especially the growth in labour costs drives a lot of enterprises into difficulties. At the Valga county development conference held in April 2008, professor Urmas Varblane noted that an entrepreneur whose business plan is based on cheap labour force and raw materials must choose either to close down the business or switch to a new field of activity. At the same conference Rivo Noorkõiv stated that the essence of the entrepreneur's survival formula is to achieve a three times bigger productivity with half as few employees and two times bigger costs. This is possible only with the help of highly qualified and well-motivated workforce.

#### **Estonian–Latvian common economic area in Valga county**

The influences of a boundary county can be strongly felt in Valga county (especially in its centre Valga). The rigid border regime, established after the restoration of independence in Estonia and Latvia, which applies to persons as well as products, had a strong impact on the economy of Valga county. Although the border-related impacts are less noticeable from the socio-economic perspective due to Estonia's accession to the European Union in 2004 and to the Schengen Visa Area in 2007, the public cross-border movement of persons and services is hindered with respect to some fields of activity. The majority of reasons are caused by the problems related to the interaction of Estonian and Latvian legislation (non-citizens going to work over the border, cross-border extension of the services subsidized by the state). The core reason partially lies in the fact that agencies have taken small interest in finding a solution for the problems which have emerged at the Estonian–Latvian border (medical services and ambulance), but a part of problems are definitely due to differences in the cultural background and languages. At the same time, there live 22,000 persons in Valga and Valka's common city area, this is quite a large number considering the size of Estonia and Latvia.

#### **Development of tourism**

Valga county is a recognised tourism region — 7.5% of Estonian accommodation establishments are situated here — the fourth place after Harju, Pärnu and Saare counties (Figure 2.5). Tourism industry has been developing rapidly in Valga county since the restoration of independence. The statistics of accommodation establishments shows that at the beginning of the present decade the county was on the verge of losing its position. This trend has stopped during recent years and given way to the stability which even involves a slight rising trend (Figure 2.6). Tourism activities have first and foremost concentrated in the region of the Estonian winter capital Otepää which is internationally recognised as a sports and winter tourism centre. Year after year, new accommodation establishments and tourism attractions have been set up also in Helme, Tõrva and Valga regions. The accommodation business in Valga region is diverse: two spa hotels, numerous tourist farms and two castles (Sangaste and Taagepera) operating as accommodation establishments. Above all, a tourist comes here to seek excitement. The main tourism magnets are the winter sports centres at Otepää: Tehvandi, Kuutsemäe, Väike Munamägi. The Otepää adventure park, Otepää Golf and Jaanikese motor centre offer holidaymakers unique activities primarily for summer season. The twin cities Valga/Valka offer original experience by providing an interesting mixture of Estonian–Latvian cultures. Valga county is known for its manors and nature parks (Otepää, Karula and Koiva). Mausoleum, in the classical style, dedicated to Michael Andreas Barclay de Tolly, erected in 1823, is situated at Jõgeveste in Helme rural municipality and known all over Europe.

The tourism enterprises of Valga county provide visitors with facilities for summer as well as winter season, sporty attitude adds individuality to the region. For example, one can go in for motocross, archery, delta planning, ski jumping, golf or paintball. A lot of international top-level sports events (cross-country skiing, biathlon and roller-skating) are held in this county. In winter as well as in summer, persons fond of sports can make use of high-quality bicycle, roller-skating and ski tracks. A small number of tourist attractions outside Otepää (in Valga) constitute a major drawback at the moment. In the coming period, entrepreneurs in tourism

should lay a major stress on the development and quality of new tourist products. Tourism entrepreneurs in Valga county have not joined in a common organisation which would enable to develop and market products in a better way. From the international point of view, the tourist course Via Hanseatica running from Lübeck to St Petersburg through Riga, Valga and Narva offers ever more facilities at the international level. Although Valga county is in the forefront at the moment considering the tourist potential in Estonia, the contribution has to be considerably bigger in the coming years to maintain and improve the position. This can be achieved mainly by fostering better cooperation and common marketing policies of entrepreneurs.

**Development of  
transport and logistics**

Construction works of Koidula frontier railway station are planned to start in August 2008 and end in 2011. As the transit corridors oriented to Northern Estonian ports will soon be insufficient, the new border and customs point is going, among other things, to provide an opportunity for the movement of goods between Petseri and Valga. The growing transit traffic will make Valga's potential as a transit and logistics centre real. As a crossing point of roads and railways, Valga is an ideal place for sorting, make-up and packaging of goods. In order to develop this potential, Valga's multimodal logistics centre, meant to unite different types of transport and fields of industry, must be developed. It is not going to be cheap, but such expenses are being made also by other local municipalities in the European Union. As a result of a successful investment, hundreds of new workplaces would be created in the city of Valga. The decision taken with respect to Rail Baltica, the rapid railway connecting the Baltic States with Europe, is positive in nature. Accordingly, at least in the first stages (up to 160 km/h) the railway will pass through Valga. Reconstruction works in the framework of this project have started already.

**Summary**

By a closer look it can be said that Valga county has a lot of unused potential. The most important short-term goals involve start-up of the construction of the new training centre for Valga vocational school, reduction of the border-related impacts at the Estonian–Latvian border, development of transit potential and development of entrepreneurship intended to alleviate unemployment and increase the number of employed persons in Valga county. In addition, changing the attitude as well as the formation of reputation are essential, because the borderless European Union grants an advantage to the location of Valga county.

### 3. PIIRKONDLIK SISEMAJANDUSE KOGUPRODUKT

Anastassia Žegulova  
Statistikaamet

Sisemajanduse koguprodukt (SKP) on majandusarengu olulisemaid ja enimkasutatud näitajaid. SKP-le pööratakse suurt tähelepanu siis, kui majandusel läheb hästi ja ka siis, kui see jaheneb. Aastaid on piirkondliku statistika tarbijad soovinud saada Eesti SKP maakondlikku jaotust. Praeguseks on Statistikaamet tarbijate soovi rahuldanud ning huvilistele on kättesaadavad riikliku SKP maakondliku vaste ehk regionaalse sisemajandusliku koguprodukti (RSKP) andmed.

Artikli eesmärk on anda ülevaade RSKP koostamise põhimõtetest ning maakondi iseloomustavatest trendidest.

#### Piirkonnad

Rahvusvahelisel tasemel tagavad regionaalsete näitajate võrreldavuse peale ühtsete arvestuspõhimõtete ka võrreldavad regioonid. Euroopa Liidus tagab võrreldavuse statistiliste territoriaalüksuste hierarhiline klassifikaator NUTS (*Nomenclature des unites territoriales statistiques*), kus kõrgema regionaalse taseme üksus jaguneb täisarvulisteks madalama taseme üksusteks. Riikide haldusüksuste erineva suuruse tõttu jaotuvad üksused võrreldava rahvaarvu alusel.

Eesti väiksuse tõttu kattub NUTS 1 ja NUTS 2 tase riigi territooriumiga. NUTS 3 on aga jaotatud viieks statistiliseks piirkonnaks, mis omakorda jagunevad Eesti haldusüksusteks. Madalaim haldusüksuse tase, mille kohta on Eestis võimalik RSKP-d arvestada, on maakonnad ja kaks linna (Tallinn ja Tartu). See kitsendus on tingitud andmete kättesaadavusest ja kvaliteedist.

#### RSKP olemus ja näitajad

RSKP iseloomustab eelkõige majandusarengut ja regiooni rikkust, kuid nagu SKP-gi, ei ole see otseselt heaolu näitaja — ka RSKP ei kajasta elanike tulusid ja kulusid, valitsuse rolli rikkuse ümberjaotamisel ega hariduse ja tervishoiu kättesaadavust jne. Küll aga võimaldab RSKP hinnata piirkondadevahelist jõukuse jagunemist ja on sobiv näitaja regionaalpoliitika eesmärkide püstitamiseks ning nende saavutamise efektiivsuse määramiseks.

Et praegu arvestatakse RSKP-d ainult jooksevhindades, siis ei saa rääkida maakonna või piirkonna majanduskasvust, küll aga saab uurida muid ajalise muutumise näitajaid, nagu näiteks struktuuri muutumine maakonna ja ettevõtte tegevusala järgi. Struktuuri jälgimine võimaldab kaudselt hinnata majanduskasvu tendentse: maakonna panuse suurenemine tähendab, et maakonna majandus kasvab keskmisest jõudsamalt ja jõukus suureneb.

Üsna informatiivne näitaja on RSKP inimese kohta (piirkonnas loodud SKP jagatis piirkonna alaliste elanike arvuga). Inimesele taandatud RSKP võimaldab võrrelda erineva suurusega maakondi. Siiski ei saa seda kasutada heaolu indikaatorina ainuüksi seepärast, et pole arvestatud pendelrännet. Ilmekas näide on Tallinn, mille SKP inimese kohta on suurim, kuid Tallinna loovad lisandväärtust ka lähivaldadest ja -linnadest ning koguni -maakondadest tööl käivad inimesed.

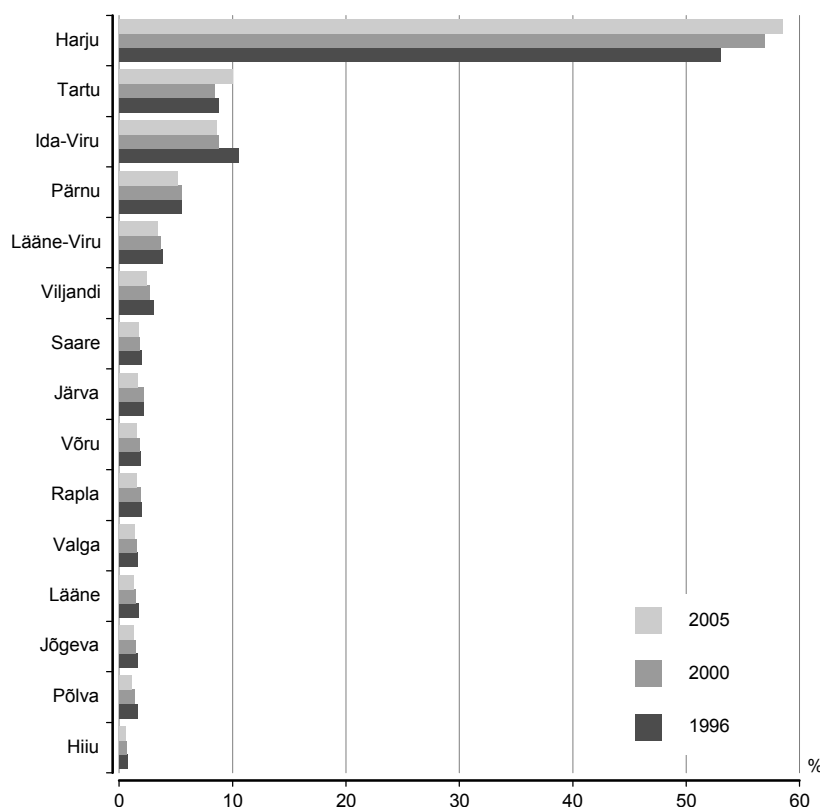
#### Maakondade osatähtsus

2005. aastal panustas SKP-sse kõige enam Harju maakond (joonis 3.1) — 58,5%. Aastal 1996 oli näitaja 53%. Ka aastatel 1997–2004 loodi suur osa SKP-st Harju maakonnas, kusjuures aastaid on Tallinna panus Põhja-Eesti (Põhja-Eesti = Harju maakond) SKP-sse püsinud 83% juures. Suure vahega järgnevad Tartu ja Ida-Viru maakond. Nende osatähtsus oli 2005. aastal vastavalt 10% ja 8,6%, seejuures oli Tartu linna SKP riiklikust näitajast 8,3%. Üheksa aastat varem oli Tartu ja Ida-Viru maakonna osatähtsus vastupidine — vastavalt 8,8% ja 10,6%. Kõige pisema osatähtsusega on Hiiu maakond, mis on ühtlasi väikseim nii pindala kui ka rahvaarvu poolest. Hiiu maakonna panus riigi SKP-sse oli üheksakümnendate lõpus mõnevõrra suurem kui praegu, ulatudes toona 0,7%-ni. Aastatel 2003–2005 püsis näitaja 0,5% juures.

Seitsme Eesti maakonna (Jõgeva, Lääne, Põlva, Rapla, Saare, Valga ja Võru) osatähtsus püsib vahemikus 1–2%. Alates 2001. aastast kuulub nende hulka ka Järva maakond. Neid maakondi iseloomustab pidevalt vähenev osatähtsus SKP-s. Näiteks oli Põlva maakonna osatähtsus 1996. aastal 1,6% SKP-s, 2005. aastal 1,1%. Mainitud maakondade osatähtsus väheneb peamiselt Harju ja Tartu maakonna jõukuse kiirema suurenemise tõttu.

Üldiselt võib öelda, et maakondade osatähtsused on kogu aegreas välja kujunenud jaotusega ja muutused on kitsas vahemikus ühe protsendipunkti piires.

Joonis 3.1 **Maakondade osatähtsus SKP-s, 1996, 2000, 2005**  
 Figure 3.1 *Proportion of counties in GDP, 1996, 2000, 2005*



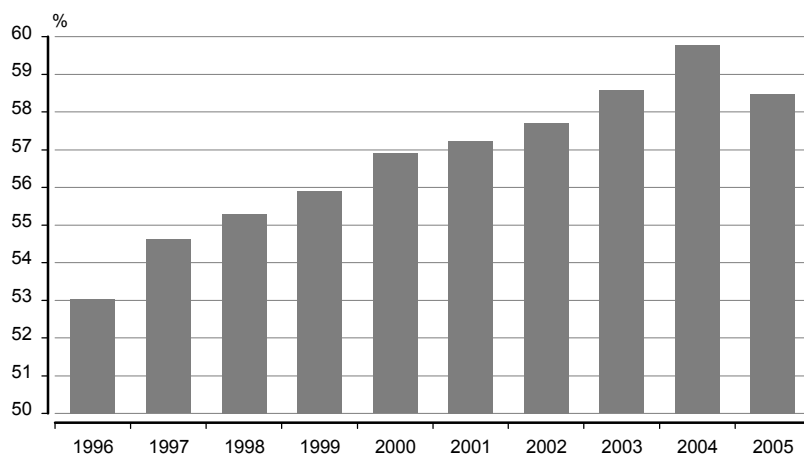
### Harju maakonna RSKP Eesti SKP-s

Riigi regionaalpoliitika toetab kõiki regioone, et piirkonnad oleksid ühtviisi atraktiivsed elamise ja töötamise mõttes ning et ei koondutaks ühte piirkonda (Eesti ... 2005). Eesti regionaalarengu strateegia üks eesmärgi on Põhja-Eesti (Harju maakond) SKP osatähtsuse kasvu pidurdumine ja et see oleks riigi SKP-st alla 70%.

2005. aastal olid esimest korda täidetud eesmärgi mõlemad tingimused (joonis 3.2) — Harju maakonna RSKP oli 1,3 protsendipunkti väiksem kui 2004. aastal ja kriitilise piirini jäi küllaltki palju maad. 2005. aasta osatähtsus vähenes peamiselt Tartu ja Ida-Viru maakonna panuse suurenemise tõttu riigi SKP-sse.

Hoolimata Harju maakonna RSKP osatähtsuse pidevast kasvust kuni 2004. aastani võib kindlasti positiivseks lugeda asjaolu, et näitaja pole kordagi jõudnud 70% läveni.

Joonis 3.2 **Harju maakonna osatähtsus RSKP-s, 1996–2005**  
 Figure 3.2 *Proportion of Harju county in RGDP, 1996–2005*





**RSKP inimese kohta**

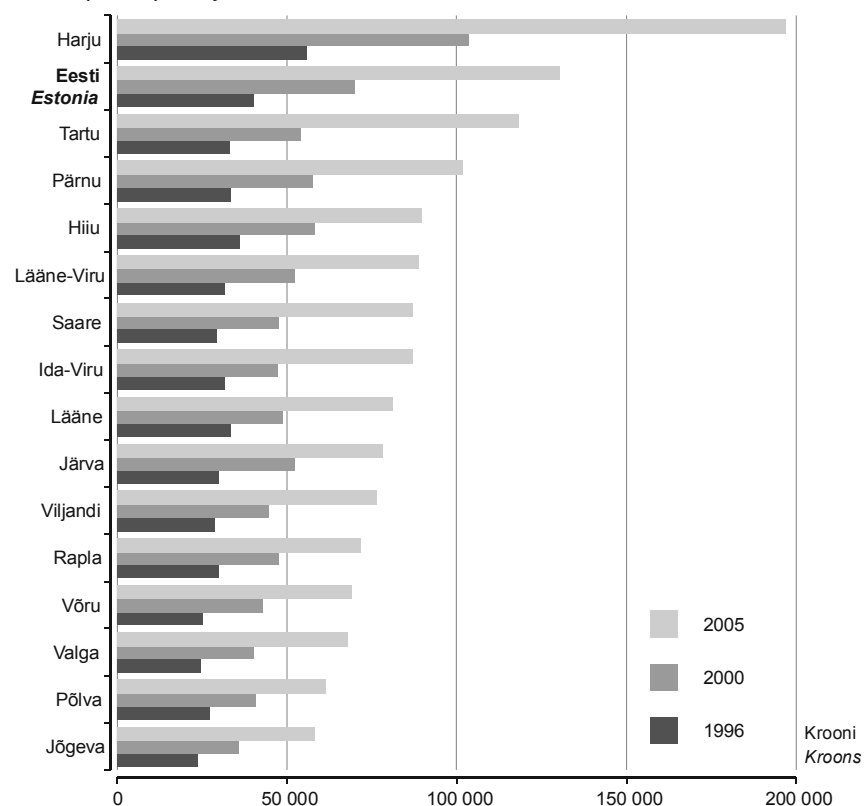
Maakondade RSKP osatähtsus Eesti SKP-s annab hea ülevaate maakonna rikkusest ja regionaalsest jaotusest. Maakondade võrdlust võimaldav näitaja on RSKP inimese kohta.

Ootuspäraselt on kõige kõrgem RSKP inimese kohta kogu aegrea ulatuses Harju maakonnas (joonis 3.3). Madalaim on see aastaid olnud Jõgeva maakonnas. Väikeste RSKP näitajate poolest eristusid 1996.–2005. aastal Põlva, Valga ja Võru maakond.

Kõnekas fakt on see, et alla kaheprotsendise RSKP-ga maakondades on töötuse määr üldiselt Eesti keskmisest kõrgem (erandiks Hiiu maakond). Kõrge töötuse määr võib olla ka põhjus, miks, Ida-Viru maakonna (osatähtsuselt kolmas) RSKP inimese kohta ei konkureeri Tartu ja Pärnu maakonnaga.

Jooniselt 3.3 on näha, et üheksakümnendate kesksaigas oli RSKP inimese kohta maakondades pisut ühtlasem (erandiks Harju maakond) kui näiteks 2000. aastal. Olgugi, et maakondade vaheline trend on ühtlane, muutuvad erinevused RSKP-s inimese kohta suuremaks.

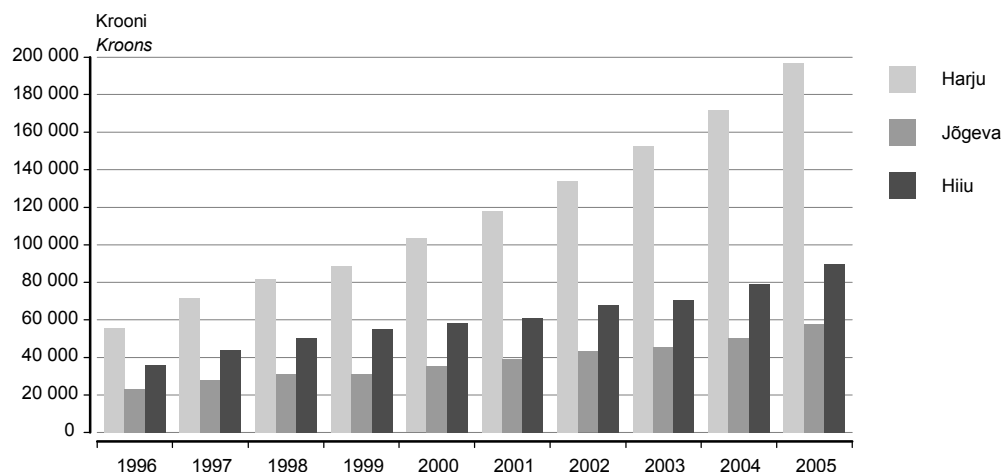
Joonis 3.3 **RSKP inimese kohta maakonna järgi, 1996, 2000, 2005**  
 Figure 3.3 *RGDP per capita by counties, 1996, 2000, 2005*



Kui 1996. aastal oli harju- ja jõgevamaalase kohta käiva RSKP erinevus 2,3-kordne, siis järjepidevalt kasvades oli see näitaja 2005. aastal juba 3,4-kordne (joonis 3.4). Inimesele taandatud RSKP puhul tuleb silmas pidada ka pendelrännet. Kindlasti on oma osa Jõgeva ja Põlva maakonna näitajate väiksuses selles, et paljud sealsed elanikud käivad tööl Tartu maakonnas ning loovad lisandväärtust sinna. Võib eeldada, et ka Tallinna RSKP inimese kohta on nii suur tänu lähivaldadest või koguni -maakondadest Tallinnas tööl käivatele inimestele.

Hoolimata sellest, et Hiiu maakonna RSKP on riigi omast alla ühe protsendi, on seal inimesele taandatud RSKP küllaltki suur. 2005. aastal oli see maakondade pingereas neljandal kohal peale Harju, Tartu ja Pärnu maakonda.

Joonis 3.4 RSKP inimese kohta Harju, Jõgeva ja Hiiu maakonnas, 1996–2005  
 Figure 3.4 RGDP per capita in Harju, Jõgeva and Hiiu counties, 1996–2005



### Tegevusalade jaotus maakondades sektori järgi

Suurem osa primaar-, sekundaar- ja tertsiaarsektori<sup>a</sup> lisandväärtusest luuakse Harju maakonnas (joonis 3.5). Kõige enam on sinna kontsentreerunud tertsiaarsektori tegevusalad, mis moodustasid 2005. aastal 64,6% selle sektori lisandväärtusest ja 38,7% riigi lisandväärtusest. Sekundaarsektoris oli 2005. aastal harjulaste loodud lisandväärtus 49% ja primaarsektoris 17,5% sektori lisandväärtusest. Teenindussektorisse panustavad peale Harju maakonna teistest rohkem Tartu, Ida-Viru ja Pärnu maakond. Tertsiaarsektoris on madala RSKPga inimese kohta maakondade osatähtsus aga kogu aegreas olnud tagasihoidlik, näiteks Jõgeva ja Põlva maakonnas pole see olnud suurem kui 1,5%. Kusjuures nende maakondade panus väheneb ajas: 1996. aastal oli Põlva maakonna osatähtsus tertsiaarsektoris 1,5% ja 2005. aastal vaid 0,9%.

Kogu aegrea jooksul on suurema osa sekundaarsektori SKP-st hõlmanud eelkõige Harju, Ida-Viru ja Tartu maakond.

Kui sekundaar- ja tertsiaarsektori puhul võib julgelt öelda, et Harju maakonna osatähtsus on enam kui pool, siis primaarsektoriga see nii ei ole. Harju maakonna osatähtsus primaarsektoris on küll teiste maakondadega võrreldes suurim (2005. aastal 17,5%), aga mitte nii domineerivalt kui ülejäänud sektorites. Primaarsektor on hajusam selles mõttes, et pole suurt koondumist ühtegi regioonini.

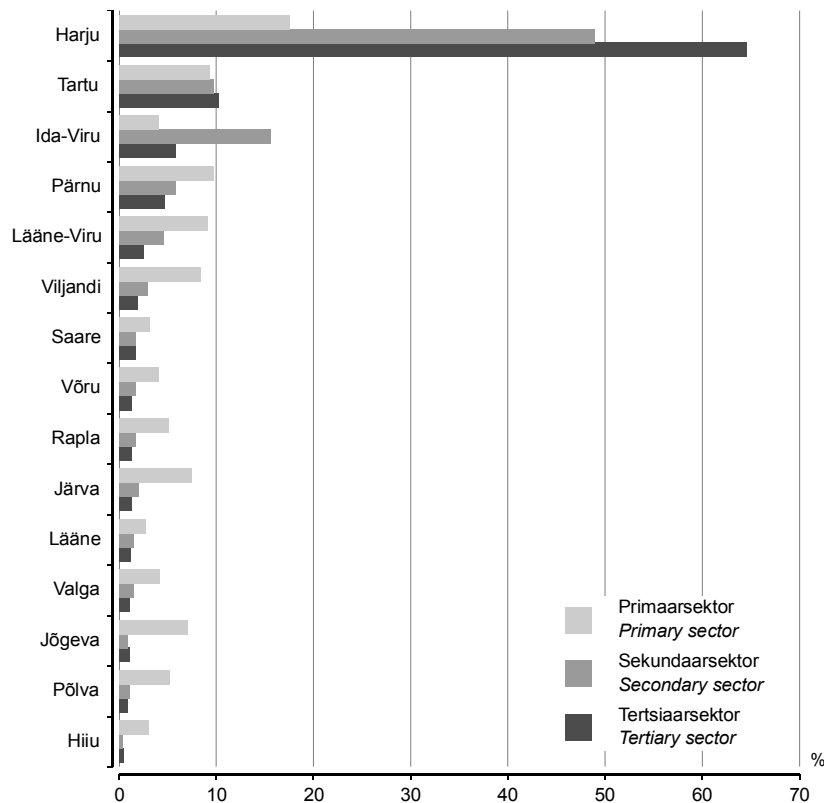
2005. aasta maakondade struktuur sektori järgi pole erandlik. Jaotus on selline püsunud 1996. aastast alates ning vahepealsed väikesed kõikumised pole üldiselt kuigi määravad ega olulised olnud.

<sup>a</sup> Primaarsektor — põllumajandus, jahindus ja metsamajandus; kalapüük.

Sekundaarsektor — mäetööstus, töötlev tööstus, elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus, ehitus.

Tertsiaarsektor — hulgi- ja jaekaubandus, hotellid ja restoranid, veonudus, laonudus ja side, finantsvahendus, kinnisvara rentimine ja äritegevus, avalik haldus ja riigikaitse, kohustuslik sotsiaalkindlustus, haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne, muu ühiskonna-, sotsiaal- ja isikuteenindus.

Joonis 3.5 **Maakonna lisandväärtus majandussektori järgi, 2005**  
 Figure 3.5 *Value added of counties by economic sectors, 2005*



**Tegevusalade osatähtsus maakondades**

Eesti maakondadele on iseloomulik, et suurem osa lisandväärtusest luuakse tertsiaarsektoris. Erandiks on vaid Ida-Viru maakond: 2005. aastal moodustas sekundaarsektor selle maakonna lisandväärtusest 51% (joonis 3.6). Teistel maakondadel on alates 1996. aastast jaotus püsinud enam-vähem samas proportsioonis kui 2005. aastal. Ida-Viru maakonnas võistlevad aga sekundaar- ja tertsiaarsektor — aastail 1998–2000, 2002 ja 2003 oli osatähtsus suurem tertsiaarsektoris. Sellistest väikestest kõikumistest hoolimata on sekundaarsektoril maakonna majandustegevuses põhiroll. Eriti suur osa on mäetööstusel, töötleva tööstusel ja energeetikal. Ühelgi teisel maakonnal ei ole nende kolme tegevusala osa nii suur. Eraldi väljatoomist väärib energeetika, mille osatähtsus Ida-Viru maakonnas on teistest ja riigi keskmisest mitu korda suurem. Primaarsektori osatähtsus on maakonnas tagasihoidlik — teistega võrreldes üks väiksemaid. Tähelepanuväärne on see, et osatähtsus väheneb alates 1996. aastast. Kui üheksakümnendate lõpus oli Ida-Viru maakonna primaarsektori osatähtsus keskmiselt 4%, siis 2005. aastaks oli näitaja langenud 1,7%-ni.

Nagu Ida-Viru maakonnaski, on primaarsektori osatähtsus väike ka Harju maakonnas. Kuigi harjumaaalaste loodud lisandväärtus on selles sektoris suurim, pole primaarsektori osa olnud kordagi suurem kui 1,5%. Arenenud majandusele on omane tertsiaarsektori suur osatähtsus, Harju maakonnas on sektori osatähtsus alati Eesti keskmisest kõrgem olnud. Kogu aegreas pole üheski teises maakonnas teenindaval sektoril nii suurt osa. Kuigi selle osatähtsus varieerub aastaid paari protsendipunkti juures, on see siiski võrreldes üheksakümnendate lõpuga kasvanud ligi 5 protsendipunkti. Kõige enam on tertsiaarsektori arengusse panustanud kinnisvara, rentimine ja äritegevus, veondus, laondus ja side ning hulgi- ja jaekaubandus. On tähelepanuväärne, et kuni 2000. aastani oli tertsiaarsektoris suurima osatähtsusega veonduse, laonduse ja side tegevusala, sellele järgnes kinnisvaraga seonduv. 2005. aastaks olid pingereas esimesed kinnisvara ja veondus, laondus ja side oli hulgi- ja jaekaubanduse järel kolmas.

Eestis on väiksema RSKP-ga maakondadele iseloomulik riigi keskmisest suurem põllumajanduse ja seeläbi ka primaarsektori osatähtsus. Näiteks Jõgeva maakonnas oli 2005. aastal primaarsektori osatähtsus 20,5%, Eesti keskmine oli 3,6%. Ei saa öelda, et Hiiu

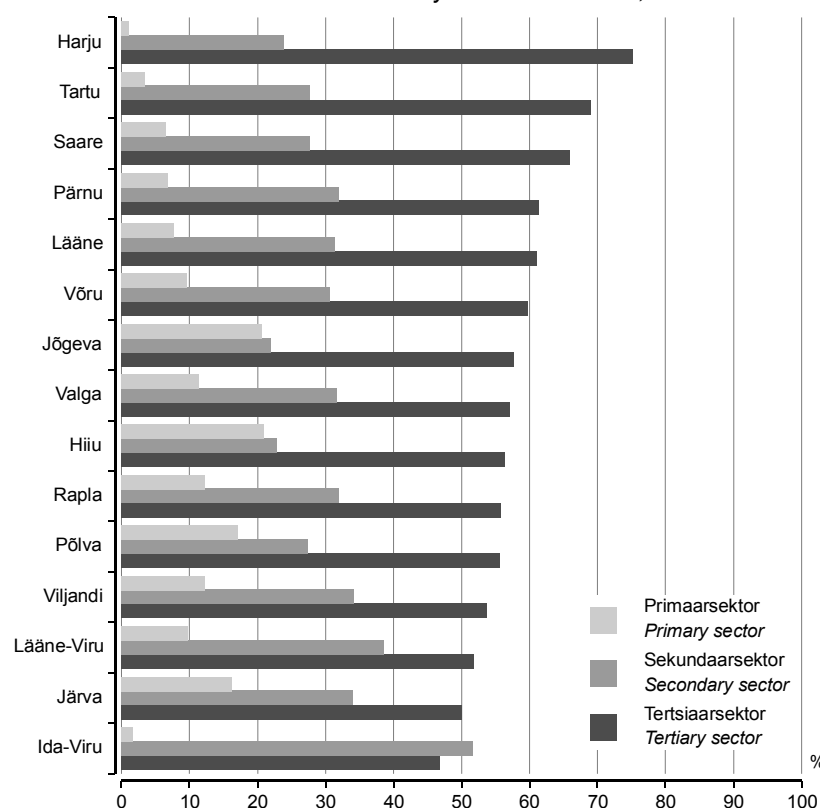
maakond on oma väiksuses vaene, primaarsektori osatähtsus on seal üks suurimaid — 2005. aastal Jõgeva maakonnast 0,4 protsendipunkti suurem. Hiiu maakonna primaarsektorit veab põllumajanduse asemel hoopiski kalapüük, mille osatähtsus maakonna lisandväärtuses on teiste regioonide omast mitu korda kõrgem.

Lääne-Viru maakond paistab silma selle poolest, et üheski teises maakonnas pole töötleva tööstuse osatähtsus nii suur ehk riigi keskmisest ligi kaks korda kõrgem. Töötlevas tööstuses on see Lääne-Virumaakond olnud suur kogu aegrea ulatuses.

Tartu maakonna majandusarengut ja trende kujundab eeskätt ülikoolilinn Tartu. Mainitud maakonnale on iseloomulik suur haridussektori osatähtsus — see on alates 1996. aastast Eesti keskmisest mitu korda kõrgem. Peale hariduse panustavad tertsiaarsektorisse olulisel määral ka kinnisvara ning hulgi- ja jaekaubanduse tegevusalad.

Eraldi pole siin peatükis välja toodud maakondi, kus kõik kulgeb kindlalt ja välja kujunenud trendi järgi, sest neis pole tegemist statistiliselt huvitava ja ekstreemse juhuga.

Joonis 3.6 **Maakonna lisandväärtuse struktuur majandussektori järgi, 2005**  
Figure 3.6 *Structure of the counties' value added by economic sectors, 2005*



### Institutsionaalsete sektorite maakondlik jaotus

Metoodikast võib lugeda, et Eesti regionaalne sisemajanduse koguprodukt leitakse esmalt viies institutsionaalses sektoris ja seejärel summeeritakse. Finantssektoris luuakse ligi 80% lisandväärtusest Harju maakonnas. Mittefinantsteenuseid tootvate ettevõtete ning kodumajapidamisi teenindavate kasumitaotluseta ettevõtete puhul tekib üle poole lisandväärtusest samuti Harju maakonnas. Mõnevõrra erandlikud on valitsemis- ja kodumajapidamissektor. Kuigi ka kahes viimases institutsionaalses sektoris luuakse suurem osa lisandväärtusest Harju maakonnas, jääb selle osatähtsus alla 50%. Valitsemissektor koondub teistest enam Tartu maakonda, enamjaolt võib see olla tingitud Tartus paiknevatest ülikoolidest ja kliinikumidest. Kui enamik ettevõtteid on kontsentreerunud Harju maakonda (enamjaolt Tallinnasse), siis peale selle on FIE-d tegusad ka kõigis teistes maakondades.

### Metoodika

RSKP arvestus põhineb samadel mõistetel ja metoodilistel alustel, mida kasutatakse riigi SKP arvutamisel. RSKP summa võrdub alati riikliku näitajaga. Tegemist on koondnäitajaga, mis mõõdab piirkonna kõikide residendist üksuste tootmistegevuse lõpptulemust.

Lisandväärtust arvestatakse regioonis, kus tootev üksus on resident. Siit tuleneb regionaalse arvepidamise omapära — eristada tuleb kaht tüüpi institutsionaalseid üksusi. Uniregionaalse üksuse tegevus on püsivalt ainult ühes regioonis. Regionaalse jaotuse seisukohast on keerukamad multiregionaalsed üksused, mis tegutsevad mitmes regioonis. Selliste üksuste jaotus piirkondadesse eeldab andmete olemasolu iga kohaliku üksuse kohta. See on aga paraku regionaalse arvepidamise põhiprobleem, sest arvestuseks vajalik info on üldjuhul olemas ainult institutsionaalse üksuse tasemel. Probleemsed on ka valikuuringutest saadud näitajad, sest need ei ole üksuste geograafilise jagunemise seisukohalt piisavalt informatiivsed. Intuitiivne regionaliseerimise meetod (kus kõikide piirkondade üksuste näitajad summeeritakse) ei ole peamiselt nende probleemide tõttu reaalsuses kõikjal rakendatav. Seetõttu lähtutakse RSKP arvestuses regionaalse info ulatusest, kättesaadavusest ja rakendatakse rahvusvaheliselt aktsepteeritud ning kaudseid meetodeid.

Kõrgem agregatsiooni tase tagab andmete suurema usaldusväärsuse ning minimeerib võimalikud vead, mis võivad tuleneda kaudsest meetodist ja multiregionaalsete üksuste jaotamisest. Seepärast ongi RSKP näitajad agregeeritud tegevusala järgi ja piirkondlikult. Selles artiklis keskenduti siiski ainult maakondlikele näitajatele.

Tulenevalt andmete kättesaadavusest hinnatakse Eesti regionaalne lisandväärtus turuhindades esmalt viies institutsionaalses sektoris (milleks on sarnaselt riigi SKP-le): mittefinantsteenuseid tootvad ettevõtted, finantsinstitutsioonid, valitsemissektor, kodumajapidamised ja neid teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid. Iga sektori jaoks kasutatakse maksimaalselt ära olemasolev info ja rakendatakse enimsobivamat arvestusmeetodit. RSKP leitakse regionaalse lisandväärtuse ja neto-tootemaksude<sup>a</sup> summana. Praegu arvestatakse Eestis RSKP-d ainult jooksevhindades.

#### Kokkuvõte

Praeguseks välja kujunenud trendid püsivad alates 1996. aastast küllaltki stabiilsed ja autori arvates ei tule sinna drastilisi muutusi veel nii pea. Võib juhtuda, et Harju maakonna osatähtsuse kasv pidurdub veelgi tänu regionaalpoliitika efektiivsele elluviimisele, kuid siiski jääb ta eesotsas Tallinnaga kõige suuremaks panustajaks Eesti SKP-sse. Küll aga võib tulenevalt üldisest majandusarengust ja olukorrast riigis tulla ette teatud muutusi maakondade tegevusalade osatähtsuses.

Eelnevast jääb mulje, et kogu majandus ja elu on koondunud Harju maakonda ja Tallinna. Loomulikult on selles oma tõetera, kuid sellest ei maksa heituda. Nagu eelpool mainitud, ei peegelda RSKP sugugi heaolu, sest on võimalik, et tagasihoidlike majanduslike tulemustega Jõgeva maakonnas elavad inimesed võivad olla stressirohkes Tallinnas elavatest märksa õnnelikumad ja eluga rahulolevamad.

#### Kirjandus Bibliography

Eesti regionaalarengu strateegia 2005–2015. (2005).

[www.siseministerium.ee/atp/failid/EESTI\\_REGIONAALARENGU\\_STRATEEGIA\\_2005\\_2015.doc](http://www.siseministerium.ee/atp/failid/EESTI_REGIONAALARENGU_STRATEEGIA_2005_2015.doc). (20.05.2008).

<sup>a</sup> Tootemaksude ja subsiidiumide vahe.

### 3. REGIONAL GROSS DOMESTIC PRODUCT

**Anastassia Zhegulova**  
Statistics Estonia

Gross domestic product (GDP) is one of the most essential and widely used indicator of economic development. GDP is in the centre of attention during both the up and downtrend of the economy. For years the users of Estonian regional statistics have been willing to get the GDP division of Estonia by counties. For today, Statistics Estonia has met this request of users and the data about the regional equivalent of national GDP, i.e. regional gross domestic product (regional GDP or RGDP), are available for interested persons.

The aim of this article is to provide an overview of the regional GDP preparation principles and about the trends characterising the counties.

#### Regions

International comparability of regional indicators is guaranteed, in addition to uniform calculation principles, also due to comparable regions. In the European Union, comparability is guaranteed by the Nomenclature of Territorial Units for Statistics, i.e. NUTS, which is a hierarchical classification, where a higher regional-level unit is broken down into integer lower-level units. Due to different sizes of countries' administrative units, the breakdown of units is based on the comparable population number.

Because of the small size of Estonia, the levels NUTS 1 and NUTS 2 coincide with the territory of the country. But, NUTS 3 is divided into five statistical regions, which are, in turn, divided into Estonian administrative units. The lowest level of administrative units, for which it is possible to calculate the regional GDP in Estonia, comprises counties and two cities (Tallinn and Tartu). This restriction is conditioned by the availability and quality of data.

#### The essence and indicators of RGDP

Above all, RGDP characterises the economic development and regional wealth, but similarly to GDP, it does not directly function as the indicator of wealth — regional GDP does not reflect the population's income and expenditures, the government's role in the redistribution of wealth nor the access to education and health care, etc. However, regional GDP allows to evaluate the division of wealth between regions and it is a suitable indicator for setting the regional policy-related targets and for determining the efficiency of their achievement.

As GDP is currently calculated only at current prices, one cannot speak about the economic growth of counties or regions, however, other indicators of time-related changes, like for example the structural change by counties and by economic activities of enterprises, can be observed. Observation of structure allows to indirectly evaluate the tendencies of economic growth: increase in the contribution of a county means that the economy of the particular county is growing more successfully than the average and the wealth of county is on the rise.

Quite an informative indicator is the regional GDP per capita (the quotient obtained by dividing the GDP created in a region by the number of permanent resident population of the region). The regional GDP per equivalent person allows to compare the counties of different size. But still, it cannot be employed as the indicator of welfare, merely because commuting has not been taken into consideration. Tallinn with its largest GDP per capita serves as a good example, but persons commuting to work to Tallinn from neighbouring rural municipalities and cities and even neighbouring counties contribute to the value added of Tallinn.

#### Proportion of counties

In 2005, Harju county contributed to GDP the most (Figure 3.1) — 58.5%. In 1996 the corresponding indicator was 53%. In 1997–2004, too, the largest share of GDP was created in Harju county, whereas, for years, the contribution of Tallinn to the GDP of Northern Estonia (Northern Estonia = Harju county) has stood around 83%. Tartu and Ida-Viru counties follow in a long distance. In 2005, the shares of these counties were 10% and 8.6% respectively, thereby the GDP of the city of Tartu comprised 8.3% of the national indicator. Nine years earlier, the ranking of shares of Tartu and Ida-Viru counties was vice versa — 8.8% and 10.6% respectively. Hiiu county, being the smallest with respect to the area as well as population, had the smallest share. At the end of the nineties, the contribution of Hiiu county to the GDP of the country was somewhat bigger than now, amounting to 0.7% at that time. During 2003–2005, the respective indicator was around 0.5%.

The proportion of seven Estonian counties (Jõgeva, Lääne, Põlva, Rapla, Saare, Valga and Võru) stands in the range of 1–2%. Starting from 2001, Järva county is also included among them. The constantly decreasing proportion in GDP is a common peculiar feature of these counties. For example, the proportion of Põlva county was 1.6% of the GDP in 1996, but in 2005 the respective indicator was 1.1%. The decline in the proportion of given counties is mainly due to a more rapidly growing wealth in Harju and Tartu counties.

In general, it can be said that, through time series, the proportions of counties follow the set divisions and changes are within a small range around one per cent.

#### **Proportion of Harju county's RGDP in the Estonian GDP**

The state regional policy supports all regions to make all regions equally attractive in terms of living and working, and not to facilitate concentration in one particular region (Eesti ... 2005). One of the targets of the Estonian regional development strategy is deceleration in the proportional growth of Northern Estonia's (Harju county) GDP and maintaining it below 70% of the country's GDP.

In 2005 for the first time, both requirements of this target were fulfilled (Figure 3.2) — the RGDP of Harju county was 1.3 percentage points smaller than in 2004 and the critical line was yet quite far away. In 2005, the proportion decreased mainly due to the growing contribution of Tartu and Ida-Viru counties to the country's GDP.

Despite a steady growth in the proportion of Harju county regional GDP until the year 2004, the fact that the indicator has never reached the 70% threshold can be, for sure, considered a positive sign.

#### **RGDP per capita**

The proportion of counties' regional GDP in the Estonian GDP provides a good overview of the county's wealth and regional division. The regional GDP per capita is the indicator which makes the comparison of counties possible.

As expected, the GDP per capita in the range of the whole time series is the highest in Harju county (Figure 3.3). For years, it has been the lowest in Jõgeva county. In 1996–2005, small RGDP indicators were characteristic of Põlva, Valga and Võru counties.

Thereby an essential fact is that in the counties where the proportion of regional GDP remains below two per cents, the unemployment rate is in general higher than the Estonian average (Hiiu county is an exception). High unemployment rate can also be a reason why the regional GDP per capita in Ida-Viru county (at the third place by proportion) is uncompetitive with that of Tartu and Pärnu counties.

The trend in Figure 3.3 displays that in the mid-nineties, the regional GDP per capita was slightly more even by counties (except Harju county) than, for example, in 2000. Although the trend of counties is even, differences in the regional GDP per capita increase.

In 1996, difference in the RGDP per capita in Harju and Jõgeva counties was 2.3-fold, but following a steady upward trend this indicator became 3.4-fold in 2005 (Figure 3.4). In case of the RGDP per equivalent person, commuting must also be kept in mind. Small indicators of Põlva and Jõgeva counties are largely due to the fact that a lot of people of these counties work in and create value added for Tartu county. It can be assumed that the regional GDP per capita in Tallinn is so high also due to the persons who commute to work to Tallinn from neighbouring rural municipalities or even from neighbouring counties.

Despite the fact that the regional GDP of Hiiu county accounts for less than one per cent of the national GDP, the GDP per equivalent person there is quite large. In 2005, it held the fourth place among counties positioning straight after Harju, Tartu and Pärnu counties.

#### **Division of economic activities in counties by sector**

The largest share of value added in the primary, secondary and tertiary sectors<sup>a</sup> is created in Harju county (Figure 3.5). The economic activities of tertiary sector have mostly concentrated there, accounting for 64.6% of the value added of this sector in 2005, covering thereby 38.7% of the country's value added. In the secondary sector, the value added created by the population of Harju county in 2005 accounted for 49% and in the primary sector 17.5% of the sector's value added. Tartu, Ida-Viru and Pärnu counties contribute to

<sup>a</sup> Primary sector — agriculture, hunting, forestry and fishing.

Secondary sector — mining, manufacturing, electricity, gas and water supply, construction.

Tertiary sector — wholesale and retail trade, hotels and restaurants, transport, storage and communication, financial intermediation, real estate, renting and business activities, public administration and defence, compulsory social security, health and social work, other community, social and personal service activities.

**Proportion of economic activities in counties**

the services sector more than the others. The share of counties with a low regional GDP per capita in the tertiary sector has been modest throughout the time series, for example, the share of Jõgeva and Põlva counties has never been bigger than 1.5%. Thereby, the contribution of these counties decreases in time: the share of Põlva county in the tertiary sector was 1.5% in 1996 and only 0.9% in 2005.

Over the whole time series, primarily Harju, Ida-Viru and Tartu counties have covered the major part of the secondary sector's GDP.

In case of secondary and tertiary sectors, it can definitely be stated that the share of Harju county comprises more than a half, but in case of the primary sector it is not so. The share of Harju county in the primary sector is the largest compared to other counties (17.5% in 2005), but not in such a dominating manner than in case of other sectors. The primary sector is more distributed by nature as there is no special concentration in one region.

The 2005 structure of counties by sectors is not exceptional. It has been similar since 1996 and the small interim fluctuations have, in general, not been very determining or essential.

It is characteristic of Estonian counties that the major part of value added is created in the tertiary sector. The only exception is Ida-Viru county: in 2005, the secondary sector comprised 51% of this county's value added (Figure 3.6). In other counties, the division has been since 1996 more or less in the same proportions as it was in 2005. In Ida-Viru county the secondary and tertiary sectors compete for the leading position — in 1998–2000, 2002 and 2003 the proportion was larger in the tertiary sector. In spite of such small fluctuations, the secondary sector has a leading role in the economic activity of this county. Mining, manufacturing and energy account for an especially large proportion. In no other county the share of these three economic activities is so large. Energy should be pointed out as its share in Ida-Viru county is several times bigger than in other counties or the average of the state. The share of primary sector is modest in Ida-Viru county — one of the smallest compared to other counties. It is remarkable that the share has been decreasing since 1996. At the end of the nineties, the share of primary sector in Ida-Viru county accounted for 4% on average, but by 2005 this share had fallen down to 1.7%.

Similarly to Ida-Viru county, in Harju county, too, the proportion of primary sector is small. Although regarding all counties, the value added created in this sector by the population of Harju county is the largest, the share of agricultural sector has never been larger than 1.5%. A large share of tertiary sector is typical of developed economies. In Harju county, the share of this sector has always been higher than the Estonian average. Over the whole range of time series, no other county has such a large proportion of services sector. Although the proportion of the sector varies year on year around a couple of percentage points, it has still grown by nearly five percentage points compared to the end of the nineties. The economic activities of real estate, renting and business activities; transport, storage and communication; and wholesale and retail trade have contributed the most to the tertiary sector. Thereby it is noteworthy that the economic activity of transport, storage and communication had the largest share in the tertiary sector until 2000. The real estate-related economic activity followed. By 2005 real estate and transport were the first on the list of priorities, storage and communication positioned as third after wholesale and retail trade.

A larger share of agriculture and hence of the primary sector is characteristic of the counties which have smaller RGDP in Estonia. For example, in Jõgeva county, the share of agricultural sector was 20.5% in 2005, the average of Estonia was 3.6%. It cannot be said that Hiiu county, although a small one, is poor. The share of primary sector is one of the biggest there, too — 0.4 percentage points larger than that of Jõgeva county in 2005. It is altogether fishing, not agriculture, which gives the agricultural sector of Hiiu county a leading position. The share of fishing in the county's value added is several times larger compared to other regions.

Lääne-Viru county is remarkable for the fact that in no other county the share of manufacturing is so high, being nearly two times higher than the average share of the state. The proportion of manufacturing has been large in Lääne-Viru county over the whole range of time series.

The university city Tartu has a leading role in shaping the economic developments and trends of Tartu county. A typical feature of Tartu county is a large share of educational sector — it has been several times higher than the Estonian average since 1996. In addition



to education, the economic activities of real estate and wholesale and retail trade, too, contribute remarkably to the tertiary sector.

The counties where everything steadily follows a traditional trend have not been separately pointed out in this chapter as they do not constitute an interesting or extreme case from the statistical point of view.

#### **Division of institutional sectors by counties**

It was mentioned in the methodological section that the Estonian regional gross domestic product is firstly calculated in five institutional sectors and summed up then. In the financial sector, nearly 80% of the value added is created by Harju county. Regarding non-financial corporations and non-profit institutions serving households — more than half of value added is also created by Harju county. The general government and household sectors are somewhat exceptional. Although in the two last-mentioned institutional sectors, too, a major part of value added is created in Harju county, this proportion remains below 50%. More than other sectors, the general government sector has concentrated in Tartu county. The universities and hospitals located in Tartu can be a major reason for that. The majority of enterprises have concentrated in Harju county (mostly in Tallinn), but sole proprietors operate actively also in all other counties besides Harju county.

#### **Methodology**

The calculation of regional GDP is based on the same definitions and methodologies which are applied to the calculations of national GDP, and the aggregate of regional GDP always equals to the respective national indicator. Regional GDP is an aggregate indicator which shows the final result of production activities performed by all resident units of a region.

Value added is calculated in a region where a producing unit is resident. Here lies the peculiarity of regional accounts — two different types of institutional units must be differentiated. Activities of uniregional unit are permanently carried out only within one region. From the perspective of regional distribution, multiregional units whose activities are carried out in several regions, appear to be more complicated. Distribution of such units by regions presumes the availability of respective data on every local unit. This, unfortunately, constitutes the core problem of regional accounts, since the information necessary for calculations is, in general, available only at the institutional unit level. The indicators received from sample surveys also pose problems, as they are not sufficiently informative from the units geographical distribution perspective. Mainly because of these problems, the intuitive regionalisation method (according to which the indicators of all regional units are summed up) is in reality not applicable everywhere. Therefore, the regional GDP calculations are based on the quantity and availability of regional information, and internationally recognised methods as well as indirect methods are applied.

A higher level of aggregation secures a bigger reliability of data and brings the amount of possible errors, which might occur because of indirect method and distribution of multiregional units, to the minimum. Therefore, the regional GDP indicators have been aggregated by economic activities and regions. However, this article concentrates only on county-related indicators.

Depending on the availability of data, the Estonian regional value added at market prices is, firstly, evaluated separately in five institutional sectors which comprise (similarly to the national GDP): non-financial corporations, financial institutions, general government sector, households and non-profit institutions serving households. The existing information is to the maximum extent used for every sector and the most suitable calculation method is applied. RGDP is calculated as the sum of regional value added and net product taxes<sup>a</sup>. At present, the RGDP is calculated only at current prices in Estonia.

#### **Summary**

The trends which have taken shape by now have been quite stable since 1996, and according to the opinion of the author no drastic changes are expected in the near future. The deceleration of growth in the share of Harju county may continue due to an effective implementation of regional policy, but Harju county with the city of Tallinn will still remain the largest contributor to the GDP of Estonia. However, certain changes may occur in the shares of counties' economic activities due to the general development of the economy and situation in the state.

The discussion above can make an impression that the whole economy and life have concentrated in Harju county and in Tallinn. There is certainly a grain of truth in it, but as mentioned above, the regional GDP does not reflect welfare, because it is possible that in Jõgeva county, where the economic results are modest, the population can be considerably happier and more content with life than the population in Tallinn which is characterised by a stressful lifestyle.

<sup>a</sup> Net product taxes equal to product taxes minus subsidies.

## 4. EESTI, LEEDU JA LÄTI TÖÖTURU PÕHINÄITAJAD JA PIIRKONDLIKUD ERINEVUSED

Mihkel Servinski  
Statistikaamet

Naaberriikides toimuva vastu tunneb huvi järjest rohkem inimesi. Enam ei piisa naabrite kohta ülevaate andmisest. Tahetakse teada, milline on elu piirkondades, millised on erinevused.

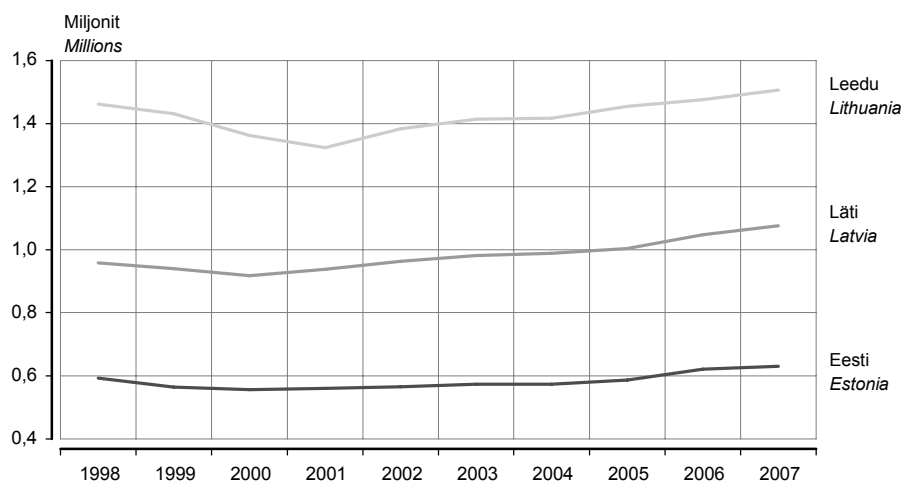
Artikli eesmärk on kirjeldada Eesti, Leedu ja Läti tööturul toimuvat tööturu peamiste näitajate kaudu viimase kümne aasta jooksul — see on periood, mille kohta on võrreldavad andmed kättesaadavad. Piirkondlike erinevusi vaatleme statistilise klassifikaatori NUTS 3 piirkondadest lähtudes. Valik on tingitud eelkõige andmete olemasolust, sest väiksemate piirkondade kohta ei õnnestunud võrreldavaid andmeid saada.

Piirkondlike erinevuste põhjuse väljaselgitamine vajaks põhjalikumalt tööd, läbi tuleks töötada rohkem andmeid. Pärast suurema hulga teemade läbitöötamist on võimalik hakata otsima ka põhjuslikke seoseid nähtuste vahel. Oleme kavandanud nii, et tööturu teema ei jääks ainsaks Balti riikide piirkondlikku arengut käsitletavaks teemaks Statistikaameti kogumikes.

### Tööhõive

Eestis, Leedus ja Lätis oli hõivatute arv aastatel 2002–2007 kasvutrendis. Üldiselt muutus hõivatute arv viimasel kümnendil Balti riikides üsna sarnaselt. Leedus hakkas hõivatute arv suurenema aasta hiljem kui Eestis ja Lätis. Kui aastal 2006 kasvas hõivatute arv Eestis ja Lätis varasemaga võrreldes (tunduvalt) kiiremini, siis Leedus oli 2006. aastal hõivatute arvu kasv mõõdukas (joonis 4.1). Sellest tulenevalt on viimasel kümnendil Balti riikides üsna sarnaselt muutunud ka tööhõive määr. Joonis 4.2 näitab, et hõive määr muutus Balti riikides viimasel kümnendil enam-vähem ühtmoodi. See hakkas Eestis ja Lätis tõusma 2001. aastal ja Leedus 2002. aastal. Tõusu alguses oli hõive määr tase Eestis märgatavalt kõrgem kui Lätis ja Leedus. Viimastes oli see tõusu alguses peagu võrdne. Vaadeldaval kümnendil on muutunud Balti riikide järjestus tööhõive määra järgi: Eestis on hõive määr olnud kogu aeg Balti riikide kõrgeim, kuid aastatel 1998–2000 oli see Leedus kõrgem kui Lätis. Alates aastast 2001 on Läti hõive määr kõrgem kui Leedu oma. Märkimisväärne on, et aastal 2006 tõusis hõive määr Eestis ja Lätis rohkem, Leedus oli tõus selgelt tagasihoidlikum.

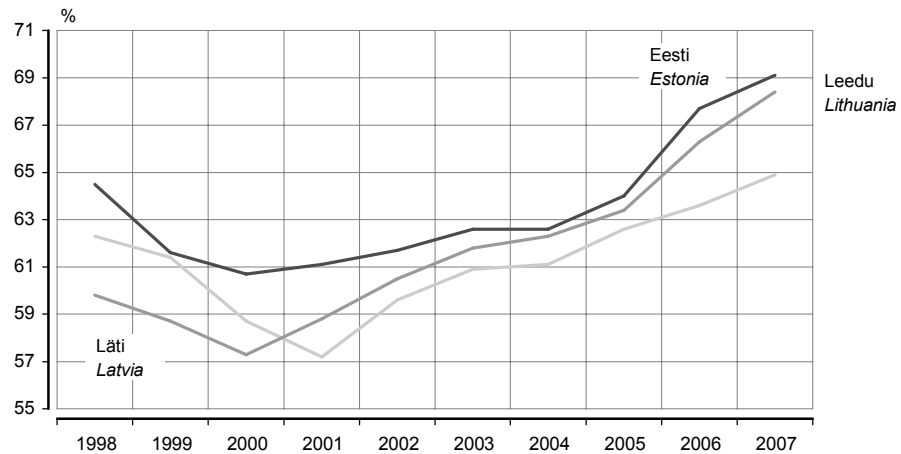
Joonis 4.1 15–64-aastased hõivatud Eestis, Leedus ja Lätis, 1998–2007  
Figure 4.1 15–64-year-old employed persons in Estonia, Lithuania and Latvia, 1998–2007



Allikas: Statistikaamet, Leedu Statistika, Läti Statistika Keskbüroo.

Source: Statistics Estonia, Department of Statistics of Lithuania, Central Statistical Bureau of Latvia.

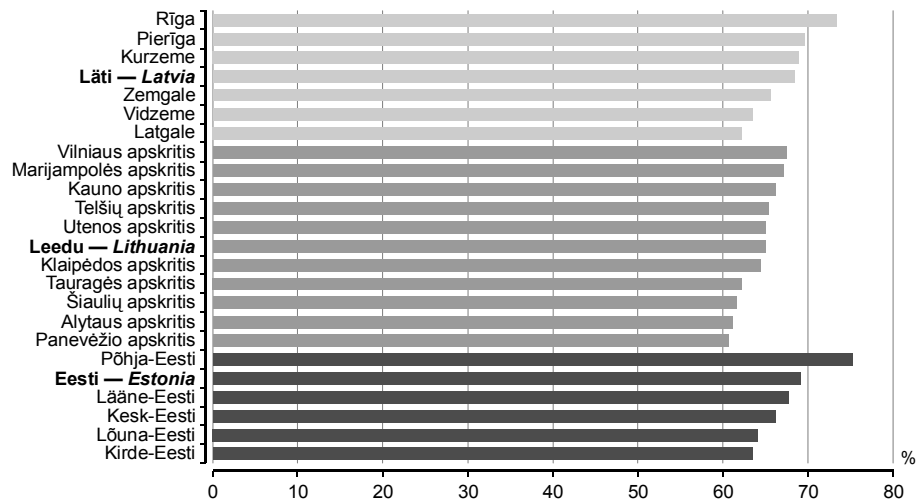
Joonis 4.2 **15–64-aastaste tööhõive määr Eestis, Leedus ja Lätis, 1998–2007**  
 Figure 4.2 *Employment rate of the 15–64-year-olds in Estonia, Lithuania and Latvia, 1998–2007*



Allikas: Statistikaamet, Leedu Statistika, Läti Statistika Keskbüroo.  
 Source: *Statistics Estonia, Department of Statistics of Lithuania, Central Statistical Bureau of Latvia.*

Järgnevalt tööhõive erinevustest Balti riikides NUTS 3 taseme piirkondade vahel 2007. aastal (joonis 4.3). Kõige suuremad piirkondlikud erinevused on Eestis, kus pealinna-piirkonna ehk Põhja-Eesti ja Kirde-Eesti tööhõive määra vahe on 11,7 protsendipunkti. Umbes sama suur on erinevus ka Lätis, kus pealinna Riia ja Latgale piirkonna vahe on 11,1 protsendipunkti. Nii Eestis kui ka Lätis on pealinnapiirkonnas hõive määr teiste regioonidega võrreldes tunduvalt kõrgem ja oli 2007. aastal selgelt üle Lissaboni strateegias Euroopa Liidule seatud eesmärgi (15–64-aastaste tööhõive määr 70%). Leeduski on hõive määr pealinna piirkonnas kõrgeim, kuid vahe järgmistega ei ole suur. Erinevus väikseima tööhõivemääraga piirkonnast Panevėžios on ainult 6,8 protsendipunkti. Märkimist väärib, et Leedu pealinnapiirkonna Vilniaus *apskritise* tööhõive määr on väiksem Eesti ja Läti keskmisest.

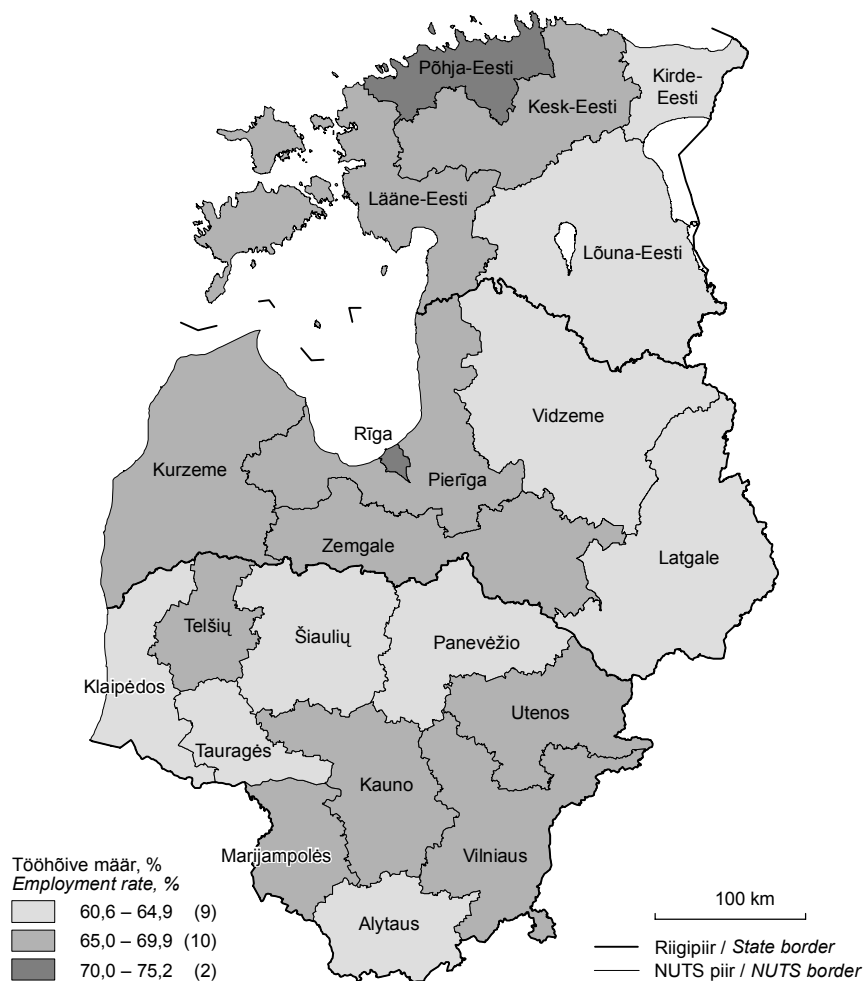
Joonis 4.3 **15–64-aastaste tööhõive määr Eestis, Leedus ja Lätis NUTS 3 taseme piirkondade järgi, 2007**  
 Figure 4.3 *Employment rate of the 15–64-year-olds in Estonia, Lithuania and Latvia by the NUTS 3 level regions, 2007*



Allikas: Statistikaamet, Leedu Statistika, Läti Statistika Keskbüroo.  
 Source: *Statistics Estonia, Department of Statistics of Lithuania, Central Statistical Bureau of Latvia.*

Kandes tööhõivemäära olukorra kaardile (kaart 4.1) näeme, et NUTS 3 taseme piirkonnad grupeeruvad selgelt suuremateks regioonideks. Tööhõive määr on kõrgem pealinnaga piirnevatel aladel ja mereäärses piirkonnas on hõive määr kõrgem kui merest eemal olevates. Erandid on Leedu puhul Klaipėdose ja Alytause piirkond.

Kaart 4.1 Tööhõive määr Eesti, Leedu ja Läti NUTS 3 taseme piirkondades, 2007  
 Map 4.1 Employment rate in the NUTS 3 level regions of Estonia, Lithuania and Latvia, 2007

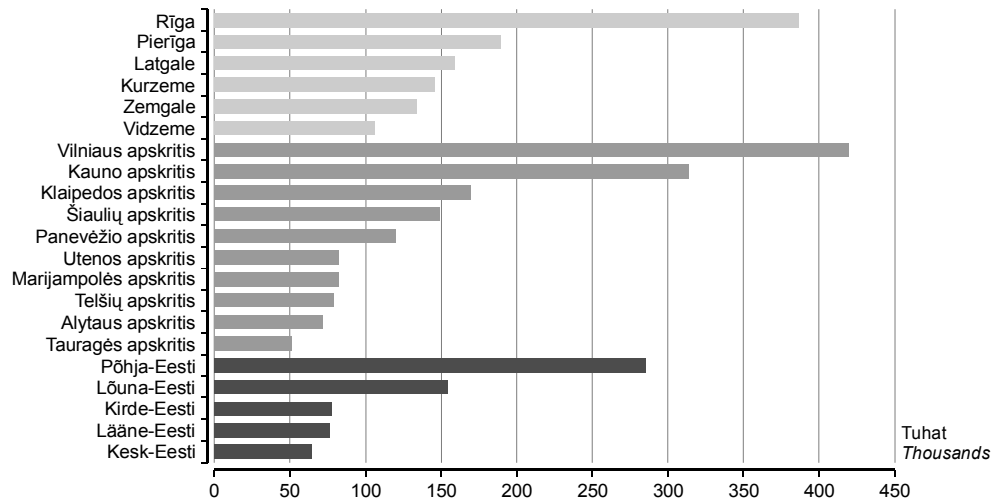


Allikas: Statistikaamet, Leedu Statistika, Läti Statistika Keskbüroo.

Source: Statistics Estonia, Department of Statistics of Lithuania, Central Statistical Bureau of Latvia.

Tööhõive määr annab võimaluse võrrelda eri piirkondade inimeste tööalast aktiivsust, kuid see ei iseloomusta piirkonna tööturu potentsiaali, mida kirjeldab hõivatute arv regioonis. Baltimaades on suur osa riigi hõivatutest koondunud pealinna piirkonda (joonis 4.4). Eestis hõlmavad Põhja-Eesti hõivatud 43,5%, Leedus Vilniuse piirkonna hõivatud 27,3% (koos Kaunase piirkonnaga 47,7%) ja Lätis moodustab Riia piirkond 34,5% (Riia koos Põhja-Eesti piirkonnaga 51,4%) hõivatute arvust.

Joonis 4.4 Hõivatud Eestis, Leedus ja Lätis NUTS 3 taseme piirkondade järgi, 2007  
 Figure 4.4 The employed in Estonia, Lithuania and Latvia by the NUTS 3 level regions, 2007

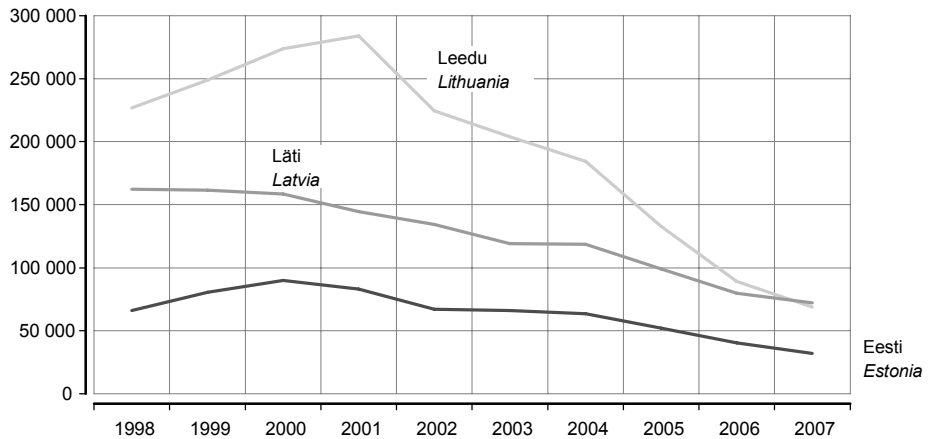


Allikas: Statistikaamet, Leedu Statistika, Läti Statistika Keskbüroo.  
 Source: Statistics Estonia, Department of Statistics of Lithuania, Central Statistical Bureau of Latvia.

**Töötus**

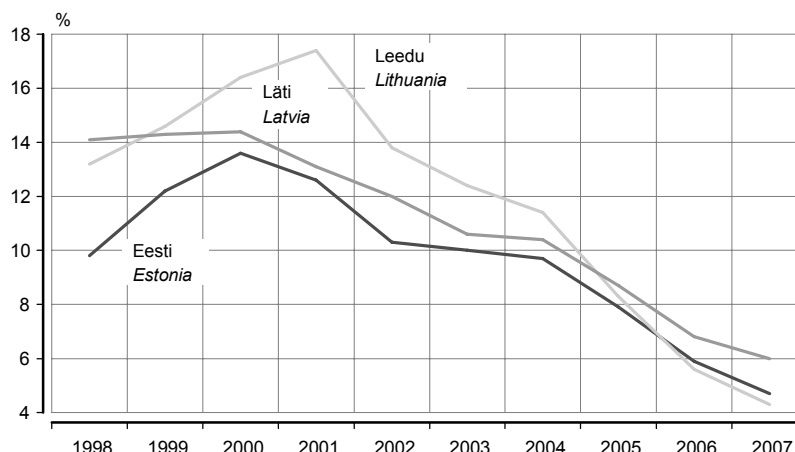
Töötute arvu dünaamika on alates aastast 2002 Balti riikides langustrendis. Lätis on töötute arvu trend olnud langev kogu perioodi jooksul, Eestis ja Leedus töötute arv perioodi algul suurenes. Ajavahemiku maksimaalne töötute arv oli Eestis 2000. aastal ja Leedus 2001. aastal (joonis 4.5). Kõige kiiremini vähenes töötute arv aastatel 2001–2007 Leedus. Selle tulemusena oli Leedu 2007. aastaks kõige väiksema töötuse määraga riik Baltikumis (joonis 4.6). Samas oli töötuse määr 2007. aastal Balti riikides selline, et tööpuudusest kui tõsisest probleemist rääkida ei saa.

Joonis 4.5 Töötuid Eestis, Leedus ja Lätis, 1998–2007  
 Figure 4.5 The unemployed in Estonia, Lithuania and Latvia, 1998–2007



Allikas: Statistikaamet, Leedu Statistika, Läti Statistika Keskbüroo.  
 Source: Statistics Estonia, Department of Statistics of Lithuania, Central Statistical Bureau of Latvia.

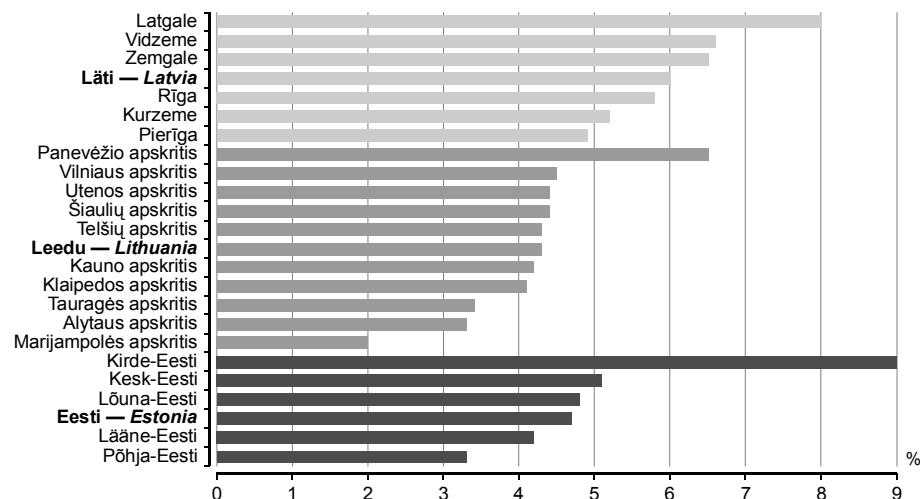
Joonis 4.6 Töötuse määr Eestis, Leedus ja Lätis, 1998–2007  
Figure 4.6 Unemployment rate in Estonia, Lithuania and Latvia, 1998–2007



Allikas: Statistikaamet, Leedu Statistika, Läti Statistika Keskbüroo.  
Source: Statistics Estonia, Department of Statistics of Lithuania, Central Statistical Bureau of Latvia.

Töötuse määr on kõigis Balti riikide piirkondades märgatavalt erinev. 2007. aastal olid kõige suuremad piirkondlikud erinevused Eestis, kus kõrgeima töötuse määraga piirkonna Kirde-Eesti ja madalaima määraga Põhja-Eesti vahe oli 5,7 protsendipunkti. Samal aastal oli kõige väiksem erinevus Lätis, kus Latgale ja Pierīga piirkonna vahe oli 3,1 protsendipunkti. Teiste Balti riikide piirkondadega võrreldes oli töötuse määr Lätis ühtlaselt kõrge. Läti väikseima töötuse määraga piirkonnast Pierīgast on määr kõrgem vaid ühes Leedu (Panevėžio apskritis) ja kahes Eesti piirkonnas (Kesk- ja Kirde-Eesti). Huvitav on, et igas Balti riigis on üks piirkond, kus töötuse määr ületab tunduvalt teiste piirkondade taset — Eestis Kirde-Eesti (töötuse määr 9%), Leedus Panevėžio (6,5%) ja Lätis Latgale piirkond (8%).

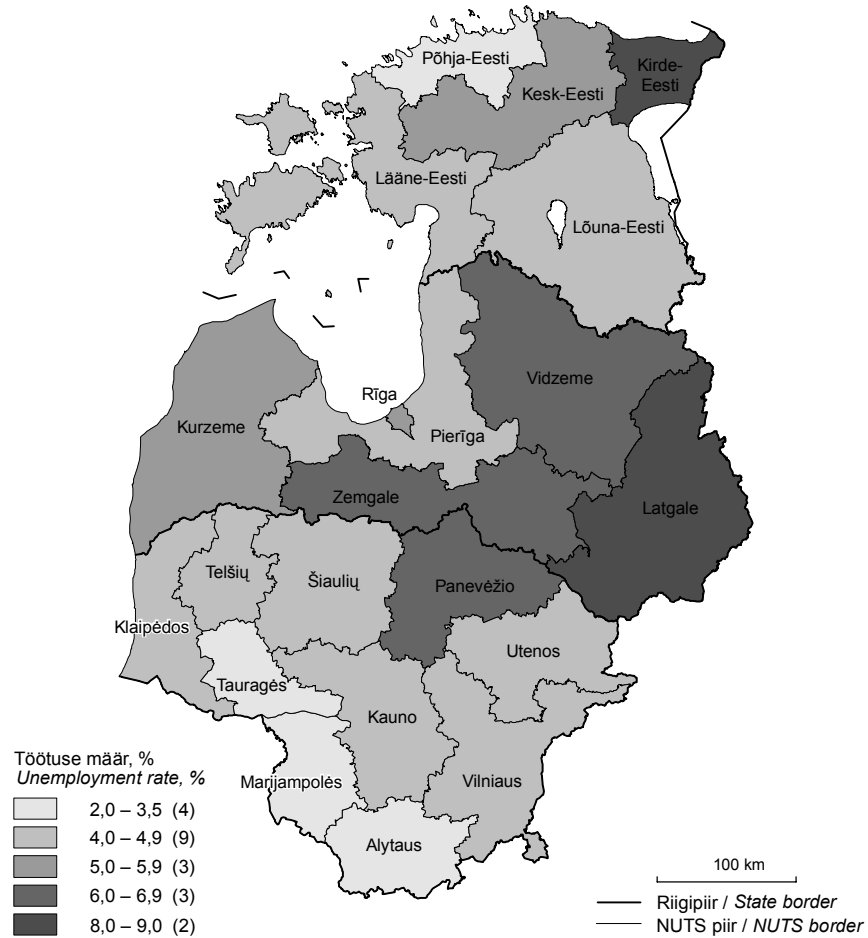
Joonis 4.7 Töötuse määr Eesti, Leedu ja Läti NUTS 3 taseme piirkondades, 2007  
Figure 4.7 Unemployment rate in the NUTS 3 level regions of Estonia, Lithuania and Latvia, 2007



Allikas: Statistikaamet, Leedu Statistika, Läti Statistika Keskbüroo.  
Source: Statistics Estonia, Department of Statistics of Lithuania, Central Statistical Bureau of Latvia.

Kaardilt on näha, et töötuse puhul (kaart 4.2) moodustuvad selged piirkonnad. Väikseima töötuse määraga piirkonnad on Leedu lõuna- ja edelapiiril asuv ala, mis koosneb kolmest NUTS 3 taseme piirkonnast (Alytaus, Marijampolė, Tauragė), ja Põhja-Eesti. Suurema probleemse piirkonna hõlmab Lätis Latgale, Vidzeme (Lõuna-Liivimaa) ja Zemgale piirkond ning Leedus Panevėžio regiooni. Selle piirkonnaga tuleb liita ka Kagu-Eesti maakonnad (Valga, Võru ja Põlva). Lõuna-Eesti piirkonna keskmist parandab tunduvalt Tartu maakond ja seetõttu on kaardil olukord veidi moondu. Tegelikult on kogu see suur ala mööda Peipsi kallast ühendatud Balti riikide kõige suurema tööpuudusega piirkonna Kirde-Eestiga.

Kaart 4.2 Töötuse määr Eesti, Leedu ja Läti NUTS 3 taseme piirkondades, 2007  
 Map 4.2 Unemployment rate in the NUTS 3 level regions of Estonia, Lithuania and Latvia, 2007



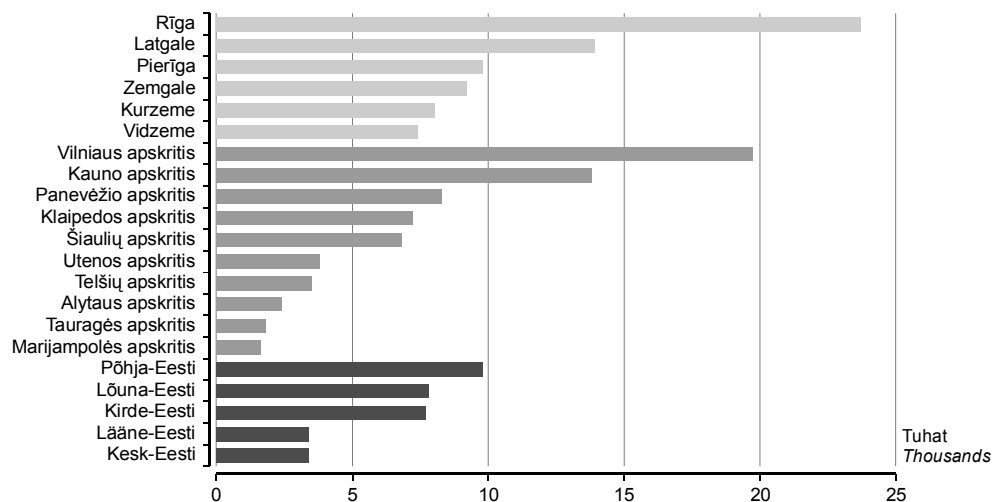
Allikas: Statistikaamet, Leedu Statistika, Läti Statistika Keskbüroo.  
 Source: Statistics Estonia, Department of Statistics of Lithuania, Central Statistical Bureau of Latvia.

Balti riikides on töötuse piirkondlikud erinevused olnud suured alates aastast 2002 (samast ajast on kättesaadavad Läti tööturu piirkondlikud andmed). Läti puhul võib rääkida piirkondlike erinevuste vähenemisest. Eestis ja Leedus ei saa olukorda üheselt hinnata, sest protsendipunktides arvestatult on erinevused vähenenud, kuid suhteliselt on vahe suurenenud.

Võrreldes töötuse määra muutumist Balti riikide NUTS 3 taseme piirkondades aastal 2002 ja 2007 võib öelda, et töötuse määr langes kõikides piirkondades. Muutuse kiirus oli aga väga erinev (Leedu Alytausi piirkonnas suurim ehk 12,9 ja Läti Vidzeme piirkonnas väikseim ehk 3,9 protsendipunkti). Muutumise kiirus ei ole ümber kujundanud piirkondade positsioneerumist Eestis. Läti piirkonnad on edetabelis küll kohti vahetanud, kuid endiselt on Latgale piirkond teistega võrreldes tunduvalt halvemas olukorras. Ülejäänud piirkondade vahed pole nii suured, et võiksime rääkida olulisest situatsiooni muutusest. Leedus on olukord teistsugune — muutused on olnud väga suured. Nii oli Alytausi piirkond 2002. aastal kõrgeima töötuse määraga, 2007. aastal oli see ala väikseima töötuse määraga piirkond Baltikumis. Märgatavalt on oma positsioonilt taandunud Panevėžio piirkond. Selliste muutuste põhjust ainult tööturu põhiandmetele tuginedes analüüsida ei saa.

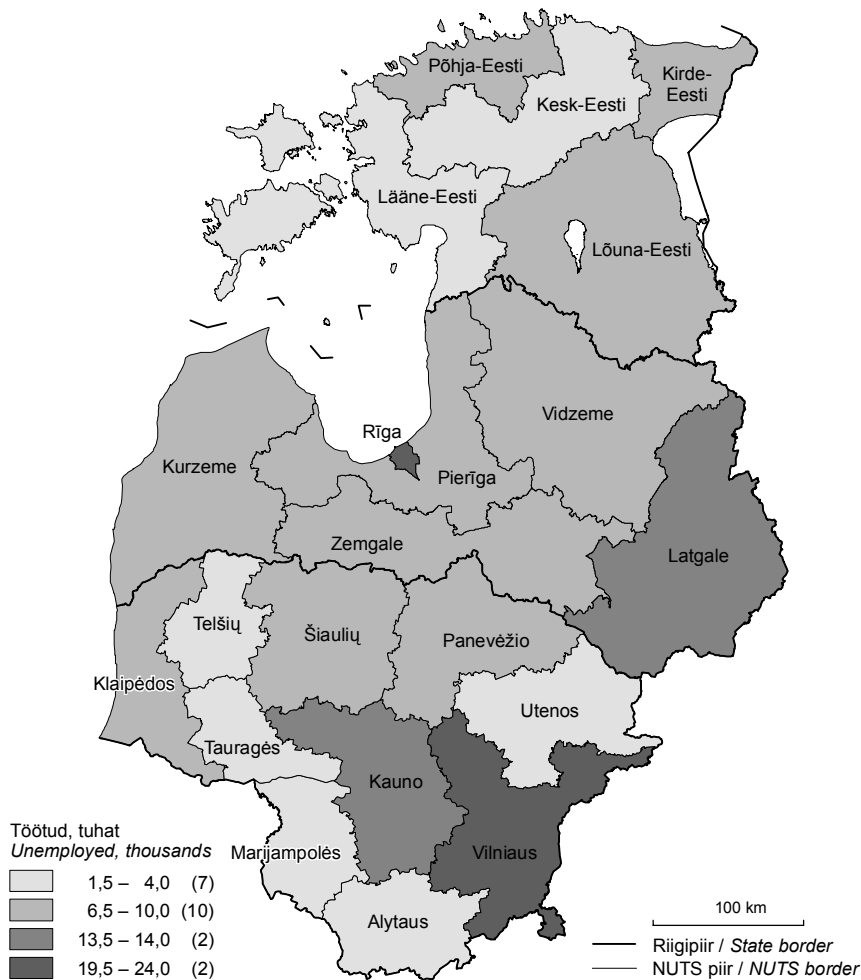
Töötuse määr on suhtarv, mis annab võimaluse piirkondade võrdlemiseks. Töötute juures on olulised ka absoluutnumbrid. Tulenevalt Balti riikide rahvastiku paiknemisest on selle poolest igas riigis kõige suurema töötute arvuga pealinna piirkond (kaart 4.3).

Joonis 4.8 Töötud Eesti, Leedu ja Läti NUTS 3 taseme piirkondades, 2007  
 Figure 4.8 The unemployed in the NUTS 3 level regions of Estonia, Lithuania and Latvia, 2007



Allikas: Statistikaamet, Leedu Statistika, Läti Statistika Keskbüroo.  
 Source: Statistics Estonia, Department of Statistics of Lithuania, Central Statistical Bureau of Latvia.

Kaart 4.3 Töötute arv Eesti, Leedu ja Läti NUTS 3 taseme regioonides, 2007  
 Map 4.3 Number of unemployed persons in the NUTS 3 level regions of Estonia, Latvia and Lithuania, 2007



Allikas: Statistikaamet, Leedu Statistika, Läti Statistika Keskbüroo.  
 Source: Statistics Estonia, Department of Statistics of Lithuania, Central Statistical Bureau of Latvia.



**Kokkuvõte**

Vaadeldes tööturu kahte põhinäitajat — hõivet ja töötust —, torkab silma, et Leedus on Balti riikide kõige väiksem tööhõive ja töötuse määr. Kui välistada võimalikud andmemetoodilised erinevused (täielikult seda siiski teha ei saa), siis saab järeldada vaid üht: Leedus on mitteaktiivse elanikkonnaga midagi teisiti kui Eestis ja Lätis. Piirkonniti tasub nende erinevuste põhjusi ilmselt otsida eelkõige Alytause ja Tauragė piirkonnast.

Eelnevale toetudes võib öelda, et Eesti, Leedu ja Läti tööturg areneb põhinäitajate kontekstis sarnaselt. Võib täheldada, et Leedus toimuvad muudatused Eesti ja Lätiga võrreldes väikese hilineumisega. Kõigi kolme Balti riigi puhul on tööturul suured piirkondlikud erinevused. Ühine tunnus on hõive koondumine pealinna piirkonda.

## 4. MAIN INDICATORS AND REGIONAL DIFFERENCES OF ESTONIAN, LITHUANIAN AND LATVIAN LABOUR MARKETS

**Mihkel Servinski**  
Statistics Estonia

*Continually more people take interest in the activities of neighbouring countries. It does not suffice any more to simply provide overviews on neighbours. Questions are being asked about the life in different regions, about regional differences.*

*The aim of this article is to describe the developments on the Estonian, Lithuanian and Latvian labour markets through the main indicators of labour market over the last ten years — this is the period for which comparable data are available. Regional differences are observed on the basis of regions specified in the statistical classification of NUTS 3. The choice depends, first and foremost, on the availability of data — comparable data concerning smaller regions of all three countries could not be obtained.*

*Clarification of underlying regional causes would require more in-depth work and processing of a larger amount of data. After having studied a larger amount of topics it will be possible to start looking for causal connections between phenomena. Besides the subject of labour market, we intend to handle in the publications of Statistics Estonia several other topics related to the regional development of Baltic Republics.*

### Employment

*The number of employed persons showed a growing trend in Estonia, Latvia and Lithuania in 2002–2007. In general lines, changes in the number of employed persons were rather similar in the Baltic Republics during the last decade. In Lithuania, the number of employed persons started to grow a year later compared to Estonia and Latvia. In 2006, the number of employed persons in Estonia and Latvia grew (considerably) faster compared to previous years, but Lithuania had a more modest growth in 2006 (Figure 4.1). Proceeding from that, the employment rates in the Baltic Republics have also changed in a rather similar way during the last decade. Figure 4.2 proves that changes in the employment rates of the Baltic Republics followed a rather similar trend over the last decade. In Estonia and Latvia the employment rate started to grow in 2001, and in Lithuania — in 2002. At the beginning of the growth, the level of employment rate was considerably higher in Estonia than in Latvia and Lithuania. In the two latter republics it was almost equal at that time. During the decade under observation the ranking of Baltic Republics by employment rate has changed: the employment rate in Estonia has always been the highest of Baltic Republics, but in 1998–2000 the employment rate of Lithuania was higher than that of Latvia. Since 2001, the employment rate in Latvia has been higher than in Lithuania. It is remarkable that in 2006 the employment rate grew more in Estonia and Latvia, but remained definitely more modest in Lithuania.*

*Next, differences in the employment of Baltic Republics between the NUTS 3 level regions in 2007 will be observed (Figure 4.3). Regional differences are the largest in Estonia where the discrepancy of employment rates between the capital city region, i.e. Põhja-Eesti and Kirde-Eesti is 11.7 percentage points. The discrepancy is almost as big in Latvia, comprising 11.1 percentage points between the capital Rīga and the region of Latgale. In Estonia as well as in Latvia, the employment rate is considerably higher in the capital region compared to other regions and it clearly exceeded in 2007 the target set in the Lisbon strategy for the European Union (70% employment rate for the 15–64-year-olds). In Lithuania, too, the employment rate is the highest in the capital region, but the difference compared to the regions coming next on the list of rankings is not great. The difference compared to Panevėžis apskritis characterised by the smallest employment rate is only 6.8 percentage points. It should be noted that the employment rate of the capital region, i.e. Vilniaus apskritis, is below the Estonian and Latvian average figures.*

*Map 4.1 shows that the NUTS 3 level regions can distinctly be grouped into bigger areas. The employment rate is higher in the regions bordering on capital regions, and it is also higher in the regions located by the seaside than in the regions farther away from the sea. In case of Lithuania, the exceptions are Klaipėdos apskritis and Alytaus apskritis. The*

employment rate provides an opportunity to compare the work-related activeness of the persons of different regions, but it does not characterise the labour market potential of the region. The latter is characterised by the number of employed persons in the region. In the Baltic Republics a large proportion of the respective country's employed persons have concentrated in the capital region (Figure 4.4). In Estonia, the employed of Põhja-Eesti comprise 43.5%; in Lithuania, the employed of Vilniaus apskritis comprise 27.3% (with Kauno apskritis included — 47.7%); and in Latvia, Rīga region accounts for 34.5% (Rīga with Pierīga region included — 51.4%) of the total number of employed persons.

### Unemployment

Since 2002, the dynamics of the number of unemployed has shown a declining trend in the Baltic Republics. In Latvia, the trend of the number of unemployed has been declining over the whole period, in Estonia and Lithuania the number of unemployed persons grew at the beginning of the period. The maximum number of unemployed persons in the period was in Estonia in 2000 and in Lithuania in 2001 (Figure 4.5). The number of unemployed persons decreased most rapidly in 2001–2007 in Lithuania. As a result of that Lithuania became a country characterised by the smallest unemployment rate in the Baltic region by 2007 (Figure 4.6). At the same time, the unemployment rate in the Baltic Republics in 2007 was on such a level that one could not speak about unemployment as a serious problem.

The regional differences in the unemployment rate are clearly noticeable in all Baltic Republics. In 2007, regional differences were the greatest in Estonia as the gap between the region of highest unemployment rate, i.e. Põhja-Eesti, and the region of lowest unemployment rate, i.e. Põhja-Eesti, was 5.7 percentage points. In the same year, the gap was the smallest in Latvia with a 3.1 percentage point difference between Latgale region and Pierīga region. Compared to the regions of other Baltic Republics, the unemployment rate in Latvia was evenly high. The unemployment rates of only one Lithuanian region (Panevėžio apskritis) and two Estonian regions (Kesk-Eesti and Kirde-Eesti) are higher than the unemployment rate of Pierīga region characterised by the lowest unemployment rate in Latvia. It is interesting that in every Baltic Republic there is a region where the unemployment rate considerably exceeds the level of other regions: in Estonia, this is Kirde-Eesti (unemployment rate 9%), in Lithuania — Panevėžio apskritis (6.5%), and in Latvia — Latgale region (8%) (Figure 4.7).

On Map 4.2 one can clearly distinguish between regions of unemployment. The area on the southern and southwestern border of Lithuania which consists of three NUTS 3 level regions (Alytaus apskritis, Marijampolės apskritis, Tauragės apskritis) and also Põhja-Eesti constitute the region of the smallest unemployment rate. Latgale, Vidzeme (Southern Livonia) and Zemgale regions in Latvia and Panevėžio apskritis in Lithuania form an area of major problems. The counties of Kagu-Eesti (Valga, Võru and Põlva) should also be joined to this region. The average indicator of Lõuna-Eesti has improved to a great extent due to Tartu county, therefore the situation displayed on the map is a bit distorted. In fact, by the coast of Lake Peipus, this large region is connected to Kirde-Eesti which is the region of biggest unemployment in the Baltic Republics.

Regional differences in the unemployment of Baltic Republics have been large since 2002 (regional data on the Latvian labour market are also available since 2002). In case of Latvia, one can speak about a decrease in regional differences. Assessing the situation in Estonia and Lithuania, several aspects must be discussed. Calculations in percentage points show that regional differences have decreased, but in relative terms the gap has widened.

Comparison of the changes in the unemployment rate regarding the NUTS 3 level regions of the Baltic Republics in 2002 and 2007 reveals that the unemployment rate has fallen in all regions. But the pace at which changes took place was substantially different (being the highest, i.e. 12.9 percentage points, in Alytaus apskritis in Lithuania, and the lowest, i.e. 3.9 percentage points, in Vidzeme region in Latvia). Different pace of the change has not altered the ranking of regions in Estonia. In Latvia, regions have changed their positions on the list of rankings, but Latgale region is still in a lot worse situation compared to other regions. Differences between other regions are not so large and give no reason to speak about a great change in the priority ranking of regions. In Lithuania, the situation is different — very big changes have taken place. This way, Alytaus apskritis had the highest unemployment rate in Lithuania in 2002 but in 2007 this region had one of the lowest unemployment rates in the Baltic Republics. Panevėžio apskritis has strongly fallen behind

others. The reasons underlying these changes cannot be analysed by employing only the basic labour market data.

The unemployment rate is a ratio allowing the comparison of regions. In case of the unemployed also absolute numbers are important. Stemming from the location of the Baltic Republic nations, the largest number of unemployed persons is typical of the capital region of every country (Map 4.3).

### Summary

Observing the two primary labour market indicators, it strikes the eye that Lithuania has the lowest employment rate as well as the lowest unemployment rate of all Baltic Republics. By excluding possible data-related methodological differences (cannot be done in full), the following conclusion can be drawn: inactive population is of different nature in Lithuania compared to Estonia and Latvia. By regions, the causes underlying these differences should evidently be sought in Alytaus apskritis and Tauragės apskritis.

Proceeding from the above said, it can be stated that the main indicators of Estonian, Lithuanian and Latvian labour markets develop in a rather similar way. It should be noted that in Lithuania changes occur a bit later than in Estonia and Latvia. In case of all three Baltic Republics, there are large regional differences in labour markets. Concentration of employment in the capital regions constitutes a common feature of them.



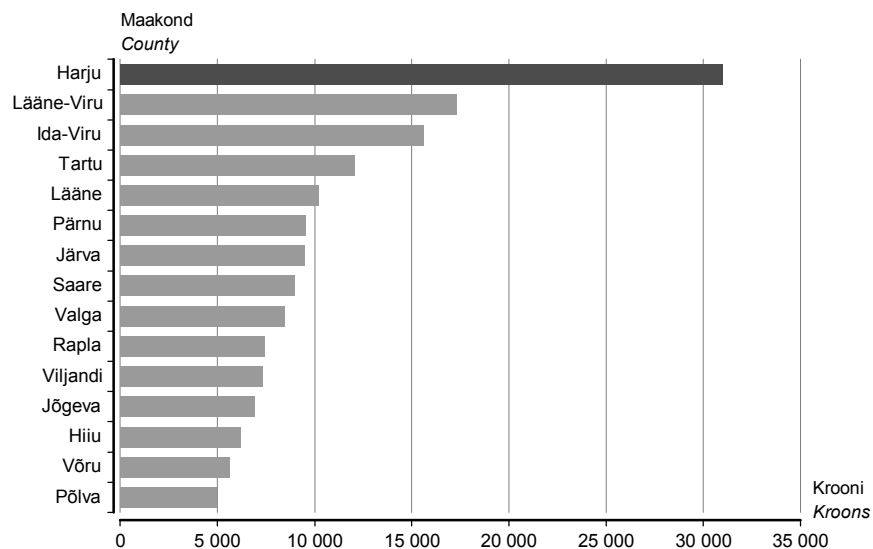
## HARJU MAAKOND HARJU COUNTY



Harju maakonna pindala on 4333,13 km<sup>2</sup>, mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 10%. Rahvaarv on 523 277 ehk 39% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus on Tallinn. Harju maakonnas on 24 omavalitsusüksust — 6 linna ja 18 valda.

*The area of Harju county is 4,333.13 km<sup>2</sup>, which covers 10% of the territory of Estonia. The population of the county is 523,277, which is 39% of the population of Estonia. The city of Tallinn is the centre of the county. There are 24 local government units — 6 cities and 18 rural municipalities — in Harju county.*

Joonis 1 Investeeringud põhivarasse elaniku kohta, 2006  
Figure 1 Investments in fixed assets per capita, 2006



Tabel 1 **Haldusjaotus, 2004–2008**  
Table 1 *Administrative division, 2004–2008*  
(1. jaanuar — 1 January)

	2004	2005	2006	2007	2008	
Haldusüksused	25	25	24	24	24	Administrative units
linnad	6	6	6	6	6	cities
vallad	19	19	18	18	18	rural municipalities
Asustusüksused						Settlement units
vallasisesed linnad	1	1	1	1	1	cities without municipal status
alevid	1	1	1	1	1	towns
alevikud	28	28	30	30	30	small towns
külad	398	398	397	397	397	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2002–2006**  
Table 2 *Environment, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	11,8	10,5	9,3	9,0	8,8	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m <sup>3</sup>	69,2	70,3	49,3	46,4	45,2	Water extraction, million m <sup>3</sup>
Veeheide, mln m <sup>3</sup>	77,4	77,0	92,5	67,3	60,4	Water discharge, million m <sup>3</sup>
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m <sup>3</sup>	1 017,9	3 316,4	1 682,0	1 284,4	1 793,3	construction sand, thousand m <sup>3</sup>
ehituskruus, tuhat m <sup>3</sup>	70,9	115,6	91,6	151,7	168,5	constructional gravel, thousand m <sup>3</sup>
turvas, tuhat tonni	128,8	77,5	29,8	85,5	138,3	peat, thousand tons

Tabel 3 **Maafond, 2003–2007**  
Table 3 *Land stock, 2003–2007*  
(31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Katastris registreeritud maa, ha	252 728,4	291 533,5	323 669,3	335 747,1	342 630,5	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	167 558,1	188 587,4	200 050,3	207 927,0	212 140,4	private land
tagastatud maa	112 382,9	128 743,1	137 012,2	140 808,2	142 988,6	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	41 883,6	44 734,1	46 688,0	49 228,4	50 823,6	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	1 950,5	1 950,5	1 950,5	1 950,5	1 950,5	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	7 520,6	8 946,1	9 984,2	11 349,5	11 688,9	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	3 820,5	4 213,6	4 415,4	4 590,4	4 688,8	privatized free woodland
munitsipaalmaa	3 667,6	3 882,7	4 218,8	4 625,7	6 127,8	municipal land
riigimaa	81 502,7	99 063,4	119 400,2	123 194,4	124 362,3	state land

Tabel 4 **Rahvastik, 2003–2008**  
Table 4 *Population, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Rahvaarv, 1. jaanuar	521 410	521 038	521 313	522 147	523 277	Population, 1 January
mehed	239 105	238 941	239 287	239 847	240 474	males
naised	282 305	282 097	282 026	282 300	282 803	females
0–14-aastased	76 076	74 530	73 751	74 593	76 262	0–14 years
%	14,59	14,30	14,15	14,29	14,57	%
15–64-aastased	366 839	366 002	365 431	363 059	361 805	15–64 years
%	70,36	70,24	70,10	69,53	69,14	%
65-aastased ja vanemad	78 253	80 304	81 983	84 373	85 112	65 years or older
%	15,01	15,41	15,73	16,16	16,27	%
vanus teadmata	242	202	148	122	98	age unknown
%	0,05	0,04	0,03	0,02	0,02	%
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
Elussünnid	5 246	5 936	6 221	6 795	7 249	Live births
Surmad	6 096	6 315	5 960	5 975	6 148	Deaths
Sünnimuse üldkordaja	10,05	11,39	11,94	13,02	13,87	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	11,68	12,12	11,44	11,45	11,76	Crude death rate
Abielud	2 366	2 539	2 603	2 957	2 962	Marriages
Abielulahutused	1 638	1 749	1 740	1 642	1 614	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2003–2007**  
Table 5 *Education, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Üldharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>General education, at the beginning of academic year</b>
<b>Päevaõpe</b>						<b>Diurnal study</b>
õppeasutused	153	147	149	145	139	educational institutions
õpilased	68 416	65 603	62 399	59 522	57 036	pupils
gümnaasiumiklassides	13 861	14 354	14 333	14 221	13 215	at gymnasium level
<b>Õhtu- ja kaugõpe</b>						<b>Evening and correspondence study</b>
täiskasvanute gümnaasiumid	2	3	3	3	3	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	10	8	6	6	9	departments at diurnal schools
õpilased	2 850	3 211	3 412	3 493	3 366	pupils
<b>Kutseharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>Vocational education, at the beginning of academic year</b>
Õppeasutused	31	29	28	24	23	Educational institutions
Õpilased	10 096	10 576	9 932	9 527	9 029	Students

Tabel 6 **Kultuur, 2003–2007**  
Table 6 *Culture, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Rahvaraamatukogud</b>						<b>Public libraries</b>
Rahvaraamatukogud	86	82	82	81	80	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	2 047	2 046	2 061	2 067	2 077	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	122,6	121,2	125,9	119,3	99,4	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	25	24	21	20	23	Library units lent per user
<b>Muuseumid</b>						<b>Museums</b>
Muuseumid	51	53	54	53	53	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	3 042,2	3 184,3	3 298,9	3 302,3	3 288,8	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	607	701	732	823	789	Attendance, thousands

Tabel 7 **Tervishoid, 2002–2006**  
Table 7 *Health care, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
<b>Tervishoiutöötajad ja -asutused, 31. detsember</b>						<b>Health care personnel and institutions, 31 December</b>
<b>Arstid</b>	1 905	1 966	1 987	1 974	2 027	<b>Physicians</b>
perearstid	220	292	322	331	333	family doctors
Hambaarstid	492	517	540	561	588	Dentists
Õendustöötajad	3 843	3 925	4 005	4 079	4 110	Medium-level medical personnel
Haiglad	14	13	14	14	14	Hospitals
Ravivoodid	3 681	3 513	3 377	2 929	3 104	Hospital beds
<b>Arstiabi kasutamine</b>						<b>Use of medical services</b>
Hospitaliseeritud	115 517	114 686	112 049	105 548	110 247	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	3 434,4	3 504,0	3 564,7	3 607,0	3 611,5	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	1 224,3	1 405,6	1 368,8	1 446,6	1 498,1	visits to family doctor, thousands
Arsti koduviisiidid, tuhat	114,3	83,4	65,5	59,0	53,1	Home visits, thousands
perearsti koduviisiidid, tuhat	81,6	74,4	53,2	52,3	47,4	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	671,7	640,2	622,4	643,7	677,9	Visits to dentist, thousands

Tabel 8 **Sotsiaalne kaitse, 2003–2008**  
Table 8 *Social protection, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Pensionärid, 1. jaanuar	124 766	127 035	126 959	127 122	126 177	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	104 664	106 140	105 768	105 578	104 815	<i>old-age pensioners</i>
töövõimetuspensionärid	12 821	13 570	14 159	14 732	15 053	<i>persons receiving pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 962	2 179	2 591	2 962	3 575	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
<b>Toimetulekutoetused</b>						<b><i>Subsistence benefits</i></b>
Toetused kokku, tuhat krooni	82 048	49 908	34 817	25 794	16 645	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	81 457	45 727	31 336	15 455	10 171	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	591	4 181	3 482	10 339	6 474	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotlused toimetulekupiiri tagamiseks	78 675	39 932	25 591	13 217	8 320	<i>Applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 **Kuritegevus, 2003–2007**  
Table 9 *Crime, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud kuriteod	29 598	28 775	29 237	25 595	23 342	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	1 625	1 442	1 422	1 239	1 198	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	53	46	52	36	47	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	40	80	84	38	34	<i>rape</i>
vargus	20 118	18 203	18 234	15 759	12 360	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	8 049	8 965	12 308	11 046	9 595	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	170	249	131	114	112	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	562	452	536	335	263	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 **Tööturg, 2003–2007**  
Table 10 *Labour market, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>15–74-aastased hõiveseisundi järgi</b>						<b><i>Population aged 15–74 by labour status</i></b>
Töõjõud, tuhat	286,5	283,3	288,1	292,7	294,6	<i>Labour force, thousands</i>
hõivatud, tuhat	258,8	256,2	266,5	280,3	284,8	<i>employed persons, thousands</i>
töötud, tuhat	27,6	27,1	21,5	12,5	9,8	<i>unemployed persons, thousands</i>
Mitteaktiivsed, tuhat	127,9	131,1	126,8	122,0	119,0	<i>Inactive persons, thousands</i>
Tööealised kokku, tuhat	414,4	414,4	414,9	414,7	413,5	<i>Working-age persons total, thousands</i>
Töõjõus osalemise määr, %	69,1	68,4	69,4	70,6	71,2	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	62,5	61,8	64,2	67,6	68,9	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	9,6	9,6	7,5	4,3	3,3	<i>Unemployment rate, %</i>
<b>Registreeritud töötus</b>						<b><i>Registered unemployment</i></b>
Registreeritud töötud	12 392	9 644	6 286	3 660	3 481	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	3,7	2,9	1,9	1,1	1,0	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>



Tabel 11 **Palk, 2003–2007**  
 Table 11 *Wages and salaries, 2003–2007*  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Keskmine brutokuupalk	8 077	8 615	9 307	10 837	12 883	<i>Average monthly gross wages</i>

Tabel 12 **Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2003–2007**  
 Table 12 *Average monthly income and expenditure per household member, 2003–2007*  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Netosissetulek	3 429	3 558	4 098	5 127	6 279	<i>Disposable income</i>
palgatööst	2 411	2 557	2 945	3 649	4 566	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 985	3 286	3 639	4 215	5 012	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	794	828	877	938	1 104	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	509	532	561	650	746	<i>on housing</i>

Tabel 13 **Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2001–2005**  
 Table 13 *Gross domestic product (GDP) at current prices, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
SKP turuhindades, miljonit krooni	61 941,7	70 049,1	79 665,1	89 617,8	102 547,6	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	55 349,6	62 286,6	71 091,0	79 846,5	90 379,4	<i>Total value added, million kroons</i>
primaarsektor	683,0	680,3	743,7	1 136,1	979,2	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	13 394,1	14 933,8	17 398,7	18 309,1	21 527,8	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	41 272,5	46 672,5	52 948,5	60 401,3	67 872,4	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	6 592,2	7 762,5	8 574,1	9 771,3	12 168,2	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	57,2	57,7	58,6	59,8	57,2	<i>Contribution of county to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	118 146	133 958	152 665	171 937	118 146	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	148,9	150,0	151,9	154,7	148,9	<i>GDP per capita, % of Estonian average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	1,2	1,1	1,0	1,4	1,1	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	24,2	24,0	24,5	22,9	23,8	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	74,6	74,9	74,5	75,6	75,1	<i>tertiary sector</i>

Tabel 14 **Väliskaubandus, 2003–2007**  
 Table 14 *Foreign trade, 2003–2007*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Eksport	...	46 197,2	60 230,5	79 388,5	77 730,2	<i>Exports</i>
Import	...	79 600,2	98 677,1	129 816,1	134 688,3	<i>Imports</i>

Tabel 15 **Kohalikud eelarved, 2003–2007**  
 Table 15 *Local budgets, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Tulud, tuhat krooni	4 821 863	5 472 651	6 167 205	8 001 391	8 392 262	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	5 358 675	5 642 262	6 345 122	7 783 906	8 610 444	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	9 240	10 500	11 833	15 336	16 055	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	10 269	10 825	12 175	14 919	16 473	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

**Tabel 16 Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2003–2007**  
**Table 16 Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2003–2007**  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud objektid	52 962	56 895	61 724	69 077	75 466	Registered units
Ettevõtjad	44 014	47 093	51 248	57 917	63 612	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	4 152	4 268	4 295	4 162	4 118	sole proprietors
äriühingud	39 534	42 473	46 574	53 356	59 068	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	328	352	379	399	424	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	8 670	9 493	10 143	10 807	11 476	Non-profit associations
Sihtasutused	278	309	333	353	378	Foundations

**Tabel 17 Ettevõtete majandusnäitajad, 2002–2006**  
**Table 17 Financial statistics of enterprises, 2002–2006**  
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Bilansimaht	104 823 414	125 322 972	156 897 670	182 923 183	212 818 395	Balance sheet total
Müügitulu	141 619 010	154 044 153	187 073 745	219 401 351	262 796 385	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	9 944 100	12 105 934	12 772 187	14 693 922	21 908 387	Net profit (loss)

**Tabel 18 Tööstus, 2002–2006**  
**Table 18 Industry, 2002–2006**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tööstustoodang	26 603	31 367	36 525	40 618	47 448	Industrial production
Tööstustoodangu müük	26 505	31 413	36 223	40 571	47 268	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	13 325	16 407	19 335	22 225	26 067	Sales of industrial production to non-residents

**Tabel 19 Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2003–2007**  
**Table 19 Agriculture in the agricultural holdings, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Põllukultuuride külvipind, ha	33 039	33 070	31 269	30 116	31 567	Sown area of field crops, ha
teravili	15 044	17 656	15 202	15 260	16 364	cereals
kaunvili	300	538	429	226	240	legumes
raps, rüps	3 401	3 795	2 599	3 869	4 387	rape
kartul	1 379	1 191	1 085	453	780	potatoes
avamaaköögivili	671	722	588	452	540	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, t
teravili	33 044	40 017	39 687	29 532	47 529	cereals
kaunvili	238	211	634	314	346	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	4 864	4 729	4 368	5 134	8 359	rape seed
kartul	24 901	13 729	20 929	6 603	17 750	potatoes
avamaaköögivili	17 510	13 214	14 159	10 895	17 726	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	2 196	2 266	2 611	1 935	2 904	cereals
kaunvili	793	392	1 478	1 389	1 442	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 430	1 246	1 681	1 327	1 905	rape seed
kartul	18 057	11 524	19 289	14 576	22 756	potatoes
avamaaköögivili	26 095	18 302	24 080	24 104	32 826	open-field vegetables
Loomad, aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	19,0	14,5	14,0	14,7	12,9	cattle
lehmad	8,5	6,2	6,2	6,0	5,8	cows
sead	21,4	26,3	22,7	18,9	20,4	pigs
lambad ja kitsed	1,9	2,7	3,4	5,1	5,2	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, t
Liha	17 895	19 203	17 394	16 202	21 702	Meat
veiseliha	1 063	946	719	971	1 777	beef
sealiha	2 708	3 802	3 259	2 927	3 939	pork
Piim	41 501	33 972	34 984	34 991	36 826	Milk

Tabel 20 **Metsamajandus, 2003–2007**  
Table 20 *Forestry, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Metsaraie raiedokumentide alusel						<i>Gross felling based on felling documentation</i>
Raiepindala, ha	7 666	7 760	4 148	5 489	5 433	<i>Felling area, ha</i>
Raiemaht, tuhat m <sup>3</sup>	356,6	336,0	208,0	296,5	382,0	<i>Felling outturn, thousand m<sup>3</sup></i>
Metsa uuendamine, ha	523,9	497,4	293,5	329,9	423,5	<i>Reforestation, ha</i>
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	471,6	406,2	618,5	604,7	766,3	<i>Damaged forest stands, 31 December, ha</i>
Hukkunud puistud, ha	212,2	226,4	178,1	486,5	93,8	<i>Destroyed forest stands, ha</i>

Tabel 21 **Investeeringud pöhiarasse, 2002–2006**  
Table 21 *Investments in fixed assets, 2002–2006*  
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Investeeringud pöhiarasse	10 250,6	10 414,8	11 704,9	13 022,8	16 171,3	<i>Investments in fixed assets</i>

Tabel 22 **Ehitus, 2003–2007**  
Table 22 *Construction, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Kasutusse lubatud eluruumid</b>						<b><i>Dwelling completions</i></b>
Eluruumid	1 649	1 976	2 761	3 331	5 410	<i>Dwellings</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	442	523	566	648	917	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Eluruumide pind, tuhat m <sup>2</sup>	145,8	174,1	229,6	257,2	427,7	<i>Floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	62,0	80,9	89,8	94,9	139,5	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
<b>Kasutusse lubatud mitteeluhooned</b>						<b><i>Non-residential building completions</i></b>
Mitteeluhooned	461	345	233	185	255	<i>Non-residential buildings</i>
Kasulik pind, tuhat m <sup>2</sup>	315,3	533,7	308,9	488,1	551,5	<i>Usable floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
Kubatuur, tuhat m <sup>3</sup>	2 072,1	3 558,5	1 839,3	3 446,7	3 493,2	<i>Cubic capacity, thousand m<sup>3</sup></i>

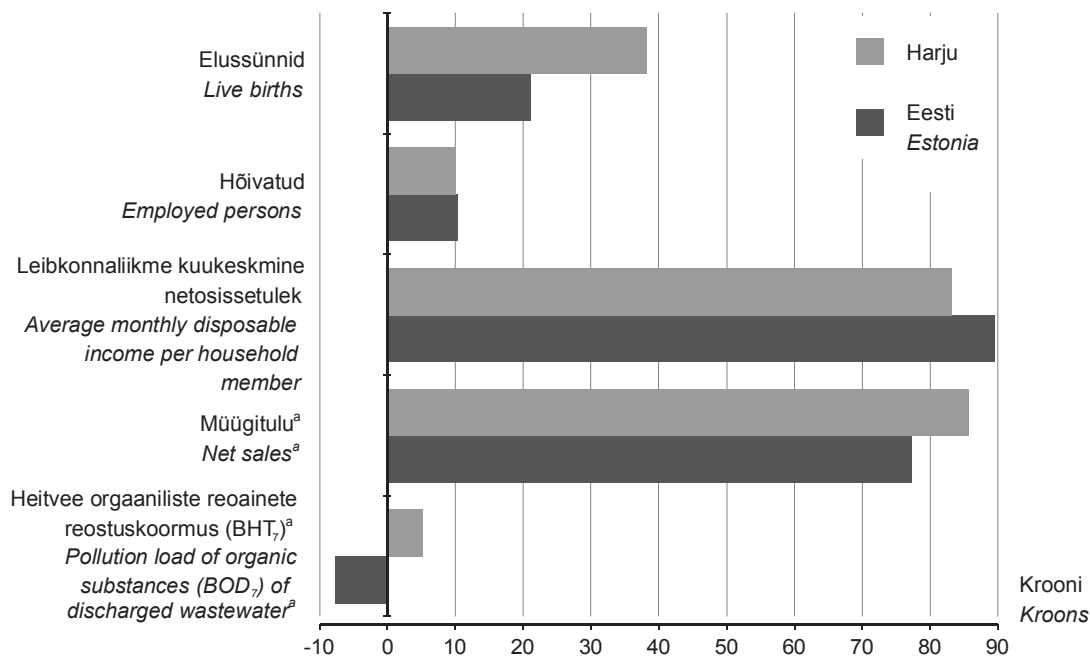
Tabel 23 **Majutus, 2003–2007**  
Table 23 *Accommodation, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Majutuskohad	90	107	146	161	187	<i>Accommodation establishments</i>
Toad	4 595	5 950	6 603	6 812	7 769	<i>Rooms</i>
Voodid	9 051	11 680	13 655	14 014	16 195	<i>Beds</i>
Tubade täitumus, %	56	56	59	57	53	<i>Room occupancy rate, %</i>
Voodikohtade täitumus, %	48	49	50	48	45	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Majutatud	865 180	1 124 314	1 199 638	1 244 823	1 240 812	<i>Tourists</i>
puhkusereisil, %	61	67	68	71	69	<i>on holiday, %</i>
tööreisil, %	34	27	26	24	25	<i>on business, %</i>
Ööbimised	1 414 844	1 851 793	2 110 428	2 291 188	2 307 388	<i>Nights spent</i>
Eesti elanikud	160 086	211 585	228 990	366 837	440 790	<i>residents of Estonia</i>

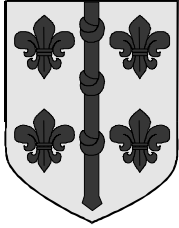
Tabel 24 **Transport ja side, 2003–2007**  
 Table 24 *Transport and communications, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Maanteed,</b>						<b>Roads,</b>
<b>31. detsember, km</b>						<b>31 December, km</b>
Riigimaanteed	1 543	1 547	1 553	1 555	1 547	National roads
põhimaanteed	249	251	251	251	251	main roads
tugimaanteed	161	161	161	165	165	basic roads
kõrvalmaanteed	1 106	1 107	1 111	1 109	1 100	secondary roads
rambid ja ühenduste	27	28	30	30	31	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	2 555	2 534	2 561	2 745	2 815	Local roads
Erateed	624	737	794	795	864	Private roads
Metskondade teed	622	592	599	600	600	Forest district roads
Muud teed	271	287	291	250	250	Other roads
<b>Liiklusvahendid,</b>						<b>Vehicles,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Sõiduaudod	181 958	195 738	209 693	234 434	234 041	Passenger cars
eravalduses	114 488	115 313	116 881	121 376	106 568	private
Autobussid	2 070	2 071	2 219	2 402	2 199	Buses
eravalduses	280	262	230	221	114	private
Veoautod	34 891	36 662	38 514	42 867	42 073	Lorries
eravalduses	8 902	8 617	8 054	7 796	5 468	private
<b>Liiklusõnnetused</b>						<b>Traffic accidents</b>
Liiklusõnnetused	776	939	919	977	870	Traffic accidents
Hukkunud	45	54	47	56	65	Persons killed
Vigasaanud	918	1 120	1 136	1 196	1 083	Persons injured
<b>Telekommunikatsioon,</b>						<b>Telecommunication,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Põhitelefoniiniidid	236 446	244 126	243 842	249 601	262 757	Main telephone lines
Kliendiliinid	214 418	243 014	242 787	248 593	261 823	Subscriber lines
Kaarditaksofonid	1 142	1 112	1 055	1 008	934	Public phones
<b>Postiasutused,</b>						<b>Post offices,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Postkontorid	66	66	66	65	66	Local post offices
Postkastid	635	655	651	515	496	Letter boxes

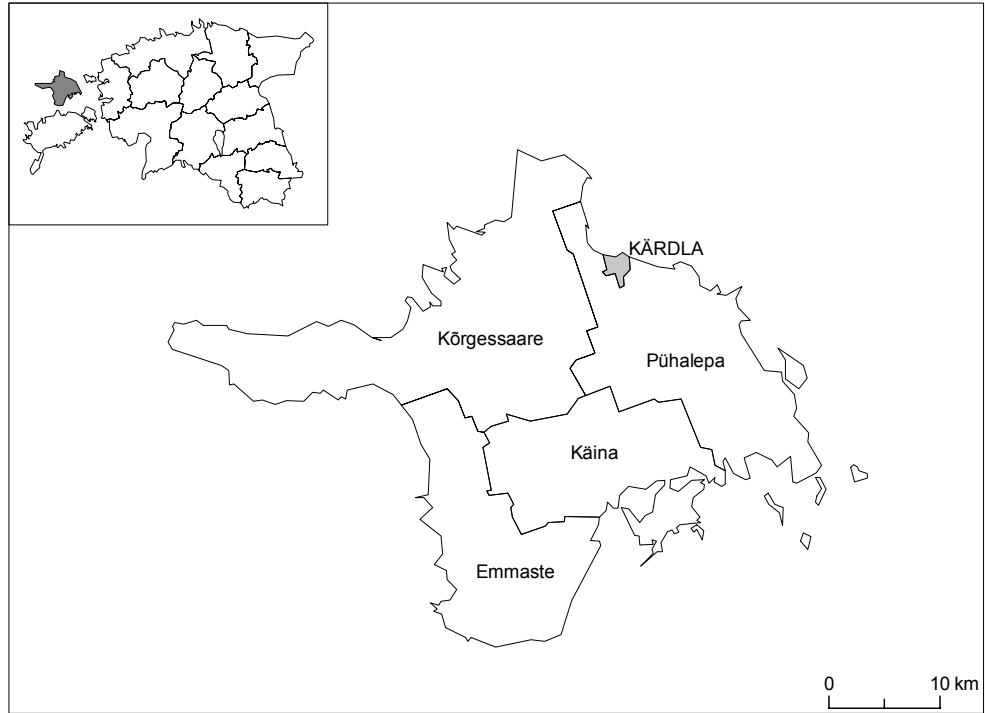
Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2003, 2007**  
 Figure 2 *Change of main indicators, 2003, 2007*



<sup>a</sup> Aastad 2002, 2006.  
<sup>a</sup> Years 2002, 2006.



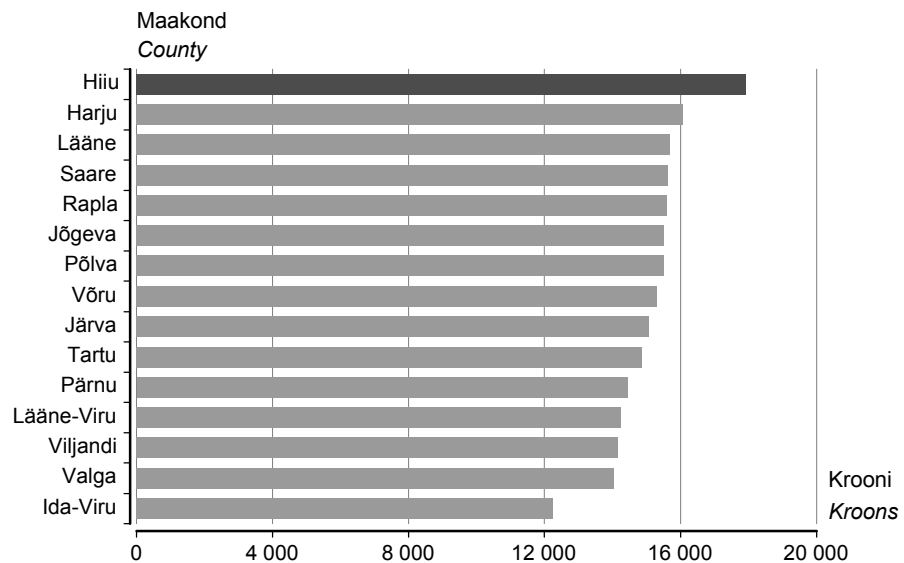
**HIIU MAAKOND  
HIIU COUNTY**



Hiiu maakonna pindala on 1023,26 km<sup>2</sup>, mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 2,4%. Rahvaarv on 10 118 ehk 0,8% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Kärkla linn asub Tallinnast 155 km kaugusel. Hiiu maakonnas on 5 omavalitsusüksust — 1 linn ja 4 valda.

*The area of Hiiu county is 1,023.26 km<sup>2</sup>, which covers 2.4% of the territory of Estonia. The population of the county is 10,118, which is 0.8% of the population of Estonia. The city of Kärkla is the centre of the county located at a distance of 155 km from Tallinn. There are 5 local government units — 1 city and 4 rural municipalities — in Hiiu county.*

Joonis 1 **Kohaliku eelarve tulu elaniku kohta, 2007**  
Figure 1 **Local budget revenue per capita, 2007**



Tabel 1 **Haldusjaotus, 2004–2008**  
 Table 1 *Administrative division, 2004–2008*  
 (1. jaanuar — 1 January)

	2004	2005	2006	2007	2008	
Haldusüksused	5	5	5	5	5	Administrative units
linnad	1	1	1	1	1	cities
vallad	4	4	4	4	4	rural municipalities
Asustusüksused						Settlement units
vallasisesed linnad	-	-	-	-	-	cities without municipal status
alevid	-	-	-	-	-	towns
alevikud	2	2	2	2	2	small towns
külad	182	182	182	182	182	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2002–2006**  
 Table 2 *Environment, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m <sup>3</sup>	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	Water extraction, million m <sup>3</sup>
Veeheide, mln m <sup>3</sup>	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	Water discharge, million m <sup>3</sup>
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m <sup>3</sup>	0,6	3,5	0,7	0,6	27,5	construction sand, thousand m <sup>3</sup>
ehituskruus, tuhat m <sup>3</sup>	16,7	31,7	31,1	33,4	61,9	constructional gravel, thousand m <sup>3</sup>
turvas, tuhat tonni	6,8	4,5	2,0	6,5	8,0	peat, thousand tons

Tabel 3 **Maafond, 2003–2007**  
 Table 3 *Land stock, 2003–2007*  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Katastris registreeritud maa, ha	83 817,2	86 234,0	87 114,8	89 050,2	90 172,6	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	55 739,3	58 084,9	58 856,4	59 884,0	60 351,7	private land
tagastatud maa	37 548,7	39 381,1	39 755,6	40 008,0	40 056,9	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	8 417,9	8 621,1	8 775,8	9 036,8	9 149,1	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	4 354,5	4 354,7	4 354,7	4 354,8	4 354,8	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	1 845,4	2 088,5	2 115,2	2 537,7	2 749,1	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	3 572,8	3 639,5	3 855,1	3 946,7	4 041,8	privatized free woodland
munitsipaalmaa	168,9	201,5	251,8	261,3	281,9	municipal land
riigimaa	27 909,0	27 947,6	28 006,6	28 904,9	29 539,0	state land

Tabel 4 **Rahvastik, 2003–2008**  
 Table 4 *Population, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Rahvaarv, 1. jaanuar	10 289	10 246	10 222	10 168	10 118	Population, 1 January
mehed	4 944	4 926	4 918	4 884	4 857	males
naised	5 345	5 320	5 304	5 284	5 261	females
0–14-aastased	1 932	1 817	1 712	1 607	1 521	0–14 years
%	18,78	17,73	16,75	15,80	15,03	%
15–64-aastased	6 811	6 862	6 913	6 956	7 010	15–64 years
%	66,20	66,97	67,63	68,41	69,28	%
65-aastased ja vanemad	1 545	1 566	1 596	1 604	1 586	65 years or older
%	15,02	15,28	15,61	15,77	15,68	%
vanus teadmata	1	1	1	1	1	age unknown
%	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	%
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
Elussünnid	97	79	95	82	80	Live births
Surmad	158	125	120	138	135	Deaths
Sünnimuse üldkordaja	9,40	7,69	9,28	8,04	7,89	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	15,31	12,17	11,73	13,54	13,31	Crude death rate
Abielud	33	27	33	37	36	Marriages
Abielulahutused	24	17	25	25	21	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2003–2007**  
Table 5 *Education, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Üldharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>General education, at the beginning of academic year</b>
Päevaõpe						<i>Diurnal study</i>
õppeasutused	7	7	7	7	7	<i>educational institutions</i>
õpilased	1 799	1 725	1 576	1 427	1 287	<i>pupils</i>
gümnaasiumiklassides	289	313	301	274	259	<i>at gymnasium level</i>
Õhtu- ja kaugõpe						<i>Evening and correspondence study</i>
täiskasvanute gümnaasiumid	-	-	-	-	-	<i>evening schools</i>
osakonnad päevakoolide juures	1	1	1	1	1	<i>departments at diurnal schools</i>
õpilased	24	37	36	33	27	<i>pupils</i>
<b>Kutseharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>Vocational education, at the beginning of academic year</b>
Õppeasutused	1	1	1	1	1	<i>Educational institutions</i>
Õpilased	145	177	145	124	147	<i>Students</i>

Tabel 6 **Kultuur, 2003–2007**  
Table 6 *Culture, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Rahvaraamatukogud</b>						<b>Public libraries</b>
Rahvaraamatukogud	8	8	7	7	7	<i>Public libraries</i>
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	108	109	108	111	112	<i>Total stock, thousand library units</i>
Lugejad, tuhat	4,4	4,6	5,1	4,8	4,5	<i>Registered users, thousands</i>
Laenutusi lugeja kohta	31	28	26	23	23	<i>Library units lent per user</i>
<b>Muuseumid</b>						<b>Museums</b>
Muuseumid	6	6	6	6	6	<i>Museums</i>
Fondi suurus, tuhat säilikut	27,9	28,5	28,9	29,8	30,2	<i>Total collection, thousand museum pieces</i>
Külastajad, tuhat	36	29	26	23	24	<i>Attendance, thousands</i>

Tabel 7 **Tervishoid, 2002–2006**  
Table 7 *Health care, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
<b>Tervishoiutöötajad ja -asutused, 31. detsember</b>						<b>Health care personnel and institutions, 31 December</b>
Arstid	19	20	18	18	18	<i>Physicians</i>
perearstid	8	8	8	8	8	<i>family doctors</i>
Hambaarstid	5	5	5	5	5	<i>Dentists</i>
Õendustöötajad	32	36	31	32	32	<i>Medium-level medical personnel</i>
Haiglad	1	1	1	1	1	<i>Hospitals</i>
Ravivoodid	42	42	33	32	32	<i>Hospital beds</i>
<b>Arstiabi kasutamine</b>						<b>Use of medical services</b>
Hospitaliseeritud	1 243	1 229	1 118	1 036	1 122	<i>Inpatients</i>
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	49,0	45,5	47,2	47,1	44,5	<i>Outpatient visits, thousands</i>
perearsti vastuvõttud, tuhat	33,7	31,8	34,9	36,9	35,3	<i>visits to family doctor, thousands</i>
Arsti koduviisiidid, tuhat	2,6	2,4	1,8	1,5	1,5	<i>Home visits, thousands</i>
perearsti koduviisiidid, tuhat	2,6	2,4	1,8	1,5	1,5	<i>home visits of family doctor, thousands</i>
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	12,3	10,8	10,6	9,3	9,4	<i>Visits to dentist, thousands</i>

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2003–2008  
 Table 8 Social protection, 2003–2008

	2004	2005	2006	2007	2008	
Pensionärid, 1. jaanuar	2 645	2 646	2 667	2 667	2 675	Pensioners, 1 January
vanaduspensionärid	2 031	2 042	2 051	2 021	2 037	old-age pensioners
töövõimetuspensionärid	495	490	503	537	534	persons receiving pension for incapacity for work
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 932	2 145	2 530	2 868	3 462	Average monthly pension, 1 January, kroons
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
<b>Toimetulekutoetused</b>						<b>Subsistence benefits</b>
Toetused kokku, tuhat krooni	2 021	1 998	3 198	2 570	2 156	Benefits total, thousand kroons
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	1 991	1 747	2 756	2 168	1 872	benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	30	251	442	402	284	supplementary subsistence benefit, thousand kroons
Rahuldatud taotlused toimetulekupiiri tagamiseks	2 385	2 046	2 447	1 842	1 453	Applications satisfied to guarantee subsistence level

 Tabel 9 Kuritegevus, 2003–2007  
 Table 9 Crime, 2003–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud kuriteod	126	113	110	129	178	Recorded criminal offences
I astme kuriteod	8	1	2	2	-	1st degree offences
tapmine, mõrv	5	-	-	-	-	manslaughter, murder
vägistamine	-	-	-	1	-	rape
vargus	68	53	41	46	66	larceny
Avastatud kuriteod	51	101	87	91	103	Cleared criminal offences
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	2	-	-	2	-	People perished due to offences
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	2	2	-	-	-	Damage due to offences, million kroons

 Tabel 10 Tööturg, 2003–2007  
 Table 10 Labour market, 2003–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>15–74-aastased hõiveseisundi järgi</b>						<b>Population aged 15–74 by labour status</b>
Töõjõud, tuhat	5,1	5,0	5,4	5,5	5,8	Labour force, thousands
hõivatud, tuhat	4,8	4,7	5,0	5,3	5,6	employed persons, thousands
töötud, tuhat	0,3	0,3	0,4	...	...	unemployed persons, thousands
Mitteaktiivsed, tuhat	2,7	2,7	2,4	2,4	2,1	Inactive persons, thousands
Tööealised kokku, tuhat	7,7	7,7	7,8	7,9	7,9	Working-age persons total, thousands
Töõjõus osalemise määr, %	65,6	64,7	69,2	70,1	73,3	Labour force participation rate, %
Tööhõive määr, %	61,7	61,0	64,2	67,6	71,3	Employment rate, %
Töötuse määr, %	5,9	5,7	7,2	...	...	Unemployment rate, %
<b>Registreeritud töötus</b>						<b>Registered unemployment</b>
Registreeritud töötud	279	239	336	164	144	Registered unemployed persons
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	4,6	4,0	5,4	2,6	2,3	Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %



**Tabel 11 Palk, 2003–2007**  
**Table 11 Wages and salaries, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Keskmine brutokuupalk	5 467	5 957	6 721	7 434	8 664	<i>Average monthly gross wages</i>

**Tabel 12 Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2003–2007**  
**Table 12 Average monthly income and expenditure per household member, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Netosissetulek	2 303	2 527	2 576	3 733	3 978	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 294	1 362	1 464	2 022	2 559	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 034	2 251	2 674	3 376	3 115	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	738	857	957	1 061	1 044	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	263	233	317	374	368	<i>on housing</i>

**Tabel 13 Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2001–2005**  
**Table 13 Gross domestic product (GDP) at current prices, 2001–2005**

	2001	2002	2003	2004	2005	
SKP turuhindades, miljonit krooni	636,3	704,4	730,9	812,1	916,2	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	568,6	626,4	652,2	723,5	807,5	<i>Total value added, million kroons</i>
primaarsektor	105,8	130,0	113,3	135,2	168,4	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	122,0	125,1	157,6	169,0	183,8	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	340,8	371,3	381,3	419,4	455,2	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	67,7	78,1	78,7	88,5	108,7	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	<i>Contribution of county to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	61 110	67 949	70 831	79 086	89 524	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	77,0	76,1	70,5	71,2	68,7	<i>% of Estonian average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	18,6	20,8	17,4	18,7	20,9	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	21,5	20,0	24,2	23,4	22,8	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	59,9	59,3	58,5	58,0	56,4	<i>tertiary sector</i>

**Tabel 14 Väliskaubandus, 2003–2007**  
**Table 14 Foreign trade, 2003–2007**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Eksport	...	483,3	415,7	435,2	464,2	<i>Exports</i>
Import	...	289,7	242,3	274,4	270,3	<i>Imports</i>

**Tabel 15 Kohalikud eelarved, 2003–2007**  
**Table 15 Local budgets, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Tulud, tuhat krooni	100 320	110 030	120 348	149 439	181 650	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	101 642	105 707	127 288	145 710	186 793	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	9 722	10 716	11 760	14 658	17 909	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	9 850	10 295	12 438	14 292	18 416	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 16 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2003–2007**  
 Table 16 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2003–2007*  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud objektid	1 049	1 145	1 191	1 225	1 251	Registered units
Ettevõtjad	852	913	936	956	970	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	484	519	515	498	469	sole proprietors
äriühingud	368	394	421	458	501	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	-	-	-	-	-	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	189	224	246	259	271	Non-profit associations
Sihtasutused	8	8	9	10	10	Foundations

Tabel 17 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2002–2006**  
 Table 17 *Financial statistics of enterprises, 2002–2006*  
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Bilansimaht	330 015	317 880	369 874	383 772	438 367	Balance sheet total
Müügitulu	556 876	561 336	593 119	689 676	813 452	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	-2 613	-14 885	-277	30 454	39 451	Net profit (loss)

Tabel 18 **Tööstus, 2002–2006**  
 Table 18 *Industry, 2002–2006*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tööstustoodang	210	220	273	292	372	Industrial production
Tööstustoodangu müük	208	222	270	292	369	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	164	178	197	204	243	Sales of industrial production to non-residents

Tabel 19 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2003–2007**  
 Table 19 *Agriculture in the agricultural holdings, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Põllukultuuride külvipind, ha	4 368	4 633	7 455	3 335	5 039	Sown area of field crops, ha
teravili	1 191	1 507	1 473	1 465	1 445	cereals
kaunvili	40	2	61	0	39	legumes
raps, rüps	123	110	57	91	418	rape
kartul	221	172	122	85	103	potatoes
avamaaköögivilid	3	20	14	11	10	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, t
teravili	2 412	2 876	3 508	1 696	4 122	cereals
kaunvili	50	6	111	0	29	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	180	75	103	168	604	rape seed
kartul	3 366	2 073	1 756	1 871	1 300	potatoes
avamaaköögivilid	27	529	449	258	118	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	2 025	1 908	2 382	1 158	2 853	cereals
kaunvili	1 250	3 000	1 820	-	744	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 463	682	1 807	1 846	1 445	rape seed
kartul	15 231	12 052	14 393	22 012	12 621	potatoes
avamaaköögivilid	9 000	26 450	32 071	23 455	11 800	open-field vegetables
Loomad, aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	2,7	2,5	2,8	2,9	3,5	cattle
lehmad	0,9	1,0	0,9	0,8	0,8	cows
sead	6,0	5,3	0,3	4,1	4,0	pigs
lambad ja kitsed	1,4	2,1	2,6	2,9	3,6	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, t
Liha	1 553	1 743	1 548	172	1 153	Meat
veiseliha	133	144	156	119	279	beef
sealiha	1 400	1 580	1 377	33	793	pork
Piim	4 205	4 540	4 773	4 079	3 769	Milk

**Tabel 20 Metsamajandus, 2003–2007**  
**Table 20 Forestry, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Metsaraie raiedokumentide alusel						<i>Gross felling based on felling documentation</i>
Raiepindala, ha	2 992	3 607	1 792	1 696	1 794	<i>Felling area, ha</i>
Raiemaht, tuhat m <sup>3</sup>	207,7	211,7	96,4	117,4	139,2	<i>Felling outturn, thousand m<sup>3</sup></i>
Metsa uuendamine, ha	294,1	194,4	187,7	252,9	190,3	<i>Reforestation, ha</i>
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	56,6	156,9	805,3	192,0	267,1	<i>Damaged forest stands, 31 December, ha</i>
Hukkunud puistud, ha	0,0	16,3	13,6	3,4	0,0	<i>Destroyed forest stands, ha</i>

**Tabel 21 Investeeringud põhivarasse, 2002–2006**  
**Table 21 Investments in fixed assets, 2002–2006**  
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Investeeringud põhivarasse	47,3	20,1	35,2	56,7	62,7	<i>Investments in fixed assets</i>

**Tabel 22 Ehitus, 2003–2007**  
**Table 22 Construction, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Kasutusse lubatud eluruumid</b>						<b><i>Dwelling completions</i></b>
Eluruumid	9	34	9	14	11	<i>Dwellings</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	9	12	9	14	11	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Eluruumide pind, tuhat m <sup>2</sup>	1,0	2,2	0,8	1,8	1,5	<i>Floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	1,0	1,1	0,8	1,8	1,5	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
<b>Kasutusse lubatud mitteeluhooned</b>						<b><i>Non-residential building completions</i></b>
Mitteeluhooned	15	19	25	21	15	<i>Non-residential buildings</i>
Kasulik pind, tuhat m <sup>2</sup>	2,7	3,0	4,8	3,4	1,3	<i>Usable floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
Kubatuur, tuhat m <sup>3</sup>	9,3	13,9	45,1	22,0	5,5	<i>Cubic capacity, thousand m<sup>3</sup></i>

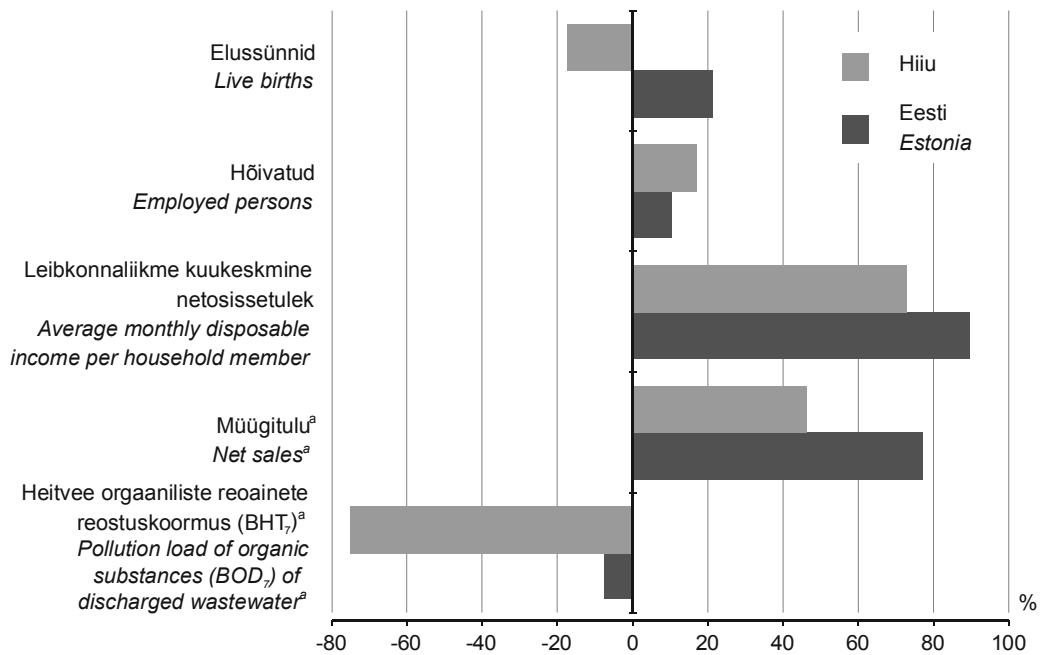
**Tabel 23 Majutus, 2003–2007**  
**Table 23 Accommodation, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Majutuskohad	29	32	40	48	46	<i>Accommodation establishments</i>
Toad	274	316	348	348	342	<i>Rooms</i>
Voodid	710	875	897	902	947	<i>Beds</i>
Tubade täitumus, %	17	19	21	21	28	<i>Room occupancy rate, %</i>
Voodikohtade täitumus, %	15	17	18	17	17	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Majutatud	14 429	16 740	17 008	18 442	22 309	<i>Tourists</i>
puhkusereisil, %	70	74	77	75	74	<i>on holiday, %</i>
tööreisil, %	25	24	21	24	24	<i>on business, %</i>
Ööbimised	24 971	30 584	30 475	31 059	38 033	<i>Nights spent</i>
Eesti elanikud	16 833	19 926	18 503	20 752	27 981	<i>residents of Estonia</i>

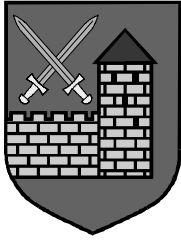
Tabel 24 **Transport ja side, 2003–2007**  
 Table 24 *Transport and communications, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Maanteed,</b>						<b>Roads,</b>
<b>31. detsember, km</b>						<b>31 December, km</b>
Riigimaanteed	473	473	473	473	473	National roads
põhimaanteed	-	-	-	-	-	main roads
tugimaanteed	140	140	140	140	140	basic roads
kõrvalmaanteed	333	333	333	333	333	secondary roads
rambid ja ühendusteel	-	-	-	-	-	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	336	359	345	330	338	Local roads
Erasteed	212	293	260	341	346	Private roads
Metskondade teed	215	215	215	244	245	Forest district roads
Muud teed	104	-	-	-	-	Other roads
<b>Liiklusvahendid,</b>						<b>Vehicles,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Sõiduaudod	4 966	5 418	5 434	6 052	5 816	Passenger cars
eravalduses	4 624	4 971	4 950	5 404	5 576	private
Autobussid	63	61	55	42	25	Buses
eravalduses	18	18	18	19	12	private
Veoaudod	979	994	958	989	779	Lorries
eravalduses	595	566	545	546	443	private
<b>Liiklusõnnetused</b>						<b>Traffic accidents</b>
Liiklusõnnetused	7	13	10	17	17	Traffic accidents
Hukkunud	-	-	-	1	2	Persons killed
Vigasaanud	10	17	11	18	22	Persons injured
<b>Telekommunikatsioon,</b>						<b>Telecommunication,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Põhitelefoniiniidid	3 651	3 401	3 345	3 417	3 432	Main telephone lines
Kliendiliinid	3 593	3 383	3 332	3 406	3 422	Subscriber lines
Kaarditaksofonid	18	18	13	11	10	Public phones
<b>Postiasutused,</b>						<b>Post offices,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Postkontorid	6	6	6	6	6	Local post offices
Postkastid	98	97	97	97	90	Letter boxes

Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2003, 2007**  
 Figure 2 *Change of main indicators, 2003, 2007*



<sup>a</sup> Aastad 2002, 2006.  
<sup>a</sup> Years 2002, 2006.



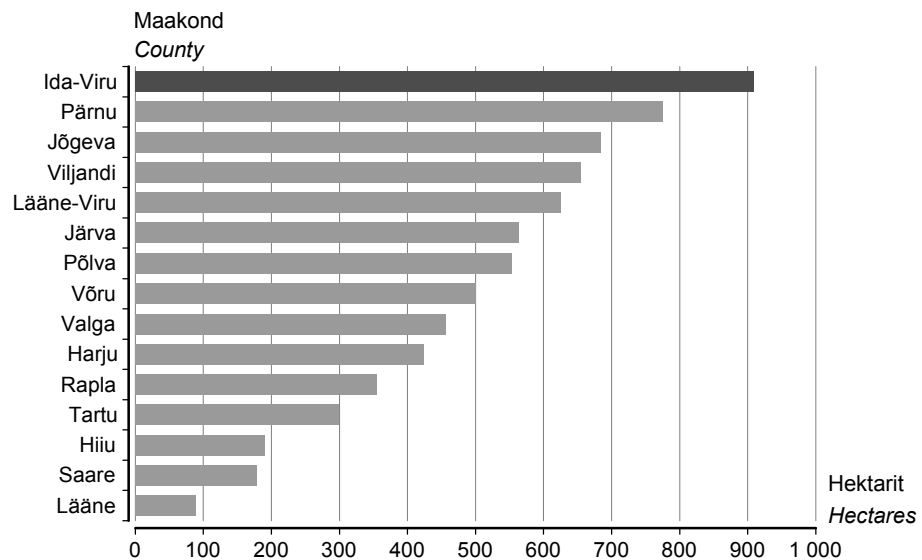
## IDA-VIRU MAAKOND IDA-VIRU COUNTY



Ida-Viru maakonna pindala on 3364,05 km<sup>2</sup>, mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 7,7%. Rahvaarv on 170 719 ehk 12,7% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Jõhvi (vallasine linn) asub Tallinnast 165 km kaugusel. Ida-Viru maakonnas on 22 omavalitsusüksust — 6 linna ja 16 valda.

*The area of Ida-Viru county is 3,364.05 km<sup>2</sup>, which covers 7.7% of the territory of Estonia. The population of the county is 170,719, which is 12.7% of the population of Estonia. Jõhvi (the city without municipal status) is the centre of the county located at a distance of 165 km from Tallinn. There are 22 local government units — 6 cities and 16 rural municipalities — in Ida-Viru county.*

Joonis 1 **Metsa uuendamine, 2007**  
Figure 1 **Reforestation, 2007**



Tabel 1 **Haldusjaotus, 2004–2008**  
Table 1 *Administrative division, 2004–2008*  
(1. jaanuar — 1 January)

	2004	2005	2006	2007	2008	
Haldusüksused	23	23	22	22	22	Administrative units
linnad	7	7	6	6	6	cities
vallad	16	16	16	16	16	rural municipalities
Asustusüksused						Settlement units
vallasisesed linnad	-	-	1	1	1	cities without municipal status
alevid	1	1	1	1	1	towns
alevikud	14	14	14	14	14	small towns
külad	207	207	207	207	207	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2002–2006**  
Table 2 *Environment, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	131,3	147,0	129,9	111,0	94,0	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m <sup>3</sup>	1 298,0	1 459,2	1 584,7	1 496,9	1 474,1	Water extraction, million m <sup>3</sup>
Veeheide, mln m <sup>3</sup>	1 280,1	1 459,5	1 593,9	1 500,1	1 505,4	Water discharge, million m <sup>3</sup>
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m <sup>3</sup>	-	-	-	23,0	66,7	construction sand, thousand m <sup>3</sup>
ehituskruus, tuhat m <sup>3</sup>	0,1	45,8	46,5	56,7	78,0	constructional gravel, thousand m <sup>3</sup>
turvas, tuhat tonni	52,3	194,7	200,0	203,7	118,6	peat, thousand tons

Tabel 3 **Maafond, 2003–2007**  
Table 3 *Land stock, 2003–2007*  
(31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Katastris registreeritud maa, ha	256 473,0	260 718,9	266 425,0	270 638,2	274 533,5	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	89 433,9	94 025,9	97 639,2	100 429,0	102 872,7	private land
tagastatud maa	55 667,9	58 040,5	59 066,6	59 555,8	60 369,7	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	19 950,5	20 979,6	22 076,8	23 364,2	24 409,2	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	4 762,2	4 771,4	4 771,4	4 771,4	4 771,4	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	6 078,6	6 604,0	7 192,9	7 799,0	8 143,2	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	2 974,7	3 630,4	4 531,5	4 938,6	5 179,2	privatized free woodland
munitsipaalmaa	648,4	730,7	876,3	965,7	1 127,6	municipal land
riigimaa	166 390,7	165 962,3	167 909,5	169 243,5	170 533,2	state land

Tabel 4 **Rahvastik, 2003–2008**  
Table 4 *Population, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Rahvaarv, 1. jaanuar	174 809	173 777	172 775	171 748	170 719	Population, 1 January
mehed	78 549	77 924	77 285	76 721	76 155	males
naised	96 260	95 853	95 490	95 027	94 564	females
0–14-aastased	24 777	23 782	23 215	22 716	22 500	0–14 years
%	14,17	13,69	13,44	13,23	13,18	%
15–64-aastased	119 303	118 697	118 069	117 160	116 785	15–64 years
%	68,25	68,30	68,34	68,22	68,41	%
65-aastased ja vanemad	30 689	31 263	31 461	31 843	31 411	65 years or older
%	17,56	17,99	18,21	18,54	18,40	%
vanus teadmata	40	35	30	29	23	age unknown
%	0,02	0,02	0,02	0,02	0,01	%
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
Elussünnid	1 536	1 627	1 639	1 498	1 590	Live births
Surmad	2 923	2 679	2 660	2 549	2 636	Deaths
Sündimuse üldkordaja	8,75	9,33	9,46	8,70	9,29	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	16,66	15,37	15,35	14,80	15,39	Crude death rate
Abielud	806	874	966	1 118	1 167	Marriages
Abielulahutused	594	643	571	550	516	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2003–2007**  
Table 5 *Education, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Üldharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>General education, at the beginning of academic year</b>
Päevaõpe						<i>Diurnal study</i>
õppeasutused	49	49	49	47	47	<i>educational institutions</i>
õpilased	21 759	20 287	18 634	17 229	15 981	<i>pupils</i>
gümnaasiumiklassides	4 382	4 475	4 266	3 915	3 401	<i>at gymnasium level</i>
Õhtu- ja kaugõpe						<i>Evening and correspondence study</i>
täiskasvanute gümnaasiumid	2	2	2	2	2	<i>evening schools</i>
osakonnad päevakoolide juures	1	1	1	1	2	<i>departments at diurnal schools</i>
õpilased	525	511	590	546	500	<i>pupils</i>
<b>Kutseharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>Vocational education, at the beginning of academic year</b>
Õppeasutused	8	8	6	4	4	<i>Educational institutions</i>
Õpilased	5 441	5 675	5 373	5 047	4 309	<i>Students</i>

Tabel 6 **Kultuur, 2003–2007**  
Table 6 *Culture, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Rahvaraamatukogud</b>						<b>Public libraries</b>
Rahvaraamatukogud	50	46	46	46	46	<i>Public libraries</i>
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	1 590	1 619	1 592	1 598	1 614	<i>Total stock, thousand library units</i>
Lugejad, tuhat	61,6	55,9	49,0	44,0	41,3	<i>Registered users, thousands</i>
Laenutusi lugeja kohta	30	32	33	35	37	<i>Library units lent per user</i>
<b>Muuseumid</b>						<b>Museums</b>
Muuseumid	7	9	9	9	10	<i>Museums</i>
Fondi suurus, tuhat säilikut	144,0	115,9	146,2	149,3	150,7	<i>Total collection, thousand museum pieces</i>
Külastajad, tuhat	101	110	97	93	95	<i>Attendance, thousands</i>

Tabel 7 **Tervishoid, 2002–2006**  
Table 7 *Health care, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
<b>Tervishoiutöötajad ja -asutused, 31. detsember</b>						<b>Health care personnel and institutions, 31 December</b>
Arstid	467	450	426	441	442	<i>Physicians</i>
perearstid	88	105	93	105	105	<i>family doctors</i>
Hambaarstid	77	76	80	86	87	<i>Dentists</i>
Õendustöötajad	1 232	1 221	1 074	1 115	1 090	<i>Medium-level medical personnel</i>
Haiglad	9	8	7	9	9	<i>Hospitals</i>
Ravivoodid	1 065	895	894	850	855	<i>Hospital beds</i>
<b>Arstiabi kasutamine</b>						<b>Use of medical services</b>
Hospitaliseeritud	34 658	32 232	32 126	28 237	28 402	<i>Inpatients</i>
Arsti ambulatoorsed vastuvõetud, tuhat	1 071,6	1 039,0	1 027,4	1 063,3	1 061,2	<i>Outpatient visits, thousands</i>
perearsti vastuvõetud, tuhat	454,7	484,7	513,7	533,6	542,0	<i>visits to family doctor, thousands</i>
Arsti koduviisiidid, tuhat	45,8	33,1	26,7	27,0	25,8	<i>Home visits, thousands</i>
perearsti koduviisiidid, tuhat	40,3	30,9	25,2	25,1	24,5	<i>home visits of family doctor, thousands</i>
Hambaarsti vastuvõetud, tuhat	196,5	170,6	183,0	161,8	153,1	<i>Visits to dentist, thousands</i>

Tabel 8 **Sotsiaalne kaitse, 2003–2008**  
Table 8 *Social protection, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Pensionärid, 1. jaanuar	53 442	54 293	54 435	55 113	55 629	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	41 683	41 525	40 979	40 680	40 703	<i>old-age pensioners</i>
töövõimetuspensionärid	7 667	8 654	9 457	10 540	11 221	<i>persons receiving pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 839	2 024	2 391	2 704	3 249	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
<b>Toimetulekutoetused</b>						<b><i>Subsistence benefits</i></b>
Toetused kokku, tuhat krooni	76 856	66 224	82 504	51 238	34 842	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	74 693	63 358	68 489	44 549	27 728	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	2 162	2 866	14 016	6 689	7 115	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotlused toimetulekupiiri tagamiseks	69 943	58 974	51 652	33 677	19 569	<i>Applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 **Kuritegevus, 2003–2007**  
Table 9 *Crime, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud kuriteod	6 518	6 318	6 412	5 658	5 218	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	628	561	525	532	385	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	42	17	29	24	23	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	14	7	11	15	13	<i>rape</i>
vargus	3 629	3 403	3 371	2 355	1 874	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	3 281	3 555	4 121	3 973	3 441	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	149	63	68	81	54	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	105	42	106	68	45	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 **Tööturg, 2003–2007**  
Table 10 *Labour market, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>15–74-aastased hõiveseisundi järgi</b>						<b><i>Population aged 15–74 by labour status</i></b>
Töõjõud, tuhat	81,6	82,2	84,7	88,5	85,1	<i>Labour force, thousands</i>
hõivatud, tuhat	66,7	67,5	71,0	77,8	77,4	<i>employed persons, thousands</i>
töötud, tuhat	14,8	14,7	13,7	10,7	7,7	<i>unemployed persons, thousands</i>
Mitteaktiivsed, tuhat	58,6	58,0	54,8	48,8	51,0	<i>Inactive persons, thousands</i>
Tööealised kokku, tuhat	140,2	140,2	139,4	137,3	136,1	<i>Working-age persons total, thousands</i>
Töõjõus osalemise määr, %	58,2	58,6	60,7	64,5	62,5	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	47,6	48,2	50,9	56,7	56,9	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	18,2	17,9	16,2	12,1	9,0	<i>Unemployment rate, %</i>
<b>Registreeritud töötus</b>						<b><i>Registered unemployment</i></b>
Registreeritud töötud	10 384	9 340	8 151	4 887	3 768	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	9,7	8,7	7,5	4,5	3,4	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>



**Tabel 11 Palk, 2003–2007**  
**Table 11 Wages and salaries, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Keskmine brutokuupalk	4 991	5 461	6 057	6 842	8 368	<i>Average monthly gross wages</i>

**Tabel 12 Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2003–2007**  
**Table 12 Average monthly income and expenditure per household member, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Netosissetulek	2 025	2 370	2 656	3 332	3 886	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 315	1 480	1 599	1 959	2 446	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	1 755	2 000	2 313	2 866	3 225	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	587	691	741	898	986	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	359	362	417	549	515	<i>on housing</i>

**Tabel 13 Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2001–2005**  
**Table 13 Gross domestic product (GDP) at current prices, 2001–2005**

	2001	2002	2003	2004	2005	
SKP turuhindades, miljonit krooni	9 176,3	10 102,3	11 165,1	11 706,5	15 034,0	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	8 199,7	8 982,8	9 963,5	10 430,1	13 250,1	<i>Total value added, million kroons</i>
primaarsektor	194,6	164,3	192,2	176,1	223,4	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	4 027,4	4 342,8	4 824,0	5 212,9	6 841,2	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	3 977,7	4 475,7	4 947,2	5 041,1	6 185,6	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	976,6	1 119,5	1 201,7	1 276,4	1 783,9	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	8,5	8,3	8,2	7,8	8,6	<i>Contribution of county to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	51 499	57 131	63 621	67 165	86 763	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	64,9	64,0	63,3	60,4	66,6	<i>GDP per capita, % of Estonian average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	2,4	1,8	1,9	1,7	1,7	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	49,1	48,3	48,4	50,0	51,6	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	48,5	49,8	49,7	48,3	46,7	<i>tertiary sector</i>

**Tabel 14 Väliskaubandus, 2003–2007**  
**Table 14 Foreign trade, 2003–2007**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Eksport	...	4 817,9	5 397,7	6 356,2	7 664,2	<i>Exports</i>
Import	...	2 976,2	3 026,5	3 611,8	4 120,2	<i>Imports</i>

**Tabel 15 Kohalikud eelarved, 2003–2007**  
**Table 15 Local budgets, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Tulud, tuhat krooni	1 288 864	1 361 350	1 560 632	1 782 711	2 098 641	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	1 308 333	1 380 855	1 569 053	1 741 063	2 051 557	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	7 344	7 811	9 007	10 349	12 256	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	7 455	7 923	9 055	10 107	11 981	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 16 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2003–2007**  
 Table 16 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2003–2007*  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud objektid	7 132	7 559	7 857	8 345	8 912	Registered units
Ettevõtjad	4 982	5 256	5 446	5 823	6 239	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	1 856	1 906	1 930	1 876	1 801	sole proprietors
äriühingud	3 122	3 346	3 511	3 942	4 433	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	4	4	5	5	5	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	2 123	2 272	2 376	2 485	2 631	Non-profit associations
Sihtasutused	27	31	35	37	42	Foundations

Tabel 17 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2002–2006**  
 Table 17 *Financial statistics of enterprises, 2002–2006*  
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Bilansimaht	13 272 412	14 946 166	17 575 247	20 476 926	24 567 717	Balance sheet total
Müügitulu	14 843 336	15 988 043	17 385 026	19 221 722	21 132 105	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	-696 010	839 090	1 043 352	1 904 908	3 111 110	Net profit (loss)

Tabel 18 **Tööstus, 2002–2006**  
 Table 18 *Industry, 2002–2006*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tööstustoodang	9 571	10 533	11 744	12 857	13 631	Industrial production
Tööstustoodangu müük	9 565	10 469	11 758	12 792	13 591	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	3 280	3 319	4 149	4 566	5 249	Sales of industrial production to non-residents

Tabel 19 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2003–2007**  
 Table 19 *Agriculture in the agricultural holdings, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Põllukultuuride külvipind, ha	11 058	10 787	13 233	15 431	14 770	Sown area of field crops, ha
teravili	6 118	6 164	6 586	6 519	7 518	cereals
kaunvili	75	72	110	3	49	legumes
raps, rüps	907	1 022	1 108	2 269	1 871	rape
kartul	466	376	520	491	283	potatoes
avamaaköögivilid	30	38	46	73	46	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, t
teravili	10 844	12 300	17 184	14 755	18 620	cereals
kaunvili	28	186	132	8	132	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 251	1 301	1 885	2 920	3 093	rape seed
kartul	5 191	2 622	6 397	4 462	4 525	potatoes
avamaaköögivilid	641	582	825	362	771	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 772	1 995	2 609	2 263	2 477	cereals
kaunvili	373	2 583	1 200	2 667	2 694	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 379	1 273	1 701	1 287	1 653	rape seed
kartul	11 139	6 973	12 302	9 088	15 989	potatoes
avamaaköögivilid	21 367	15 316	17 935	4 959	16 761	open-field vegetables
Loomad, aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	6,3	7,4	6,7	6,0	5,9	cattle
lehmad	2,5	3,6	3,1	2,7	2,3	cows
sead	4,0	5,5	3,5	2,3	3,3	pigs
lambad ja kitsed	1,1	0,6	0,8	1,3	1,9	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, t
Liha	1 011	958	893	985	1 630	Meat
veiseliha	389	497	364	347	669	beef
sealiha	613	456	523	631	946	pork
Piim	11 944	16 948	17 187	16 468	13 840	Milk

Tabel 20 **Metsamajandus, 2003–2007**  
 Table 20 *Forestry, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Metsaraie raiedokumentide alusel						<i>Gross felling based on felling documentation</i>
Raiepindala, ha	9 076	7 879	5 665	7 013	7 189	<i>Felling area, ha</i>
Raiemaht, tuhat m <sup>3</sup>	681,7	585,3	399,7	519,9	615,9	<i>Felling outturn, thousand m<sup>3</sup></i>
Metsa uuendamine, ha	1 252,2	1 147,4	1 034,5	699,6	908,6	<i>Reforestation, ha</i>
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	797,5	677,0	1 296,5	447,3	501,3	<i>Damaged forest stands, 31 December, ha</i>
Hukkunud puistud, ha	100,1	141,8	97,6	286,5	178,2	<i>Destroyed forest stands, ha</i>

 Tabel 21 **Investeeringud pöhiarasse, 2002–2006**  
 Table 21 *Investments in fixed assets, 2002–2006*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Investeeringud pöhiarasse	2 911,3	2 981,5	2 083,0	2 100,0	2 681,7	<i>Investments in fixed assets</i>

 Tabel 22 **Ehitus, 2003–2007**  
 Table 22 *Construction, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Kasutusse lubatud eluruumid</b>						<b><i>Dwelling completions</i></b>
Eluruumid	34	40	34	51	119	<i>Dwellings</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	34	40	34	34	31	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Eluruumide pind, tuhat m <sup>2</sup>	4,1	4,7	4,7	5,9	10,0	<i>Floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	4,1	4,7	4,7	4,8	4,0	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
<b>Kasutusse lubatud mitteeluhooned</b>						<b><i>Non-residential building completions</i></b>
Mitteeluhooned	219	258	280	569	281	<i>Non-residential buildings</i>
Kasulik pind, tuhat m <sup>2</sup>	43,3	39,8	51,8	82,6	45,3	<i>Usable floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
Kubatuur, tuhat m <sup>3</sup>	180,1	187,9	299,8	364,7	227,5	<i>Cubic capacity, thousand m<sup>3</sup></i>

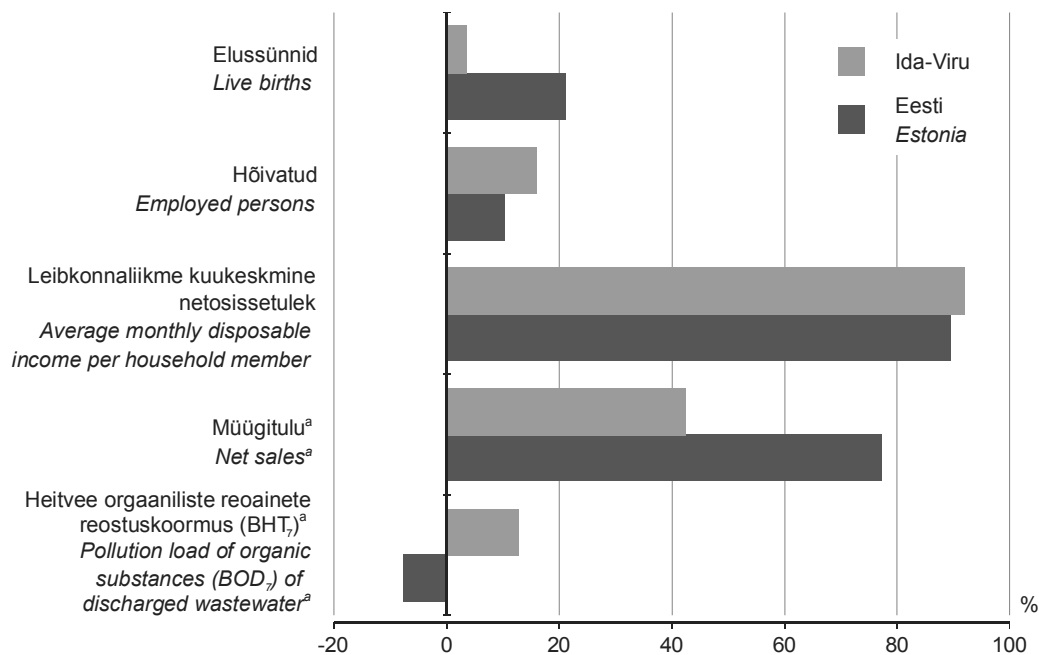
 Tabel 23 **Majutus, 2003–2007**  
 Table 23 *Accommodation, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Majutuskohad	33	34	42	59	63	<i>Accommodation establishments</i>
Toad	1 021	1 192	1 296	1 459	1 406	<i>Rooms</i>
Voodid	2 238	2 618	2 953	3 533	3 167	<i>Beds</i>
Tubade täitumus, %	48	32	30	31	30	<i>Room occupancy rate, %</i>
Voodikohtade täitumus, %	40	29	26	27	27	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Majutatud	77 573	70 754	73 836	92 077	114 533	<i>Tourists</i>
puhkusereisil, %	34	45	39	35	38	<i>on holiday, %</i>
tööreisil, %	41	25	24	29	25	<i>on business, %</i>
Ööbimised	230 847	199 519	189 370	230 047	255 048	<i>Nights spent</i>
Eesti elanikud	101 898	131 401	125 137	157 947	191 747	<i>residents of Estonia</i>

Tabel 24 **Transport ja side, 2003–2007**  
Table 24 *Transport and communications, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Maanteed,</b>						<b>Roads,</b>
<b>31. detsember, km</b>						<b>31 December, km</b>
Riigimaanteed	917	917	921	921	916	National roads
põhimaanteed	150	151	151	151	151	main roads
tugimaanteed	145	145	149	149	149	basic roads
kõrvalmaanteed	620	620	620	620	615	secondary roads
rambid ja ühendusteel	1	1	1	1	1	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	617	707	732	745	748	Local roads
Erasteed	169	211	237	238	250	Private roads
Metskondade teed	988	1 051	1 119	1 119	1 119	Forest district roads
Muud teed	65	45	35	28	28	Other roads
<b>Liiklusvahendid,</b>						<b>Vehicles,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Sõiduaudod	38 982	42 119	43 334	49 803	43 786	Passenger cars
eravalduses	36 111	38 349	39 347	44 374	42 122	private
Autobussid	685	676	600	676	497	Buses
eravalduses	180	178	154	161	90	private
Veoautod	5 793	5 803	5 594	5 906	4 408	Lorries
eravalduses	2 508	2 520	2 495	2 545	2 030	private
<b>Liiklusõnnetused</b>						<b>Traffic accidents</b>
Liiklusõnnetused	146	170	195	232	199	Traffic accidents
Hukkunud	16	30	22	32	17	Persons killed
Vigasaanud	195	214	237	314	256	Persons injured
<b>Telekommunikatsioon,</b>						<b>Telecommunication,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Põhitelefoniiniidid	41 184	39 886	36 307	40 012	40 838	Main telephone lines
Kliendiliinid	40 057	39 682	36 135	39 851	40 681	Subscriber lines
Kaarditaksofonid	234	204	172	161	157	Public phones
<b>Postiasutused,</b>						<b>Post offices,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Postkontorid	30	30	29	29	29	Local post offices
Postkastid	330	333	333	337	281	Letter boxes

Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2003, 2007**  
Figure 2 *Change of main indicators, 2003, 2007*



<sup>a</sup> Aastad 2002, 2006.  
<sup>a</sup> Years 2002, 2006.



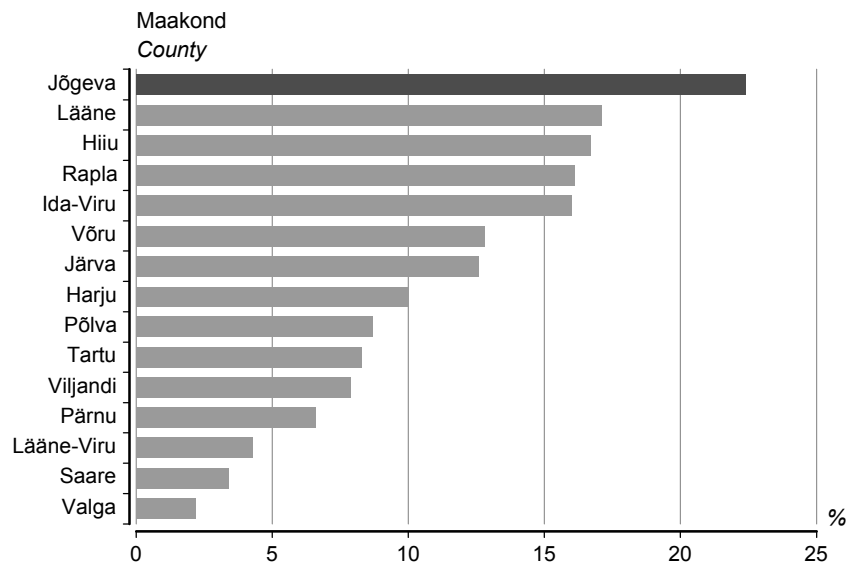
# JÕGEVA MAAKOND JÕGEVA COUNTY



Jõgeva maakonna pindala on 2603,83 km<sup>2</sup>, mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 6,0%. Rahvaarv on 36 922 ehk 2,8% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Jõgeva linn asub Tallinnast 155 km kaugusel. Jõgeva maakonnas on 13 omavalitsusüksust — 3 linna ja 10 valda.

*The area of Jõgeva county is 2,603.83 km<sup>2</sup>, which covers 6.0% of the territory of Estonia. The population of the county is 36,922, which is 2.8% of the population of Estonia. The city of Jõgeva is the centre of the county located at a distance of 155 km from Tallinn. There are 13 local government units — 3 cities and 10 rural municipalities — in Jõgeva county.*

Joonis 1 **Hõivatute muutus, 2003, 2007**  
Figure 1 **Change of employed persons, 2003, 2007**



Tabel 1 **Haldusjaotus, 2004–2008**  
Table 1 *Administrative division, 2004–2008*  
(1. jaanuar — 1 January)

	2004	2005	2006	2007	2008	
Haldusüksused	13	13	13	13	13	Administrative units
linnad	3	3	3	3	3	cities
vallad	10	10	10	10	10	rural municipalities
Asustusüksused						Settlement units
vallasisesed linnad	-	-	-	-	-	cities without municipal status
alevid	-	-	-	-	-	towns
alevikud	11	11	11	11	11	small towns
külad	225	225	225	225	225	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2002–2006**  
Table 2 *Environment, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	1,0	0,6	0,6	0,6	0,6	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m <sup>3</sup>	12,3	28,5	30,4	1,9	27,4	Water extraction, million m <sup>3</sup>
Veeheide, mln m <sup>3</sup>	11,8	28,1	30,2	1,5	1,1	Water discharge, million m <sup>3</sup>
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m <sup>3</sup>	52,3	32,7	27,7	70,1	154,5	construction sand, thousand m <sup>3</sup>
ehituskruus, tuhat m <sup>3</sup>	41,7	14,6	36,1	46,6	8,2	constructional gravel, thousand m <sup>3</sup>
turvas, tuhat tonni	43,0	19,8	20,4	21,8	16,9	peat, thousand tons

Tabel 3 **Maafond, 2003–2007**  
Table 3 *Land stock, 2003–2007*  
(31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Katastris registreeritud maa, ha	221 196,2	224 825,9	228 058,9	231 412,6	233 939,5	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	148 645,1	152 729,9	155 179,4	157 652,3	159 111,1	private land
tagastatud maa	82 729,0	84 437,3	84 957,9	85 418,6	85 644,3	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	39 745,9	41 281,1	42 142,1	43 117,4	43 830,1	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	9 241,7	9 231,0	9 231,0	9 231,0	9 231,0	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	9 822,1	10 439,4	10 756,6	11 005,0	11 215,6	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	7 106,4	7 341,1	8 091,8	8 880,3	9 190,1	privatized free woodland
munitsipaalmaa	301,0	345,6	472,3	541,9	818,1	municipal land
riigimaa	72 250,1	71 750,4	72 407,2	73 218,4	74 010,3	state land

Tabel 4 **Rahvastik, 2003–2008**  
Table 4 *Population, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Rahvaarv, 1. jaanuar	37 647	37 473	37 305	37 108	36 922	Population, 1 January
mehed	17 780	17 696	17 581	17 469	17 377	males
naised	19 867	19 777	19 724	19 639	19 545	females
0–14-aastased	6 918	6 558	6 188	5 922	5 640	0–14 years
%	18,38	17,50	16,59	15,96	15,28	%
15–64-aastased	24 364	24 479	24 640	24 641	24 654	15–64 years
%	64,72	65,32	66,05	66,40	66,77	%
65-aastased ja vanemad	6 365	6 436	6 477	6 545	6 628	65 years or older
%	16,91	17,18	17,36	17,64	17,95	%
vanus teadmata	-	-	-	-	-	age unknown
%	-	-	-	-	-	%
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
Elussünnid	306	341	328	319	305	Live births
Surmad	550	521	506	523	499	Deaths
Sünnimuse üldkordaja	8,10	9,08	8,77	8,57	8,24	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	14,56	13,97	13,53	14,06	13,48	Crude death rate
Abielud	134	127	119	140	140	Marriages
Abielulahutused	82	76	94	86	103	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2003–2007**  
Table 5 *Education, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Üldharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>General education, at the beginning of academic year</b>
Päevaõpe						<i>Diurnal study</i>
õppeasutused	29	28	27	27	27	<i>educational institutions</i>
õpilased	5 958	5 687	5 398	5 085	4 721	<i>pupils</i>
gümnaasiumiklassides	886	884	902	961	905	<i>at gymnasium level</i>
Õhtu- ja kaugõpe						<i>Evening and correspondence study</i>
Täiskasvanute gümnaasiumid	1	1	1	1	1	<i>evening schools</i>
osakonnad päevakoolide juures	1	1	1	1	1	<i>departments at diurnal schools</i>
õpilased	203	212	230	195	197	<i>pupils</i>
<b>Kutseharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>Vocational education, at the beginning of academic year</b>
Õppeasutused	3	2	2	2	2	<i>Educational institutions</i>
Õpilased	974	922	878	887	934	<i>Students</i>

Tabel 6 **Kultuur, 2003–2007**  
Table 6 *Culture, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Rahvaraamatukogud</b>						<b>Public libraries</b>
Rahvaraamatukogud	31	31	31	31	31	<i>Public libraries</i>
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	471	476	481	482	480	<i>Total stock, thousand library units</i>
Lugejad, tuhat	15,4	15,2	15,2	14,2	14,0	<i>Registered users, thousands</i>
Laenutusi lugeja kohta	35	34	32	29	29	<i>Library units lent per user</i>
<b>Muuseumid</b>						<b>Museums</b>
Muuseumid	8	9	9	10	10	<i>Museums</i>
Fondi suurus, tuhat säilikut	41,3	42,6	44,4	49,7	28,9	<i>Total collection, thousand museum pieces</i>
Külastajad, tuhat	31	36	37	47	23	<i>Attendance, thousands</i>

Tabel 7 **Tervishoid, 2002–2006**  
Table 7 *Health care, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
<b>Tervishoiutöötajad ja -asutused, 31. detsember</b>						<b>Health care personnel and institutions, 31 December</b>
Arstid	71	67	59	60	59	<i>Physicians</i>
perearstid	22	24	22	23	22	<i>family doctors</i>
Hambaarstid	27	31	33	36	33	<i>Dentists</i>
Õendustöötajad	141	114	126	130	123	<i>Medium-level medical personnel</i>
Haiglad	2	2	2	3	3	<i>Hospitals</i>
Ravivoodid	118	117	117	160	160	<i>Hospital beds</i>
<b>Arstiabi kasutamine</b>						<b>Use of medical services</b>
Hospitaliseeritud	3 420	2 726	2 669	2 271	2 618	<i>Inpatients</i>
Arsti ambulatoorsed vastuvõetud, tuhat	176,7	179,9	187,6	180,0	188,3	<i>Outpatient visits, thousands</i>
perearsti vastuvõetud, tuhat	115,2	114,9	122,5	114,7	121,3	<i>visits to family doctor, thousands</i>
Arsti koduviisiidid, tuhat	5,0	4,5	3,9	3,3	3,3	<i>Home visits, thousands</i>
perearsti koduviisiidid, tuhat	4,9	4,4	3,8	3,3	3,3	<i>home visits of family doctor, thousands</i>
Hambaarsti vastuvõetud, tuhat	44,8	51,3	51,0	51,1	54,9	<i>Visits to dentist, thousands</i>

Tabel 8 **Sotsiaalne kaitse, 2003–2008**  
Table 8 *Social protection, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Pensionärid, 1. jaanuar	11 486	11 705	11 810	11 821	11 850	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	8 394	8 423	8 360	8 275	8 270	<i>old-age pensioners</i>
töövõimetuspensionärid	2 437	2 636	2 816	2 954	2 992	<i>persons receiving pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 806	1 988	2 347	2 673	3 228	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
<b>Toimetulekutoetused</b>						<b><i>Subsistence benefits</i></b>
Toetused kokku, tuhat krooni	12 819	9 706	10 859	7 987	5 605	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	12 717	8 776	7 522	4 996	3 758	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	101	930	3 337	2 991	1 847	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotlused toimetulekupiiri tagamiseks	13 006	8 692	6 601	4 185	2 744	<i>Applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 **Kuritegevus, 2003–2007**  
Table 9 *Crime, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud kuriteod	889	922	822	808	907	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	25	38	25	41	13	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	3	2	4	3	-	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	-	2	3	4	3	<i>rape</i>
vargus	557	522	374	336	273	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	597	698	620	610	647	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	18	3	8	12	9	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	10	5	7	2	3	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 **Tööturg, 2003–2007**  
Table 10 *Labour market, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>15–74-aastased hõiveseisundi järgi</b>						<b><i>Population aged 15–74 by labour status</i></b>
Töõjõud, tuhat	14,8	14,8	15,0	16,6	16,4	<i>Labour force, thousands</i>
Hõivatud, tuhat	12,5	12,7	12,5	14,4	15,3	<i>employed persons, thousands</i>
Töötud, tuhat	2,4	2,0	2,5	2,2	1,1	<i>unemployed persons, thousands</i>
Mitteaktiivsed, tuhat	13,1	13,2	13,0	11,8	11,9	<i>Inactive persons, thousands</i>
Tööealised kokku, tuhat	28,0	28,0	28,1	28,3	28,3	<i>Working-age persons total, thousands</i>
Töõjõus osalemise määr, %	53,1	52,8	53,6	58,5	57,9	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	44,7	45,6	44,5	50,8	54,2	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	15,8	13,7	16,9	13,1	6,5	<i>Unemployment rate, %</i>
<b>Registreeritud töötus</b>						<b><i>Registered unemployment</i></b>
Registreeritud töötud	1 369	1 046	887	488	353	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	6,4	4,9	4,0	2,2	1,6	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>



**Tabel 11 Palk, 2003–2007**  
**Table 11 Wages and salaries, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Keskmine brutokuupalk	4 801	5 488	6 758	7 507	9 098	<i>Average monthly gross wages</i>

**Tabel 12 Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2003–2007**  
**Table 12 Average monthly income and expenditure per household member, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Netosissetulek	2 040	2 269	3 044	3 708	5 406	<i>Disposable income</i>
palgatööst	898	1 006	1 664	2 243	3 332	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 067	2 247	3 144	3 639	4 619	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	722	741	846	922	1 111	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	314	344	436	519	560	<i>on housing</i>

**Tabel 13 Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2001–2005**  
**Table 13 Gross domestic product (GDP) at current prices, 2001–2005**

	2001	2002	2003	2004	2005	
SKP turuhindades, miljonit krooni	1 496,0	1 638,6	1 717,0	1 891,1	2 166,2	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	1 336,8	1 457,0	1 532,2	1 684,9	1 909,1	<i>Total value added, million kroons</i>
primaarsektor	329,5	328,3	349,1	372,0	391,8	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	238,2	293,6	299,8	333,5	417,0	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	769,0	835,1	883,2	979,5	1 100,4	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	159,2	181,6	184,8	206,2	257,0	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	1,4	1,4	1,3	1,3	1,2	<i>Contribution of county to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	39 223	43 151	45 462	50 350	57 936	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	49,4	48,3	45,2	45,3	44,5	<i>GDP per capita, % of Estonian average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	24,7	22,5	22,8	22,1	20,5	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	17,8	20,2	19,6	19,8	21,8	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	57,5	57,3	57,6	58,1	57,6	<i>tertiary sector</i>

**Tabel 14 Väliskaubandus, 2003–2007**  
**Table 14 Foreign trade, 2003–2007**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Eksport	...	558,2	708,8	656,4	796,4	<i>Exports</i>
Import	...	469,7	313,1	331,0	462,9	<i>Imports</i>

**Tabel 15 Kohalikud eelarved, 2003–2007**  
**Table 15 Local budgets, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Tulud, tuhat krooni	338 785	359 181	396 323	493 301	574 450	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	337 360	364 731	430 607	499 977	578 887	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	8 970	9 563	10 600	13 258	15 519	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	8 933	9 711	11 517	13 438	15 639	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 16 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2003–2007**  
 Table 16 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2003–2007*  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud objektid	2 350	2 468	2 552	2 598	2 626	Registered units
Ettevõtjad	2 020	2 077	2 119	2 128	2 126	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	1 219	1 217	1 194	1 100	979	sole proprietors
äriühingud	801	860	925	1 028	1 147	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	-	-	-	-	-	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	321	379	417	454	481	Non-profit associations
Sihtasutused	9	12	16	16	19	Foundations

Tabel 17 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2002–2006**  
 Table 17 *Financial statistics of enterprises, 2002–2006*  
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Bilansimaht	1 114 270	1 095 211	1 422 831	1 607 520	2 119 304	Balance sheet total
Müügitulu	1 644 212	1 625 934	1 896 056	2 409 422	2 752 219	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	29 121	24 747	83 366	99 664	30 359	Net profit (loss)

Tabel 18 **Tööstus, 2002–2006**  
 Table 18 *Industry, 2002–2006*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tööstustoodang	657	713	771	919	1 116	Industrial production
Tööstustoodangu müük	648	704	766	916	1 093	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	293	336	388	527	558	Sales of industrial production to non-residents

Tabel 19 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2003–2007**  
 Table 19 *Agriculture in the agricultural holdings, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Põllukultuuride külvipind, ha	55 262	50 482	52 540	54 146	54 728	Sown area of field crops, ha
teravili	27 012	26 760	27 567	30 768	28 641	cereals
kaunvili	200	28	67	3	62	legumes
raps, rüps	5 362	4 957	5 335	6 039	6 612	rape
kartul	1 223	1 037	858	660	664	potatoes
avamaaköögivili	79	159	132	85	113	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, t
teravili	57 205	69 775	78 958	71 278	88 105	cereals
kaunvili	129	15	53	3	86	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	7 609	6 386	9 396	7 133	12 300	rape seed
kartul	29 207	18 069	16 486	11 129	11 798	potatoes
avamaaköögivili	1 888	2 250	2 093	1 421	1 884	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	2 118	2 607	2 864	2 317	3 076	cereals
kaunvili	645	536	791	1 000	1 387	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 419	1 288	1 761	1 181	1 860	rape seed
kartul	23 881	17 424	19 214	16 862	17 768	potatoes
avamaaköögivili	23 899	14 151	15 856	16 718	16 673	open-field vegetables
Loomad, aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	25,8	26,3	25,9	23,4	22,1	cattle
lehmad	11,1	11,5	11,3	10,6	9,9	cows
sead	32,7	27,4	28,1	29,2	34,6	pigs
lambad ja kitsed	2,6	1,9	3,4	4,5	4,7	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, t
Liha	5 468	4 101	4 607	5 206	9 580	Meat
veiseliha	1 473	1 689	1 480	1 584	3 250	beef
sealiha	3 974	2 400	3 108	3 588	6 266	pork
Piim	60 598	66 069	70 043	71 058	69 753	Milk

**Tabel 20 Metsamajandus, 2003–2007**  
**Table 20 Forestry, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Metsaraie raiedokumentide alusel						<i>Gross felling based on felling documentation</i>
Raiepindala, ha	8 974	7 857	7 274	6 310	5 599	<i>Felling area, ha</i>
Raiemaht, tuhat m <sup>3</sup>	610,1	461,4	353,0	414,4	456,5	<i>Felling outturn, thousand m<sup>3</sup></i>
Metsa uuendamine, ha	1 523,2	684,7	846,3	891,8	683,9	<i>Reforestation, ha</i>
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	2 504,2	957,6	3 972,6	1 632,1	707,7	<i>Damaged forest stands, 31 December, ha</i>
Hukkunud puistud, ha	265,6	132,9	304,6	163,2	66,6	<i>Destroyed forest stands, ha</i>

**Tabel 21 Investeeringud põhivarasse, 2002–2006**  
**Table 21 Investments in fixed assets, 2002–2006**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Investeeringud põhivarasse	83,1	88,2	165,9	199,2	255,8	<i>Investments in fixed assets</i>

**Tabel 22 Ehitus, 2003–2007**  
**Table 22 Construction, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Kasutusse lubatud eluruumid</b>						<b><i>Dwelling completions</i></b>
Eluruumid	8	17	8	12	7	<i>Dwellings</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	8	17	8	12	7	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Eluruumide pind, tuhat m <sup>2</sup>	1,0	2,0	0,8	1,3	1,0	<i>Floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	1,0	2,0	0,8	1,3	1,0	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
<b>Kasutusse lubatud mitteeluhooned</b>						<b><i>Non-residential building completions</i></b>
Mitteeluhooned	69	60	61	64	27	<i>Non-residential buildings</i>
Kasulik pind, tuhat m <sup>2</sup>	4,6	17,5	33,4	16,1	11,0	<i>Usable floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
Kubatuur, tuhat m <sup>3</sup>	21,6	106,8	241,5	81,7	55,4	<i>Cubic capacity, thousand m<sup>3</sup></i>

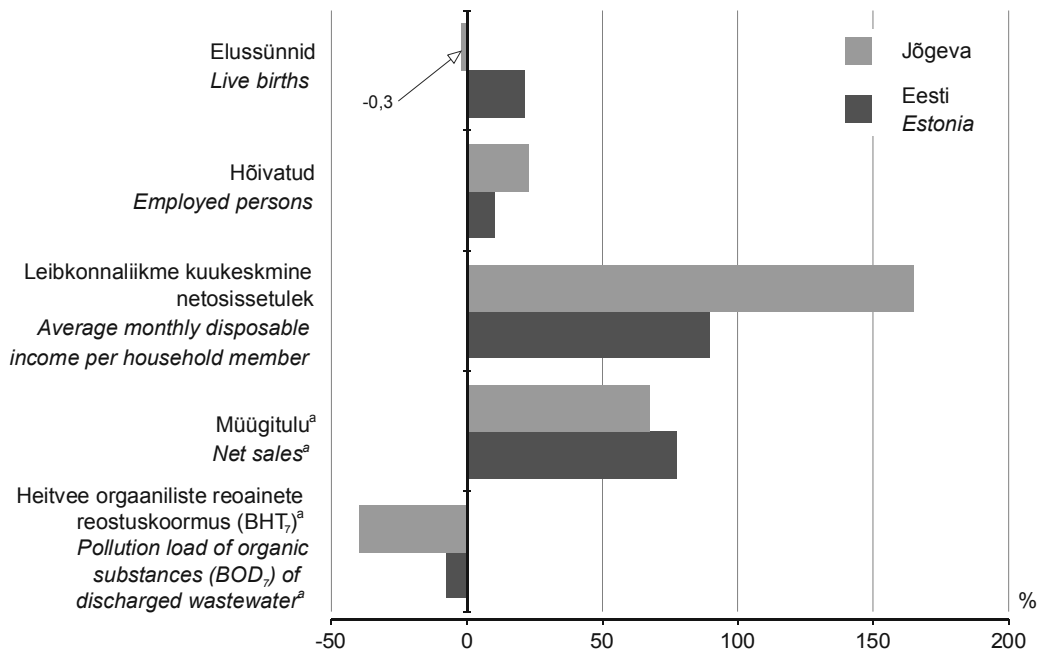
**Tabel 23 Majutus, 2003–2007**  
**Table 23 Accommodation, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Majutuskohad	14	14	14	17	19	<i>Accommodation establishments</i>
Toad	117	120	93	137	176	<i>Rooms</i>
Voodid	282	294	251	352	476	<i>Beds</i>
Tubade täitumus, %	26	22	24	27	30	<i>Room occupancy rate, %</i>
Voodikohtade täitumus, %	21	18	21	23	27	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Majutatud	7 962	10 054	8 954	8 025	12 419	<i>Tourists</i>
puhkusereisil, %	48	59	40	51	41	<i>on holiday, %</i>
tööreisil, %	48	37	50	38	29	<i>on business, %</i>
Ööbimised	16 818	18 485	21 035	19 000	31 094	<i>Nights spent</i>
Eesti elanikud	14 936	16 498	18 618	16 115	28 149	<i>residents of Estonia</i>

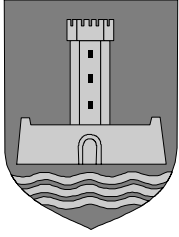
Tabel 24 **Transport ja side, 2003–2007**  
Table 24 *Transport and communications, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Maanteed,</b>						<b>Roads,</b>
<b>31. detsember, km</b>						<b>31 December, km</b>
Riigimaanteed	1 110	1 110	1 110	1 113	1 115	National roads
põhimaanteed	79	79	79	79	79	main roads
tugimaanteed	158	158	158	158	158	basic roads
kõrvalmaanteed	871	871	871	874	875	secondary roads
rambid ja ühendusteel	2	2	2	2	3	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	605	609	621	630	640	Local roads
Erasteed	922	920	917	909	909	Private roads
Metskondade teed	317	340	339	339	339	Forest district roads
Muud teed	251	254	252	253	253	Other roads
<b>Liiklusvahendid,</b>						<b>Vehicles,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Sõidua autod	12 298	13 502	14 102	16 032	14 618	Passenger cars
eravalduses	11 147	12 193	12 795	14 277	14 055	private
Autobussid	163	168	147	150	98	Buses
eravalduses	68	70	62	65	36	private
Veoa autod	2 577	2 616	2 569	2 660	1 970	Lorries
eravalduses	1 328	1 325	1 361	1 357	1 052	private
<b>Liiklusõnnetused</b>						<b>Traffic accidents</b>
Liiklusõnnetused	67	46	58	79	77	Traffic accidents
Hukkunud	10	4	9	13	9	Persons killed
Vigasaanud	108	69	88	154	110	Persons injured
<b>Telekommunikatsioon,</b>						<b>Telecommunication,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Põhitelefoni liinid	9 455	8 947	8 583	8 726	8 813	Main telephone lines
Kliendiliinid	9 218	8 906	8 553	8 696	8 785	Subscriber lines
Kaarditaksofonid	42	41	30	30	28	Public phones
<b>Postiasutused,</b>						<b>Post offices,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Postkontorid	6	6	6	6	6	Local post offices
Postkastid	218	217	217	216	194	Letter boxes

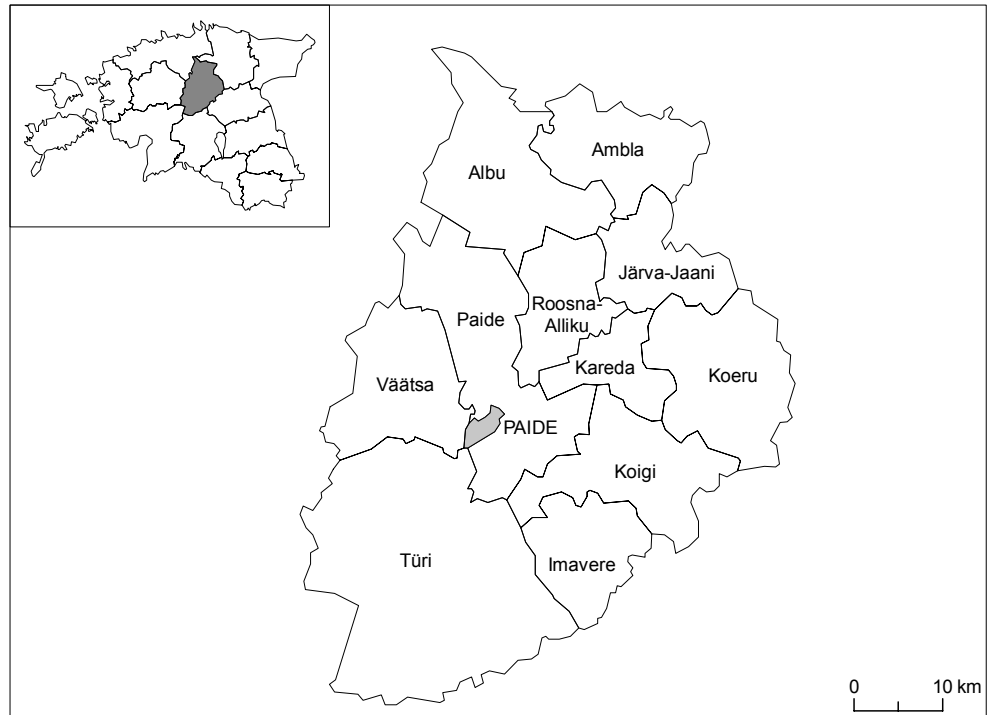
Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2003, 2007**  
Figure 2 *Change of main indicators, 2003, 2007*



<sup>a</sup> Aastad 2002, 2006.  
<sup>a</sup> Years 2002, 2006.



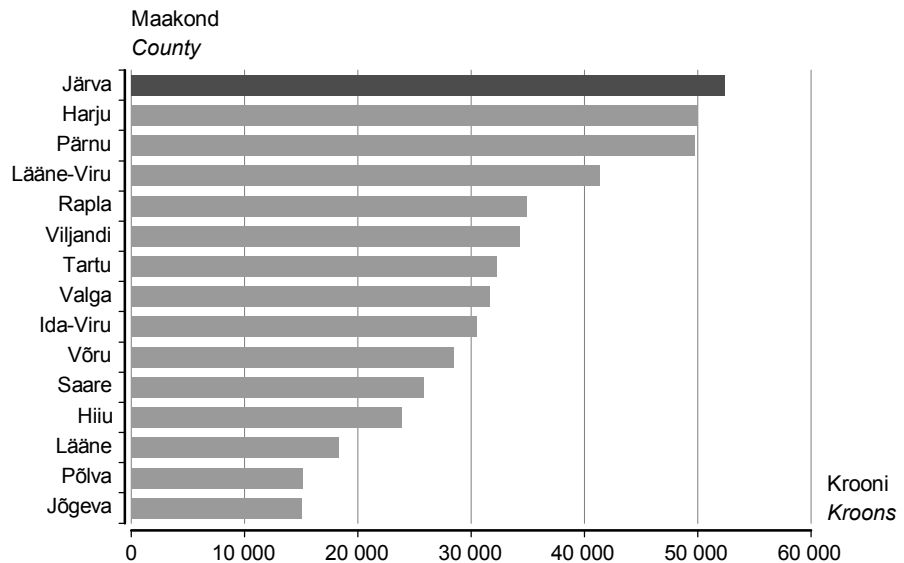
# JÄRVA MAAKOND JÄRVA COUNTY



Järva maakonna pindala on 2459,58 km<sup>2</sup>, mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 5,7%. Rahvaarv on 36 208 ehk 2,7% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Paide linn asub Tallinnast 92 km kaugusel. Järva maakonnas on 12 omavalitsusüksust — 1 linn ja 11 valda.

*The area of Järva county is 2,459.58 km<sup>2</sup>, which covers 5.7% of the territory of Estonia. The population of the county is 36,208, which is 2.7% of the population of Estonia. The city of Paide is the centre of the county located at a distance of 92 km from Tallinn. There are 12 local government units — 1 city and 11 rural municipalities — in Järva county.*

Joonis 1 **Tööstustoodangu müük mitteresidentidele elaniku kohta, 2006**  
Figure 1 **Sales of industrial production to nonresidents per capita, 2006**



Tabel 1 **Haldusjaotus, 2004–2008**  
 Table 1 *Administrative division, 2004–2008*  
 (1. jaanuar — 1 January)

	2004	2005	2006	2007	2008	
Haldusüksused	16	16	12	12	12	Administrative units
linnad	2	2	1	1	1	cities
vallad	14	14	11	11	11	rural municipalities
Asustusüksused						Settlement units
vallasisesed linnad	-	-	1	1	1	cities without municipal status
alevid	-	-	1	1	1	towns
alevikud	11	11	9	9	9	small towns
külad	197	197	183	183	183	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2002–2006**  
 Table 2 *Environment, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	1,6	1,5	1,8	1,7	1,4	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m <sup>3</sup>	7,5	7,7	8,6	3,3	6,1	Water extraction, million m <sup>3</sup>
Veeheide, mln m <sup>3</sup>	7,1	7,2	8,4	3,1	2,2	Water discharge, million m <sup>3</sup>
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m <sup>3</sup>	3,4	8,8	11,7	6,0	10,5	construction sand, thousand m <sup>3</sup>
ehituskruus, tuhat m <sup>3</sup>	45,7	8,3	33,4	75,8	15,9	constructional gravel, thousand m <sup>3</sup>
turvas, tuhat tonni	98,6	39,6	34,9	49,9	62,6	peat, thousand tons

Tabel 3 **Maafond, 2003–2007**  
 Table 3 *Land stock, 2003–2007*  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Katastris registreeritud maa, ha	195 197,7	216 552,6	213 714,5	216 166,4	219 585,2	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	148 911,8	154 232,8	146 564,5	148 591,3	149 875,9	private land
tagastatud maa	79 387,2	81 545,3	77 846,3	78 071,6	78 195,8	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	37 074,8	38 993,2	37 941,7	39 432,1	40 480,3	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	10 055,8	9 982,2	9 407,8	9 407,8	9 407,8	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	11 216,7	11 599,9	10 392,2	10 509,4	10 538,9	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	11 177,3	12 112,2	10 976,5	11 170,4	11 253,1	privatized free woodland
munitsipaalmaa	933,3	1 002,5	1 073,6	1 137,7	1 344,4	municipal land
riigimaa	45 352,6	61 317,3	66 076,4	66 437,4	68 364,9	state land

Tabel 4 **Rahvastik, 2003–2008**  
 Table 4 *Population, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Rahvaarv, 1. jaanuar	38 255	38 141	38 041	36 328	36 208	Population, 1 January
mehed	17 820	17 748	17 704	16 899	16 829	males
naised	20 435	20 393	20 337	19 429	19 379	females
0–14-aastased	6 802	6 451	6 211	5 775	5 571	0–14 years
%	17,78	16,91	16,33	15,90	15,39	%
15–64-aastased	25 349	25 511	25 574	24 567	24 548	15–64 years
%	66,26	66,89	67,23	67,63	67,80	%
65-aastased ja vanemad	6 104	6 179	6 256	5 986	6 089	65 years or older
%	15,96	16,20	16,45	16,48	16,82	%
vanus teadmata	-	-	-	-	-	age unknown
%	-	-	-	-	-	%
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
Elussünnid	383	394	392	365	356	Live births
Surmad	545	514	511	502	487	Deaths
Sünnimuse üldkordaja	9,99	10,31	10,29	10,03	9,82	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	14,22	13,46	13,42	13,79	13,43	Crude death rate
Abielud	116	141	123	127	153	Marriages
Abielulahutused	90	90	95	98	84	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2003–2007**  
Table 5 *Education, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Üldharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>General education, at the beginning of academic year</b>
<b>Päevaõpe</b>						<b>Diurnal study</b>
õppeasutused	27	25	23	23	22	educational institutions
õpilased	5 812	5 465	4 956	4 620	4 337	pupils
gümnaasiumiklassides	829	836	852	815	779	at gymnasium level
<b>Õhtu- ja kaugõpe</b>						<b>Evening and correspondence study</b>
täiskasvanute gümnaasiumid	1	1	1	1	1	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	1	1	1	1	1	departments at diurnal schools
õpilased	228	240	233	201	226	pupils
<b>Kutseharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>Vocational education, at the beginning of academic year</b>
Õppeasutused	2	2	2	2	2	Educational institutions
Õpilased	1 317	1 396	1 345	1 304	1 116	Students

Tabel 6 **Kultuur, 2003–2007**  
Table 6 *Culture, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Rahvaraamatukogud</b>						<b>Public libraries</b>
Rahvaraamatukogud	35	35	34	33	33	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	520	527	526	512	514	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	15,3	14,6	14,0	14,2	13,2	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	34	33	29	31	27	Library units lent per user
<b>Muuseumid</b>						<b>Museums</b>
Muuseumid	12	12	9	12	13	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	169,7	165,2	160,8	164,3	155,3	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	53	60	51	68	56	Attendance, thousands

Tabel 7 **Tervishoid, 2002–2006**  
Table 7 *Health care, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
<b>Tervishoiutöötajad ja -asutused, 31. detsember</b>						<b>Health care personnel and institutions, 31 December</b>
<b>Arstid</b>	71	67	66	67	68	<b>Physicians</b>
perearstid	29	25	26	26	24	family doctors
Hambaarstid	21	22	22	21	20	Dentists
Õendustöötajad	141	134	145	159	136	Medium-level medical personnel
Haiglad	1	1	2	2	2	Hospitals
Ravivoodid	144	144	152	136	136	Hospital beds
<b>Arstiabi kasutamine</b>						<b>Use of medical services</b>
Hospitaliseeritud	4 362	4 469	4 203	4 068	3 932	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	180,7	176,9	189,1	193,2	193,7	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	120,9	120,7	124,6	128,2	128,1	visits to family doctor, thousands
Arsti koduvisiidid, tuhat	7,8	7,0	5,7	5,3	4,4	Home visits, thousands
perearsti koduvisiidid, tuhat	7,8	7,0	5,7	5,2	4,4	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	39,1	38,2	38,1	38,1	35,9	Visits to dentist, thousands

Tabel 8 **Sotsiaalne kaitse, 2003–2008**  
Table 8 *Social protection, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Pensionärid, 1. jaanuar	10 235	10 332	10 276	10 238	10 278	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	8 272	8 252	8 167	8 059	8 033	<i>old-age pensioners</i>
töövõimetuspensionärid	1 406	1 521	1 585	1 683	1 768	<i>persons receiving pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 921	2 120	2 516	2 862	3 436	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
<b>Toimetulekutoetused</b>						<b><i>Subsistence benefits</i></b>
Toetused kokku, tuhat krooni	8 473	6 656	7 375	6 613	4 893	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	8 066	6 262	6 254	4 392	3 178	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	407	394	1 121	2 221	1 715	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotlused toimetulekupiiri tagamiseks	8 803	6 803	5 706	3 883	2 455	<i>Applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 **Kuritegevus, 2003–2007**  
Table 9 *Crime, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud kuriteod	849	899	843	683	723	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	34	42	26	14	21	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	3	3	1	-	1	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	4	1	2	2	3	<i>rape</i>
vargus	553	518	448	327	281	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	419	581	493	447	500	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	19	10	7	4	8	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	13	10	12	4	9	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 **Tööturg, 2003–2007**  
Table 10 *Labour market, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>15–74-aastased hõiveseisundi järgi</b>						<b><i>Population aged 15–74 by labour status</i></b>
Töõjõud, tuhat	17,4	19,0	18,3	18,1	17,8	<i>Labour force, thousands</i>
hõivatud, tuhat	15,1	17,2	17,3	17,0	17,0	<i>employed persons, thousands</i>
töötud, tuhat	2,3	1,8	1,0	1,1	0,8	<i>unemployed persons, thousands</i>
Mitteaktiivsed, tuhat	11,5	9,8	10,7	11,0	10,2	<i>Inactive persons, thousands</i>
Tööealised kokku, tuhat	28,9	28,9	29,0	29,2	28,0	<i>Working-age persons total, thousands</i>
Töõjõus osalemise määr, %	60,1	66,0	63,1	62,1	63,6	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	52,2	59,7	59,6	58,3	60,6	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	13,2	9,5	5,6	6,2	4,7	<i>Unemployment rate, %</i>
<b>Registreeritud töötus</b>						<b><i>Registered unemployment</i></b>
Registreeritud töötud	982	798	657	397	331	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	4,4	3,6	2,9	1,7	1,5	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>



**Tabel 11 Palk, 2003–2007**  
**Table 11 Wages and salaries, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Keskmine brutokuupalk	5 886	5 951	6 877	7 993	9 760	<i>Average monthly gross wages</i>

**Tabel 12 Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2003–2007**  
**Table 12 Average monthly income and expenditure per household member, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Netosissetulek	2 522	2 727	3 356	4 027	5 089	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 475	1 588	1 870	2 611	3 270	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 410	2 743	2 956	3 483	4 151	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	792	836	863	907	1 094	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	365	344	416	629	538	<i>on housing</i>

**Tabel 13 Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2001–2005**  
**Table 13 Gross domestic product (GDP) at current prices, 2001–2005**

	2001	2002	2003	2004	2005	
SKP turuhindades, miljonit krooni	2 208,1	2 414,8	2 635,1	2 843,9	2 907,5	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	1 973,1	2 147,2	2 351,5	2 533,9	2 562,5	<i>Total value added, million kroons</i>
primaarsektor	403,1	366,6	378,8	399,6	413,5	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	643,5	725,4	803,1	897,5	868,7	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	926,5	1 055,2	1 169,5	1 236,8	1 280,3	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	235,0	267,6	283,6	310,1	345,0	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	2,0	2,0	1,9	1,9	1,7	<i>Contribution of county to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	57 207	62 785	68 746	74 452	77 950	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	72,1	70,3	68,4	67,0	59,8	<i>GDP per capita, % of Estonian average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	20,4	17,1	16,1	15,8	16,1	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	32,6	33,8	34,2	35,4	33,9	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	47,0	49,1	49,7	48,8	50,0	<i>tertiary sector</i>

**Tabel 14 Väliskaubandus, 2003–2007**  
**Table 14 Foreign trade, 2003–2007**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Eksport	...	1 760,5	2 353,3	2 339,4	2 629,8	<i>Exports</i>
Import	...	772,2	838,7	1 183,1	1 284,4	<i>Imports</i>

**Tabel 15 Kohalikud eelarved, 2003–2007**  
**Table 15 Local budgets, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Tulud, tuhat krooni	337 163	372 538	412 993	457 142	546 570	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	337 434	364 438	429 439	456 060	564 578	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	8 796	9 753	10 842	12 561	15 070	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	8 803	9 541	11 274	12 532	15 567	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 16 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2003–2007**  
 Table 16 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2003–2007*  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud objektid	2 417	2 506	2 433	2 520	2 602	Registered units
Ettevõtjad	1 963	1 998	1 910	1 962	2 000	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	1 082	1 062	945	893	827	sole proprietors
äriühingud	881	936	965	1 069	1 173	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	-	-	-	-	-	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	445	499	515	550	589	Non-profit associations
Sihtasutused	9	9	8	8	13	Foundations

Tabel 17 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2002–2006**  
 Table 17 *Financial statistics of enterprises, 2002–2006*  
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Bilansimaht	2 927 740	3 372 522	4 071 196	3 872 944	4 201 301	Balance sheet total
Müügitulu	4 184 614	4 508 776	6 032 360	5 696 052	6 551 101	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	234 042	237 595	298 992	239 695	349 789	Net profit (loss)

Tabel 18 **Tööstus, 2002–2006**  
 Table 18 *Industry, 2002–2006*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tööstustoodang	1 789	1 965	3 050	2 667	2 826	Industrial production
Tööstustoodangu müük	1 774	1 953	3 032	2 640	2 836	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	1 161	1 319	1 828	1 759	1 904	Sales of industrial production to non-residents

Tabel 19 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2003–2007**  
 Table 19 *Agriculture in the agricultural holdings, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Põllukultuuride külvipind, ha	59 312	53 963	64 050	57 128	63 063	Sown area of field crops, ha
teravili	27 317	27 178	29 174	26 096	28 204	cereals
kaunvili	245	465	523	170	300	legumes
raps, rüps	5 569	5 599	4 774	5 576	6 707	rape
kartul	585	555	514	261	303	potatoes
avamaaköögivilid	42	71	63	32	17	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, t
teravili	53 265	59 327	80 419	52 188	69 837	cereals
kaunvili	346	496	574	286	531	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	8 508	7 241	8 995	7 419	12 062	rape seed
kartul	12 167	5 764	6 701	2 831	4 208	potatoes
avamaaköögivilid	742	652	1 319	490	298	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 950	2 183	2 757	2 000	2 476	cereals
kaunvili	1 412	1 067	1 098	1 682	1 770	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 528	1 293	1 884	1 331	1 798	rape seed
kartul	20 798	10 386	13 037	10 847	13 888	potatoes
avamaaköögivilid	17 667	9 183	20 937	15 313	17 529	open-field vegetables
Loomad, aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	34,7	36,6	36,2	32,3	30,8	cattle
lehmad	17,7	18,7	18,1	16,2	15,4	cows
sead	22,8	17,6	16,1	11,6	12,2	pigs
lambad ja kitsed	1,5	1,9	2,1	2,7	2,8	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, t
Liha	4 774	3 724	3 404	3 418	5 176	Meat
veiseliha	1 718	1 599	1 730	1 733	3 096	beef
sealiha	3 038	2 105	1 660	1 673	1 996	pork
Piim	108 469	116 756	115 493	113 767	111 176	Milk

**Tabel 20 Metsamajandus, 2003–2007**  
*Table 20 Forestry, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Metsaraie raiedokumentide alusel						<i>Gross felling based on felling documentation</i>
Raiepindala, ha	7 813	7 945	5 971	6 033	5 823	<i>Felling area, ha</i>
Raiemaht, tuhat m <sup>3</sup>	474,8	536,4	305,4	376,5	456,9	<i>Felling outturn, thousand m<sup>3</sup></i>
Metsa uuendamine, ha	694,7	930,1	610,7	447,1	563,1	<i>Reforestation, ha</i>
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	1 117,5	1 598,7	2 341,4	828,4	1 843,8	<i>Damaged forest stands, 31 December, ha</i>
Hukkunud puistud, ha	306,2	562,8	582,8	268,2	259,2	<i>Destroyed forest stands, ha</i>

**Tabel 21 Investeeringud põhivarasse, 2002–2006**  
*Table 21 Investments in fixed assets, 2002–2006*  
(jooksevhinnad, miljonit krooni — *current prices, million kroons*)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Investeeringud põhivarasse	254,2	340,9	379,0	421,9	345,5	<i>Investments in fixed assets</i>

**Tabel 22 Ehitus, 2003–2007**  
*Table 22 Construction, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Kasutusse lubatud eluruumid</b>						<b><i>Dwelling completions</i></b>
Eluruumid	13	13	7	8	11	<i>Dwellings</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	13	13	7	8	11	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Eluruumide pind, tuhat m <sup>2</sup>	2,2	1,8	1,0	0,9	1,5	<i>Floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	2,2	1,8	1,0	0,9	1,5	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
<b>Kasutusse lubatud mitteeluhooned</b>						<b><i>Non-residential building completions</i></b>
Mitteeluhooned	48	28	52	93	38	<i>Non-residential buildings</i>
Kasulik pind, tuhat m <sup>2</sup>	10,5	14,8	35,1	35,3	28,8	<i>Usable floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
Kubatuur, tuhat m <sup>3</sup>	45,9	73,3	191,5	210,1	202,5	<i>Cubic capacity, thousand m<sup>3</sup></i>

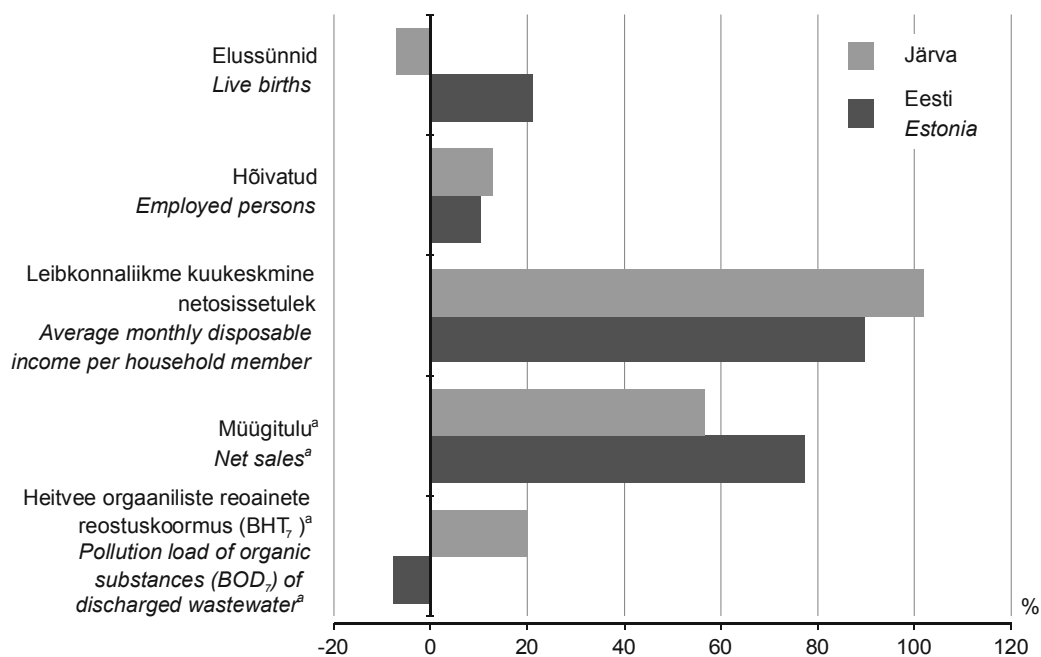
**Tabel 23 Majutus, 2003–2007**  
*Table 23 Accommodation, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Majutuskohad	10	11	14	11	14	<i>Accommodation establishments</i>
Toad	140	140	141	101	124	<i>Rooms</i>
Voodid	354	395	305	254	374	<i>Beds</i>
Tubade täitumus, %	20	29	26	29	28	<i>Room occupancy rate, %</i>
Voodikohtade täitumus, %	16	19	18	21	20	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Majutatud	13 379	15 439	15 885	10 362	10 175	<i>Tourists</i>
puhkusereisil, %	44	41	35	37	43	<i>on holiday, %</i>
tööreisil, %	51	54	55	61	51	<i>on business, %</i>
Ööbimised	17 830	25 737	26 605	17 824	18 375	<i>Nights spent</i>
Eesti elanikud	12 429	16 357	18 320	11 493	12 145	<i>residents of Estonia</i>

Tabel 24 **Transport ja side, 2003–2007**  
 Table 24 *Transport and communications, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Maanteed,</b>						<b>Roads,</b>
<b>31. detsember, km</b>						<b>31 December, km</b>
Riigimaanteed	973	973	913	913	913	National roads
põhimaanteed	134	134	127	127	127	main roads
tugimaanteed	121	122	115	115	115	basic roads
kõrvalmaanteed	718	717	671	671	671	secondary roads
rambid ja ühendusteel	-	-	-	-	-	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 339	1 261	1 196	1 194	1 116	Local roads
Erateed	143	172	289	344	498	Private roads
Metskondade teed	211	205	249	261	266	Forest district roads
Muud teed	548	524	190	243	166	Other roads
<b>Liiklusvahendid,</b>						<b>Vehicles,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Sõidua autod	12 379	13 411	13 130	14 737	13 407	Passenger cars
eravalduses	11 293	12 167	11 895	13 096	12 826	private
Autobussid	125	124	101	104	57	Buses
eravalduses	41	40	32	34	22	private
Veoa autod	2 640	2 633	2 440	2 541	1 837	Lorries
eravalduses	1 206	1 203	1 120	1 127	836	private
<b>Liiklusõnnetused</b>						<b>Traffic accidents</b>
Liiklusõnnetused	60	72	72	97	87	Traffic accidents
Hukkunud	9	7	7	9	11	Persons killed
Vigasaanud	100	112	116	156	137	Persons injured
<b>Telekommunikatsioon,</b>						<b>Telecommunication,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Põhitelefoni liinid	9 936	9 494	9 295	9 352	9 400	Main telephone lines
Kliendiliinid	9 571	9 451	9 258	9 322	9 370	Subscriber lines
Kaarditaksofonid	45	43	37	30	30	Public phones
<b>Postiasutused,</b>						<b>Post offices,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Postkontorid	27	27	28	26	27	Local post offices
Postkastid	189	188	187	187	150	Letter boxes

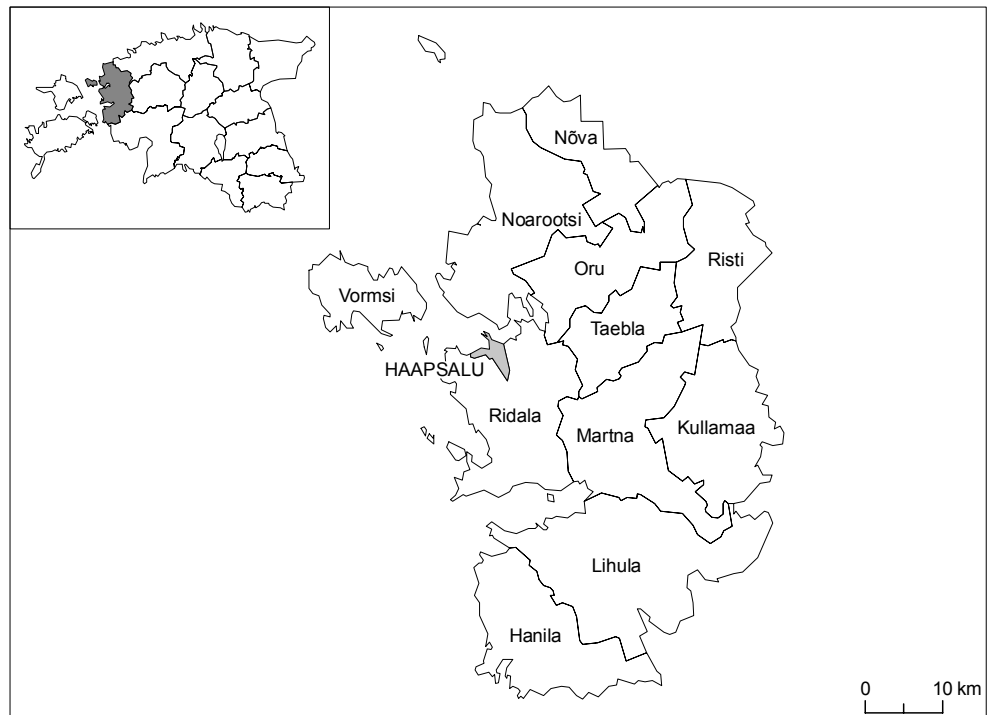
Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2003, 2007**  
 Figure 2 *Change of main indicators, 2003, 2007*



<sup>a</sup> Aastad 2002, 2006.  
<sup>a</sup> Years 2002, 2006.



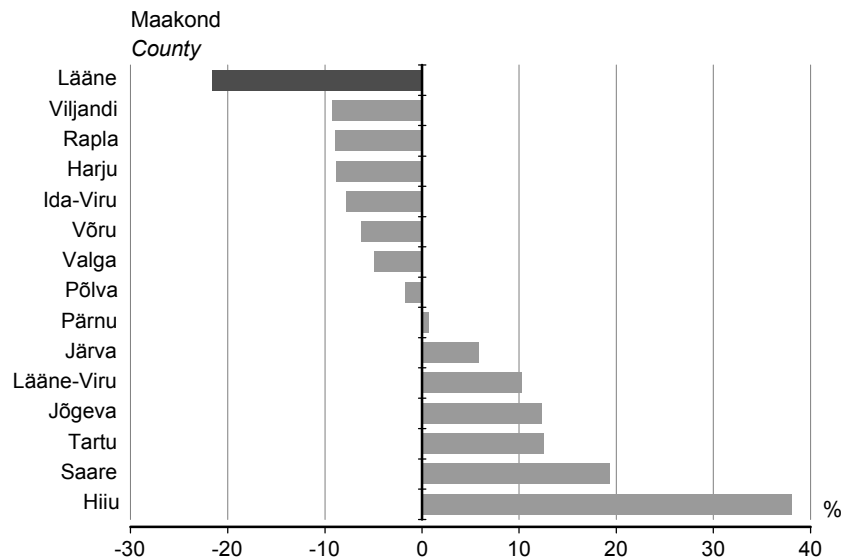
## LÄÄNE MAAKOND LÄÄNE COUNTY



Lääne maakonna pindala on 2383,12 km<sup>2</sup>, mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 5,5%. Rahvaarv on 27 552 ehk 2,1% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Haapsalu linn asub Tallinnast 99 km kaugusel. Lääne maakonnas on 12 omavalitsusüksust — 1 linn ja 11 valda.

*The area of Lääne county is 2,383.12 km<sup>2</sup>, which covers 5.5% of the territory of Estonia. The population of the county is 27,552, which is 2.1% of the population of Estonia. The city of Haapsalu is the centre of the county located at a distance of 99 km from Tallinn. There are 12 local government units — 1 city and 11 rural municipalities — in Lääne county.*

Joonis 1 **Registreeritud kuritegude muutus, 2006, 2007**  
Figure 1 **Changes of recorded criminal offences, 2006, 2007**



Tabel 1 **Haldusjaotus, 2004–2008**  
Table 1 *Administrative division, 2004–2008*  
(1. jaanuar — 1 January)

	2004	2005	2006	2007	2008	
Haldusüksused	12	12	12	12	12	Administrative units
linnad	1	1	1	1	1	cities
vallad	11	11	11	11	11	rural municipalities
Asustusüksused						Settlement units
vallasisesed linnad	1	1	1	1	1	cities without municipal status
alevid	-	-	-	-	-	towns
alevikud	6	6	6	6	6	small towns
külad	234	234	235	235	235	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2002–2006**  
Table 2 *Environment, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	0,9	1,1	1,1	0,9	0,9	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m <sup>3</sup>	1,3	1,6	1,7	1,5	1,3	Water extraction, million m <sup>3</sup>
Veeheide, mln m <sup>3</sup>	0,9	1,3	1,4	1,2	1,1	Water discharge, million m <sup>3</sup>
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m <sup>3</sup>	-	-	4,9	5,7	5,9	construction sand, thousand m <sup>3</sup>
ehituskruus, tuhat m <sup>3</sup>	9,1	13,0	30,0	70,4	75,5	constructional gravel, thousand m <sup>3</sup>
turvas, tuhat tonni	52,8	44,7	29,3	60,1	55,1	peat, thousand tons

Tabel 3 **Maafond, 2003–2007**  
Table 3 *Land stock, 2003–2007*  
(31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Katastris registreeritud maa, ha	158 024,4	177 132,2	184 713,0	189 959,9	192 798,6	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	110 803,4	117 761,6	122 315,7	125 696,2	126 847,1	private land
tagastatud maa	58 342,5	62 065,9	64 321,0	65 660,0	66 263,2	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	26 728,2	28 324,4	29 423,4	30 956,2	31 323,9	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	11 123,5	11 123,8	11 123,8	11 123,8	11 123,8	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	8 258,5	9 438,6	10 254,9	10 518,5	10 619,3	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	6 350,7	6 808,9	7 192,6	7 437,7	7 516,9	privatized free woodland
munitsipaalmaa	269,9	292,3	369,1	429,3	521,1	municipal land
riigimaa	46 951,1	59 078,3	62 028,2	63 834,4	65 430,4	state land

Tabel 4 **Rahvastik, 2003–2008**  
Table 4 *Population, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Rahvaarv, 1. jaanuar	28 101	27 990	27 853	27 713	27 552	Population, 1 January
mehed	13 072	13 034	12 953	12 873	12 801	males
naised	15 029	14 956	14 900	14 840	14 751	females
0–14-aastased	4 914	4 649	4 406	4 240	4 090	0–14 years
%	17,49	16,61	15,82	15,30	14,84	%
15–64-aastased	18 568	18 654	18 705	18 666	18 633	15–64 years
%	66,08	66,65	67,16	67,35	67,63	%
65-aastased ja vanemad	4 616	4 684	4 739	4 806	4 828	65 years or older
%	16,43	16,73	17,01	17,34	17,52	%
vanus teadmata	3	3	3	1	1	age unknown
%	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	%
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
Elussünnid	248	245	240	252	247	Live births
Surmad	388	360	383	401	412	Deaths
Sünnimuse üldkordaja	8,80	8,74	8,60	9,07	8,94	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	13,78	12,84	13,72	14,43	14,91	Crude death rate
Abielud	108	111	101	125	122	Marriages
Abielulahutused	71	73	71	63	86	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2003–2007**  
Table 5 *Education, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Üldharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>General education, at the beginning of academic year</b>
Päevaõpe						<i>Diurnal study</i>
õppeasutused	27	27	27	27	27	<i>educational institutions</i>
õpilased	4 752	4 561	4 253	3 970	3 694	<i>pupils</i>
gümnaasiumiklassides	901	949	908	917	839	<i>at gymnasium level</i>
Õhtu- ja kaugõpe						<i>Evening and correspondence study</i>
täiskasvanute gümnaasiumid	1	1	1	1	1	<i>evening schools</i>
osakonnad päevakoolide juures	-	-	-	-	-	<i>departments at diurnal schools</i>
õpilased	175	163	130	118	97	<i>pupils</i>
<b>Kutseharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>Vocational education, at the beginning of academic year</b>
Õppeasutused	1	1	1	1	1	<i>Educational institutions</i>
Õpilased	251	286	416	564	686	<i>Students</i>

Tabel 6 **Kultuur, 2003–2007**  
Table 6 *Culture, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Rahvaraamatukogud</b>						<b>Public libraries</b>
Rahvaraamatukogud	23	23	23	23	23	<i>Public libraries</i>
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	379	387	397	402	405	<i>Total stock, thousand library units</i>
Lugejad, tuhat	11,5	11,1	10,6	9,3	8,9	<i>Registered users, thousands</i>
Laenutusi lugeja kohta	24	23	22	24	23	<i>Library units lent per user</i>
<b>Muuseumid</b>						<b>Museums</b>
Muuseumid	12	14	14	15	13	<i>Museums</i>
Fondi suurus, tuhat säilikut	101,8	103,9	106	107,9	108,5	<i>Total collection, thousand museum pieces</i>
Külastajad, tuhat	60	45	45	46	35	<i>Attendance, thousands</i>

Tabel 7 **Tervishoid, 2002–2006**  
Table 7 *Health care, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
<b>Tervishoiutöötajad ja -asutused, 31. detsember</b>						<b>Health care personnel and institutions, 31 December</b>
Arstid	56	57	58	56	57	<i>Physicians</i>
perearstid	13	14	14	15	16	<i>family doctors</i>
Hambaarstid	14	13	15	13	15	<i>Dentists</i>
Õendustöötajad	161	159	161	154	147	<i>Medium-level medical personnel</i>
Haiglad	3	3	3	3	3	<i>Hospitals</i>
Ravivoodid	217	218	219	212	210	<i>Hospital beds</i>
<b>Arstiabi kasutamine</b>						<b>Use of medical services</b>
Hospitaliseeritud	6 191	6 221	5 870	6 170	5 866	<i>Inpatients</i>
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	123,6	120,0	126,3	132,3	139,4	<i>Outpatient visits, thousands</i>
perearsti vastuvõttud, tuhat	67,3	55,9	65,1	66,7	70,9	<i>visits to family doctor, thousands</i>
Arsti koduviisiidid, tuhat	3,8	3,0	2,4	1,9	2,0	<i>Home visits, thousands</i>
perearsti koduviisiidid, tuhat	3,4	2,1	1,8	1,4	1,7	<i>home visits of family doctor, thousands</i>
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	28,6	23,9	26,7	26,6	26,7	<i>Visits to dentist, thousands</i>

Tabel 8 **Sotsiaalne kaitse, 2003–2008**  
Table 8 *Social protection, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Pensionärid, 1. jaanuar	7 703	7 785	7 776	7 788	7 778	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	6 040	6 097	6 060	6 014	5 997	<i>old-age pensioners</i>
töövõimetuspensionärid	1 150	1 188	1 239	1 299	1 322	<i>persons receiving pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 898	2 100	2 492	2 832	3 412	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
<b>Toimetulekutoetused</b>						<b><i>Subsistence benefits</i></b>
Toetused kokku, tuhat krooni	8 321	6 231	6 480	5 338	3 924	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	7 975	5 617	5 741	3 995	2 965	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	345	614	739	1 344	960	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotlused toimetulekupiiri tagamiseks	8 885	6 386	5 336	3 766	2 576	<i>Applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 **Kuritegevus, 2003–2007**  
Table 9 *Crime, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud kuriteod	982	900	849	807	633	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	31	26	31	29	12	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	1	-	-	-	-	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	2	3	2	1	1	<i>rape</i>
vargus	646	581	450	406	220	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	436	466	535	512	447	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	17	4	4	4	4	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	7	16	10	4	4	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 **Tööturg, 2003–2007**  
Table 10 *Labour market, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>15–74-aastased hõiveseisundi järgi</b>						<b><i>Population aged 15–74 by labour status</i></b>
Töõjõud, tuhat	12,5	13,1	13,4	12,4	13,6	<i>Labour force, thousands</i>
hõivatud, tuhat	11,1	12,4	12,3	11,5	13,0	<i>employed persons, thousands</i>
töötud, tuhat	1,4	0,7	...	...	...	<i>unemployed persons, thousands</i>
Mitteaktiivsed, tuhat	8,9	8,3	8,0	9,2	7,9	<i>Inactive persons, thousands</i>
Tööealised kokku, tuhat	21,4	21,4	21,4	21,5	21,5	<i>Working-age persons total, thousands</i>
Töõjõus osalemise määr, %	58,5	61,4	62,5	57,4	63,1	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	51,9	58,1	57,6	53,5	60,2	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	11,3	5,3	...	...	...	<i>Unemployment rate, %</i>
<b>Registreeritud töötus</b>						<b><i>Registered unemployment</i></b>
Registreeritud töötud	947	726	646	395	279	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	5,7	4,4	3,8	2,3	1,7	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>



**Tabel 11 Palk, 2003–2007**  
**Table 11 Wages and salaries, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Keskmine brutokuupalk	5 199	5 816	6 468	7 201	8 740	<i>Average monthly gross wages</i>

**Tabel 12 Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2003–2007**  
**Table 12 Average monthly income and expenditure per household member, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Netosissetulek	2 534	2 735	2 612	4 199	4 350	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 500	1 571	1 706	2 653	2 796	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 574	2 486	2 814	3 622	3 751	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	748	726	751	906	1 008	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	359	374	375	475	529	<i>on housing</i>

**Tabel 13 Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2001–2005**  
**Table 13 Gross domestic product (GDP) at current prices, 2001–2005**

	2001	2002	2003	2004	2005	
SKP turuhindades, miljonit krooni	1 519,7	1 673,2	1 739,3	1 973,5	2 261,6	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	1 357,9	1 487,8	1 552,1	1 758,4	1 993,2	<i>Total value added, million kroons</i>
primaarsektor	115,3	132,4	127,6	146,0	152,2	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	406,1	441,7	459,5	526,2	622,6	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	836,5	913,7	965,0	1 086,1	1 218,5	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	161,7	185,4	187,2	215,2	268,4	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3	<i>Contribution of county to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	53 376	59 097	61 751	70 371	80 999	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	67,3	66,2	61,5	63,3	62,2	<i>GDP per capita, % of Estonian average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	8,5	8,9	8,2	8,3	7,6	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	29,9	29,7	29,6	29,9	31,2	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	61,6	61,4	62,2	61,8	61,1	<i>tertiary sector</i>

**Tabel 14 Väliskaubandus, 2003–2007**  
**Table 14 Foreign trade, 2003–2007**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Eksport	...	668,0	795,4	838,4	1 072,1	<i>Exports</i>
Import	...	452,3	550,8	612,9	627,7	<i>Imports</i>

**Tabel 15 Kohalikud eelarved, 2003–2007**  
**Table 15 Local budgets, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Tulud, tuhat krooni	262 292	298 828	309 298	371 243	433 735	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	250 512	299 199	304 187	403 864	420 054	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	9 312	10 655	11 077	13 362	15 697	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	8 894	10 668	10 894	14 536	15 201	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 16 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2003–2007**  
 Table 16 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2003–2007*  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud objektid	2 194	2 342	2 433	2 513	2 641	Registered units
Ettevõtjad	1 684	1 771	1 825	1 877	1 976	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	837	865	862	808	747	sole proprietors
äriühingud	845	904	961	1 066	1 226	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	2	2	2	3	3	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	500	557	590	618	647	Non-profit associations
Sihtasutused	10	14	18	18	18	Foundations

Tabel 17 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2002–2006**  
 Table 17 *Financial statistics of enterprises, 2002–2006*  
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Bilansimaht	1 376 345	1 248 948	1 488 701	1 837 481	2 183 728	Balance sheet total
Müügitulu	2 025 572	1 652 089	2 020 731	2 598 921	2 880 103	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	-3 877	71 819	93 613	158 895	211 432	Net profit (loss)

Tabel 18 **Tööstus, 2002–2006**  
 Table 18 *Industry, 2002–2006*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tööstustoodang	814	643	822	912	1 064	Industrial production
Tööstustoodangu müük	808	643	818	908	1 061	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	312	308	411	438	506	Sales of industrial production to non-residents

Tabel 19 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2003–2007**  
 Table 19 *Agriculture in the agricultural holdings, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Põllukultuuride külvipind, ha	12 403	18 741	18 278	19 778	23 260	Sown area of field crops, ha
teravili	7 595	8 646	9 228	9 516	9 691	cereals
kaunvili	199	547	392	414	218	legumes
raps, rüps	734	1 033	1 297	1 962	2 949	rape
kartul	266	504	359	321	301	potatoes
avamaaköögivili	11	47	23	34	21	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, t
teravili	13 948	18 442	21 677	18 113	23 459	cereals
kaunvili	245	228	426	430	232	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	963	1 687	2 278	2 638	4 955	rape seed
kartul	3 031	4 494	5 033	5 977	4 200	potatoes
avamaaköögivili	87	336	322	348	363	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 836	2 133	2 349	1 903	2 421	cereals
kaunvili	1 231	417	1 087	1 039	1 064	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 312	1 633	1 756	1 345	1 680	rape seed
kartul	11 395	8 917	14 019	18 620	13 953	potatoes
avamaaköögivili	7 909	7 149	14 000	10 235	17 286	open-field vegetables
Loomad, aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	11,4	8,5	9,0	9,7	10,7	cattle
lehmad	3,4	3,5	3,0	2,8	2,7	cows
sead	8,3	9,2	9,3	8,1	8,4	pigs
lambad ja kitsed	2,4	1,3	1,4	2,2	2,8	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, t
Liha	1 645	1 735	1 742	1 745	2 752	Meat
veiseliha	601	672	470	607	1 274	beef
sealiha	1 009	1 050	1 254	1 120	1 427	pork
Piim	14 792	15 968	15 229	14 878	14 898	Milk

**Tabel 20 Metsamajandus, 2003–2007**  
**Table 20 Forestry, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Metsaraie raiedokumentide alusel						<i>Gross felling based on felling documentation</i>
Raiepindala, ha	3 620	4 492	2 533	2 515	3 400	<i>Felling area, ha</i>
Raiemaht, tuhat m <sup>3</sup>	215,5	243,0	123,4	147,4	214,6	<i>Felling outturn, thousand m<sup>3</sup></i>
Metsa uuendamine, ha	88,4	328,6	230,5	128,0	89,2	<i>Reforestation, ha</i>
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	460,1	396,6	684,7	363,5	207,0	<i>Damaged forest stands, 31 December, ha</i>
Hukkunud puistud, ha	29,5	62,6	11,7	19,4	45,9	<i>Destroyed forest stands, ha</i>

**Tabel 21 Investeeringud põhivarasse, 2002–2006**  
**Table 21 Investments in fixed assets, 2002–2006**  
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Investeeringud põhivarasse	262,9	137,7	153,1	250,7	283,1	<i>Investments in fixed assets</i>

**Tabel 22 Ehitus, 2003–2007**  
**Table 22 Construction, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Kasutusse lubatud eluruumid</b>						<b><i>Dwelling completions</i></b>
Eluruumid	9	24	20	11	60	<i>Dwellings</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	9	20	16	11	12	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Eluruumide pind, tuhat m <sup>2</sup>	1,1	2,6	2,9	1,3	5,4	<i>Floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	1,1	2,4	2,6	1,3	1,6	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
<b>Kasutusse lubatud mitteeluhooned</b>						<b><i>Non-residential building completions</i></b>
Mitteeluhooned	38	37	37	18	34	<i>Non-residential buildings</i>
Kasulik pind, tuhat m <sup>2</sup>	5,6	4,8	21,1	10,4	12,1	<i>Usable floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
Kubatuur, tuhat m <sup>3</sup>	28,5	19,4	140,8	62,4	51,8	<i>Cubic capacity, thousand m<sup>3</sup></i>

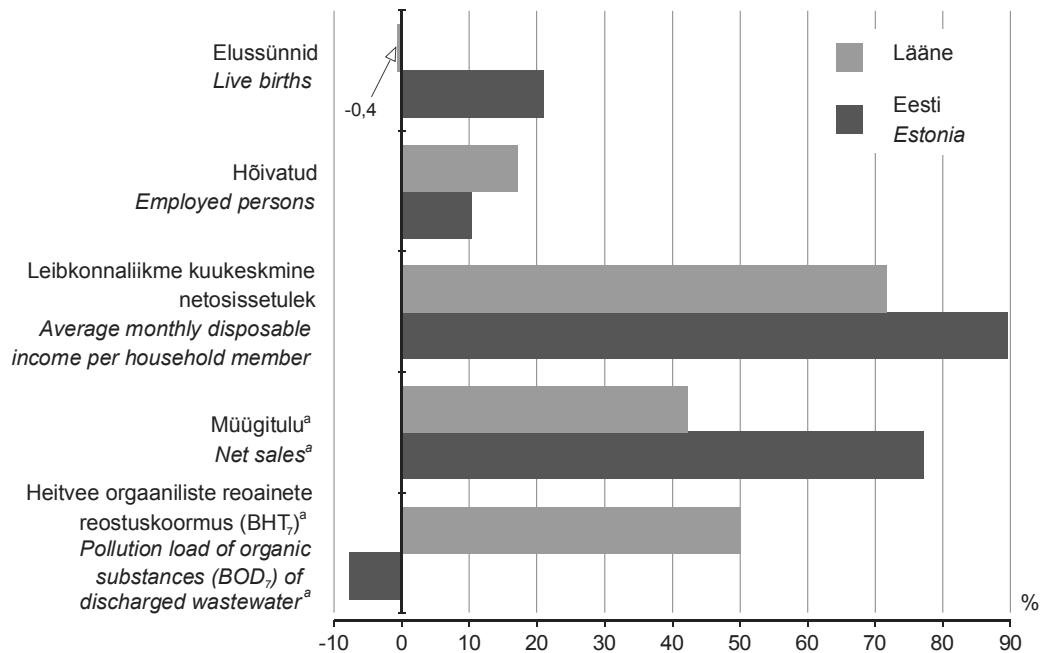
**Tabel 23 Majutus, 2003–2007**  
**Table 23 Accommodation, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Majutuskohad	32	37	39	48	46	<i>Accommodation establishments</i>
Toad	524	563	526	744	731	<i>Rooms</i>
Voodid	1 206	1 338	1 320	1 719	1 618	<i>Beds</i>
Tubade täitumus, %	48	44	41	44	38	<i>Room occupancy rate, %</i>
Voodikohtade täitumus, %	43	43	39	40	36	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Majutatud	54 262	54 195	57 711	56 598	70 610	<i>Tourists</i>
puhkusereisil, %	49	50	50	40	37	<i>on holiday, %</i>
tööreisil, %	23	22	24	27	59	<i>on business, %</i>
Ööbimised	139 947	147 581	141 438	147 202	169 497	<i>Nights spent</i>
Eesti elanikud	44 546	46 210	50 876	54 302	79 777	<i>residents of Estonia</i>

Tabel 24 **Transport ja side, 2003–2007**  
Table 24 *Transport and communications, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Maanteed,</b>						<b>Roads,</b>
<b>31. detsember, km</b>						<b>31 December, km</b>
Riigimaanteed	747	749	749	750	749	National roads
põhimaanteed	107	107	107	107	107	main roads
tugimaanteed	75	75	74	75	75	basic roads
kõrvalmaanteed	565	567	568	568	567	secondary roads
rambid ja ühendusteel	-	-	-	-	-	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 109	1 109	1 087	1 021	1 044	Local roads
Erasteed	465	468	592	648	683	Private roads
Metskondade teed	184	188	169	193	194	Forest district roads
Muud teed	153	181	98	79	48	Other roads
<b>Liiklusvahendid,</b>						<b>Vehicles,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Sõiduaudod	10 830	12 600	13 178	14 626	13 285	Passenger cars
eravalduses	8 858	9 501	9 770	10 929	10 756	private
Autobussid	137	133	132	102	75	Buses
eravalduses	23	24	22	18	12	private
Veoaudod	2 352	2 456	2 498	2 670	2 111	Lorries
eravalduses	986	956	891	945	757	private
<b>Liiklusõnnetused</b>						<b>Traffic accidents</b>
Liiklusõnnetused	45	47	48	47	63	Traffic accidents
Hukkunud	6	4	2	4	8	Persons killed
Vigasaanud	64	61	58	76	89	Persons injured
<b>Telekommunikatsioon,</b>						<b>Telecommunication,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Põhitelefoniiniidid	8 422	7 850	7 699	7 781	7 829	Main telephone lines
Kliendiliinid	8 227	7 816	7 670	7 754	7 803	Subscriber lines
Kaarditaksofonid	40	34	29	27	26	Public phones
<b>Postiasutused,</b>						<b>Post offices,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Postkontorid	18	18	18	18	18	Local post offices
Postkastid	194	193	193	192	166	Letter boxes

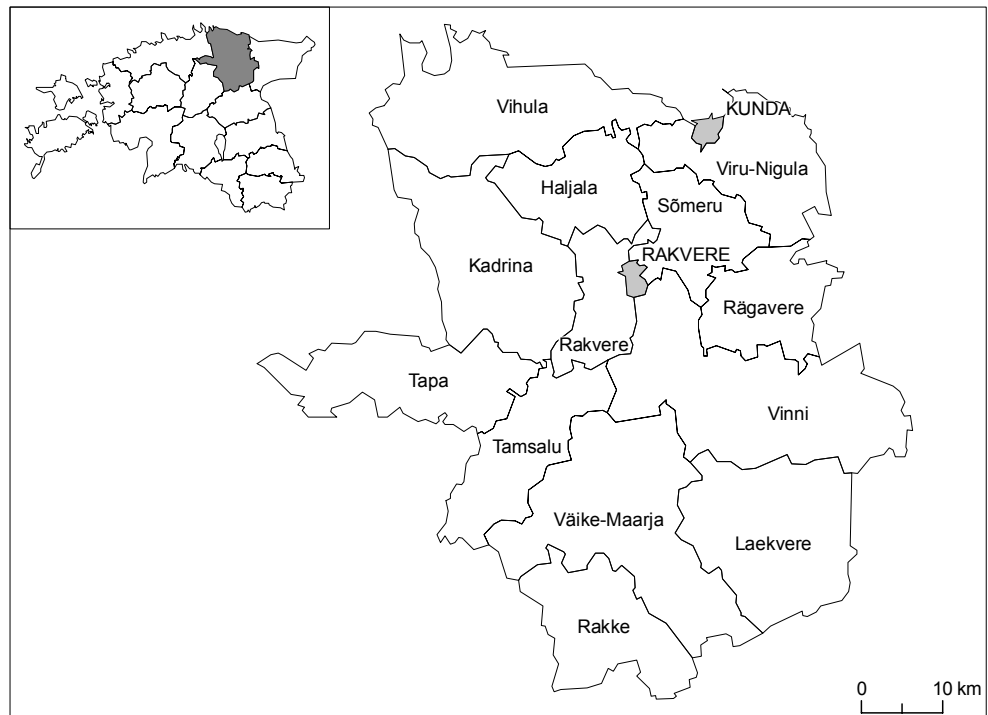
Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2003, 2007**  
Figure 2 *Change of main indicators, 2003, 2007*



<sup>a</sup> Aastad 2002, 2006.  
<sup>a</sup> Years 2002, 2006.



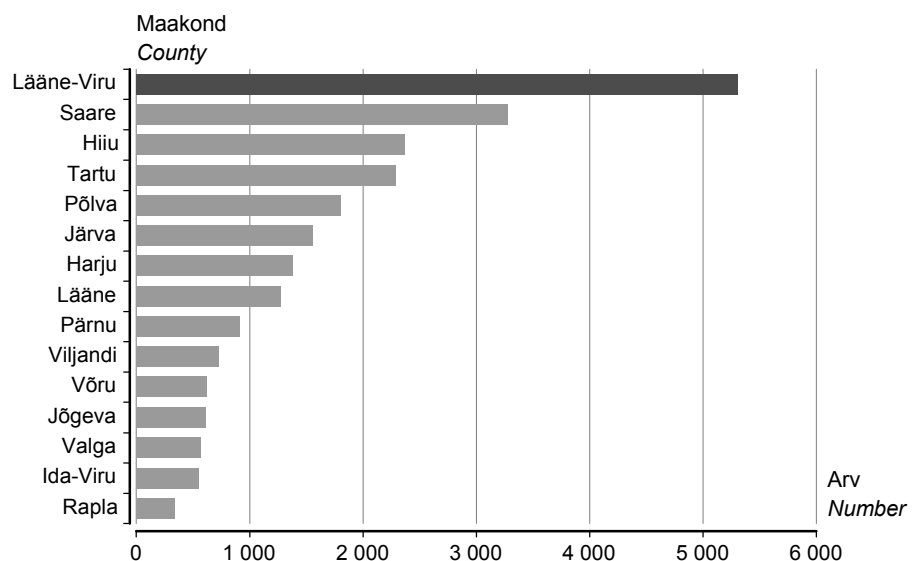
## LÄÄNE-VIRU MAAKOND LÄÄNE-VIRU COUNTY



Lääne-Viru maakonna pindala on 3627,80 km<sup>2</sup>, mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 8,4%. Rahvaarv on 67 375 ehk 5,0% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Rakvere linn asub Tallinnast 98 km kaugusel. Lääne-Viru maakonnas on 15 omavalitsusüksust — 2 linna ja 13 valda.

*The area of Lääne-Viru county is 3,627.80 km<sup>2</sup>, which covers 8.4% of the territory of Estonia. The population of the county is 67,375, which is 5.0% of the population of Estonia. The city of Rakvere is the centre of the county located at a distance of 98 km from Tallinn. There are 15 local government units — 2 cities and 13 rural municipalities — in Lääne-Viru county.*

Joonis 1 **Muuseumikülastajaid 1000 elaniku kohta, 2007**  
Figure 1 *Attendance of museums per 1,000 inhabitants, 2007*



Tabel 1 **Haldusjaotus, 2004–2008**  
Table 1 *Administrative division, 2004–2008*  
(1. jaanuar — 1 January)

	2004	2005	2006	2007	2008	
Haldusüksused	18	18	15	15	15	Administrative units
linnad	4	4	2	2	2	cities
vallad	14	14	13	13	13	rural municipalities
Asustusüksused						Settlement units
vallasisesed linnad	-	-	2	2	2	cities without municipal status
alevid	-	-	-	-	-	towns
alevikud	17	17	18	18	20	small towns
külad	364	364	378	378	378	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2002–2006**  
Table 2 *Environment, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	5,5	6,4	5,5	4,7	5,0	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m <sup>3</sup>	14,6	16,6	28,1	5,0	24,5	Water extraction, million m <sup>3</sup>
Veeheide, mln m <sup>3</sup>	13,9	16,1	28,3	16,7	20,6	Water discharge, million m <sup>3</sup>
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m <sup>3</sup>	78,7	4,9	9,0	20,4	4,1	construction sand, thousand m <sup>3</sup>
ehituskruus, tuhat m <sup>3</sup>	29,9	43,1	43,2	60,3	33,0	constructional gravel, thousand m <sup>3</sup>
turvas, tuhat tonni	43,2	19,2	11,3	23,0	18,2	peat, thousand tons

Tabel 3 **Maafond, 2003–2007**  
Table 3 *Land stock, 2003–2007*  
(31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Katastris registreeritud maa, ha	282 070,5	291 617,1	310 286,4	314 668,9	322 500,1	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	186 316,7	195 608,9	209 632,1	212 649,6	215 417,0	private land
tagastatud maa	98 820,1	101 403,3	106 375,0	106 778,7	106 939,4	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	58 967,9	62 980,4	67 189,2	68 996,2	70 670,1	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	5 630,6	5 630,6	6 206,1	6 206,1	6 206,1	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	15 955,2	17 253,8	18 888,4	19 286,9	19 852,9	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	6 942,9	8 340,8	10 973,4	11 381,7	11 748,5	privatized free woodland
munitsipaalmaa	698,1	783,1	954,5	1 049,2	1 189,5	municipal land
riigimaa	95 055,7	95 225,1	99 699,8	100 970,1	105 893,6	state land

Tabel 4 **Rahvastik, 2003–2008**  
Table 4 *Population, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Rahvaarv, 1. jaanuar	66 743	66 464	66 186	67 560	67 375	Population, 1 January
mehed	30 887	30 728	30 619	31 261	31 173	males
naised	35 856	35 736	35 567	36 299	36 202	females
0–14-aastased	11 979	11 428	10 935	10 858	10 617	0–14 years
%	17,95	17,19	16,52	16,07	15,76	%
15–64-aastased	43 766	43 878	44 095	45 085	45 103	15–64 years
%	65,57	66,02	66,62	66,73	66,94	%
65-aastased ja vanemad	10 993	11 154	11 152	11 614	11 654	65 years or older
%	16,47	16,78	16,85	17,19	17,30	%
vanus teadmata	5	4	4	3	1	age unknown
%	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	%
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
Elussünnid	636	606	631	712	717	Live births
Surmad	953	891	915	932	912	Deaths
Sünnimuse üldkordaja	9,51	9,10	9,51	10,52	10,63	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	14,25	13,38	13,80	13,77	13,52	Crude death rate
Abielud	226	236	232	273	291	Marriages
Abielulahutused	164	164	174	175	191	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2003–2007**  
Table 5 *Education, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Üldharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>General education, at the beginning of academic year</b>
Päevaõpe						<i>Diurnal study</i>
õppeasutused	44	42	41	41	40	<i>educational institutions</i>
õpilased	10 587	10 162	9 683	9 099	8 585	<i>pupils</i>
gümnaasiumiklassides	1 630	1 719	1 724	1 691	1 588	<i>at gymnasium level</i>
Õhtu- ja kaugõpe						<i>Evening and correspondence study</i>
täiskasvanute gümnaasiumid	1	1	1	1	-	<i>evening schools</i>
osakonnad päevakoolide juures	3	3	4	4	4	<i>departments at diurnal schools</i>
õpilased	263	300	295	295	275	<i>pupils</i>
<b>Kutseharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>Vocational education, at the beginning of academic year</b>
Õppeasutused	4	4	3	3	3	<i>Educational institutions</i>
Õpilased	1 170	1 362	1 438	1 484	1 446	<i>Students</i>

Tabel 6 **Kultuur, 2003–2007**  
Table 6 *Culture, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Rahvaraamatukogud</b>						<b>Public libraries</b>
Rahvaraamatukogud	35	35	35	43	43	<i>Public libraries</i>
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	672	675	674	692	718	<i>Total stock, thousand library units</i>
Lugejad, tuhat	25,3	25,2	25,3	24,5	23,4	<i>Registered users, thousands</i>
Laenutusi lugeja kohta	33	32	30	28	30	<i>Library units lent per user</i>
<b>Muuseumid</b>						<b>Museums</b>
Muuseumid	19	20	22	21	21	<i>Museums</i>
Fondi suurus, tuhat säilikut	201,0	200,8	209,8	200,9	317,3	<i>Total collection, thousand museum pieces</i>
Külastajad, tuhat	162	166	197	190	358	<i>Attendance, thousands</i>

Tabel 7 **Tervishoid, 2002–2006**  
Table 7 *Health care, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
<b>Tervishoiutöötajad ja -asutused, 31. detsember</b>						<b>Health care personnel and institutions, 31 December</b>
Arstid	105	105	102	100	104	<i>Physicians</i>
perearstid	41	42	42	41	43	<i>family doctors</i>
Hambaarstid	36	38	38	40	35	<i>Dentists</i>
Õendustöötajad	231	234	235	231	229	<i>Medium-level medical personnel</i>
Haiglad	2	2	2	2	2	<i>Hospitals</i>
Ravivoodid	241	241	241	241	241	<i>Hospital beds</i>
<b>Arstiabi kasutamine</b>						<b>Use of medical services</b>
Hospitaliseeritud	8 139	7 650	7 514	7 225	7 215	<i>Inpatients</i>
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	336,6	340,9	360,0	343,9	368,2	<i>Outpatient visits, thousands</i>
perearsti vastuvõttud, tuhat	221,0	217,8	226,3	229,3	240,2	<i>visits to family doctor, thousands</i>
Arsti koduviisiidid, tuhat	14,8	12,4	10,4	9,4	8,0	<i>Home visits, thousands</i>
perearsti koduviisiidid, tuhat	14,7	12,3	10,3	9,3	7,9	<i>home visits of family doctor, thousands</i>
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	76,6	82,7	78,3	76,2	84,5	<i>Visits to dentist, thousands</i>

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2003–2008  
Table 8 Social protection, 2003–2008

	2004	2005	2006	2007	2008	
Pensionärid, 1. jaanuar	17 833	17 877	17 702	17 604	17 543	Pensioners, 1 January
vanaduspensionärid	14 444	14 448	14 249	14 104	14 004	old-age pensioners
töövõimetuspensionärid	2 358	2 439	2 523	2 605	2 695	persons receiving pension for incapacity for work
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 891	2 095	2 483	2 829	3 409	Average monthly pension, 1 January, kroons
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
<b>Toimetulekutoetused</b>						<b>Subsistence benefits</b>
Toetused kokku, tuhat krooni	11 615	10 097	10 550	8 839	6 677	Benefits total, thousand kroons
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	11 611	9 997	9 703	6 462	4 639	benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	3	100	847	2 377	2 039	supplementary subsistence benefit, thousand kroons
Rahuldatud taotlused toimetulekupiiri tagamiseks	12 545	10 362	8 623	5 600	3 626	Applications satisfied to guarantee subsistence level

Tabel 9 Kuritegevus, 2003–2007  
Table 9 Crime, 2003–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud kuriteod	2 000	2 102	2 137	1 705	1 880	Recorded criminal offences
I astme kuriteod	96	91	79	70	66	1st degree offences
tapmine, mõrv	12	5	5	8	6	manslaughter, murder
vägistamine	1	5	7	1	11	rape
vargus	1 291	1 270	1 145	811	776	larceny
Avastatud kuriteod	848	1 369	1 321	1 187	1 228	Cleared criminal offences
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	40	23	29	22	15	People perished due to offences
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	112	68	38	22	17	Damage due to offences, million kroons

Tabel 10 Tööturg, 2003–2007  
Table 10 Labour market, 2003–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>15–74-aastased hõiveseisundi järgi</b>						<b>Population aged 15–74 by labour status</b>
Tööjõud, tuhat	29,4	28,6	30,6	31,8	30,4	Labour force, thousands
hõivatud, tuhat	27,6	26,5	28,8	30,0	28,8	employed persons, thousands
töötud, tuhat	1,9	2,1	1,8	1,8	1,6	unemployed persons, thousands
Mitteaktiivsed, tuhat	20,8	21,6	19,8	18,7	21,3	Inactive persons, thousands
Tööealised kokku, tuhat	50,3	50,3	50,4	50,5	51,7	Working-age persons total, thousands
Tööjõus osalemise määr, %	58,6	57,0	60,7	62,9	58,8	Labour force participation rate, %
Tööhõive määr, %	54,8	52,7	57,2	59,3	55,6	Employment rate, %
Töötuse määr, %	6,4	7,4	5,8	5,7	5,4	Unemployment rate, %
<b>Registreeritud töötus</b>						<b>Registered unemployment</b>
Registreeritud töötud	1 703	1 579	1 263	723	605	Registered unemployed persons
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	4,4	4,1	3,2	1,8	1,5	Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %



**Tabel 11 Palk, 2003–2007**  
**Table 11 Wages and salaries, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Keskmine brutokuupalk	5 253	5 653	6 301	7 318	8 774	<i>Average monthly gross wages</i>

**Tabel 12 Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2003–2007**  
**Table 12 Average monthly income and expenditure per household member, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Netosissetulek	2 461	3 158	3 143	4 185	4 688	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 421	2 222	2 193	2 571	3 348	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 300	2 811	2 909	3 646	4 222	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	773	746	816	911	1 093	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	273	371	385	607	557	<i>on housing</i>

**Tabel 13 Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2001–2005**  
**Table 13 Gross domestic product (GDP) at current prices, 2001–2005**

	2001	2002	2003	2004	2005	
SKP turuhindades, miljonit krooni	3 903,2	4 517,9	4 711,7	5 047,5	5 946,7	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	3 487,8	4 017,2	4 204,6	4 497,1	5 241,1	<i>Total value added, million kroons</i>
primaarsektor	444,9	508,1	550,2	469,5	509,9	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	1 227,7	1 423,5	1 517,9	1 696,3	2 018,8	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	1 815,2	2 085,6	2 136,5	2 331,4	2 712,4	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	415,4	500,6	507,1	550,3	705,6	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	3,6	3,7	3,5	3,4	3,4	<i>Contribution of county to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	57 836	67 222	70 433	75 784	88 603	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	72,9	75,2	70,1	68,2	68,0	<i>% of Estonian average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	12,8	12,6	13,1	10,4	9,7	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	35,2	35,4	36,1	37,7	38,5	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	52,0	51,9	50,8	51,8	51,8	<i>tertiary sector</i>

**Tabel 14 Väliskaubandus, 2003–2007**  
**Table 14 Foreign trade, 2003–2007**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Eksport	...	2 239,3	2 593,6	3 453,7	4 535,3	<i>Exports</i>
Import	...	1 519,9	1 655,6	2 102,0	2 533,0	<i>Imports</i>

**Tabel 15 Kohalikud eelarved, 2003–2007**  
**Table 15 Local budgets, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Tulud, tuhat krooni	562 553	591 495	659 115	789 968	962 468	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	561 180	600 755	641 188	788 187	989 901	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	8 409	8 881	9 938	11 675	14 266	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	8 389	9 020	9 667	11 648	14 672	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 16 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2003–2007**  
 Table 16 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2003–2007*  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud objektid	4 659	4 892	5 173	5 350	5 589	Registered units
Ettevõtjad	3 789	3 919	4 121	4 220	4 395	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	1 893	1 880	1 890	1 727	1 622	sole proprietors
äriühingud	1 896	2 039	2 230	2 492	2 772	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	-	-	1	1	1	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	858	958	1 036	1 114	1 176	Non-profit associations
Sihtasutused	12	15	16	16	18	Foundations

Tabel 17 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2002–2006**  
 Table 17 *Financial statistics of enterprises, 2002–2006*  
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Bilansimaht	4 275 422	4 663 031	5 257 752	6 045 416	9 469 117	Balance sheet total
Müügitulu	6 771 121	7 174 114	8 215 327	9 269 966	10 528 188	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	308 890	278 428	419 439	633 016	763 803	Net profit (loss)

Tabel 18 **Tööstus, 2002–2006**  
 Table 18 *Industry, 2002–2006*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tööstustoodang	3 481	4 040	4 224	4 747	5 918	Industrial production
Tööstustoodangu müük	3 467	3 995	4 208	4 731	5 817	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	1 604	1 929	1 934	2 114	2 800	Sales of industrial production to non-residents

Tabel 19 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2003–2007**  
 Table 19 *Agriculture in the agricultural holdings, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Põllukultuuride külvipind, ha	67 193	59 819	70 748	73 382	77 297	Sown area of field crops, ha
teravili	39 247	32 167	39 878	39 322	43 063	cereals
kaunvili	161	108	76	594	920	legumes
raps, rüps	8 648	9 572	7 986	8 967	10 965	rape
kartul	511	755	706	1 105	537	potatoes
avamaaköögivili	59	160	33	28	48	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, t
teravili	72 928	80 864	113 333	79 784	137 336	cereals
kaunvili	144	7	104	672	1 704	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	13 857	13 583	14 832	10 891	20 380	rape seed
kartul	7 460	6 248	10 621	10 019	7 621	potatoes
avamaaköögivili	335	1 392	350	405	827	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 858	2 514	2 842	2 029	3 189	cereals
kaunvili	894	65	1 368	1 131	1 852	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 602	1 419	1 857	1 215	1 859	rape seed
kartul	14 599	8 275	15 044	9 067	14 192	potatoes
avamaaköögivili	5 678	8 700	10 606	14 464	17 229	open-field vegetables
Loomad, aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	28,6	28,6	29,8	31,0	29,4	cattle
lehmad	12,5	12,1	12,3	12,9	12,8	cows
sead	50,0	44,1	51,0	53,9	55,4	pigs
lambad ja kitsed	1,5	1,4	2,2	2,4	4,2	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, t
Liha	7 630	7 570	7 370	8 335	12 830	Meat
veiseliha	1 443	1 758	1 684	1 819	3 387	beef
sealiha	6 114	5 730	5 550	6 428	9 412	pork
Piim	67 949	72 066	78 782	84 580	88 074	Milk

**Tabel 20 Metsamajandus, 2003–2007**  
**Table 20 Forestry, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Metsaraie raiedokumentide alusel						<i>Gross felling based on felling documentation</i>
Raiepindala, ha	8 798	9 357	5 694	7 605	6 837	<i>Felling area, ha</i>
Raiemaht, tuhat m <sup>3</sup>	644,1	576,8	310,9	542,6	518,8	<i>Felling outturn, thousand m<sup>3</sup></i>
Metsa uuendamine, ha	1 136,7	1 177,1	958,3	992,7	625,0	<i>Reforestation, ha</i>
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	3 294,1	1 268,0	1 820,2	1 566,4	2 058,2	<i>Damaged forest stands, 31 December, ha</i>
Hukkunud puistud, ha	522,4	529,8	316,7	173,9	242,2	<i>Destroyed forest stands, ha</i>

**Tabel 21 Investeeringud põhivarasse, 2002–2006**  
**Table 21 Investments in fixed assets, 2002–2006**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Investeeringud põhivarasse	397,9	584,5	516,2	570,8	1 170,8	<i>Investments in fixed assets</i>

**Tabel 22 Ehitus, 2003–2007**  
**Table 22 Construction, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Kasutusse lubatud eluruumid</b>						<b><i>Dwelling completions</i></b>
Eluruumid	16	26	13	80	78	<i>Dwellings</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	16	21	5	20	21	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Eluruumide pind, tuhat m <sup>2</sup>	2,5	2,9	1,0	6,2	5,6	<i>Floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	2,5	2,7	0,7	2,7	2,3	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
<b>Kasutusse lubatud mitteeluhooned</b>						<b><i>Non-residential building completions</i></b>
Mitteeluhooned	55	69	32	71	30	<i>Non-residential buildings</i>
Kasulik pind, tuhat m <sup>2</sup>	56,0	34,3	8,7	39,9	42,3	<i>Usable floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
Kubatuur, tuhat m <sup>3</sup>	230,4	227,5	46,4	250,9	303,6	<i>Cubic capacity, thousand m<sup>3</sup></i>

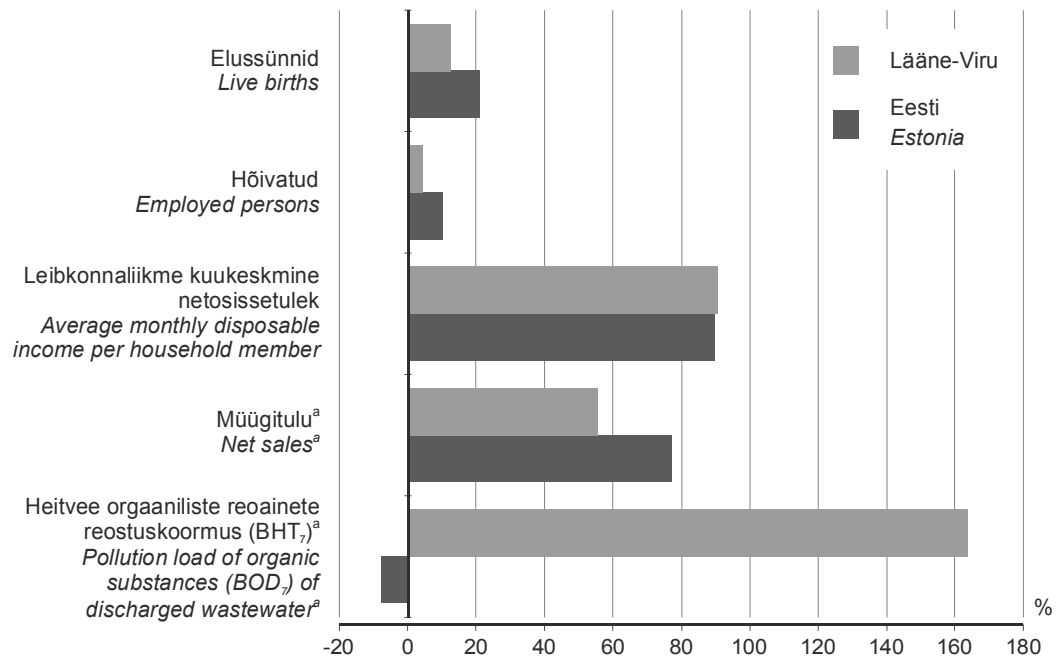
**Tabel 23 Majutus, 2003–2007**  
**Table 23 Accommodation, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Majutuskohad	27	29	46	50	50	<i>Accommodation establishments</i>
Toad	347	390	623	634	706	<i>Rooms</i>
Voodid	1 026	1 080	1 703	1 778	1 856	<i>Beds</i>
Tubade täitumus, %	28	29	32	26	25	<i>Room occupancy rate, %</i>
Voodikohtade täitumus, %	23	24	27	21	21	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Majutatud	36 726	46 254	46 354	61 919	66 885	<i>Tourists</i>
puhkusereisil, %	52	60	61	60	44	<i>on holiday, %</i>
tööreisil, %	42	36	33	34	25	<i>on business, %</i>
Ööbimised	61 537	75 937	89 060	106 930	110 958	<i>Nights spent</i>
Eesti elanikud	46 529	56 673	68 963	82 239	89 508	<i>residents of Estonia</i>

Tabel 24 **Transport ja side, 2003–2007**  
Table 24 *Transport and communications, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Maanteed,</b>						<b>Roads,</b>
<b>31. detsember, km</b>						<b>31 December, km</b>
Riigimaanteed	1 161	1 160	1 220	1 221	1 221	National roads
põhimaanteed	104	104	110	110	111	main roads
tugimaanteed	205	205	213	212	212	basic roads
kõrvalmaanteed	850	849	895	897	896	secondary roads
rambid ja ühendusteel	2	2	2	2	2	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 427	1660	1 830	1 444	1 413	Local roads
Erasteed	1 209	1049	1 092	1 533	1 575	Private roads
Metskondade teed	502	490	504	538	536	Forest district roads
Muud teed	212	159	159	109	109	Other roads
<b>Liiklusvahendid,</b>						<b>Vehicles,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Sõiduaudod	21 979	23 598	24 376	27 192	24 059	Passenger cars
eravalduses	20 290	21 385	22 003	24 014	22 865	private
Autobussid	299	293	295	255	177	Buses
eravalduses	74	72	64	56	28	private
Veoaudod	5 058	5 063	5 005	5 088	3 736	Lorries
eravalduses	2 411	2 401	2 315	2 278	1 780	private
<b>Liiklusõnnetused</b>						<b>Traffic accidents</b>
Liiklusõnnetused	114	110	147	155	148	Traffic accidents
Hukkunud	15	16	16	7	17	Persons killed
Vigasaanud	154	157	192	223	231	Persons injured
<b>Telekommunikatsioon,</b>						<b>Telecommunication,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Põhitelefoniiniidid	17 389	16 465	15 956	17 128	18 030	Main telephone lines
Kliendiliiniidid	16 722	16 354	15 847	17 026	17 936	Subscriber lines
Kaarditaksofonid	107	111	109	102	94	Public phones
<b>Postiasutused,</b>						<b>Post offices,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Postkontorid	29	29	29	31	31	Local post offices
Postkastid	263	263	264	264	217	Letter boxes

Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2003, 2007**  
Figure 2 *Change of main indicators, 2003, 2007*



<sup>a</sup> Aastad 2002, 2006.

<sup>a</sup> Years 2002, 2006.



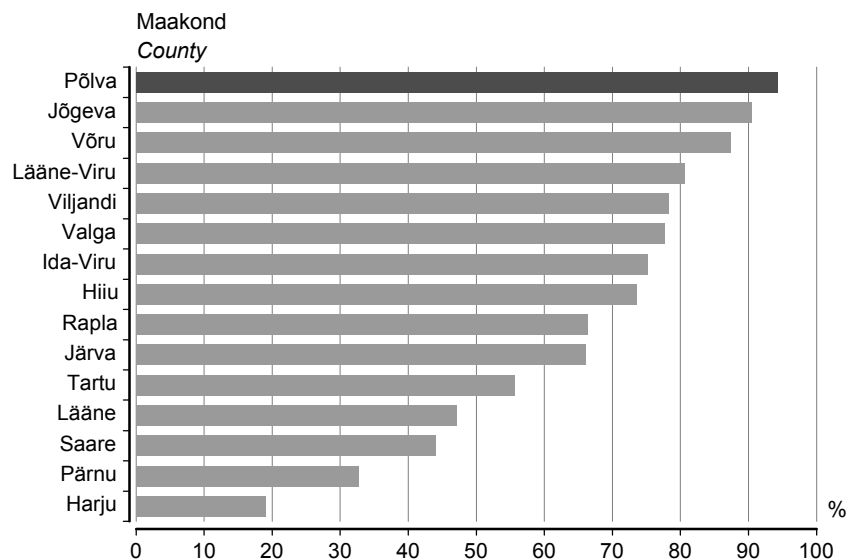
## PÕLVA MAAKOND PÕLVA COUNTY



Põlva maakonna pindala on 2164,77 km<sup>2</sup>, mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 5%. Rahvaarv on 31 175 ehk 2,3% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Põlva linn asub Tallinnast 231 km kaugusel. Põlva maakonnas on 14 omavalitsusüksust — 1 linn ja 13 valda.

*The area of Põlva county is 2,164.77 km<sup>2</sup>, which covers 5% of the territory of Estonia. The population of the county is 31,175, which is 2.3% of the population of Estonia. The city of Põlva is the centre of the county located at a distance of 231 km from Tallinn. There are 14 local government units — 1 city and 13 rural municipalities — in Põlva county.*

Joonis 1 **Majutuskohtades ööbinud Eesti elanikud, 2007**  
Figure 1 *Nights spent in accommodation establishments by residents of Estonia, 2007*



Tabel 1 **Haldusjaotus, 2004–2008**  
Table 1 *Administrative division, 2004–2008*  
(1. jaanuar — 1 January)

	2004	2005	2006	2007	2008	
Haldusüksused	14	14	14	14	14	Administrative units
linnad	1	1	1	1	1	cities
vallad	13	13	13	13	13	rural municipalities
Asustusüksused						Settlement units
vallasised linnad	1	1	1	1	1	cities without municipal status
alevid	-	-	-	-	-	towns
alevikud	7	7	7	7	7	small towns
külad	255	255	255	255	255	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2002–2006**  
Table 2 *Environment, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m <sup>3</sup>	1,4	3,9	3,9	1,3	1,2	Water extraction, million m <sup>3</sup>
Veeheide, mln m <sup>3</sup>	1,1	3,5	3,6	1,1	1,0	Water discharge, million m <sup>3</sup>
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m <sup>3</sup>	33,2	148,0	148,6	146,0	185,7	construction sand, thousand m <sup>3</sup>
ehituskruus, tuhat m <sup>3</sup>	6,9	61,5	41,5	59,1	84,1	constructional gravel, thousand m <sup>3</sup>
turvas, tuhat tonni	21,1	5,9	11,8	14,5	11,7	peat, thousand tons

Tabel 3 **Maafond, 2003–2007**  
Table 3 *Land stock, 2003–2007*  
(31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Katastris registreeritud maa, ha	188 384,5	192 137,7	194 376,2	196 499,0	198 322,5	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	128 849,9	132 508,6	134 370,5	136 173,9	137 269,5	private land
tagastatud maa	89 359,8	91 193,7	92 039,1	92 466,9	92 889,3	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	27 380,3	28 459,7	29 215,1	30 306,4	30 761,1	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	2 827,0	2 829,1	2 829,1	2 829,1	2 829,1	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	6 941,0	7 312,3	7 395,7	7 592,9	7 787,7	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	2 341,8	2 713,8	2 891,5	2 978,6	3 002,3	privatized free woodland
munitsipaalmaa	333,9	359,6	425,8	460,1	542,9	municipal land
riigimaa	59 200,7	59 269,5	59 579,9	59 865,0	60 510,1	state land

Tabel 4 **Rahvastik, 2003–2008**  
Table 4 *Population, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Rahvaarv, 1. jaanuar	31 954	31 752	31 547	31 387	31 175	Population, 1 January
mehed	15 256	15 143	15 037	14 959	14 820	males
naised	16 698	16 609	16 510	16 428	16 355	females
0–14-aastased	5 580	5 321	5 102	4 903	4 686	0–14 years
%	17,46	16,76	16,17	15,62	15,03	%
15–64-aastased	20 449	20 482	20 543	20 566	20 574	15–64 years
%	64,00	64,51	65,12	65,52	66,00	%
65-aastased ja vanemad	5 923	5 947	5 900	5 916	5 913	65 years or older
%	18,54	18,73	18,70	18,85	18,97	%
vanus teadmata	2	2	2	2	2	age unknown
%	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	%
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
Elussünnid	296	283	299	293	281	Live births
Surmad	471	489	514	463	499	Deaths
Sünnimuse üldkordaja	9,24	8,88	9,45	9,31	8,98	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	14,70	15,35	16,24	14,71	15,95	Crude death rate
Abielud	89	104	91	99	103	Marriages
Abielulahutused	72	69	76	69	81	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2003–2007**  
Table 5 *Education, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Üldharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>General education, at the beginning of academic year</b>
Päevaõpe						<i>Diurnal study</i>
õppeasutused	30	28	27	24	24	<i>educational institutions</i>
õpilased	4 865	4 589	4 340	4 061	3 784	<i>pupils</i>
gümnaasiumiklassides	723	757	761	747	673	<i>at gymnasium level</i>
Õhtu- ja kaugõpe						<i>Evening and correspondence study</i>
täiskasvanute gümnaasiumid	-	-	-	-	-	<i>evening schools</i>
osakonnad päevakoolide juures	1	1	-	-	-	<i>departments at diurnal schools</i>
õpilased	56	-	4	6	-	<i>pupils</i>
<b>Kutseharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>Vocational education, at the beginning of academic year</b>
Õppeasutused	1	1	1	1	1	<i>Educational institutions</i>
Õpilased	558	591	715	710	801	<i>Students</i>

Tabel 6 **Kultuur, 2003–2007**  
Table 6 *Culture, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Rahvaraamatukogud</b>						<b>Public libraries</b>
Rahvaraamatukogud	34	34	34	35	35	<i>Public libraries</i>
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	497	512	522	525	535	<i>Total stock, thousand library units</i>
Lugejad, tuhat	14,6	14,3	13,8	13,2	12,5	<i>Registered users, thousands</i>
Laenutusi lugeja kohta	29	28	27	28	28	<i>Library units lent per user</i>
<b>Muuseumid</b>						<b>Museums</b>
Muuseumid	4	5	6	6	7	<i>Museums</i>
Fondi suurus, tuhat säilikut	46,0	44,0	52,0	53,9	58,1	<i>Total collection, thousand museum pieces</i>
Külastajad, tuhat	28	34	46	54	56	<i>Attendance, thousands</i>

Tabel 7 **Tervishoid, 2002–2006**  
Table 7 *Health care, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
<b>Tervishoiutöötajad ja -asutused, 31. detsember</b>						<b>Health care personnel and institutions, 31 December</b>
Arstid	66	58	60	59	63	<i>Physicians</i>
perearstid	19	20	18	18	18	<i>family doctors</i>
Hambaarstid	19	19	19	18	18	<i>Dentists</i>
Õendustöötajad	143	121	116	119	113	<i>Medium-level medical personnel</i>
Haiglad	2	2	2	2	2	<i>Hospitals</i>
Ravivoodid	150	144	136	136	136	<i>Hospital beds</i>
<b>Arstiabi kasutamine</b>						<b>Use of medical services</b>
Hospitaliseeritud	4 262	3 882	3 559	3 614	3 429	<i>Inpatients</i>
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	152,6	157,8	161,1	170,3	166,6	<i>Outpatient visits, thousands</i>
perearsti vastuvõttud, tuhat	104,7	102,5	106,1	106,6	104,6	<i>visits to family doctor, thousands</i>
Arsti koduviisiidid, tuhat	8,9	8,0	5,7	4,9	4,5	<i>Home visits, thousands</i>
perearsti koduviisiidid, tuhat	8,8	7,9	5,7	4,9	4,5	<i>home visits of family doctor, thousands</i>
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	36,3	29,5	30,0	30,4	29,6	<i>Visits to dentist, thousands</i>

Tabel 8 **Sotsiaalne kaitse, 2003–2008**  
Table 8 *Social protection, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Pensionärid, 1. jaanuar	11 141	11 270	11 178	11 366	11 349	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	7 247	7 170	7 090	6 982	6 879	<i>old-age pensioners</i>
töövõimetuspensionärid	3 216	3 459	3 488	3 808	3 911	<i>persons receiving pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 730	1 903	2 260	2 552	3 078	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
<b>Toimetulekutoetused</b>						<b><i>Subsistence benefits</i></b>
Toetused kokku, tuhat krooni	9 362	7 981	9 512	7 463	5 217	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	8 868	7 331	7 378	5 221	3 569	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	493	650	2 134	2 241	1 648	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotlused toimetulekupiiri tagamiseks	10 948	8 651	6 942	4 870	2 946	<i>Applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 **Kuritegevus, 2003–2007**  
Table 9 *Crime, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud kuriteod	789	905	698	698	686	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	16	32	30	19	14	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	2	5	5	1	1	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	1	1	8	3	-	<i>rape</i>
vargus	462	583	366	316	209	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	472	627	563	551	530	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	11	9	7	2	4	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	18	10	6	2	3	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 **Tööturg, 2003–2007**  
Table 10 *Labour market, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>15–74-aastased hõiveseisundi järgi</b>						<b><i>Population aged 15–74 by labour status</i></b>
Töõjõud, tuhat	12,0	12,6	12,7	12,0	11,9	<i>Labour force, thousands</i>
hõivatud, tuhat	10,4	10,7	11,1	11,0	11,3	<i>employed persons, thousands</i>
töötud, tuhat	1,7	1,9	1,6	1,0	...	<i>unemployed persons, thousands</i>
Mitteaktiivsed, tuhat	11,7	11,1	11,1	11,7	11,9	<i>Inactive persons, thousands</i>
Tööealised kokku, tuhat	23,7	23,7	23,8	23,8	23,8	<i>Working-age persons total, thousands</i>
Töõjõus osalemise määr, %	50,7	53,2	53,2	50,6	50,0	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	43,8	45,2	46,6	46,4	47,6	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	13,7	14,9	12,4	8,4	...	<i>Unemployment rate, %</i>
<b>Registreeritud töötus</b>						<b><i>Registered unemployment</i></b>
Registreeritud töötud	818	789	800	504	468	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	4,5	4,4	4,3	2,7	2,4	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>



**Tabel 11 Palk, 2003–2007**  
**Table 11 Wages and salaries, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Keskmine brutokuupalk	4 846	5 324	6 210	7 250	8 836	<i>Average monthly gross wages</i>

**Tabel 12 Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2003–2007**  
**Table 12 Average monthly income and expenditure per household member, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Netosissetulek	2 252	2 325	2 779	3 301	3 751	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 157	1 085	1 522	1 730	2 284	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 110	2 364	2 900	2 887	4 108	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	858	807	847	884	1 000	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	246	297	330	443	574	<i>on housing</i>

**Tabel 13 Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2001–2005**  
**Table 13 Gross domestic product (GDP) at current prices, 2001–2005**

	2001	2002	2003	2004	2005	
SKP turuhindades, miljonit krooni	1 481,6	1 510,2	1 640,8	1 671,8	1 937,4	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	1 323,9	1 342,9	1 464,2	1 489,5	1 707,5	<i>Total value added, million kroons</i>
primaarsektor	238,3	216,3	238,5	258,6	291,2	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	387,8	389,4	422,3	362,3	466,8	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	697,9	737,2	803,4	868,6	949,5	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	157,7	167,4	176,6	182,3	229,9	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	1,4	1,2	1,2	1,1	1,1	<i>Contribution of county to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	45 702	46 880	51 216	52 484	61 213	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	57,6	52,5	51,0	47,2	47,0	<i>GDP per capita, % of Estonian average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	18,0	16,1	16,3	17,4	17,1	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	29,3	29,0	28,8	24,3	27,3	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	52,7	54,9	54,9	58,3	55,6	<i>tertiary sector</i>

**Tabel 14 Väliskaubandus, 2003–2007**  
**Table 14 Foreign trade, 2003–2007**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Eksport	...	685,7	520,7	591,5	685,7	<i>Exports</i>
Import	...	402,4	298,2	299,6	334,2	<i>Imports</i>

**Tabel 15 Kohalikud eelarved, 2003–2007**  
**Table 15 Local budgets, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Tulud, tuhat krooni	301 606	311 604	346 855	389 267	485 220	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	293 775	313 617	357 664	398 163	478 017	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	9 414	9 783	10 959	12 371	15 512	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	9 170	9 846	11 301	12 653	15 281	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 16 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2003–2007**  
 Table 16 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2003–2007*  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud objektid	1 773	1 906	1 995	2 096	2 175	Registered units
Ettevõtjad	1 443	1 525	1 594	1 669	1 719	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	698	698	703	678	645	sole proprietors
äriühingud	745	827	891	991	1 074	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	-	-	-	-	-	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	317	369	390	416	444	Non-profit associations
Sihtasutused	13	12	11	11	12	Foundations

Tabel 17 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2002–2006**  
 Table 17 *Financial statistics of enterprises, 2002–2006*  
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Bilansimaht	919 449	977 727	1 239 082	1 338 752	1 684 123	Balance sheet total
Müügitulu	1 738 730	1 890 887	2 071 961	2 110 929	2 538 524	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	75 363	64 264	113 246	105 444	152 807	Net profit (loss)

Tabel 18 **Tööstus, 2002–2006**  
 Table 18 *Industry, 2002–2006*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tööstustoodang	877	982	999	999	1 177	Industrial production
Tööstustoodangu müük	865	976	998	991	1 167	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	436	514	444	344	474	Sales of industrial production to non-residents

Tabel 19 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2003–2007**  
 Table 19 *Agriculture in the agricultural holdings, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Põllukultuuride külvipind, ha	34 910	30 382	35 685	33 331	36 663	Sown area of field crops, ha
teravili	17 944	16 971	20 338	18 792	18 367	cereals
kaunvili	253	126	150	90	288	legumes
raps, rüps	2 841	2 519	2 556	4 326	4 349	rape
kartul	644	697	771	1 244	634	potatoes
avamaaköögivili	103	242	140	309	154	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, t
teravili	29 015	37 476	52 002	40 858	59 177	cereals
kaunvili	166	12	135	103	773	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	4 284	3 775	4 466	6 323	8 205	rape seed
kartul	7 937	6 728	10 286	14 640	11 730	potatoes
avamaaköögivili	1 349	2 605	2 231	5 743	2 477	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 617	2 208	2 557	2 174	3 222	cereals
kaunvili	656	95	900	1 144	2 684	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 508	1 499	1 747	1 462	1 887	rape seed
kartul	12 325	9 653	13 341	11 768	18 502	potatoes
avamaaköögivili	13 097	10 764	15 936	18 586	16 084	open-field vegetables
Loomad, aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	13,3	14,7	14,0	14,0	14,1	cattle
lehmad	6,5	7,2	6,8	6,7	6,6	cows
sead	8,4	9,9	17,5	26,7	30,8	pigs
lambad ja kitsed	1,8	2,4	3,5	3,4	4,3	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, t
Liha	2 082	2 465	2 087	2 893	6 401	Meat
veiseliha	784	873	825	797	1 776	beef
sealiha	1 194	1 424	1 138	2 017	4 474	pork
Piim	41 024	44 511	44 960	48 521	49 283	Milk

**Tabel 20 Metsamajandus, 2003–2007**  
**Table 20 Forestry, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Metsaraie raiedokumentide alusel						<i>Gross felling based on felling documentation</i>
Raiepindala, ha	8 406	9 738	6 381	6 037	7 141	<i>Felling area, ha</i>
Raiemaht, tuhat m <sup>3</sup>	466,1	475,1	289,6	343,1	547,2	<i>Felling outturn, thousand m<sup>3</sup></i>
Metsa uuendamine, ha	606,8	555,8	485,9	553,7	553,2	<i>Reforestation, ha</i>
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	453,8	498,7	1 281,8	400,4	518,8	<i>Damaged forest stands, 31 December, ha</i>
Hukkunud puistud, ha	9,6	52,1	72,8	54,5	64,6	<i>Destroyed forest stands, ha</i>

**Tabel 21 Investeeringud põhivarasse, 2002–2006**  
**Table 21 Investments in fixed assets, 2002–2006**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Investeeringud põhivarasse	116,8	76,4	96,0	130,4	155,4	<i>Investments in fixed assets</i>

**Tabel 22 Ehitus, 2003–2007**  
**Table 22 Construction, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Kasutusse lubatud eluruumid</b>						<b><i>Dwelling completions</i></b>
Eluruumid	13	11	11	9	9	<i>Dwellings</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	13	11	11	9	9	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Eluruumide pind, tuhat m <sup>2</sup>	1,7	1,4	1,6	1,3	1,1	<i>Floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	1,7	1,4	1,6	1,3	1,1	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
<b>Kasutusse lubatud mitteeluhooned</b>						<b><i>Non-residential building completions</i></b>
Mitteeluhooned	37	37	79	21	11	<i>Non-residential buildings</i>
Kasulik pind, tuhat m <sup>2</sup>	12,9	17,8	79,5	5,6	6,3	<i>Usable floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
Kubatuur, tuhat m <sup>3</sup>	84,8	56,0	497,2	26,1	40,8	<i>Cubic capacity, thousand m<sup>3</sup></i>

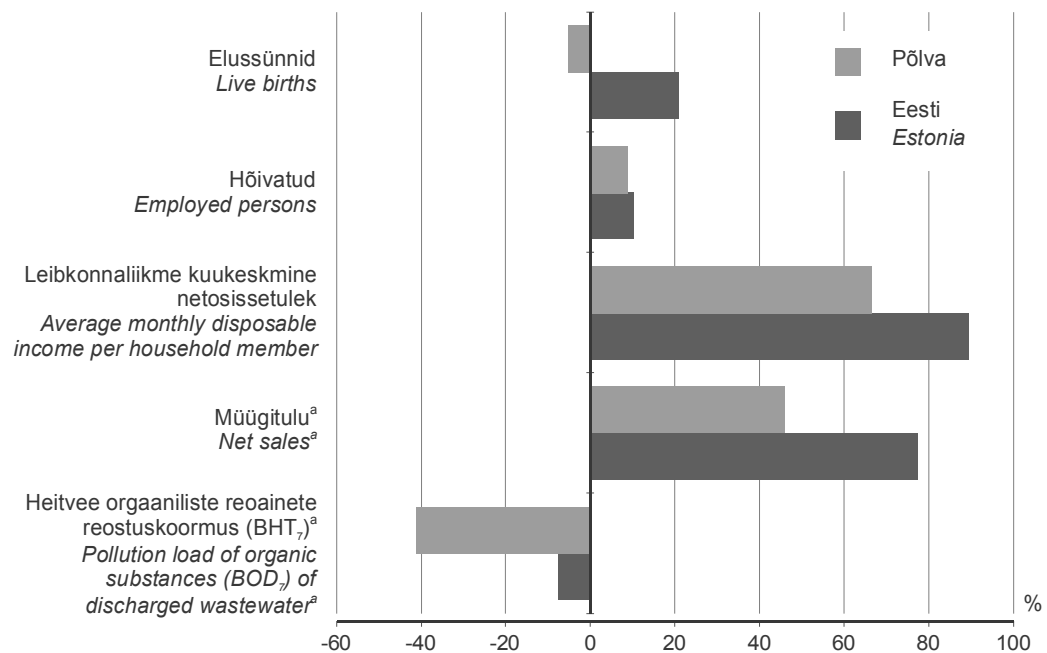
**Tabel 23 Majutus, 2003–2007**  
**Table 23 Accommodation, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Majutuskohad	20	19	28	34	31	<i>Accommodation establishments</i>
Toad	222	217	307	333	311	<i>Rooms</i>
Voodid	766	756	1 185	1 106	1 010	<i>Beds</i>
Tubade täitumus, %	35	34	41	41	44	<i>Room occupancy rate, %</i>
Voodikohtade täitumus, %	32	31	38	38	37	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Majutatud	25 306	23 587	22 472	30 724	31 481	<i>Tourists</i>
puhkusereisil, %	58	70	55	44	56	<i>on holiday, %</i>
tööreisil, %	16	9	12	19	36	<i>on business, %</i>
Ööbimised	63 654	59 017	74 510	96 836	95 289	<i>Nights spent</i>
Eesti elanikud	59 192	53 799	66 923	89 159	89 818	<i>residents of Estonia</i>

Tabel 24 **Transport ja side, 2003–2007**  
Table 24 *Transport and communications, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Maanteed,</b>						<b>Roads,</b>
<b>31. detsember, km</b>						<b>31 December, km</b>
Riigimaanteed	1 155	1 155	1 155	1 155	1 155	National roads
põhimaanteed	31	31	31	31	31	main roads
tugimaanteed	252	253	253	253	253	basic roads
kõrvalmaanteed	870	870	870	870	870	secondary roads
rambid ja ühendusteel	2	1	1	1	1	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 055	1 080	968	895	898	Local roads
Erasteed	438	421	515	606	604	Private roads
Metskondade teed	403	427	444	453	453	Forest district roads
Muud teed	148	133	148	152	152	Other roads
<b>Liiklusvahendid,</b>						<b>Vehicles,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Sõidua autod	11 733	13 428	14 640	17 613	17 595	Passenger cars
eravalduses	10 494	12 275	13 357	15 742	17 015	private
Autobussid	107	109	103	96	70	Buses
eravalduses	43	47	47	47	40	private
Veoa autod	2 380	2 488	2 442	2 597	2 143	Lorries
eravalduses	1 418	1 430	1 442	1 464	1 265	private
<b>Liiklusõnnetused</b>						<b>Traffic accidents</b>
Liiklusõnnetused	25	44	43	65	47	Traffic accidents
Hukkunud	2	2	2	3	5	Persons killed
Vigasaanud	38	66	59	112	70	Persons injured
<b>Telekommunikatsioon,</b>						<b>Telecommunication,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Põhitelefoni liinid	8 243	7 659	7 390	7 479	7 497	Main telephone lines
Kliendiliinid	8 062	7 628	7 359	7 451	7 471	Subscriber lines
Kaarditaksofonid	31	31	31	28	26	Public phones
<b>Postiasutused,</b>						<b>Post offices,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Postkontorid	25	25	22	19	19	Local post offices
Postkastid	175	184	184	185	153	Letter boxes

Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2003, 2007**  
Figure 2 *Change of main indicators, 2003, 2007*



<sup>a</sup> Aastad 2002, 2006.

<sup>a</sup> Years 2002, 2006.



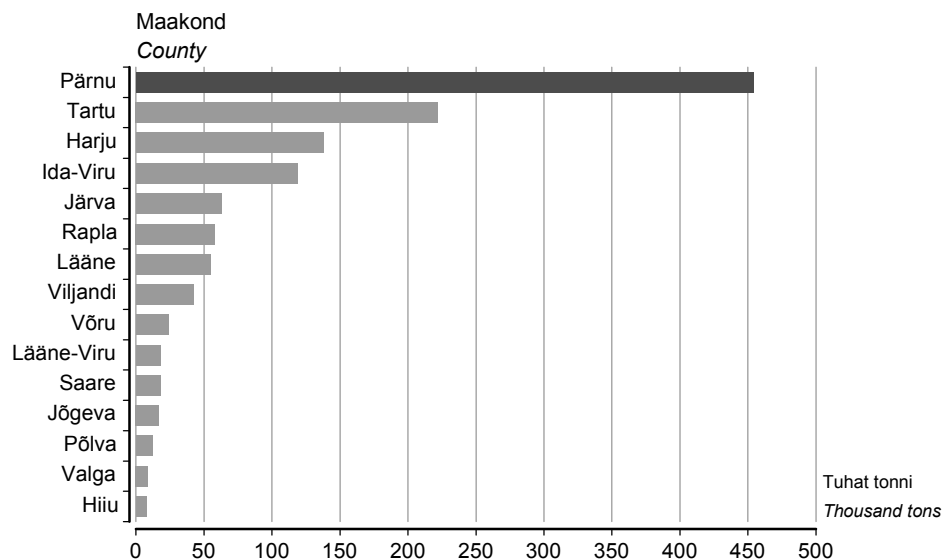
## PÄRNU MAAKOND PÄRNU COUNTY



Pärnu maakonna pindala on 4806,68 km<sup>2</sup>, mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 11,1%. Rahvaarv on 88 563 ehk 6,6% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Pärnu linn asub Tallinnast 129 km kaugusel. Pärnu maakonnas on 21 omavalitsusüksust — 2 linna ja 19 valda.

*The area of Pärnu county is 4,806.68 km<sup>2</sup>, which covers 11.1% of the territory of Estonia. The population of the county is 88,563, which is 6.6% of the population of Estonia. The city of Pärnu is the centre of the county located at a distance of 129 km from Tallinn. There are 21 local government units — 2 cities and 19 rural municipalities — in Pärnu county.*

Joonis 1 **Turba kaevandamine, 2006**  
Figure 1 **Extraction of peat, 2006**



Tabel 1 **Haldusjaotus, 2004–2008**  
Table 1 *Administrative division, 2004–2008*  
(1. jaanuar — 1 January)

	2004	2005	2006	2007	2008	
Haldusüksused	23	23	21	21	21	Administrative units
linnad	3	3	2	2	2	cities
vallad	20	20	19	19	19	rural municipalities
Asustusüksused						Settlement units
vallasisesed linnad	-	-	1	1	1	cities without municipal status
alevid	4	4	4	4	4	towns
alevikud	9	9	9	9	9	small towns
külad	323	323	323	323	324	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2002–2006**  
Table 2 *Environment, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	5,4	5,3	5,4	4,8	4,3	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m <sup>3</sup>	5,7	5,4	5,5	5,8	5,1	Water extraction, million m <sup>3</sup>
Veeheide, mln m <sup>3</sup>	7,8	6,8	7,8	7,8	5,4	Water discharge, million m <sup>3</sup>
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m <sup>3</sup>	51,7	45,9	100,1	146,0	54,1	construction sand, thousand m <sup>3</sup>
ehituskruus, tuhat m <sup>3</sup>	27,0	52,3	57,4	44,2	30,3	constructional gravel, thousand m <sup>3</sup>
turvas, tuhat tonni	689,3	443,1	260,9	293,7	454,2	peat, thousand tons

Tabel 3 **Maafond, 2003–2007**  
Table 3 *Land stock, 2003–2007*  
(31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Katastris registreeritud maa, ha	404 110,9	414 279,7	421 100,0	425 324,9	428 826,1	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	212 893,4	221 301,4	225 216,2	228 122,1	230 538,1	private land
tagastatud maa	148 866,9	153 888,7	155 536,7	156 236,9	157 113,5	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	47 036,3	49 769,0	51 385,3	53 256,2	54 396,4	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	5 571,6	5 572,0	5 572,0	5 572,0	5 572,0	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	7 176,9	7 503,9	7 695,4	7 832,9	8 161,5	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	4 241,7	4 567,8	5 026,8	5 224,1	5 294,7	privatized free woodland
munitsipaalmaa	2 741,4	2 878,5	3 093,6	3 460,6	3 656,7	municipal land
riigimaa	188 476,1	190 099,8	192 790,2	193 742,2	194 631,3	state land

Tabel 4 **Rahvastik, 2003–2008**  
Table 4 *Population, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Rahvaarv, 1. jaanuar	89 660	89 343	89 017	88 727	88 563	Population, 1 January
mehed	41 632	41 454	41 278	41 097	40 994	males
naised	48 028	47 889	47 739	47 630	47 569	females
0–14-aastased	15 204	14 465	13 835	13 451	13 128	0–14 years
%	16,96	16,19	15,54	15,16	14,82	%
15–64-aastased	59 001	59 204	59 286	59 147	59 069	15–64 years
%	65,81	66,27	66,60	66,66	66,70	%
65-aastased ja vanemad	15 429	15 652	15 878	16 116	16 354	65 years or older
%	17,21	17,52	17,84	18,16	18,47	%
vanus teadmata	26	22	18	13	12	age unknown
%	0,03	0,02	0,02	0,01	0,01	%
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
Elussünnid	818	821	851	909	967	Live births
Surmad	1 299	1 144	1 190	1 217	1 142	Deaths
Sünnimuse üldkordaja	9,10	9,17	9,54	10,23	10,91	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	14,45	12,78	13,34	13,69	12,88	Crude death rate
Abielud	277	334	303	377	374	Marriages
Abielulahutused	268	244	256	232	229	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2003–2007**  
Table 5 *Education, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Üldharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>General education, at the beginning of academic year</b>
Päevaõpe						<i>Diurnal study</i>
õppeasutused	54	53	53	53	52	<i>educational institutions</i>
õpilased	14 052	13 468	12 884	12 108	11 378	<i>pupils</i>
gümnaasiumiklassides	2 531	2 651	2 685	2 624	2 467	<i>at gymnasium level</i>
Õhtu- ja kaugõpe						<i>Evening and correspondence study</i>
täiskasvanute gümnaasiumid	1	1	1	1	1	<i>evening schools</i>
osakonnad päevakoolide juures	1	1	1	1	1	<i>departments at diurnal schools</i>
õpilased	385	402	410	394	384	<i>pupils</i>
<b>Kutseharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>Vocational education, at the beginning of academic year</b>
Õppeasutused	3	3	2	2	2	<i>Educational institutions</i>
Õpilased	1 693	1 761	1 470	1 486	1 557	<i>Students</i>

Tabel 6 **Kultuur, 2003–2007**  
Table 6 *Culture, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Rahvaraamatukogud</b>						<b>Public libraries</b>
Rahvaraamatukogud	48	48	48	47	47	<i>Public libraries</i>
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	934	947	952	957	966	<i>Total stock, thousand library units</i>
Lugejad, tuhat	36,2	37,5	40,5	32,2	30,8	<i>Registered users, thousands</i>
Laenutusi lugeja kohta	25	25	21	24	24	<i>Library units lent per user</i>
<b>Muuseumid</b>						<b>Museums</b>
Muuseumid	14	14	14	13	13	<i>Museums</i>
Fondi suurus, tuhat säilikut	112,5	117,6	119,9	119,5	123,2	<i>Total collection, thousand museum pieces</i>
Külastajad, tuhat	84	77	80	69	81	<i>Attendance, thousands</i>

Tabel 7 **Tervishoid, 2002–2006**  
Table 7 *Health care, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
<b>Tervishoiutöötajad ja -asutused, 31. detsember</b>						<b>Health care personnel and institutions, 31 December</b>
Arstid	233	236	239	244	255	<i>Physicians</i>
perearstid	58	58	56	60	61	<i>family doctors</i>
Hambaarstid	62	78	83	78	68	<i>Dentists</i>
Õendustöötajad	542	577	588	602	607	<i>Medium-level medical personnel</i>
Haiglad	3	3	3	3	3	<i>Hospitals</i>
Ravivoodid	493	493	493	449	449	<i>Hospital beds</i>
<b>Arstiabi kasutamine</b>						<b>Use of medical services</b>
Hospitaliseeritud	14 362	14 515	14 497	14 408	15 053	<i>Inpatients</i>
Arsti ambulatoorsed vastuvõetud, tuhat	520,9	595,2	590,1	575,4	582,3	<i>Outpatient visits, thousands</i>
perearsti vastuvõetud, tuhat	287,7	313,0	295,2	302,3	313,9	<i>visits to family doctor, thousands</i>
Arsti koduviisiidid, tuhat	15,3	9,8	7,9	7,5	7,0	<i>Home visits, thousands</i>
perearsti koduviisiidid, tuhat	14,1	9,6	7,9	7,5	7,0	<i>home visits of family doctor, thousands</i>
Hambaarsti vastuvõetud, tuhat	111,3	126,9	124,5	108,0	124,2	<i>Visits to dentist, thousands</i>

Tabel 8 **Sotsiaalne kaitse, 2003–2008**  
Table 8 *Social protection, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Pensionärid, 1. jaanuar	25 974	26 334	26 268	26 250	26 307	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	20 844	20 915	20 775	20 556	20 569	<i>old-age pensioners</i>
töövõimetuspensionärid	3 886	4 186	4 283	4 527	4 609	<i>persons receiving pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 907	2 107	2 500	2 842	3 425	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
<b>Toimetulekutoetused</b>						<b><i>Subsistence benefits</i></b>
Toetused kokku, tuhat krooni	11 769	10 085	11 854	11 115	10 198	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	11 046	9 739	10 217	8 708	7 786	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	723	346	1 637	2 407	2 412	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotlused toimetulekupiiri tagamiseks	12 591	10 523	9 970	7 958	6 139	<i>Applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 **Kuritegevus, 2003–2007**  
Table 9 *Crime, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud kuriteod	2 926	3 220	2 811	2 796	2 812	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	141	177	145	101	196	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	5	5	3	2	4	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	10	5	14	5	6	<i>rape</i>
vargus	1 872	1 861	1 324	1 239	913	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	1 355	1 699	1 643	1 867	1 712	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	35	14	19	26	10	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	28	43	23	15	16	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 **Tööturg, 2003–2007**  
Table 10 *Labour market, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>15–74-aastased hõiveseisundi järgi</b>						<b><i>Population aged 15–74 by labour status</i></b>
Tööjõud, tuhat	42,7	40,4	38,6	40,3	43,8	<i>Labour force, thousands</i>
hõivatud, tuhat	39,5	37,8	36,3	38,8	42,1	<i>employed persons, thousands</i>
töötud, tuhat	3,2	2,5	2,3	...	1,7	<i>unemployed persons, thousands</i>
Mitteaktiivsed, tuhat	25,5	27,9	29,7	28,4	24,8	<i>Inactive persons, thousands</i>
Tööealised kokku, tuhat	68,2	68,2	68,3	68,6	68,6	<i>Working-age persons total, thousands</i>
Tööjõus osalemise määr, %	62,6	59,1	56,5	58,6	63,8	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	57,9	55,4	53,2	56,5	61,3	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	7,5	6,3	5,9	...	3,9	<i>Unemployment rate, %</i>
<b>Registreeritud töötus</b>						<b><i>Registered unemployment</i></b>
Registreeritud töötud	1 302	1 336	957	561	645	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	2,5	2,6	1,8	1,1	1,3	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>



**Tabel 11 Palk, 2003–2007**  
**Table 11 Wages and salaries, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Keskmine brutokuupalk	5 607	6 002	6 902	7 948	9 460	<i>Average monthly gross wages</i>

**Tabel 12 Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2003–2007**  
**Table 12 Average monthly income and expenditure per household member, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Netosissetulek	2 652	2 959	3 302	4 104	5 000	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 505	1 746	2 089	2 678	3 119	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 576	2 708	3 275	3 549	4 233	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	778	814	844	909	1 060	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	341	380	451	546	565	<i>on housing</i>

**Tabel 13 Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2001–2005**  
**Table 13 Gross domestic product (GDP) at current prices, 2001–2005**

	2001	2002	2003	2004	2005	
SKP turuhindades, miljonit krooni	6 079,5	6 568,9	6 907,3	7 427,9	9 054,2	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	5 432,5	5 840,9	6 163,9	6 618,0	7 979,9	<i>Total value added, million kroons</i>
primaarsektor	520,6	502,1	512,5	514,9	540,5	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	1 903,1	2 058,4	2 094,1	2 171,1	2 551,6	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	3 008,8	3 280,4	3 557,4	3 932,0	4 887,7	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	647,0	727,9	743,4	809,9	1 074,4	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	5,6	5,4	5,1	5,0	5,2	<i>Contribution of county to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	66 990	72 731	76 839	82 992	101 527	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	84,4	81,4	76,5	74,7	77,9	<i>GDP per capita, % of Estonian average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	9,6	8,6	8,3	7,8	6,8	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	35,0	35,2	34,0	32,8	32,0	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	55,4	56,2	57,7	59,4	61,3	<i>tertiary sector</i>

**Tabel 14 Väliskaubandus, 2003–2007**  
**Table 14 Foreign trade, 2003–2007**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Eksport	...	4 138,3	4 692,5	5 432,7	6 353,8	<i>Exports</i>
Import	...	3 263,3	3 937,2	4 644,6	5 942,5	<i>Imports</i>

**Tabel 15 Kohalikud eelarved, 2003–2007**  
**Table 15 Local budgets, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Tulud, tuhat krooni	744 289	794 588	957 543	1 197 224	1 279 878	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	713 377	785 678	957 914	1 118 762	1 308 410	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	8 280	8 878	10 737	13 471	14 438	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	7 936	8 778	10 741	12 588	14 760	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 16 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2003–2007**  
 Table 16 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2003–2007*  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud objektid	6 377	6 828	7 231	7 772	8 358	Registered units
Ettevõtjad	5 195	5 536	5 857	6 332	6 810	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	1 974	2 030	2 035	1 939	1 830	sole proprietors
äriühingud	3 215	3 500	3 816	4 388	4 973	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	6	6	6	5	7	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	1 148	1 252	1 331	1 397	1 507	Non-profit associations
Sihtasutused	34	40	43	43	41	Foundations

Tabel 17 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2002–2006**  
 Table 17 *Financial statistics of enterprises, 2002–2006*  
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Bilansimaht	5 652 974	6 251 718	6 924 280	8 209 663	9 490 223	Balance sheet total
Müügitulu	7 847 296	7 969 310	7 761 856	9 781 766	11 715 270	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	580 368	408 305	464 442	541 899	851 118	Net profit (loss)

Tabel 18 **Tööstus, 2002–2006**  
 Table 18 *Industry, 2002–2006*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tööstustoodang	4 084	4 388	4 007	5 032	6 123	Industrial production
Tööstustoodangu müük	4 095	4 354	4 011	4 973	6 018	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	2 865	2 992	2 927	3 618	4 419	Sales of industrial production to non-residents

Tabel 19 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2003–2007**  
 Table 19 *Agriculture in the agricultural holdings, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Põllukultuuride külvipind, ha	37 890	43 606	43 838	41 327	49 406	Sown area of field crops, ha
teravili	15 770	17 064	18 756	18 165	19 542	cereals
kaunvili	295	485	781	782	1 315	legumes
raps, rüps	3 045	3 561	2 921	3 777	5 543	rape
kartul	1 611	2 408	1 116	613	791	potatoes
avamaaköögivili	190	280	157	196	170	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, t
teravili	33 500	34 994	42 976	38 595	48 223	cereals
kaunvili	569	456	829	918	1 708	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	4 871	4 573	4 497	5 119	8 049	rape seed
kartul	19 122	16 407	13 247	7 893	13 508	potatoes
avamaaköögivili	4 567	3 306	1 956	2 123	1 937	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	2 124	2 051	2 291	2 125	2 468	cereals
kaunvili	1 929	940	1 061	1 174	1 299	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 600	1 284	1 540	1 355	1 452	rape seed
kartul	11 870	6 814	11 870	12 876	17 077	potatoes
avamaaköögivili	24 037	11 807	12 459	10 832	11 394	open-field vegetables
Loomad, aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	24,7	25,7	24,3	24,5	23,9	cattle
lehmad	12,6	13,2	12,4	12,6	10,9	cows
sead	8,0	6,9	6,7	5,3	6,4	pigs
lambad ja kitsed	1,9	3,0	3,1	3,6	4,7	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, t
Liha	2 405	2 473	2 254	2 079	3 672	Meat
veiseliha	1 156	1 400	1 237	1 158	2 527	beef
sealiha	1 222	1 051	989	896	1 075	pork
Piim	63 367	70 953	72 557	79 269	77 958	Milk

**Tabel 20 Metsamajandus, 2003–2007**  
**Table 20 Forestry, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Metsaraie raiedokumentide alusel						Gross felling based on felling documentation
Raiepindala, ha	15 461	17 321	25 205	14 658	11 206	Felling area, ha
Raiemaht, tuhat m <sup>3</sup>	1 284,7	1 031,1	764,1	815,0	788,6	Felling outturn, thousand m <sup>3</sup>
Metsa uuendamine, ha	1 407,8	1 410,1	897,8	1 073,4	775,4	Reforestation, ha
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	468,7	347,2	8 788,6	2 759,0	1 506,4	Damaged forest stands, 31 December, ha
Hukkunud puistud, ha	38,2	69,6	857,5	505,7	256,3	Destroyed forest stands, ha

**Tabel 21 Investeeringud põhivarasse, 2002–2006**  
**Table 21 Investments in fixed assets, 2002–2006**  
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Investeeringud põhivarasse	597,4	600,3	697,8	852,3	844,1	Investments in fixed assets

**Tabel 22 Ehitus, 2003–2007**  
**Table 22 Construction, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Kasutusse lubatud eluruumid</b>						<b>Dwelling completions</b>
Eluruumid	193	389	468	271	588	Dwellings
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	50	112	71	56	91	in one-family, two-family and terraced houses
Eluruumide pind, tuhat m <sup>2</sup>	14,4	28,4	27,9	19,2	39,0	Floor area, thousand m <sup>2</sup>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	7,3	14,2	9,0	8,2	11,9	in one-family, two-family and terraced houses
<b>Kasutusse lubatud mitteeluhooned</b>						<b>Non-residential building completions</b>
Mitteeluhooned	141	83	42	54	66	Non-residential buildings
Kasulik pind, tuhat m <sup>2</sup>	45,2	62,5	12,5	28,1	56,6	Usable floor area, thousand m <sup>2</sup>
Kubatuur, tuhat m <sup>3</sup>	300,4	456,3	70,5	199,4	348,0	Cubic capacity, thousand m <sup>3</sup>

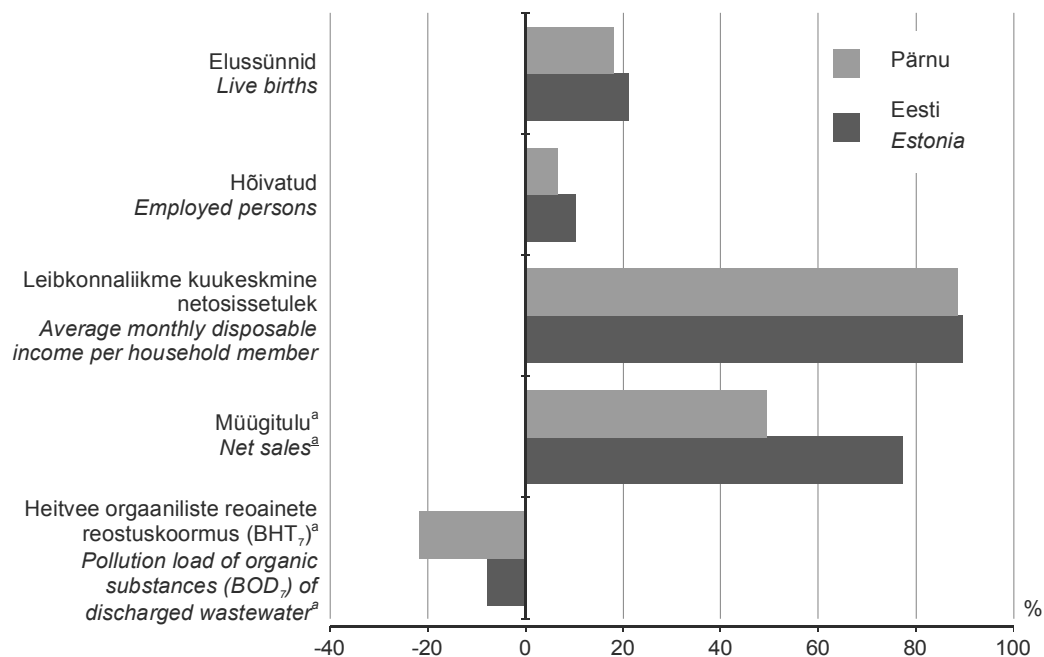
**Tabel 23 Majutus, 2003–2007**  
**Table 23 Accommodation, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Majutuskohad	77	87	103	132	132	Accommodation establishments
Toad	2 179	2 525	2 642	2 740	2 726	Rooms
Voodid	4 781	5 635	6 058	6 234	6 696	Beds
Tubade täitumus, %	49	53	52	52	49	Room occupancy rate, %
Voodikohtade täitumus, %	45	48	45	43	40	Bed occupancy rate, %
Majutatud	190 298	240 110	251 176	268 343	268 237	Tourists
puhkusereisil, %	57	54	52	54	53	on holiday, %
tööreisil, %	13	13	13	11	15	on business, %
Ööbimised	573 922	730 226	711 424	731 720	731 655	Nights spent
Eesti elanikud	112 446	155 933	168 000	209 461	238 909	residents of Estonia

Tabel 24 **Transport ja side, 2003–2007**  
Table 24 *Transport and communications, 2003–2007*

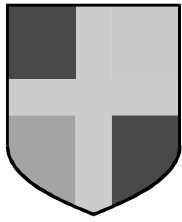
	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Maanteed,</b>						<b>Roads,</b>
<b>31. detsember, km</b>						<b>31 December, km</b>
Riigimaanteed	1 429	1 433	1 432	1 434	1 434	National roads
põhimaanteed	212	217	217	217	217	main roads
tugimaanteed	109	109	108	109	108	basic roads
kõrvalmaanteed	1 107	1 104	1 104	1 105	1 106	secondary roads
rambid ja ühenduste	2	3	3	3	3	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 368	1 297	1 323	1 301	1 319	Local roads
Erateed	651	678	888	1 070	999	Private roads
Metskondade teed	1 139	1 214	1 206	1 081	1 074	Forest district roads
Muud teed	177	112	70	82	161	Other roads
<b>Liiklusvahendid,</b>						<b>Vehicles,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Sõidua autod	27 479	29 783	30 968	34 235	30 221	Passenger cars
eravalduses	24 357	26 300	27 189	29 399	28 063	private
Autobussid	370	352	342	225	127	Buses
eravalduses	76	75	61	62	32	private
Veoa autod	5 530	5 509	5 318	5 540	4 235	Lorries
eravalduses	2 758	2 660	2 489	2 507	1 967	private
<b>Liiklusõnnetused</b>						<b>Traffic accidents</b>
Liiklusõnnetused	119	115	161	195	215	Traffic accidents
Hukkunud	8	11	15	16	11	Persons killed
Vigasaanud	169	154	210	262	266	Persons injured
<b>Telekommunikatsioon,</b>						<b>Telecommunication,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Põhitelefoniiniidid	26 286	25 425	25 449	26 213	26 606	Main telephone lines
Kliendiliinid	25 113	25 303	25 331	26 111	26 511	Subscriber lines
Kaarditaksofonid	127	122	118	102	95	Public phones
<b>Postiasutused,</b>						<b>Post offices,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Postkontorid	37	37	38	38	38	Local post offices
Postkastid	329	335	337	330	284	Letter boxes

Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2003, 2007**  
Figure 2 *Change of main indicators, 2003, 2007*



<sup>a</sup> Aastad 2002, 2006.

<sup>a</sup> Years 2002, 2006.



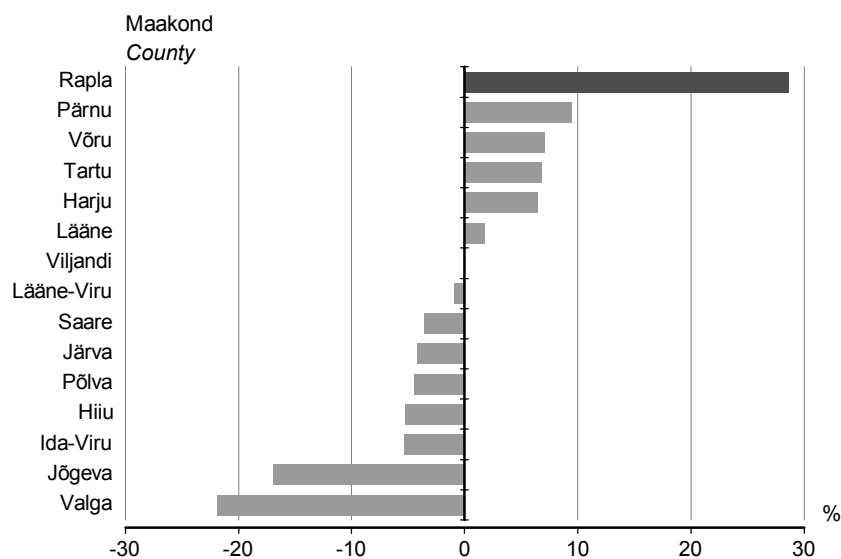
## RAPLA MAAKOND RAPLA COUNTY



Rapla maakonna pindala on 2979,71 km<sup>2</sup>, mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 6,9%. Rahvaarv on 36 684 ehk 2,7% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Rapla (vallasisene linn) asub Tallinnast 48 km kaugusel. Rapla maakonnas on 10 omavalitsusüksust — 10 valda.

*The area of Rapla county is 2,979.71 km<sup>2</sup>, which covers 6.9% of the territory of Estonia. The population of the county is 36,684, which is 2.7% of the population of Estonia. Rapla (the city without municipal status) is the centre of the county located at a distance of 48 km from Tallinn. There are 10 local government units — 10 rural municipalities — in Rapla county.*

Joonis 1 **Arstide arvu muutus, 2002, 2007**  
Figure 1 *Change in number of physicians, 2002, 2007*



Tabel 1 **Haldusjaotus, 2004–2008**  
Table 1 *Administrative division, 2004–2008*  
(1. jaanuar — 1 January)

	2004	2005	2006	2007	2008	
Haldusüksused	10	10	10	10	10	<i>Administrative units</i>
linnad	-	-	-	-	-	<i>cities</i>
vallad	10	10	10	10	10	<i>rural municipalities</i>
Asustusüksused						<i>Settlement units</i>
vallasisesed linnad	1	1	1	1	1	<i>cities without municipal status</i>
alevid	3	3	3	3	3	<i>towns</i>
alevikud	13	13	13	13	13	<i>small towns</i>
külad	263	263	263	263	263	<i>villages</i>

Tabel 2 **Keskkond, 2002–2006**  
Table 2 *Environment, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	0,7	0,6	0,4	0,6	0,6	<i>Pollution of air from stationary sources, thousand tons</i>
Veevõtt, mln m <sup>3</sup>	2,4	2,2	2,1	1,9	1,8	<i>Water extraction, million m<sup>3</sup></i>
Veeheide, mln m <sup>3</sup>	1,9	1,7	1,8	1,8	1,4	<i>Water discharge, million m<sup>3</sup></i>
Maavarade kaevandamine						<i>Extraction of mineral resources</i>
ehitusliiv, tuhat m <sup>3</sup>	12,3	1,5	29,4	10,0	52,0	<i>construction sand, thousand m<sup>3</sup></i>
ehituskruus, tuhat m <sup>3</sup>	102,8	58,5	69,3	39,9	120,1	<i>constructional gravel, thousand m<sup>3</sup></i>
turvas, tuhat tonni	51,3	51,2	23,3	39,1	57,9	<i>peat, thousand tons</i>

Tabel 3 **Maafond, 2003–2007**  
Table 3 *Land stock, 2003–2007*  
(31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Katastris registreeritud maa, ha	214 461,2	231 964,3	239 515,0	246 148,8	251 003,9	<i>Land registered in the cadastre, ha</i>
eramaa	149 355,2	159 799,9	165 441,7	170 568,6	174 599,8	<i>private land</i>
tagastatud maa	93 765,0	100 045,7	102 114,9	104 173,0	105 852,3	<i>restituted land</i>
ostueesõigusega omandatud maa	36 493,8	38 614,0	40 724,9	42 490,9	44 142,8	<i>land acquired by the right of pre-emption</i>
enampakkumisega omandatud maa	9 178,2	9 204,8	9 204,8	9 381,2	9 381,2	<i>land privatized by auction</i>
erastatud vaba põllumajandusmaa	6 702,0	8 005,4	8 518,9	9 135,4	9 546,1	<i>privatized free agricultural land</i>
erastatud vaba metsamaa	3 216,2	3 930,0	4 878,2	5 388,1	5 677,4	<i>privatized free woodland</i>
muniitsipaalmaa	430,6	490,0	522,8	535,0	647,6	<i>municipal land</i>
riigimaa	64 675,4	71 674,4	73 550,5	75 045,2	75 756,5	<i>state land</i>

Tabel 4 **Rahvastik, 2003–2008**  
Table 4 *Population, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Rahvaarv, 1. jaanuar	37 093	37 032	36 869	36 743	36 684	<i>Population, 1 January</i>
mehed	17 717	17 697	17 612	17 530	17 486	<i>males</i>
naised	19 376	19 335	19 257	19 213	19 198	<i>females</i>
0–14-aastased	6 838	6 537	6 225	5 980	5 788	<i>0–14 years</i>
%	18,43	17,65	16,88	16,28	15,78	<i>%</i>
15–64-aastased	24 552	24 725	24 905	24 919	25 009	<i>15–64 years</i>
%	66,19	66,77	67,55	67,82	68,17	<i>%</i>
65-aastased ja vanemad	5 699	5 766	5 737	5 844	5 887	<i>65 years or older</i>
%	15,36	15,57	15,56	15,91	16,05	<i>%</i>
vanus teadmata	4	4	2	-	-	<i>age unknown</i>
%	0,01	0,01	0,01	-	-	<i>%</i>
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
Elussünnid	309	405	358	362	414	<i>Live births</i>
Surmad	492	482	527	498	479	<i>Deaths</i>
Sünnimuse üldkordaja	8,31	10,93	9,69	9,84	11,28	<i>Crude birth rate</i>
Suremuse üldkordaja	13,23	13,01	14,26	13,53	13,05	<i>Crude death rate</i>
Abielud	125	147	141	152	161	<i>Marriages</i>
Abielulahutused	78	88	93	69	96	<i>Divorces</i>

Tabel 5 **Haridus, 2003–2007**  
 Table 5 *Education, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Üldharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>General education, at the beginning of academic year</b>
Päevaõpe						<i>Diurnal study</i>
õppeasutused	29	29	29	29	28	<i>educational institutions</i>
õpilased	5 829	5 556	5 284	4 912	4 643	<i>pupils</i>
gümnaasiumiklassides	725	756	784	780	749	<i>at gymnasium level</i>
Õhtu- ja kaugõpe						<i>Evening and correspondence study</i>
täiskasvanute gümnaasiumid	1	1	1	1	1	<i>evening schools</i>
osakonnad päevakoolide juures	1	1	2	2	1	<i>departments at diurnal schools</i>
õpilased	233	275	268	235	217	<i>pupils</i>
<b>Kutseharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>Vocational education, at the beginning of academic year</b>
Õppeasutused	2	2	2	2	2	<i>Educational institutions</i>
Õpilased	809	975	945	915	875	<i>Students</i>

 Tabel 6 **Kultuur, 2003–2007**  
 Table 6 *Culture, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Rahvaraamatukogud</b>						<b>Public libraries</b>
Rahvaraamatukogud	34	34	34	34	34	<i>Public libraries</i>
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	465	469	476	476	477	<i>Total stock, thousand library units</i>
Lugejad, tuhat	15,1	14,4	14,4	13,9	13,8	<i>Registered users, thousands</i>
Laenutusi lugeja kohta	28	28	25	24	25	<i>Library units lent per user</i>
<b>Muuseumid</b>						<b>Museums</b>
Muuseumid	5	5	5	4	5	<i>Museums</i>
Fondi suurus, tuhat säilikut	56,3	57,9	58,9	54,5	59,9	<i>Total collection, thousand museum pieces</i>
Külastajad, tuhat	14	13	13	11	12	<i>Attendance, thousands</i>

 Tabel 7 **Tervishoid, 2002–2006**  
 Table 7 *Health care, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
<b>Tervishoiutöötajad ja -asutused, 31. detsember</b>						<b>Health care personnel and institutions, 31 December</b>
Arstid	49	56	56	56	63	<i>Physicians</i>
perearstid	16	21	21	21	21	<i>family doctors</i>
Hambaarstid	24	23	24	22	18	<i>Dentists</i>
Õendustöötajad	123	128	116	120	126	<i>Medium-level medical personnel</i>
Haiglad	2	2	2	2	2	<i>Hospitals</i>
Ravivoodid	126	146	146	145	145	<i>Hospital beds</i>
<b>Arstiabi kasutamine</b>						<b>Use of medical services</b>
Hospitaliseeritud	4 683	4 849	4 660	4 534	4 599	<i>Inpatients</i>
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	164,4	162,0	166,8	168,4	183,2	<i>Outpatient visits, thousands</i>
perearsti vastuvõttud, tuhat	98,0	109,5	114,4	112,0	118,1	<i>visits to family doctor, thousands</i>
Arsti koduvisiidid, tuhat	5,0	4,5	3,2	2,7	2,2	<i>Home visits, thousands</i>
perearsti koduvisiidid, tuhat	4,1	4,2	3,1	2,6	2,2	<i>home visits of family doctor, thousands</i>
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	39,0	34,2	37,0	31,8	38,8	<i>Visits to dentist, thousands</i>

Tabel 8 **Sotsiaalne kaitse, 2003–2008**  
Table 8 *Social protection, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Pensionärid, 1. jaanuar	9 614	9 716	9 725	9 677	9 690	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	7 507	7 561	7 541	7 506	7 487	<i>old-age pensioners</i>
töövõimetuspensionärid	1 604	1 678	1 731	1 740	1 782	<i>persons receiving pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 895	2 098	2 487	2 842	3 418	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
<b>Toimetulekutoetused</b>						<b><i>Subsistence benefits</i></b>
Toetused kokku, tuhat krooni	9 023	8 029	8 975	10 529	7 126	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	8 339	7 177	7 428	6 236	4 736	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	683	852	1 547	4 293	2 390	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotlused toimetulekupiiri tagamiseks	9 458	7 888	6 658	5 048	3 450	<i>Applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 **Kuritegevus, 2003–2007**  
Table 9 *Crime, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud kuriteod	1 048	935	1 089	973	886	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	28	33	128	39	20	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	3	3	3	5	1	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	2	3	5	2	2	<i>rape</i>
vargus	664	543	455	412	350	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	482	543	700	645	583	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	21	8	22	15	16	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	12	7	4	4	30	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 **Tööturg, 2003–2007**  
Table 10 *Labour market, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>15–74-aastased hõiveseisundi järgi</b>						<b><i>Population aged 15–74 by labour status</i></b>
Tööjõud, tuhat	16,3	16,9	16,1	18,2	19,0	<i>Labour force, thousands</i>
hõivatud, tuhat	15,5	15,8	15,6	17,6	18,0	<i>employed persons, thousands</i>
töötud, tuhat	0,8	1,1	...	...	1,0	<i>unemployed persons, thousands</i>
Mitteaktiivsed, tuhat	11,5	10,8	11,8	10,0	9,3	<i>Inactive persons, thousands</i>
Tööealised kokku, tuhat	27,7	27,7	27,9	28,2	28,2	<i>Working-age persons total, thousands</i>
Tööjõus osalemise määr, %	58,7	61,1	57,7	64,6	67,1	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	55,8	57,0	56,0	62,5	63,7	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	5,0	6,7	...	...	5,1	<i>Unemployment rate, %</i>
<b>Registreeritud töötus</b>						<b><i>Registered unemployment</i></b>
Registreeritud töötud	836	663	573	256	239	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	3,8	3,0	2,6	1,1	1,1	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>



**Tabel 11 Palk, 2003–2007**  
**Table 11 Wages and salaries, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Keskmine brutokuupalk	5 544	5 828	6 660	7 583	9 356	<i>Average monthly gross wages</i>

**Tabel 12 Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2003–2007**  
**Table 12 Average monthly income and expenditure per household member, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Netosissetulek	2 455	2 813	3 347	3 853	4 957	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 504	1 877	2 242	2 420	3 454	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 145	2 744	2 997	3 623	4 518	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	682	873	871	908	1 154	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	309	364	349	435	629	<i>on housing</i>

**Tabel 13 Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2001–2005**  
**Table 13 Gross domestic product (GDP) at current prices, 2001–2005**

	2001	2002	2003	2004	2005	
SKP turuhindades, miljonit krooni	1 922,3	2 067,2	2 300,4	2 378,9	2 646,2	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	1 717,7	1 838,1	2 052,8	2 119,5	2 332,2	<i>Total value added, million kroons</i>
primaarsektor	239,5	212,1	242,6	259,2	287,1	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	572,3	601,0	696,7	671,9	743,6	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	905,9	1 025,1	1 113,4	1 188,4	1 301,5	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	204,6	229,1	247,6	259,4	314,0	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	1,8	1,7	1,7	1,6	1,5	<i>Contribution of county to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	51 382	55 429	61 869	64 184	71 615	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	64,8	62,0	61,6	57,8	55,0	<i>GDP per capita, % of Estonian average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	13,9	11,5	11,8	12,2	12,3	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	33,3	32,7	33,9	31,7	31,9	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	52,7	55,8	54,2	56,1	55,8	<i>tertiary sector</i>

**Tabel 14 Väliskaubandus, 2003–2007**  
**Table 14 Foreign trade, 2003–2007**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Eksport	...	1 301,2	1 467,3	1 550,0	1 537,8	<i>Exports</i>
Import	...	895,6	1 026,7	1 129,1	1 172,9	<i>Imports</i>

**Tabel 15 Kohalikud eelarved, 2003–2007**  
**Table 15 Local budgets, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Tulud, tuhat krooni	339 763	364 686	399 680	516 866	572 378	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	343 622	380 727	404 829	503 846	565 436	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	9 138	9 840	10 817	14 043	15 590	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	9 242	10 273	10 956	13 689	15 401	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 16 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2003–2007**  
 Table 16 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2003–2007*  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud objektid	2 462	2 602	2 734	2 930	3 102	Registered units
Ettevõtjad	1 964	2 050	2 129	2 293	2 437	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	915	915	899	870	823	sole proprietors
äriühingud	1048	1 134	1 229	1 422	1 613	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	1	1	1	1	1	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	486	539	592	625	653	Non-profit associations
Sihtasutused	12	13	13	12	12	Foundations

Tabel 17 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2002–2006**  
 Table 17 *Financial statistics of enterprises, 2002–2006*  
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Bilansimaht	1 468 757	1 647 278	1 891 784	2 118 351	2 570 679	Balance sheet total
Müügitulu	2 239 041	2 353 812	2 934 000	3 083 196	3 913 959	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	43 930	105 704	111 384	123 764	208 414	Net profit (loss)

Tabel 18 **Tööstus, 2002–2006**  
 Table 18 *Industry, 2002–2006*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tööstustoodang	1 232	1 179	1 576	1 532	1 621	Industrial production
Tööstustoodangu müük	1 220	1 170	1 591	1 515	1 652	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	799	886	1 239	1 149	1 285	Sales of industrial production to non-residents

Tabel 19 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2003–2007**  
 Table 19 *Agriculture in the agricultural holdings, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Põllukultuuride külvipind, ha	32 011	30 563	34 025	30 257	35 677	Sown area of field crops, ha
teravili	13 948	14 412	13 894	11 789	14 960	cereals
kaunvili	179	174	208	113	159	legumes
raps-, rüps	2 754	3 805	2 087	3 285	4 205	rape
kartul	1 290	752	725	520	578	potatoes
avamaaköögivili	236	54	46	56	32	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, t
teravili	30 920	31 530	34 735	25 383	40 313	cereals
kaunvili	189	41	177	100	233	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	3 960	4 098	3 563	3 839	7 876	rape seed
kartul	19 273	6 245	13 201	7 443	11 336	potatoes
avamaaköögivili	3 535	452	945	684	835	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	2 217	2 188	2 500	2 153	2 695	cereals
kaunvili	1 056	236	851	885	1 465	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 438	1 077	1 707	1 169	1 873	rape seed
kartul	14 940	8 305	18 208	14 313	19 612	potatoes
avamaaköögivili	14 979	8 370	20 543	12 214	26 094	open-field vegetables
Loomad, aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	18,8	17,1	18,1	19,2	18,1	cattle
lehmad	7,8	7,8	7,8	8,4	7,2	cows
sead	22,3	20,8	20,8	19,4	18,9	pigs
lambad ja kitsed	1,7	1,4	2,4	3,0	3,5	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, t
Liha	3 483	3 218	3 183	3 197	4 888	Meat
veiseliha	1 003	1 137	965	1 169	2 094	beef
sealiha	2 458	2 071	2 201	2 002	2 739	pork
Piim	40 037	45 322	48 690	52 632	46 880	Milk

**Tabel 20 Metsamajandus, 2003–2007**  
**Table 20 Forestry, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Metsaraie raiedokumentide alusel						<i>Gross felling based on felling documentation</i>
Raiepindala, ha	8 637	10 306	5 898	7 020	6 347	<i>Felling area, ha</i>
Raiemaht, tuhat m <sup>3</sup>	541,9	658,1	284,2	453,6	484,4	<i>Felling outturn, thousand m<sup>3</sup></i>
Metsa uuendamine, ha	554,4	694,9	463,7	542,8	355,5	<i>Reforestation, ha</i>
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	2 298,8	2 378,5	3 036,9	2 037,3	1 616,6	<i>Damaged forest stands, 31 December, ha</i>
Hukkunud puistud, ha	276,2	390,7	556,5	319,6	225,9	<i>Destroyed forest stands, ha</i>

**Tabel 21 Investeeringud põhivarasse, 2002–2006**  
**Table 21 Investments in fixed assets, 2002–2006**  
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Investeeringud põhivarasse	154,1	173,8	190,3	180,7	271,1	<i>Investments in fixed assets</i>

**Tabel 22 Ehitus, 2003–2007**  
**Table 22 Construction, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Kasutusse lubatud eluruumid</b>						<b><i>Dwelling completions</i></b>
Eluruumid	7	22	25	38	26	<i>Dwellings</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	7	22	13	38	26	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Eluruumide pind, tuhat m <sup>2</sup>	1,1	2,4	2,1	5,1	2,7	<i>Floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	1,1	2,4	1,4	5,1	2,7	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
<b>Kasutusse lubatud mitteeluhooned</b>						<b><i>Non-residential building completions</i></b>
Mitteeluhooned	34	79	50	91	104	<i>Non-residential buildings</i>
Kasulik pind, tuhat m <sup>2</sup>	9,7	16,0	14,9	31,1	21,7	<i>Usable floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
Kubatuur, tuhat m <sup>3</sup>	45,1	89,2	82,7	185,0	91,8	<i>Cubic capacity, thousand m<sup>3</sup></i>

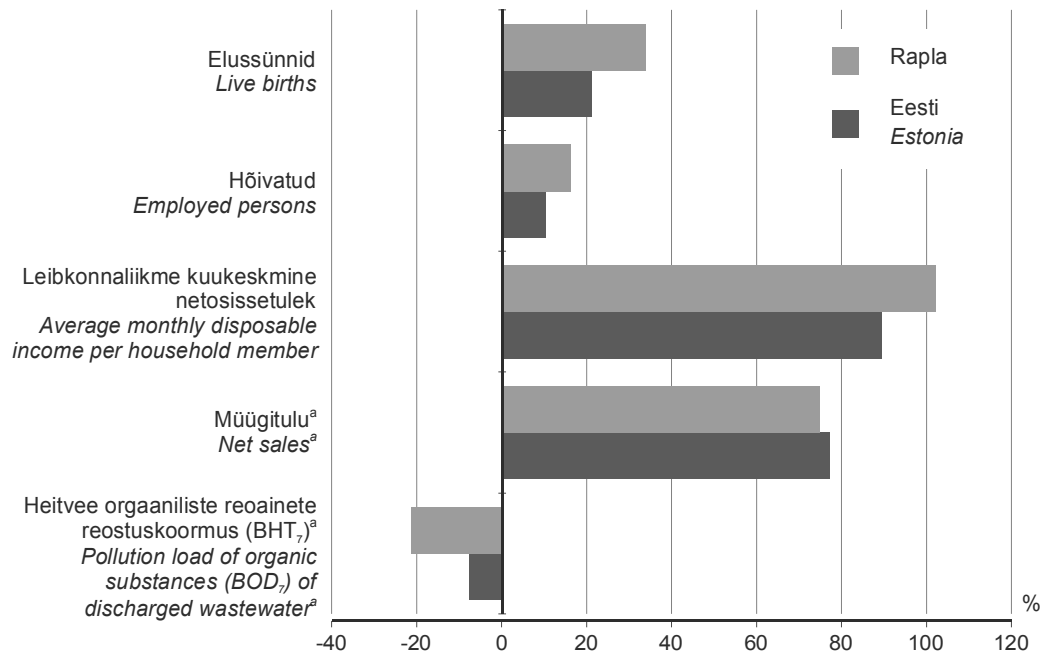
**Tabel 23 Majutus, 2003–2007**  
**Table 23 Accommodation, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Majutuskohad	6	6	8	14	13	<i>Accommodation establishments</i>
Toad	52	61	82	115	100	<i>Rooms</i>
Voodid	119	144	180	283	295	<i>Beds</i>
Tubade täitumus, %	15	19	19	25	19	<i>Room occupancy rate, %</i>
Voodikohtade täitumus, %	13	14	14	20	15	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Majutatud	2 291	2 861	4 194	7 284	8 237	<i>Tourists</i>
puhkusereisil, %	47	61	60	39	56	<i>on holiday, %</i>
tööreisil, %	46	31	30	38	24	<i>on business, %</i>
Ööbimised	4 266	5 948	7 203	14 452	11 825	<i>Nights spent</i>
Eesti elanikud	3 065	3 957	4 273	10 849	7 848	<i>residents of Estonia</i>

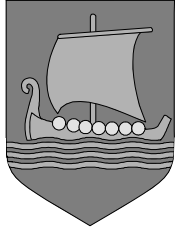
Tabel 24 **Transport ja side, 2003–2007**  
 Table 24 *Transport and communications, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Maanteed,</b>						<b>Roads,</b>
<b>31. detsember, km</b>						<b>31 December, km</b>
Riigimaanteed	1 014	1 011	1 011	1 010	1 009	National roads
põhimaanteed	48	48	48	48	48	main roads
tugimaanteed	164	164	164	163	163	basic roads
kõrvalmaanteed	802	799	799	799	798	secondary roads
rambid ja ühendusteel	-	-	-	-	-	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 311	1 332	1 339	1 341	1 272	Local roads
Erasteed	878	973	850	921	1 155	Private roads
Metskondade teed	361	430	341	352	426	Forest district roads
Muud teed	392	332	249	199	26	Other roads
<b>Liiklusvahendid,</b>						<b>Vehicles,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Sõiduaudod	13 672	14 930	14 973	16 548	15 426	Passenger cars
eravalduses	12 543	13 623	13 590	14 671	14 738	private
Autobussid	162	167	145	153	129	Buses
eravalduses	55	58	57	54	42	private
Veoaudod	2 558	2 611	2 534	2 692	2 140	Lorries
eravalduses	1 454	1 426	1 355	1 386	1 140	private
<b>Liiklusõnnetused</b>						<b>Traffic accidents</b>
Liiklusõnnetused	49	67	67	62	88	Traffic accidents
Hukkunud	14	9	9	12	13	Persons killed
Vigasaanud	65	110	102	85	138	Persons injured
<b>Telekommunikatsioon,</b>						<b>Telecommunication,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Põhitelefoniiliinid	11 197	10 734	10 358	10 634	10 728	Main telephone lines
Kliendiliinid	10 939	10 698	10 322	10 601	10 696	Subscriber lines
Kaarditaksofonid	41	36	36	33	32	Public phones
<b>Postiasutused,</b>						<b>Post offices,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Postkontorid	30	30	29	27	25	Local post offices
Postkastid	174	149	189	181	143	Letter boxes

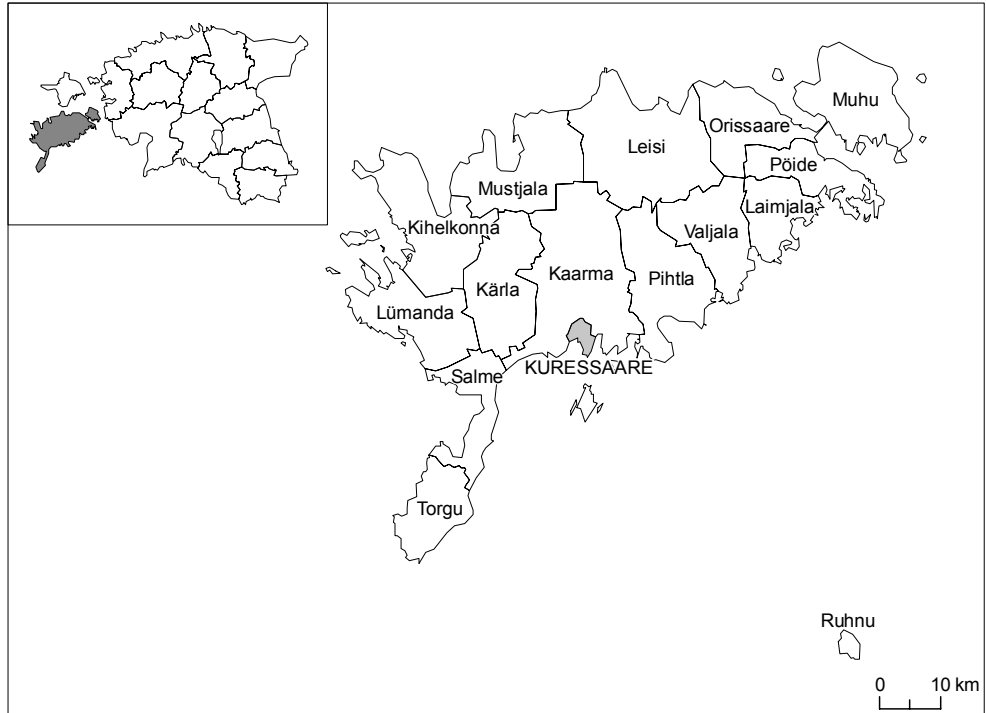
Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2003, 2007**  
 Figure 2 *Change of main indicators, 2003, 2007*



<sup>a</sup> Aastad 2002, 2006.  
<sup>a</sup> Years 2002, 2006.



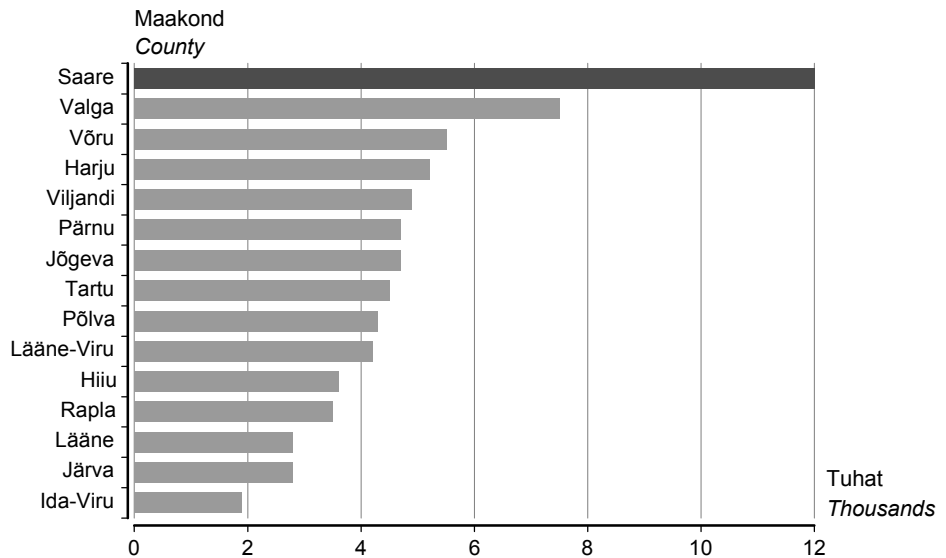
**SAARE MAAKOND  
SAARE COUNTY**



Saare maakonna pindala on 2922,19 km<sup>2</sup>, mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 6,7%. Rahvaarv on 34 845 ehk 2,6% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Kuressaare linn asub Tallinnast 210 km kaugusel. Saare maakonnas on 16 omavalitsusüksust — 1 linn ja 15 valda.

*The area of Saare county is 2,922.19 km<sup>2</sup>, which covers 6.7% of the territory of Estonia. The population of the county is 34,845, which is 2.6% of the population of Estonia. The city of Kuressaare is the centre of the county located at a distance of 210 km from Tallinn. There are 16 local government units — 1 city and 15 rural municipalities — in Saare county.*

Joonis 1 **Lambad ja kitsed põllumajandulikes majapidamistes, 2007**  
Figure 1 *Sheep and goats in the agricultural holdings, 2007*



Tabel 1 **Haldusjaotus, 2004–2008**  
Table 1 *Administrative division, 2004–2008*  
(1. jaanuar — 1 January)

	2004	2005	2006	2007	2008	
Haldusüksused	16	16	16	16	16	Administrative units
linnad	1	1	1	1	1	cities
vallad	15	15	15	15	15	rural municipalities
Asustusüksused						Settlement units
vallasisesed linnad	-	-	-	-	-	cities without municipal status
alevid	-	-	-	-	-	towns
alevikud	7	7	7	7	7	small towns
külad	493	493	493	493	493	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2002–2006**  
Table 2 *Environment, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	1,0	0,9	0,9	1,0	0,9	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m <sup>3</sup>	7,2	3,9	7,5	1,6	1,6	Water extraction, million m <sup>3</sup>
Veeheide, mln m <sup>3</sup>	7,2	4,0	8,1	1,9	0,3	Water discharge, million m <sup>3</sup>
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m <sup>3</sup>	17,0	6,8	9,1	11,2	38,8	construction sand, thousand m <sup>3</sup>
ehituskruus, tuhat m <sup>3</sup>	40,7	37,0	53,9	57,2	57,5	constructional gravel, thousand m <sup>3</sup>
turvas, tuhat tonni	14,9	7,8	9,1	17,0	17,6	peat, thousand tons

Tabel 3 **Maafond, 2003–2007**  
Table 3 *Land stock, 2003–2007*  
(31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Katastris registreeritud maa, ha	194 911,5	215 783,5	225 003,6	231 371,1	235 533,5	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	174 669,3	194 648,1	202 997,9	208 551,5	211 632,1	private land
tagastatud maa	124 477,2	141 761,7	148 552,9	152 445,3	154 835,4	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	17 053,9	18 672,8	19 671,4	20 953,8	21 471,7	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	5 256,6	5 292,0	5 292,0	5 292,0	5 292,0	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	11 197,8	11 886,9	12 272,9	12 451,0	12 606,6	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	16 683,8	17 034,7	17 208,7	17 409,4	17 426,4	privatized free woodland
munitsipaalmaa	928,7	1 012,5	1 116,7	1 154,6	1 305,0	municipal land
riigimaa	19 313,5	20 122,9	20 889,0	21 665,0	22 596,4	state land

Tabel 4 **Rahvastik, 2003–2008**  
Table 4 *Population, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Rahvaarv, 1. jaanuar	35 356	35 208	35 076	34 978	34 845	Population, 1 January
mehed	16 575	16 531	16 476	16 415	16 354	males
naised	18 781	18 677	18 600	18 563	18 491	females
0–14-aastased	6 181	5 824	5 505	5 311	5 129	0–14 years
%	17,48	16,54	15,69	15,18	14,72	%
15–64-aastased	23 088	23 229	23 361	23 322	23 344	15–64 years
%	65,30	65,98	66,60	66,68	66,99	%
65-aastased ja vanemad	6 086	6 154	6 209	6 344	6 372	65 years or older
%	17,21	17,48	17,70	18,14	18,29	%
vanus teadmata	1	1	1	1	-	age unknown
%	0,00	0,00	0,00	0,00	-	%
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
Elussünnid	298	333	332	345	349	Live births
Surmad	533	488	472	454	490	Deaths
Sünnimuse üldkordaja	8,40	9,44	9,45	9,85	10,00	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	15,03	13,83	13,43	12,96	14,04	Crude death rate
Abielud	118	122	122	119	130	Marriages
Abielulahutused	63	82	71	80	59	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2003–2007**  
Table 5 *Education, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Üldharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>General education, at the beginning of academic year</b>
Päevaõpe						<i>Diurnal study</i>
õppeasutused	28	24	24	24	24	<i>educational institutions</i>
õpilased	5 818	5 511	5 158	4 784	4 456	<i>pupils</i>
gümnaasiumiklassides	894	950	1 056	1 061	1 030	<i>at gymnasium level</i>
Õhtu- ja kaugõpe						<i>Evening and correspondence study</i>
täiskasvanute gümnaasiumid	1	1	1	1	1	<i>evening schools</i>
osakonnad päevakoolide juures	-	-	-	-	-	<i>departments at diurnal schools</i>
õpilased	221	234	248	240	236	<i>pupils</i>
<b>Kutseharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>Vocational education, at the beginning of academic year</b>
Õppeasutused	1	1	1	1	1	<i>Educational institutions</i>
Õpilased	876	948	960	1 070	1 030	<i>Students</i>

Tabel 6 **Kultuur, 2003–2007**  
Table 6 *Culture, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Rahvaraamatukogud</b>						<b>Public libraries</b>
Rahvaraamatukogud	31	31	31	31	31	<i>Public libraries</i>
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	382	389	391	393	389	<i>Total stock, thousand library units</i>
Lugejad, tuhat	15,2	15,8	15,3	14,6	13,8	<i>Registered users, thousands</i>
Laenutusi lugeja kohta	29	26	26	24	24	<i>Library units lent per user</i>
<b>Muuseumid</b>						<b>Museums</b>
Muuseumid	8	8	7	7	7	<i>Museums</i>
Fondi suurus, tuhat säilikut	147,4	152,9	149,8	155,9	159,9	<i>Total collection, thousand museum pieces</i>
Külastajad, tuhat	96	98	103	108	115	<i>Attendance, thousands</i>

Tabel 7 **Tervishoid, 2002–2006**  
Table 7 *Health care, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
<b>Tervishoiutöötajad ja -asutused, 31. detsember</b>						<b>Health care personnel and institutions, 31 December</b>
Arstid	84	85	81	81	81	<i>Physicians</i>
perearstid	20	21	21	21	21	<i>family doctors</i>
Hambaarstid	24	24	26	27	29	<i>Dentists</i>
Õendustöötajad	204	195	187	182	177	<i>Medium-level medical personnel</i>
Haiglad	1	1	1	1	1	<i>Hospitals</i>
Ravivoodid	145	160	160	170	170	<i>Hospital beds</i>
<b>Arstiabi kasutamine</b>						<b>Use of medical services</b>
Hospitaliseeritud	5 556	5 297	5 450	5 247	5 293	<i>Inpatients</i>
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	205,1	206,1	212,4	220,8	206,8	<i>Outpatient visits, thousands</i>
perearsti vastuvõttud, tuhat	92,1	91,5	99,4	101,5	102,1	<i>visits to family doctor, thousands</i>
Arsti koduviisiidid, tuhat	6,7	5,6	4,9	4,1	3,8	<i>Home visits, thousands</i>
perearsti koduviisiidid, tuhat	6,7	4,9	4,9	4,1	3,8	<i>home visits of family doctor, thousands</i>
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	46,1	41,4	42,8	44,7	43,1	<i>Visits to dentist, thousands</i>

Tabel 8 **Sotsiaalne kaitse, 2003–2008**  
Table 8 *Social protection, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Pensionärid, 1. jaanuar	10 694	10 748	10 769	10 680	10 599	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	8 152	8 152	8 122	8 085	8 075	<i>old-age pensioners</i>
töövõimetuspensionärid	2 076	2 145	2 200	2 162	2 097	<i>persons receiving pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 936	2 136	2 525	2 884	3 477	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
<b>Toimetulekutoetused</b>						<b><i>Subsistence benefits</i></b>
Toetused kokku, tuhat krooni	7 989	6 456	7 842	5 797	3 269	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	6 561	5 572	5 659	3 873	2 202	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	1 428	884	2 183	1 924	1 067	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotlused toimetulekupiiri tagamiseks	7 296	5 754	4 902	3 242	1 723	<i>Applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 **Kuritegevus, 2003–2007**  
Table 9 *Crime, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud kuriteod	394	382	426	466	556	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	16	11	38	13	9	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	1	-	-	-	1	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	2	1	3	2	1	<i>rape</i>
vargus	232	242	229	243	230	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	193	212	253	276	302	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	11	-	-	6	8	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	3	5	2	6	3	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 **Tööturg, 2003–2007**  
Table 10 *Labour market, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>15–74-aastased hõiveseisundi järgi</b>						<b><i>Population aged 15–74 by labour status</i></b>
Tööjõud, tuhat	15,9	15,5	14,4	15,2	16,2	<i>Labour force, thousands</i>
hõivatud, tuhat	14,9	14,8	14,0	14,7	15,4	<i>employed persons, thousands</i>
töötud, tuhat	1,0	0,6	...	...	...	<i>unemployed persons, thousands</i>
Mitteaktiivsed, tuhat	10,7	11,1	12,2	11,7	10,7	<i>Inactive persons, thousands</i>
Tööealised kokku, tuhat	26,6	26,6	26,6	26,9	26,9	<i>Working-age persons total, thousands</i>
Tööjõus osalemise määr, %	59,8	58,1	54,0	56,4	60,2	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	55,9	55,7	52,6	54,6	57,1	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	6,5	4,1	...	...	...	<i>Unemployment rate, %</i>
<b>Registreeritud töötus</b>						<b><i>Registered unemployment</i></b>
Registreeritud töötud	846	665	534	374	348	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	4,2	3,3	2,6	1,8	1,6	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>



**Tabel 11 Palk, 2003–2007**  
**Table 11 Wages and salaries, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Keskmine brutokuupalk	5 333	6 010	6 938	7 916	9 925	<i>Average monthly gross wages</i>

**Tabel 12 Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2003–2007**  
**Table 12 Average monthly income and expenditure per household member, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Netosissetulek	2 610	2 600	2 856	3 572	4 661	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 503	1 384	1 541	2 219	2 713	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 316	2 542	2 661	3 274	4 377	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	780	773	803	950	1 145	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	332	295	382	527	492	<i>on housing</i>

**Tabel 13 Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2001–2005**  
**Table 13 Gross domestic product (GDP) at current prices, 2001–2005**

	2001	2002	2003	2004	2005	
SKP turuhindades, miljonit krooni	1 987,5	2 173,4	2 319,6	2 523,3	3 051,3	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	1 776,0	1 932,6	2 069,9	2 248,2	2 689,2	<i>Total value added, million kroons</i>
primaarsektor	168,7	174,7	183,3	206,2	172,7	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	506,2	573,7	571,5	566,6	745,4	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	1 101,0	1 184,1	1 315,1	1 475,4	1 771,2	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	211,5	240,8	249,6	275,1	362,1	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	<i>Contribution of county to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	55 498	60 940	65 395	71 519	86 827	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	70,0	68,2	65,1	64,4	66,6	<i>GDP per capita, % of Estonian average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	9,5	9,0	8,9	9,2	6,4	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	28,5	29,7	27,6	25,2	27,7	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	62,0	61,3	63,5	65,6	65,9	<i>tertiary sector</i>

**Tabel 14 Väliskaubandus, 2003–2007**  
**Table 14 Foreign trade, 2003–2007**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Eksport	...	866,1	1 071,5	1 269,4	1 552,5	<i>Exports</i>
Import	...	546,2	640,5	726,6	781,2	<i>Imports</i>

**Tabel 15 Kohalikud eelarved, 2003–2007**  
**Table 15 Local budgets, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Tulud, tuhat krooni	337 677	348 766	420 412	468 964	545 556	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	327 239	356 989	422 815	469 107	547 998	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	9 520	9 885	11 963	13 389	15 627	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	9 226	10 118	12 032	13 393	15 697	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 16 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2003–2007**  
 Table 16 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2003–2007*  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud objektid	3 078	3 314	3 483	3 646	3 822	Registered units
Ettevõtjad	2 486	2 637	2 761	2 890	3 044	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	1 201	1 233	1 227	1 155	1 140	sole proprietors
äriühingud	1 284	1 403	1 533	1 734	1 902	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	1	1	1	1	2	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	569	653	697	731	753	Non-profit associations
Sihtasutused	23	24	25	25	25	Foundations

Tabel 17 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2002–2006**  
 Table 17 *Financial statistics of enterprises, 2002–2006*  
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Bilansimaht	1 494 057	1 826 259	1 815 984	2 488 422	2 858 139	Balance sheet total
Müügitulu	3 091 441	3 312 154	3 083 613	3 662 830	4 476 041	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	87 431	62 858	91 246	141 425	207 022	Net profit (loss)

Tabel 18 **Tööstus, 2002–2006**  
 Table 18 *Industry, 2002–2006*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tööstustoodang	1 039	1 059	1 134	1 412	1 531	Industrial production
Tööstustoodangu müük	1 029	1 063	1 118	1 414	1 530	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	468	502	581	837	903	Sales of industrial production to non-residents

Tabel 19 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2003–2007**  
 Table 19 *Agriculture in the agricultural holdings, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Põllukultuuride külvipind, ha	19 853	14 834	19 615	17 537	15 749	Sown area of field crops, ha
teravili	7 514	6 936	7 219	6 960	7 292	cereals
kaunvili	291	194	215	347	232	legumes
raps, rüps	429	559	749	727	1 497	rape
kartul	625	739	440	493	306	potatoes
avamaaköögivili	71	76	105	65	62	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, t
teravili	11 836	14 198	15 118	10 074	16 710	cereals
kaunvili	464	116	318	412	434	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	630	732	1 360	887	1 830	rape seed
kartul	7 119	8 698	4 769	8 384	4 630	potatoes
avamaaköögivili	1 753	1 119	2 131	902	1 648	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 575	2 047	2 094	1 447	2 292	cereals
kaunvili	1 595	598	1 479	1 187	1 871	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 469	1 309	1 816	1 220	1 222	rape seed
kartul	11 390	11 770	10 839	17 006	15 131	potatoes
avamaaköögivili	24 690	14 724	20 295	13 877	26 581	open-field vegetables
Loomad, aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	14,5	14,3	14,9	15,3	15,4	cattle
lehmad	7,1	6,2	6,5	6,5	6,1	cows
sead	22,8	20,2	23,0	25,1	27,0	pigs
lambad ja kitsed	4,2	6,5	9,2	10,3	12,0	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, t
Liha	3 211	3 506	2 895	4 211	6 294	Meat
veiseliha	819	907	772	861	1 669	beef
sealiha	2 304	2 540	2 046	3 264	4 371	pork
Piim	31 944	31 236	32 706	34 783	35 015	Milk

**Tabel 20 Metsamajandus, 2003–2007**  
**Table 20 Forestry, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Metsaraie raiedokumentide alusel						<i>Gross felling based on felling documentation</i>
Raiepindala, ha	6 095	6 815	7 999	3 881	4 090	<i>Felling area, ha</i>
Raiemaht, tuhat m <sup>3</sup>	216,1	240,1	192,7	164,7	268,7	<i>Felling outturn, thousand m<sup>3</sup></i>
Metsa uuendamine, ha	160,6	196,8	196,9	155,1	179,0	<i>Reforestation, ha</i>
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	79,7	115,4	1 567,9	292,3	199,4	<i>Damaged forest stands, 31 December, ha</i>
Hukkunud puistud, ha	53,7	64,4	212,4	89,2	135,8	<i>Destroyed forest stands, ha</i>

**Tabel 21 Investeeringud põhivarasse, 2002–2006**  
**Table 21 Investments in fixed assets, 2002–2006**  
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Investeeringud põhivarasse	253,8	315,5	146,3	262,2	312,1	<i>Investments in fixed assets</i>

**Tabel 22 Ehitus, 2003–2007**  
**Table 22 Construction, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Kasutusse lubatud eluruumid</b>						<b><i>Dwelling completions</i></b>
Eluruumid	36	53	48	65	98	<i>Dwellings</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	21	53	32	43	45	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Eluruumide pind, tuhat m <sup>2</sup>	3,1	6,2	4,7	6,3	9,4	<i>Floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	2,3	6,2	3,9	5,0	6,1	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
<b>Kasutusse lubatud mitteeluhooned</b>						<b><i>Non-residential building completions</i></b>
Mitteeluhooned	35	95	83	76	48	<i>Non-residential buildings</i>
Kasulik pind, tuhat m <sup>2</sup>	7,9	27,6	30,7	20,4	13,1	<i>Usable floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
Kubatuur, tuhat m <sup>3</sup>	50,6	128,6	149,0	110,5	113,9	<i>Cubic capacity, thousand m<sup>3</sup></i>

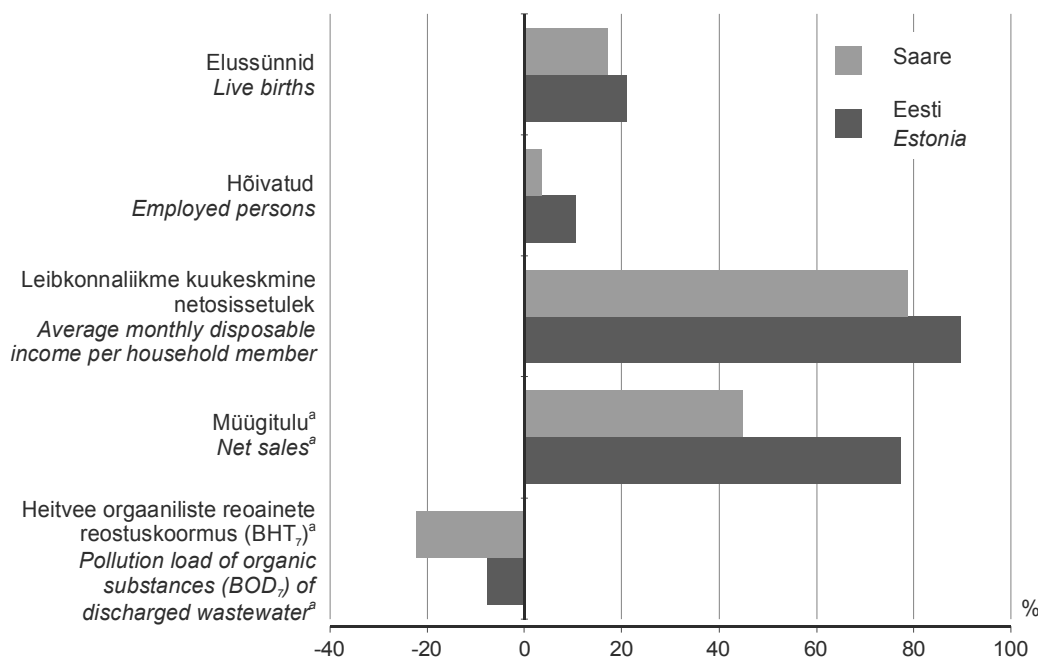
**Tabel 23 Majutus, 2003–2007**  
**Table 23 Accommodation, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Majutuskohad	82	100	125	165	162	<i>Accommodation establishments</i>
Toad	1 079	1 296	1 448	1 661	1 868	<i>Rooms</i>
Voodid	2 442	3 055	3 420	3 959	4 526	<i>Beds</i>
Tubade täitumus, %	43	37	42	41	39	<i>Room occupancy rate, %</i>
Voodikohtade täitumus, %	38	35	37	35	34	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Majutatud	80 670	91 209	115 325	130 551	149 814	<i>Tourists</i>
puhkusereisil, %	54	56	66	66	70	<i>on holiday, %</i>
tööreisil, %	13	15	14	19	15	<i>on business, %</i>
Ööbimised	205 647	217 706	266 840	281 319	321 493	<i>Nights spent</i>
Eesti elanikud	59 317	64 095	96 644	121 882	141 670	<i>residents of Estonia</i>

Tabel 24 **Transport ja side, 2003–2007**  
Table 24 *Transport and communications, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Maanteed,</b>						<b>Roads,</b>
<b>31. detsember, km</b>						<b>31 December, km</b>
Riigimaanteed	1 088	1 087	1 087	1 091	1 091	National roads
põhimaanteed	73	73	73	73	73	main roads
tugimaanteed	186	185	185	185	186	basic roads
kõrvalmaanteed	828	829	828	832	832	secondary roads
rambid ja ühendusteel	1	-	1	1	-	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 448	1 317	1 269	1 095	1 094	Local roads
Erasteed	677	841	982	1 155	1 169	Private roads
Metskondade teed	198	200	202	212	221	Forest district roads
Muud teed	210	256	166	24	14	Other roads
<b>Liiklusvahendid,</b>						<b>Vehicles,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Sõidua autod	12 473	13 686	13 851	15 699	15 030	Passenger cars
eravalduses	11 233	12 388	12 473	13 856	13 768	private
Autobussid	167	155	154	138	71	Buses
eravalduses	37	36	32	32	17	private
Veoa autod	2 486	2 502	2 407	2 535	1 942	Lorries
eravalduses	1 274	1 263	1 170	1 221	996	private
<b>Liiklusõnnetused</b>						<b>Traffic accidents</b>
Liiklusõnnetused	47	67	73	82	74	Traffic accidents
Hukkunud	2	3	4	9	6	Persons killed
Vigasaanud	80	91	109	111	123	Persons injured
<b>Telekommunikatsioon,</b>						<b>Telecommunication,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Põhitelefoniiliinid	11 853	11 254	10 861	11 197	11 525	Main telephone lines
Kliendiliinid	11 542	11 198	10 817	11 158	11 489	Subscriber lines
Kaarditaksofonid	57	56	44	39	36	Public phones
<b>Postiasutused,</b>						<b>Post offices,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Postkontorid	18	18	18	22	19	Local post offices
Postkastid	246	247	248	245	210	Letter boxes

Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2003, 2007**  
Figure 2 *Change of main indicators, 2003, 2007*



<sup>a</sup> Aastad 2002, 2006.

<sup>a</sup> Years 2002, 2006.



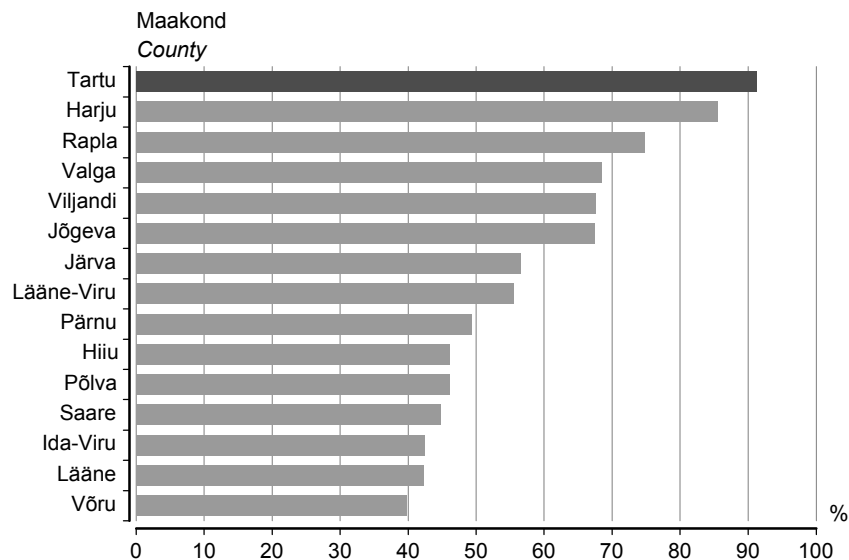
## TARTU MAAKOND TARTU COUNTY



Tartu maakonna pindala on 2992,74 km<sup>2</sup>, mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 6,9%. Rahvaarv on 149 283 ehk 11,1% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Tartu linn asub Tallinnast 186 km kaugusel. Tartu maakonnas on 22 omavalitsusüksust — 3 linna ja 19 valda.

*The area of Tartu county is 2,992.74 km<sup>2</sup>, which covers 6.9% of the territory of Estonia. The population of the county is 149,283, which is 11.1% of the population of Estonia. The city of Tartu is the centre of the county located at a distance of 186 km from Tallinn. There are 22 local government units — 3 cities and 19 rural municipalities — in Tartu county.*

Joonis 1 **Müügitulu muutus, 2002, 2006**  
Figure 1 **Change of net sales, 2002, 2006**



Tabel 1 **Haldusjaotus, 2004–2008**  
Table 1 *Administrative division, 2004–2008*  
(1. jaanuar — 1 January)

	2004	2005	2006	2007	2008	
Haldusüksused	22	22	22	22	22	Administrative units
linnad	3	3	3	3	3	cities
vallad	19	19	19	19	19	rural municipalities
Asustusüksused						Settlement units
vallasised linnad	-	-	-	-	-	cities without municipal status
alevid	-	-	-	-	-	towns
alevikud	23	23	23	23	23	small towns
külad	324	324	324	324	324	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2002–2006**  
Table 2 *Environment, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	3,1	2,4	1,7	2,0	2,6	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m <sup>3</sup>	9,8	10,4	10,6	7,5	6,8	Water extraction, million m <sup>3</sup>
Veeheide, mln m <sup>3</sup>	11,4	11,5	14,8	11,5	10,9	Water discharge, million m <sup>3</sup>
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m <sup>3</sup>	74,6	102,6	128,6	242,9	195,3	construction sand, thousand m <sup>3</sup>
ehituskruus, tuhat m <sup>3</sup>	96,3	100,0	106,2	131,5	142,6	constructional gravel, thousand m <sup>3</sup>
turvas, tuhat tonni	188,8	71,8	96,7	203,4	222,2	peat, thousand tons

Tabel 3 **Maafond, 2003–2007**  
Table 3 *Land stock, 2003–2007*  
(31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Katastris registreeritud maa, ha	224 287,5	250 133,0	253 820,7	256 671,6	260 040,1	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	150 851,1	156 914,0	159 785,2	161 589,1	163 499,3	private land
tagastatud maa	89 748,0	91 453,3	91 967,3	92 248,8	92 776,6	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	47 193,2	49 893,6	51 491,3	52 665,0	53 800,2	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	3 556,3	3 536,7	3 537,3	3 537,8	3 537,8	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	8 014,3	9 467,6	9 899,7	10 030,0	10 215,4	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	2 339,3	2 562,8	2 889,6	3 107,5	3 169,3	privatized free woodland
munitsipaalmaa	917,2	1 023,8	1 294,5	1 461,7	1 841,8	municipal land
riigimaa	72 519,2	92 195,2	92 741,0	93 620,8	94 699,0	state land

Tabel 4 **Rahvastik, 2003–2008**  
Table 4 *Population, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Rahvaarv, 1. jaanuar	148 872	148 886	148 969	149 001	149 283	Population, 1 January
mehed	67 855	67 885	67 964	68 043	68 194	males
naised	81 017	81 001	81 005	80 958	81 089	females
0–14-aastased	25 331	24 808	24 350	24 172	24 159	0–14 years
%	17,02	16,66	16,35	16,22	16,18	%
15–64-aastased	100 326	100 597	100 879	100 712	100 675	15–64 years
%	67,39	67,57	67,72	67,59	67,44	%
65-aastased ja vanemad	23 170	23 438	23 699	24 082	24 417	65 years or older
%	15,56	15,74	15,91	16,16	16,36	%
vanus teadmata	45	43	41	35	32	age unknown
%	0,03	0,03	0,03	0,02	0,02	%
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
Elussünnid	1 674	1 773	1 772	1 736	1 958	Live births
Surmad	1 806	1 771	1 696	1 726	1 698	Deaths
Sünnimuse üldkordaja	11,24	11,91	11,90	11,65	13,13	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	12,13	11,90	11,39	11,59	11,39	Crude death rate
Abielud	629	565	641	681	684	Marriages
Abielulahutused	398	412	400	383	361	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2003–2007**  
Table 5 *Education, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Üldharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>General education, at the beginning of academic year</b>
Päevaõpe						<i>Diurnal study</i>
õppeasutused	54	53	54	54	54	<i>educational institutions</i>
õpilased	22 152	21 427	20 551	19 659	18 908	<i>pupils</i>
gümnaasiumiklassides	4 589	4 722	4 653	4 615	4 525	<i>at gymnasium level</i>
Õhtu- ja kaugõpe						<i>Evening and correspondence study</i>
täiskasvanute gümnaasiumid	1	1	1	1	1	<i>evening schools</i>
osakonnad päevakoolide juures	1	1	1	1	2	<i>departments at diurnal schools</i>
õpilased	698	662	718	680	800	<i>pupils</i>
<b>Kutseharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>Vocational education, at the beginning of academic year</b>
Õppeasutused	7	6	5	5	5	<i>Educational institutions</i>
Õpilased	2 749	3 063	3 273	3 405	3 475	<i>Students</i>

Tabel 6 **Kultuur, 2003–2007**  
Table 6 *Culture, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Rahvaraamatukogud</b>						<b>Public libraries</b>
Rahvaraamatukogud	56	55	55	55	55	<i>Public libraries</i>
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	1 478	1 449	1 403	1 390	1 406	<i>Total stock, thousand library units</i>
Lugejad, tuhat	55,9	54,9	55,5	55,4	54,7	<i>Registered users, thousands</i>
Laenutusi lugeja kohta	31	31	32	31	31	<i>Library units lent per user</i>
<b>Muuseumid</b>						<b>Museums</b>
Muuseumid	29	29	27	26	25	<i>Museums</i>
Fondi suurus, tuhat säilikut	3 202,4	3 590,2	3 710,0	4 400,6	4 411,1	<i>Total collection, thousand museum pieces</i>
Külastajad, tuhat	283	270	246	264	341	<i>Attendance, thousands</i>

Tabel 7 **Tervishoid, 2002–2006**  
Table 7 *Health care, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
<b>Tervishoiutöötajad ja -asutused, 31. detsember</b>						<b>Health care personnel and institutions, 31 December</b>
Arstid	822	818	870	847	878	<i>Physicians</i>
perearstid	93	96	98	98	103	<i>family doctors</i>
Hambaarstid	186	190	195	209	199	<i>Dentists</i>
Õendustöötajad	1 241	1 303	1 223	1 259	1 278	<i>Medium-level medical personnel</i>
Haiglad	5	6	6	6	7	<i>Hospitals</i>
Ravivoodid	1 033	1 111	1 065	1 088	1 124	<i>Hospital beds</i>
<b>Arstiabi kasutamine</b>						<b>Use of medical services</b>
Hospitaliseeritud	40 192	44 023	46 479	45 165	46 915	<i>Inpatients</i>
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	922,6	950,6	996,3	1 019,0	1 055,1	<i>Outpatient visits, thousands</i>
perearsti vastuvõttud, tuhat	408,9	428,4	443,4	444,7	460,9	<i>visits to family doctor, thousands</i>
Arsti koduviisiidid, tuhat	34,1	28,1	21,5	17,6	15,4	<i>Home visits, thousands</i>
perearsti koduviisiidid, tuhat	33,2	27,3	20,9	17,2	15,0	<i>home visits of family doctor, thousands</i>
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	261,6	224,9	244,4	244,6	241,2	<i>Visits to dentist, thousands</i>

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2003–2008  
Table 8 Social protection, 2003–2008

	2004	2005	2006	2007	2008	
Pensionärid, 1. jaanuar	40 008	40 516	40 326	40 452	40 431	Pensioners, 1 January
vanaduspensionärid	30 659	30 634	30 315	30 063	29 976	old-age pensioners
töövõimetuspensionärid	7 156	7 712	7 995	8 462	8 633	persons receiving pension for incapacity for work
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 855	2 050	2 434	2 768	3 338	Average monthly pension, 1 January, kroons
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
<b>Toimetulekutoetused</b>						<b>Subsistence benefits</b>
Toetused kokku, tuhat krooni	38 252	13 472	16 548	13 142	10 355	Benefits total, thousand kroons
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	31 916	12 186	12 712	7 916	6 028	benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	6 336	1 286	3 836	5 225	4 328	supplementary subsistence benefit, thousand kroons
Rahuldatud taotlused toimetulekupiiri tagamiseks	30 249	11 697	10 180	6 401	4 483	Applications satisfied to guarantee subsistence level

Tabel 9 Kuritegevus, 2003–2007  
Table 9 Crime, 2003–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud kuriteod	4 352	4 388	4 480	4 750	5 342	Recorded criminal offences
I astme kuriteod	238	272	303	274	352	1st degree offences
tapmine, mõrv	10	16	4	8	5	manslaughter, murder
vägistamine	18	7	15	9	8	rape
vargus	2 687	2 302	2 235	2 297	1 865	larceny
Avastatud kuriteod	2 422	2 924	3 200	3 327	3 483	Cleared criminal offences
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	28	8	21	16	12	People perished due to offences
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	49	25	28	9	20	Damage due to offences, million kroons

Tabel 10 Tööturg, 2003–2007  
Table 10 Labour market, 2003–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>15–74-aastased hõiveseisundi järgi</b>						<b>Population aged 15–74 by labour status</b>
Töõjõud, tuhat	70,9	71,8	68,4	76,0	75,7	Labour force, thousands
hõivatud, tuhat	67,2	68,2	65,4	71,4	72,8	employed persons, thousands
töötud, tuhat	3,7	3,6	3,0	4,6	3,0	unemployed persons, thousands
Mitteaktiivsed, tuhat	42,7	41,8	45,3	38,3	38,5	Inactive persons, thousands
Tööealised kokku, tuhat	113,6	113,6	113,8	114,3	114,2	Working-age persons total, thousands
Töõjõus osalemise määr, %	62,5	63,2	60,2	66,5	66,3	Labour force participation rate, %
Tööhõive määr, %	59,2	60,0	57,5	62,5	63,7	Employment rate, %
Töötuse määr, %	5,3	5,0	4,5	6,0	3,9	Unemployment rate, %
<b>Registreeritud töötus</b>						<b>Registered unemployment</b>
Registreeritud töötud	2 130	1 714	1 582	1 066	920	Registered unemployed persons
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	2,4	1,9	1,7	1,2	1,0	Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %



**Tabel 11 Palk, 2003–2007**  
**Table 11 Wages and salaries, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Keskmine brutokuupalk	6 019	6 679	7 624	9 088	11 192	<i>Average monthly gross wages</i>

**Tabel 12 Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2003–2007**  
**Table 12 Average monthly income and expenditure per household member, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Netosissetulek	2 703	3 129	3 796	4 462	5 413	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 646	1 754	2 491	2 968	3 426	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 688	2 801	3 463	3 843	4 075	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	769	772	877	880	1 018	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	385	433	534	468	607	<i>on housing</i>

**Tabel 13 Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2001–2005**  
**Table 13 Gross domestic product (GDP) at current prices, 2001–2005**

	2001	2002	2003	2004	2005	
SKP turuhindades, miljonit krooni	9 620,5	10 878,7	12 753,4	13 936,3	17 606,7	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	8 596,6	9 673,2	11 380,8	12 416,8	15 517,5	<i>Total value added, million kroons</i>
primaarsektor	402,6	388,7	454,5	442,9	522,5	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	2 217,3	2 675,3	3 084,0	3 267,9	4 283,3	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	5 976,7	6 609,2	7 842,4	8 706,1	10 711,6	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	1 023,9	1 205,5	1 372,6	1 519,5	2 089,2	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	8,9	9,0	9,4	9,3	10,0	<i>Contribution of county to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	64 427	72 974	85 632	93 608	118 223	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	81,2	81,7	85,2	84,2	90,7	<i>GDP per capita, % of Estonian average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	4,7	4,0	4,0	3,6	3,4	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	25,8	27,7	27,1	26,3	27,6	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	69,5	68,3	68,9	70,1	69,0	<i>tertiary sector</i>

**Tabel 14 Väliskaubandus, 2003–2007**  
**Table 14 Foreign trade, 2003–2007**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — at current prices, million kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Eksport	...	4 244,9	5 444,3	6 227,1	7 221,3	<i>Exports</i>
Import	...	6 035,7	7 141,1	8 707,1	9 791,9	<i>Imports</i>

**Tabel 15 Kohalikud eelarved, 2003–2007**  
**Table 15 Local budgets, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Tulud, tuhat krooni	1 138 939	1 260 160	1 537 122	1 881 383	2 215 742	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	1 160 941	1 281 260	1 589 860	1 941 195	2 267 310	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	7 647	8 464	10 321	12 628	14 857	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	7 795	8 606	10 675	13 029	15 202	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 16 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2003–2007**  
 Table 16 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2003–2007*  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud objektid	10 515	11 284	12 056	13 326	14 456	Registered units
Ettevõtjad	8 182	8 747	9 330	10 398	11 366	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	1 918	1 972	1 969	1 902	1 792	sole proprietors
äriühingud	6 246	6 758	7 346	8 480	9 557	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	18	17	15	16	17	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	2 243	2 440	2 623	2 821	2 979	Non-profit associations
Sihtasutused	90	97	103	107	111	Foundations

Tabel 17 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2002–2006**  
 Table 17 *Financial statistics of enterprises, 2002–2006*  
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Bilansimaht	7 557 919	8 976 052	9 996 907	11 970 052	15 103 800	Balance sheet total
Müügitulu	14 310 814	16 170 298	18 477 397	21 684 067	27 366 633	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	655 591	817 796	936 265	1 166 346	1 693 624	Net profit (loss)

Tabel 18 **Tööstus, 2002–2006**  
 Table 18 *Industry, 2002–2006*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tööstustoodang	4 447	5 356	6 291	7 819	9 922	Industrial production
Tööstustoodangu müük	4 414	5 344	6 279	7 759	9 815	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	1 822	2 261	2 771	3 661	4 798	Sales of industrial production to non-residents

Tabel 19 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2003–2007**  
 Table 19 *Agriculture in the agricultural holdings, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Põllukultuuride külvipind, ha	51 365	50 897	53 592	54 880	56 655	Sown area of field crops, ha
teravili	33 039	32 117	34 215	34 338	35 660	cereals
kaunvili	445	264	413	408	464	legumes
raps, rüps	4 913	5 767	5 630	7 913	8 625	rape
kartul	1 862	1 396	1 282	686	995	potatoes
avamaaköögivili	456	259	285	147	215	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, t
teravili	60 882	84 262	104 799	97 129	132 839	cereals
kaunvili	613	610	675	511	1 038	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	7 571	8 970	10 125	11 177	16 105	rape seed
kartul	21 550	15 846	21 858	9 756	18 582	potatoes
avamaaköögivili	7 352	3 281	4 625	1 825	4 148	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 843	2 624	3 063	2 829	3 725	cereals
kaunvili	1 378	2 311	1 634	1 252	2 237	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 541	1 555	1 798	1 412	1 867	rape seed
kartul	11 574	11 351	17 050	14 222	18 675	potatoes
avamaaköögivili	16 123	12 668	16 228	12 415	19 293	open-field vegetables
Loomad, aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	14,6	15,0	14,8	14,4	15,4	cattle
lehmad	7,0	7,1	6,5	6,5	6,4	cows
sead	22,1	24,5	24,0	23,4	28,8	pigs
lambad ja kitsed	2,0	3,7	3,7	4,5	4,5	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, t
Liha	4 252	4 254	4 455	4 245	7 653	Meat
veiseliha	830	982	946	984	1 902	beef
sealiha	3 371	3 227	3 483	3 214	5 636	pork
Piim	39 472	43 158	41 997	46 078	46 794	Milk

**Tabel 20 Metsamajandus, 2003–2007**  
**Table 20 Forestry, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Metsaraie raiedokumentide alusel						<i>Gross felling based on felling documentation</i>
Raiepindala, ha	7 572	8 168	7 751	6 272	6 026	<i>Felling area, ha</i>
Raiemaht, tuhat m <sup>3</sup>	477,8	451,0	324,7	375,4	385,5	<i>Felling outturn, thousand m<sup>3</sup></i>
Metsa uuendamise, ha	940,7	751,9	385,2	619,7	298,6	<i>Reforestation, ha</i>
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	522,4	1 456,9	2 065,5	693,0	668,7	<i>Damaged forest stands, 31 December, ha</i>
Hukkunud puistud, ha	260,4	300,1	295,4	173,7	113,1	<i>Destroyed forest stands, ha</i>

**Tabel 21 Investeeringud põhivarasse, 2002–2006**  
**Table 21 Investments in fixed assets, 2002–2006**  
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Investeeringud põhivarasse	748,2	1 053,7	777,3	1 136,2	1 789,1	<i>Investments in fixed assets</i>

**Tabel 22 Ehitus, 2003–2007**  
**Table 22 Construction, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Kasutusse lubatud eluruumid</b>						<b><i>Dwelling completions</i></b>
Eluruumid	367	375	443	1 132	768	<i>Dwellings</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	143	154	176	159	175	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Eluruumide pind, tuhat m <sup>2</sup>	31,0	35,5	39,3	79,0	64,0	<i>Floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	18,7	23,0	24,4	25,4	29,4	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
<b>Kasutusse lubatud mitteeluhooned</b>						<b><i>Non-residential building completions</i></b>
Mitteeluhooned	168	202	120	103	109	<i>Non-residential buildings</i>
Kasulik pind, tuhat m <sup>2</sup>	59,7	78,5	74,6	72,0	89,1	<i>Usable floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
Kubatuur, tuhat m <sup>3</sup>	338,8	405,3	408,5	430,2	812,5	<i>Cubic capacity, thousand m<sup>3</sup></i>

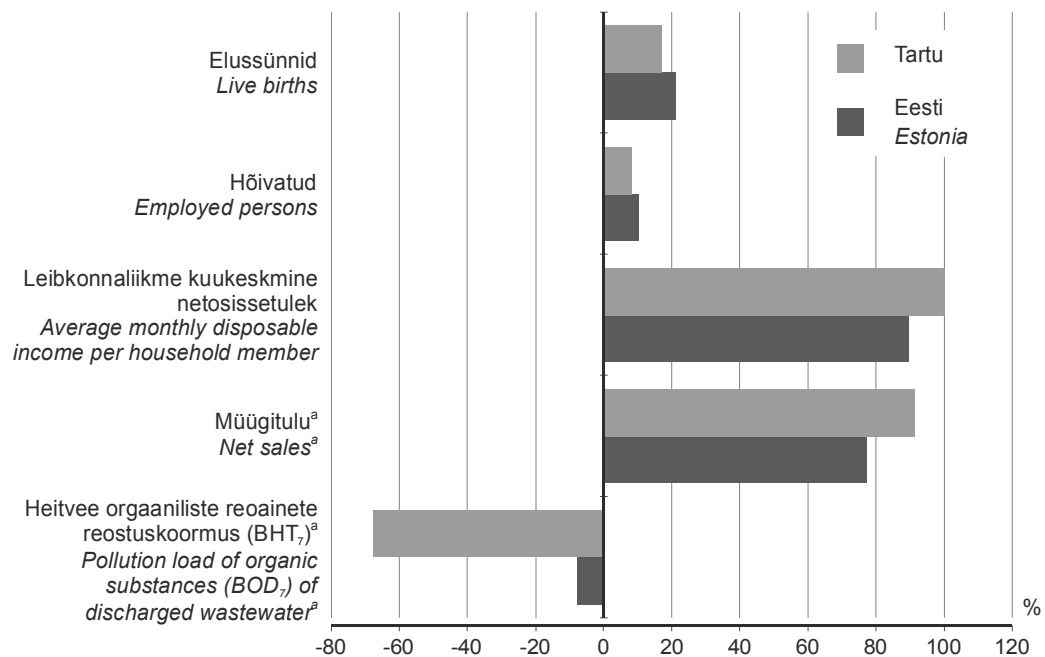
**Tabel 23 Majutus, 2003–2007**  
**Table 23 Accommodation, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Majutuskohad	35	38	53	58	58	<i>Accommodation establishments</i>
Toad	721	805	956	1 044	1 230	<i>Rooms</i>
Voodid	1 616	1 689	2 034	2 156	2 543	<i>Beds</i>
Tubade täitumus, %	39	43	47	44	45	<i>Room occupancy rate, %</i>
Voodikohtade täitumus, %	33	34	35	36	34	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Majutatud	97 601	115 302	123 471	147 117	152 097	<i>Tourists</i>
puhkusereisil, %	42	44	45	41	40	<i>on holiday, %</i>
tööreisil, %	48	46	46	45	46	<i>on business, %</i>
Ööbimised	156 594	181 324	199 537	241 411	237 694	<i>Nights spent</i>
Eesti elanikud	66 707	82 473	82 683	120 001	132 082	<i>residents of Estonia</i>

Tabel 24 **Transport ja side, 2003–2007**  
Table 24 *Transport and communications, 2003–2007*

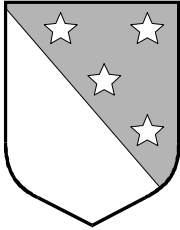
	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Maanteed,</b>						<b>Roads,</b>
<b>31. detsember, km</b>						<b>31 December, km</b>
Riigimaanteed	1 254	1 254	1 254	1 251	1 252	National roads
põhimaanteed	151	151	151	151	151	main roads
tugimaanteed	173	173	173	175	175	basic roads
kõrvalmaanteed	926	926	926	921	921	secondary roads
rambid ja ühendusteel	4	4	4	4	5	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 886	1 876	1 735	1 624	1 685	Local roads
Erateed	487	456	630	757	769	Private roads
Metskondade teed	294	350	377	450	442	Forest district roads
Muud teed	35	12	14	15	6	Other roads
<b>Liiklusvahendid,</b>						<b>Vehicles,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Sõiduaudod	42 425	45 847	46 766	51 084	44 926	Passenger cars
eravalduses	37 036	39 647	40 011	42 468	39 682	private
Autobussid	440	435	415	583	462	Buses
eravalduses	111	119	106	106	46	private
Veoaudod	7 744	7 772	7 588	8 043	6 241	Lorries
eravalduses	3 458	3 333	3 071	3 025	2 175	private
<b>Liiklusõnnetused</b>						<b>Traffic accidents</b>
Liiklusõnnetused	287	351	337	321	328	Traffic accidents
Hukkunud	20	15	18	17	21	Persons killed
Vigasaanud	366	441	393	415	418	Persons injured
<b>Telekommunikatsioon,</b>						<b>Telecommunication,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Põhitelefoniiniidid	45 731	44 876	44 316	48 539	49 443	Main telephone lines
Kliendiliinid	42 816	44 559	44 010	48 260	49 180	Subscriber lines
Kaarditaksofonid	321	317	306	279	263	Public phones
<b>Postiasutused,</b>						<b>Post offices,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Postkontorid	19	19	18	18	19	Local post offices
Postkastid	288	286	297	287	267	Letter boxes

Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2003, 2007**  
Figure 2 *Change of main indicators, 2003, 2007*



<sup>a</sup> Aastad 2002, 2006.

<sup>a</sup> Years 2002, 2006.



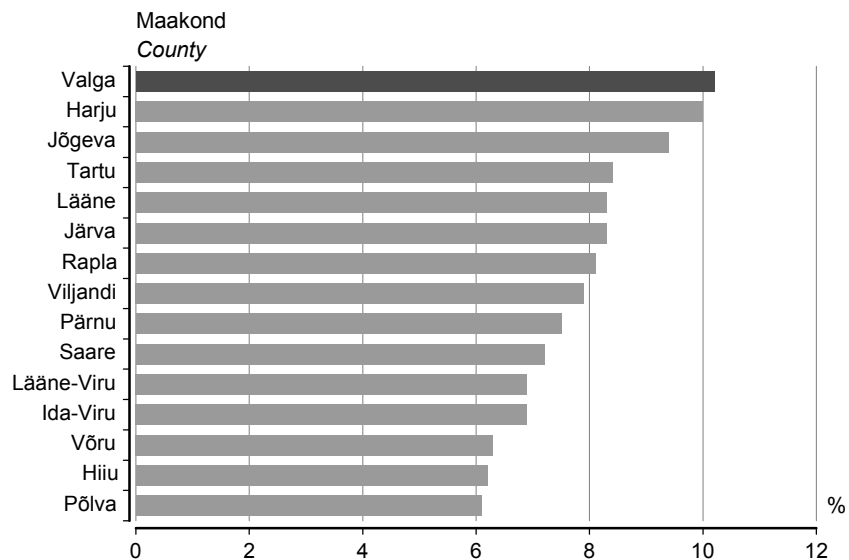
**VALGA MAAKOND  
VALGA COUNTY**



Valga maakonna pindala on 2043,53 km<sup>2</sup>, mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 4,7%. Rahvaarv on 34 265 ehk 2,6% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Valga linn asub Tallinnast 225 km kaugusel. Valga maakonnas on 13 omavalitsusüksust — 2 linna ja 11 valda.

*The area of Valga county is 2,043.53 km<sup>2</sup>, which covers 4.7% of the territory of Estonia. The population of the county is 34,265, which is 2.6% of the population of Estonia. The city of Valga is the centre of the county located at a distance of 225 km from Tallinn. There are 13 local government units — 2 cities and 11 rural municipalities — in Valga county.*

Joonis 1 **Leibkonnaliikme kulutused vabale ajale, 2007**  
Figure 1 *Expenditure on leisure time per household member, 2007*



Tabel 1 **Haldusjaotus, 2004–2008**  
Table 1 *Administrative division, 2004–2008*  
(1. jaanuar — 1 January)

	2004	2005	2006	2007	2008	
Haldusüksused	13	13	13	13	13	Administrative units
linnad	2	2	2	2	2	cities
vallad	11	11	11	11	11	rural municipalities
Asustusüksused						Settlement units
vallasisesed linnad	1	1	1	1	1	cities without municipal status
alevid	-	-	-	-	-	towns
alevikud	7	7	7	7	7	small towns
külad	149	149	149	149	150	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2002–2006**  
Table 2 *Environment, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	0,8	1,0	1,1	1,1	0,9	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m <sup>3</sup>	1,1	1,2	1,2	1,0	1,1	Water extraction, million m <sup>3</sup>
Veeheide, mln m <sup>3</sup>	1,5	1,5	1,5	1,4	1,2	Water discharge, million m <sup>3</sup>
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m <sup>3</sup>	12,9	8,5	55,0	54,8	319,4	construction sand, thousand m <sup>3</sup>
ehituskruus, tuhat m <sup>3</sup>	86,8	91,4	78,0	96,0	125,0	constructional gravel, thousand m <sup>3</sup>
turvas, tuhat tonni	10,9	11,3	10,2	10,1	9,2	peat, thousand tons

Tabel 3 **Maafond, 2003–2007**  
Table 3 *Land stock, 2003–2007*  
(31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Katastris registreeritud maa, ha	167 785,7	179 654,8	182 906,3	185 743,3	187 447,4	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	117 234,6	122 350,5	125 174,3	127 555,9	128 768,3	private land
tagastatud maa	68 137,1	70 416,8	71 017,9	71 567,6	71 783,3	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	33 375,7	35 228,2	36 821,8	37 961,4	38 810,2	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	3 291,9	3 360,3	3 360,3	3 360,3	3 360,3	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	8 907,9	9 539,9	9 879,2	10 318,4	10 393,0	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	3 522,0	3 805,3	4 095,1	4 348,2	4 421,5	privatized free woodland
munitsipaalmaa	652,8	660,9	681,0	729,2	1 006,5	municipal land
riigimaa	49 898,3	56 643,4	57 051,0	57 458,2	57 672,6	state land

Tabel 4 **Rahvastik, 2003–2008**  
Table 4 *Population, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Rahvaarv, 1. jaanuar	35 059	34 867	34 661	34 455	34 265	Population, 1 January
mehed	16 280	16 203	16 126	16 045	15 936	males
naised	18 779	18 664	18 535	18 410	18 329	females
0–14-aastased	6 367	6 010	5 767	5 590	5 380	0–14 years
%	18,16	17,24	16,64	16,22	15,70	%
15–64-aastased	22 248	22 393	22 374	22 304	22 277	15–64 years
%	63,46	64,22	64,55	64,73	65,01	%
65-aastased ja vanemad	6 442	6 462	6 518	6 561	6 608	65 years or older
%	18,37	18,53	18,80	19,04	19,28	%
vanus teadmata	2	2	2	-	-	age unknown
%	0,01	0,01	0,01	-	-	%
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
Elussünnid	319	327	318	347	318	Live births
Surmad	507	526	527	559	515	Deaths
Sünnimuse üldkordaja	9,08	9,35	9,15	10,04	9,25	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	14,42	15,04	15,16	16,18	14,99	Crude death rate
Abielud	114	118	112	153	122	Marriages
Abielulahutused	91	110	86	77	83	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2003–2007**  
Table 5 *Education, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Üldharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>General education, at the beginning of academic year</b>
<b>Päevaõpe</b>						<b>Diurnal study</b>
õppeasutused	24	24	23	22	21	educational institutions
õpilased	5 409	5 192	4 903	4 580	4 302	pupils
gümnaasiumiklassides	747	806	828	830	787	at gymnasium level
<b>Õhtu- ja kaugõpe</b>						<b>Evening and correspondence study</b>
täiskasvanute gümnaasiumid	1	1	1	1	1	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	1	1	1	1	1	departments at diurnal schools
õpilased	124	122	138	129	112	pupils
<b>Kutseharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>Vocational education, at the beginning of academic year</b>
Õppeasutused	1	1	1	1	1	Educational institutions
Õpilased	513	515	546	579	552	Students

Tabel 6 **Kultuur, 2003–2007**  
Table 6 *Culture, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Rahvaraamatukogud</b>						<b>Public libraries</b>
Rahvaraamatukogud	25	25	25	25	25	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	383	381	389	391	390	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	13,2	13,3	13,0	12,4	11,6	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	37	39	37	33	33	Library units lent per user
<b>Muuseumid</b>						<b>Museums</b>
Muuseumid	9	9	9	8	7	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	76,3	76,8	77,2	78,4	78,8	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	18	25	24	24	20	Attendance, thousands

Tabel 7 **Tervishoid, 2002–2006**  
Table 7 *Health care, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
<b>Tervishoiutöötajad ja -asutused, 31. detsember</b>						<b>Health care personnel and institutions, 31 December</b>
<b>Arstid</b>						<b>Physicians</b>
perearstid	73	70	66	63	57	family doctors
Hambaarstid	17	18	19	18	17	Dentists
Õendustöötajad	17	17	18	19	18	Medium-level medical personnel
	158	149	150	146	145	
Haiglad	2	2	2	2	2	Hospitals
Ravivoodid	149	149	147	147	147	Hospital beds
<b>Arstiabi kasutamine</b>						<b>Use of medical services</b>
Hospitaliseeritud	3 973	3 848	3 634	3 917	3 726	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõetud, tuhat	145,5	172,5	188,2	178,4	173,2	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõetud, tuhat	79,3	98,8	104,6	100,5	100,1	visits to family doctor, thousands
Arsti koduviisiidid, tuhat	8,1	7,3	6,2	4,0	2,9	Home visits, thousands
perearsti koduviisiidid, tuhat	6,3	7,3	6,2	4,0	2,9	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõetud, tuhat	37,5	40,0	44,9	38,6	42,0	Visits to dentist, thousands

Tabel 8 **Sotsiaalne kaitse, 2003–2008**  
Table 8 *Social protection, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Pensionärid, 1. jaanuar	10 951	11 086	11 045	11 138	11 184	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	8 248	8 234	8 145	8 076	8 014	<i>old-age pensioners</i>
töövõimetuspensionärid	2 060	2 222	2 301	2 471	2 580	<i>persons receiving pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 812	1 999	2 370	2 687	3 234	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
<b>Toimetulekutoetused</b>						<b><i>Subsistence benefits</i></b>
Toetused kokku, tuhat krooni	12 786	11 965	13 804	12 495	9 421	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	12 160	10 819	11 395	7 762	6 492	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	626	1 146	2 409	4 733	2 929	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotlused toimetulekupiiri tagamiseks	13 141	11 300	10 035	6 585	4 981	<i>Applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 **Kuritegevus, 2003–2007**  
Table 9 *Crime, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud kuriteod	857	882	881	1 021	971	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	29	24	57	31	62	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	2	1	3	1	-	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	3	2	2	1	1	<i>rape</i>
vargus	512	427	393	563	302	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	393	586	570	756	657	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	10	3	4	7	7	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	4	7	3	5	5	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 **Tööturg, 2003–2007**  
Table 10 *Labour market, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>15–74-aastased hõiveseisundi järgi</b>						<b><i>Population aged 15–74 by labour status</i></b>
Töõjõud, tuhat	15,1	15,2	13,9	16,1	15,6	<i>Labour force, thousands</i>
hõivatud, tuhat	13,9	13,5	13,4	14,7	14,2	<i>employed persons, thousands</i>
töötud, tuhat	1,2	1,7	...	1,4	1,4	<i>unemployed persons, thousands</i>
Mitteaktiivsed, tuhat	10,8	10,7	12,1	9,9	10,4	<i>Inactive persons, thousands</i>
Tööealised kokku, tuhat	25,9	25,9	25,9	26,0	26,0	<i>Working-age persons total, thousands</i>
Töõjõus osalemise määr, %	58,4	58,8	53,5	62,0	60,1	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	53,8	52,2	51,5	56,7	54,6	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	7,9	11,1	...	8,6	9,1	<i>Unemployment rate, %</i>
<b>Registreeritud töötus</b>						<b><i>Registered unemployment</i></b>
Registreeritud töötud	1 405	1 341	1 247	757	705	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	7,2	6,9	6,2	3,8	3,3	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>



**Tabel 11 Palk, 2003–2007**  
**Table 11 Wages and salaries, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Keskmine brutokuupalk	4 747	5 337	6 081	6 908	8 260	<i>Average monthly gross wages</i>

**Tabel 12 Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2003–2007**  
**Table 12 Average monthly income and expenditure per household member, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Netosissetulek	2 214	2 129	2 653	3 546	4 420	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 173	1 144	1 525	1 980	2 768	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 279	2 347	2 765	3 455	3 714	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	731	794	805	908	1 056	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	311	365	421	519	513	<i>on housing</i>

**Tabel 13 Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2001–2005**  
**Table 13 Gross domestic product (GDP) at current prices, 2001–2005**

	2001	2002	2003	2004	2005	
SKP turuhindades, miljonit krooni	1 514,4	1 757,4	1 950,3	1 981,4	2 352,0	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	1 353,3	1 562,6	1 740,4	1 765,4	2 072,9	<i>Total value added, million kroons</i>
primaarsektor	148,5	152,0	177,8	165,0	235,7	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	383,7	548,4	632,2	564,9	654,7	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	821,0	862,2	930,3	1 035,4	1 182,5	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	161,2	194,7	209,9	216,0	279,1	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3	<i>Contribution of county to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	42 563	49 700	55 483	56 672	67 655	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	53,7	55,6	55,2	51,0	51,9	<i>GDP per capita, % of Estonian average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	11,0	9,7	10,2	9,3	11,4	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	28,4	35,1	36,3	32,0	31,6	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	60,7	55,2	53,5	58,7	57,0	<i>tertiary sector</i>

**Tabel 14 Väliskaubandus, 2003–2007**  
**Table 14 Foreign trade, 2003–2007**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — at current prices, million kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Eksport	...	1 039,0	1 363,4	1 466,0	1 607,0	<i>Exports</i>
Import	...	606,9	735,8	821,5	911,2	<i>Imports</i>

**Tabel 15 Kohalikud eelarved, 2003–2007**  
**Table 15 Local budgets, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Tulud, tuhat krooni	285 069	310 790	357 702	415 437	482 352	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	287 245	305 289	396 535	405 993	447 272	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	8 110	8 889	10 289	12 021	14 038	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	8 172	8 732	11 406	11 748	13 017	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 16 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2003–2007**  
 Table 16 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2003–2007*  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud objektid	2 064	2 208	2 268	2 393	2 422	Registered units
Ettevõtjad	1 621	1 707	1 736	1 829	1 836	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	816	822	792	750	672	sole proprietors
äriühingud	805	885	944	1 079	1 164	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	-	-	-	-	-	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	428	479	509	541	563	Non-profit associations
Sihtasutused	15	22	23	23	23	Foundations

Tabel 17 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2002–2006**  
 Table 17 *Financial statistics of enterprises, 2002–2006*  
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Bilansimaht	1 107 710	1 322 971	1 438 414	1 869 112	2 515 737	Balance sheet total
Müügitulu	1 824 888	2 097 428	2 219 178	2 527 190	3 074 605	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	124 833	144 297	78 710	142 960	171 738	Net profit (loss)

Tabel 18 **Tööstus, 2002–2006**  
 Table 18 *Industry, 2002–2006*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tööstustoodang	1 109	1 374	1 346	1 477	1 649	Industrial production
Tööstustoodangu müük	1 117	1 365	1 344	1 456	1 655	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	650	825	868	932	1 093	Sales of industrial production to non-residents

Tabel 19 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2003–2007**  
 Table 19 *Agriculture in the agricultural holdings, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Põllukultuuride külvipind, ha	24 436	18 291	25 161	23 232	27 202	Sown area of field crops, ha
teravili	13 816	9 898	13 092	13 222	14 920	cereals
kaunvili	491	177	310	348	446	legumes
raps, rüps	1 588	1 639	2 288	3 929	3 184	rape
kartul	740	542	572	231	333	potatoes
avamaaköögivili	99	36	45	21	33	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, t
teravili	28 665	29 571	36 528	34 919	50 147	cereals
kaunvili	473	158	410	659	531	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	2 496	2 914	4 021	5 068	5 995	rape seed
kartul	11 630	6 196	7 057	2 971	3 149	potatoes
avamaaköögivili	727	280	602	303	458	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	2 075	2 988	2 790	2 641	3 361	cereals
kaunvili	963	893	1 323	1 894	1 191	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 572	1 778	1 757	1 290	1 883	rape seed
kartul	15 716	11 432	12 337	12 861	9 456	potatoes
avamaaköögivili	7 343	7 778	13 378	14 429	13 879	open-field vegetables
Loomad, aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	11,6	9,5	8,8	9,2	9,3	cattle
lehmad	4,9	4,6	3,9	3,4	3,5	cows
sead	4,8	5,3	6,6	6,3	4,9	pigs
lambad ja kitsed	2,2	3,0	3,8	5,8	7,5	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, t
Liha	966	1 594	1 705	1 248	2 337	Meat
veiseliha	236	615	492	548	1 233	beef
sealiha	653	870	1 113	601	953	pork
Piim	19 358	22 468	21 092	20 526	21 363	Milk

**Tabel 20 Metsamajandus, 2003–2007**  
**Table 20 Forestry, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Metsaraie raiedokumentide alusel						<i>Gross felling based on felling documentation</i>
Raiepindala, ha	7 200	8 074	12 247	6 517	6 483	<i>Felling area, ha</i>
Raiemaht, tuhat m <sup>3</sup>	392,7	424,9	365,7	334,4	432,2	<i>Felling outturn, thousand m<sup>3</sup></i>
Metsa uuendamine, ha	464,9	484,3	334,3	391,8	456,0	<i>Reforestation, ha</i>
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	226,2	170,6	3 720,5	571,1	346,9	<i>Damaged forest stands, 31 December, ha</i>
Hukkunud puistud, ha	83,0	26,8	276,2	76,0	121,4	<i>Destroyed forest stands, ha</i>

**Tabel 21 Investeeringud põhivarasse, 2002–2006**  
**Table 21 Investments in fixed assets, 2002–2006**  
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Investeeringud põhivarasse	134,7	194,4	142,8	231,1	291,1	<i>Investments in fixed assets</i>

**Tabel 22 Ehitus, 2003–2007**  
**Table 22 Construction, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Kasutusse lubatud eluruumid</b>						<b><i>Dwelling completions</i></b>
Eluruumid	43	53	28	10	12	<i>Dwellings</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	19	29	18	10	12	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Eluruumide pind, tuhat m <sup>2</sup>	3,8	4,3	2,8	1,1	1,4	<i>Floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	2,3	3,2	2,2	1,1	1,4	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
<b>Kasutusse lubatud mitteeluhooned</b>						<b><i>Non-residential building completions</i></b>
Mitteeluhooned	68	49	52	43	24	<i>Non-residential buildings</i>
Kasulik pind, tuhat m <sup>2</sup>	29,1	30,5	29,2	18,0	11,1	<i>Usable floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
Kubatuur, tuhat m <sup>3</sup>	150,3	153,9	165,1	94,0	42,8	<i>Cubic capacity, thousand m<sup>3</sup></i>

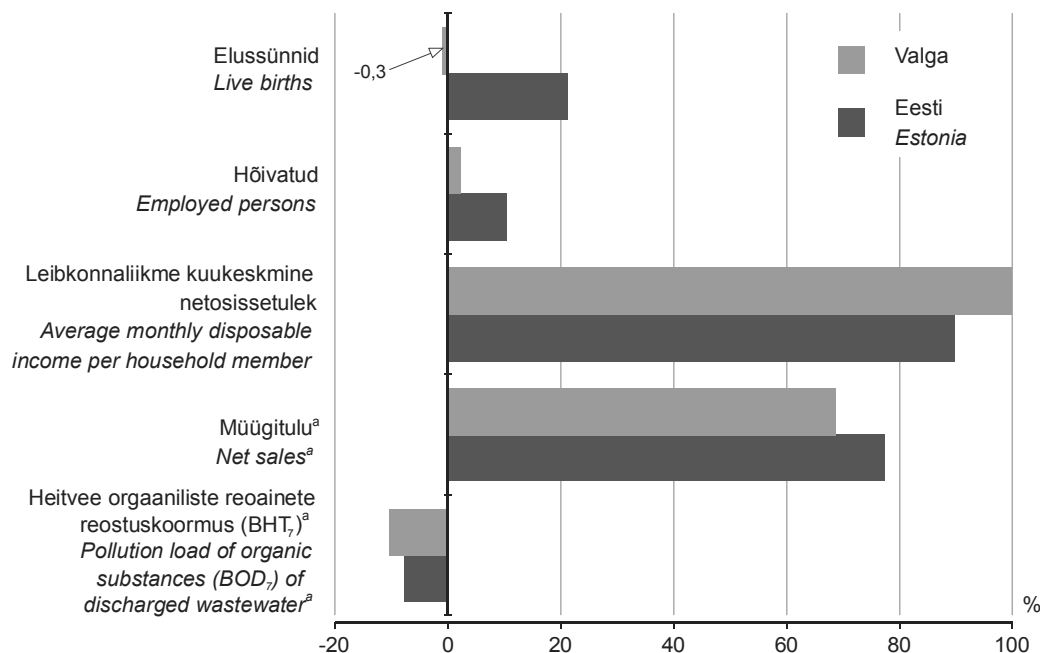
**Tabel 23 Majutus, 2003–2007**  
**Table 23 Accommodation, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Majutuskohad	47	45	57	71	74	<i>Accommodation establishments</i>
Toad	655	698	776	810	883	<i>Rooms</i>
Voodid	1 733	1 862	2 113	2 226	2 396	<i>Beds</i>
Tubade täitumus, %	27	28	29	31	30	<i>Room occupancy rate, %</i>
Voodikohtade täitumus, %	23	25	25	28	26	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Majutatud	59 549	67 354	77 649	105 234	107 363	<i>Tourists</i>
puhkusereisil, %	62	56	56	61	69	<i>on holiday, %</i>
tööreisil, %	24	24	22	21	15	<i>on business, %</i>
Ööbimised	112 809	141 117	152 345	198 531	189 144	<i>Nights spent</i>
Eesti elanikud	79 701	103 798	115 265	154 541	146 927	<i>residents of Estonia</i>

Tabel 24 **Transport ja side, 2003–2007**  
Table 24 *Transport and communications, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Maanteed,</b>						<b>Roads,</b>
<b>31. detsember, km</b>						<b>31 December, km</b>
Riigimaanteed	1 115	1 117	1 117	1 116	1 116	National roads
põhimaanteed	86	88	88	88	88	main roads
tugimaanteed	164	164	164	164	164	basic roads
kõrvalmaanteed	865	865	865	864	964	secondary roads
rambid ja ühendusteel	-	-	-	-	-	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	737	819	881	884	880	Local roads
Erasteed	500	486	449	563	574	Private roads
Metskondade teed	145	200	369	305	351	Forest district roads
Muud teed	325	215	184	159	138	Other roads
<b>Liiklusvahendid,</b>						<b>Vehicles,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Sõiduaudod	12 196	13 358	13 964	15 794	13 790	Passenger cars
eravalduses	10 912	12 110	12 596	14 012	13 187	private
Autobussid	154	158	144	107	71	Buses
eravalduses	41	42	34	32	30	private
Veoautod	2 283	2 316	2 238	2 346	1 786	Lorries
eravalduses	1 294	1 263	1 175	1 214	947	private
<b>Liiklusõnnetused</b>						<b>Traffic accidents</b>
Liiklusõnnetused	53	37	51	48	58	Traffic accidents
Hukkunud	2	4	2	4	4	Persons killed
Vigasaanud	70	41	76	70	71	Persons injured
<b>Telekommunikatsioon,</b>						<b>Telecommunication,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Põhitelefoniiniidid	8 803	8 368	8 302	8 584	8 600	Main telephone lines
Kliendiliinid	8 463	8 325	8 266	8 547	8 567	Subscriber lines
Kaarditaksofonid	44	43	36	37	33	Public phones
<b>Postiasutused,</b>						<b>Post offices,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Postkontorid	23	23	23	22	22	Local post offices
Postkastid	194	194	188	187	161	Letter boxes

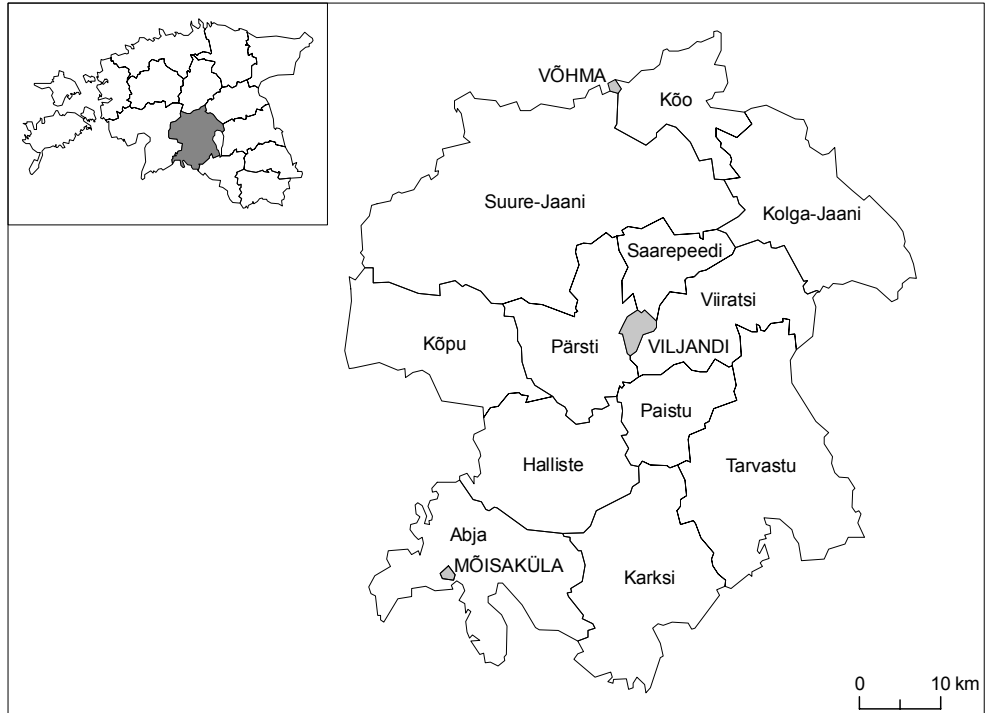
Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2003, 2007**  
Figure 2 *Change of main indicators, 2003, 2007*



<sup>a</sup> Aastad 2002, 2006.  
<sup>a</sup> Years 2002, 2006.



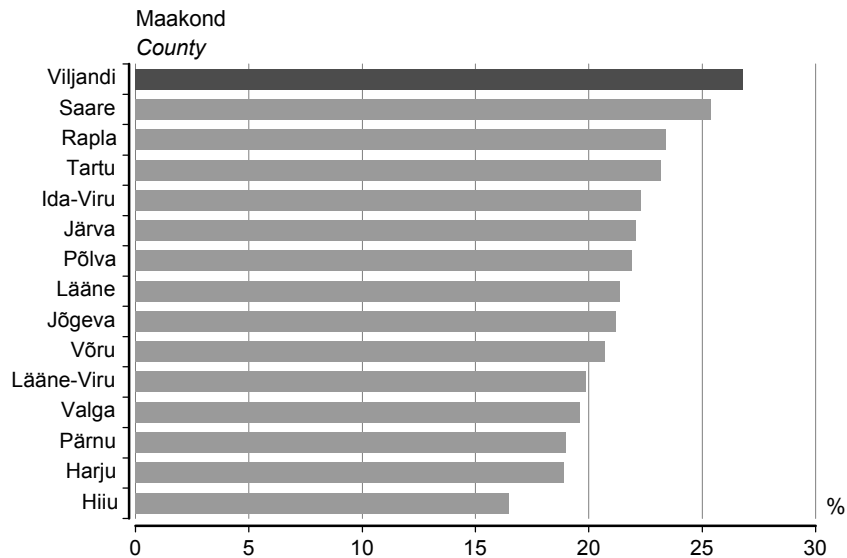
**VILJANDI MAAKOND  
VILJANDI COUNTY**



Viljandi maakonna pindala on 3422,49 km<sup>2</sup>, mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 7,9%. Rahvaarv on 55 877 ehk 4,2% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Viljandi linn asub Tallinnast 159 km kaugusel. Viljandi maakonnas on 15 omavalitsusüksust — 3 linna ja 12 valda.

*The area of Viljandi county is 3,422.49 km<sup>2</sup>, which covers 7.9% of the territory of Estonia. The population of the county is 55,877, which is 4.2% of the population of Estonia. The city of Viljandi is the centre of the county located at a distance of 159 km from Tallinn. There are 15 local government units — 3 cities and 12 rural municipalities — in Viljandi county.*

Joonis 1 **Keskmise brutokuupalga muutus, 2006, 2007**  
Figure 1 **Change of average monthly gross wages, 2006, 2007**



Tabel 1 **Haldusjaotus, 2004–2008**  
Table 1 *Administrative division, 2004–2008*  
(1. jaanuar — 1 January)

	2004	2005	2006	2007	2008	
Haldusüksused	18	18	15	15	15	Administrative units
linnad	4	4	3	3	3	cities
vallad	14	14	12	12	12	rural municipalities
Asustusüksused						Settlement units
vallasisesed linnad	2	2	3	3	3	cities without municipal status
alevid	-	-	-	-	-	towns
alevikud	8	8	8	8	8	small towns
külad	253	253	253	254	254	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2002–2006**  
Table 2 *Environment, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	2,4	2,0	2,1	1,9	1,8	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m <sup>3</sup>	2,4	2,2	2,1	2,1	1,9	Water extraction, million m <sup>3</sup>
Veeheide, mln m <sup>3</sup>	1,7	1,5	1,5	2,3	2,1	Water discharge, million m <sup>3</sup>
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m <sup>3</sup>	20,0	31,6	39,0	47,2	17,1	construction sand, thousand m <sup>3</sup>
ehituskruus, tuhat m <sup>3</sup>	36,0	37,0	88,6	104,4	92,4	constructional gravel, thousand m <sup>3</sup>
turvas, tuhat tonni	69,7	14,2	11,7	26,9	42,3	peat, thousand tons

Tabel 3 **Maafond, 2003–2007**  
Table 3 *Land stock, 2003–2007*  
(31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Katastris registreeritud maa, ha	291 672,5	301 157,7	307 667,6	311 636,0	314 577,1	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	203 515,1	210 556,4	214 167,7	216 192,4	217 843,1	private land
tagastatud maa	116 436,9	119 477,9	120 510,1	121 150,9	121 672,3	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	62 539,6	64 856,3	66 270,9	67 363,9	68 294,8	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	11 447,2	12 021,4	12 074,7	12 080,1	12 080,1	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	8 098,7	8 430,2	8 785,8	8 870,4	8 984,1	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	4 992,7	5 770,6	6 526,2	6 727,1	6 811,8	privatized free woodland
munitsipaalmaa	837,7	968,2	1 088,0	1 224,4	1 486,5	municipal land
riigimaa	87 319,7	89 633,1	92 411,9	94 219,2	95 247,5	state land

Tabel 4 **Rahvastik, 2003–2008**  
Table 4 *Population, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Rahvaarv, 1. jaanuar	56 854	56 616	56 370	56 075	55 877	Population, 1 January
mehed	26 644	26 491	26 362	26 213	26 102	males
naised	30 210	30 125	30 008	29 862	29 775	females
0–14-aastased	9 975	9 462	9 056	8 678	8 493	0–14 years
%	17,54	16,71	16,07	15,48	15,20	%
15–64-aastased	36 866	37 100	37 194	37 245	37 155	15–64 years
%	64,84	65,53	65,98	66,42	66,49	%
65-aastased ja vanemad	10 010	10 052	10 118	10 150	10 228	65 years or older
%	17,61	17,75	17,95	18,10	18,30	%
vanus teadmata	3	2	2	2	1	age unknown
%	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	%
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
Elussünnid	529	518	508	495	566	Live births
Surmad	835	772	762	798	771	Deaths
Sünnimuse üldkordaja	9,28	9,13	8,99	8,80	10,11	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	14,65	13,61	13,49	14,19	13,77	Crude death rate
Abielud	167	206	167	215	183	Marriages
Abielulahutused	120	128	113	123	133	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2003–2007**  
Table 5 *Education, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Üldharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>General education, at the beginning of academic year</b>
Päevaõpe						<i>Diurnal study</i>
õppeasutused	42	41	39	37	36	<i>educational institutions</i>
õpilased	8 934	8 492	7 950	7 409	6 786	<i>pupils</i>
gümnaasiumiklassides	1 505	1 457	1 482	1 430	1 323	<i>at gymnasium level</i>
Õhtu- ja kaugõpe						<i>Evening and correspondence study</i>
täiskasvanute gümnaasiumid	1	1	1	1	1	<i>evening schools</i>
osakonnad päevakoolide juures	1	1	-	-	-	<i>departments at diurnal schools</i>
õpilased	307	307	204	187	243	<i>pupils</i>
<b>Kutseharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>Vocational education, at the beginning of academic year</b>
Õppeasutused	4	4	3	2	2	<i>Educational institutions</i>
Õpilased	1 104	1 217	1 164	1 156	1 080	<i>Students</i>

Tabel 6 **Kultuur, 2003–2007**  
Table 6 *Culture, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Rahvaraamatukogud</b>						<b>Public libraries</b>
Rahvaraamatukogud	43	43	43	43	42	<i>Public libraries</i>
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	719	734	741	753	707	<i>Total stock, thousand library units</i>
Lugejad, tuhat	25,0	23,8	23,2	22,7	21,8	<i>Registered users, thousands</i>
Laenutusi lugeja kohta	31	32	27	24	24	<i>Library units lent per user</i>
<b>Muuseumid</b>						<b>Museums</b>
Muuseumid	9	10	10	11	12	<i>Museums</i>
Fondi suurus, tuhat säilikut	139,9	146,3	156,1	160,5	164,2	<i>Total collection, thousand museum pieces</i>
Külastajad, tuhat	33	36	41	36	41	<i>Attendance, thousands</i>

Tabel 7 **Tervishoid, 2002–2006**  
Table 7 *Health care, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
<b>Tervishoiutöötajad ja -asutused, 31. detsember</b>						<b>Health care personnel and institutions, 31 December</b>
Arstid	130	138	139	136	130	<i>Physicians</i>
perearstid	34	35	35	35	36	<i>family doctors</i>
Hambaarstid	44	46	39	38	38	<i>Dentists</i>
Õendustöötajad	321	328	319	317	298	<i>Medium-level medical personnel</i>
Haiglad	3	3	3	3	3	<i>Hospitals</i>
Ravivoodid	484	484	480	481	481	<i>Hospital beds</i>
<b>Arstiabi kasutamine</b>						<b>Use of medical services</b>
Hospitaliseeritud	9 181	9 092	9 295	9 263	8 553	<i>Inpatients</i>
Arsti ambulatoorsed vastuvõetud, tuhat	285,5	270,4	285,7	308,6	315,8	<i>Outpatient visits, thousands</i>
perearsti vastuvõetud, tuhat	176,6	169,1	180,6	184,2	189,7	<i>visits to family doctor, thousands</i>
Arsti koduviisiidid, tuhat	11,2	7,6	6,5	5,4	5,1	<i>Home visits, thousands</i>
perearsti koduviisiidid, tuhat	11,2	7,4	6,4	5,3	5,1	<i>home visits of family doctor, thousands</i>
Hambaarsti vastuvõetud, tuhat	70,3	64,8	66,9	69,6	65,2	<i>Visits to dentist, thousands</i>

Tabel 8 **Sotsiaalne kaitse, 2003–2008**  
Table 8 *Social protection, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Pensionärid, 1. jaanuar	17 303	17 484	17 520	17 544	17 538	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	13 036	12 986	12 863	12 717	12 625	<i>old-age pensioners</i>
töövõimetuspensionärid	3 456	3 681	3 858	4 051	4 159	<i>persons receiving pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 858	2 050	2 425	2 752	3 312	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
<b>Toimetulekutoetused</b>						<b><i>Subsistence benefits</i></b>
Toetused kokku, tuhat krooni	16 003	13 333	14 472	13 894	8 413	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	15 449	11 724	11 176	7 070	4 718	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	555	1 609	3 296	6 824	3 694	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotlused toimetulekupiiri tagamiseks	16 818	12 748	10 059	6 056	3 422	<i>Applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 **Kuritegevus, 2003–2007**  
Table 9 *Crime, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud kuriteod	1 257	1 191	1 200	1 259	1 143	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	50	31	47	68	46	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	5	1	2	1	1	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	6	2	1	11	4	<i>rape</i>
vargus	733	627	487	461	372	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	705	821	878	884	776	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	23	12	19	12	6	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	15	6	7	4	23	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 **Tööturg, 2003–2007**  
Table 10 *Labour market, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>15–74-aastased hõiveseisundi järgi</b>						<b><i>Population aged 15–74 by labour status</i></b>
Töõjõud, tuhat	26,3	26,0	24,8	27,2	26,8	<i>Labour force, thousands</i>
hõivatud, tuhat	23,9	23,6	23,6	26,0	25,8	<i>employed persons, thousands</i>
töötud, tuhat	2,4	2,4	1,2	1,3	1,0	<i>unemployed persons, thousands</i>
Mitteaktiivsed, tuhat	16,2	16,6	17,9	15,6	16,1	<i>Inactive persons, thousands</i>
Tööealised kokku, tuhat	42,5	42,5	42,7	42,9	42,9	<i>Working-age persons total, thousands</i>
Töõjõus osalemise määr, %	61,8	61,0	58,1	63,5	62,5	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	56,1	55,5	55,3	60,6	60,2	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	9,2	9,1	4,9	4,6	3,6	<i>Unemployment rate, %</i>
<b>Registreeritud töötus</b>						<b><i>Registered unemployment</i></b>
Registreeritud töötud	1 748	1 457	1 103	582	534	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	5,4	4,5	3,3	1,7	1,6	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>



**Tabel 11 Palk, 2003–2007**  
**Table 11 Wages and salaries, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Keskmine brutokuupalk	5 389	5 740	6 368	7 492	9 498	<i>Average monthly gross wages</i>

**Tabel 12 Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2003–2007**  
**Table 12 Average monthly income and expenditure per household member, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Netosissetulek	2 388	2 661	2 831	3 882	4 601	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 348	1 454	1 414	2 208	2 624	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 278	2 414	2 769	3 609	4 433	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	787	783	814	978	1 115	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	285	355	398	524	552	<i>on housing</i>

**Tabel 13 Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2001–2005**  
**Table 13 Gross domestic product (GDP) at current prices, 2001–2005**

	2001	2002	2003	2004	2005	
SKP turuhindades, miljonit krooni	2 897,3	3 246,1	3 519,0	3 768,7	4 304,0	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	2 589,0	2 886,3	3 140,3	3 357,8	3 793,3	<i>Total value added, million kroons</i>
primaarsektor	360,4	393,3	415,4	458,4	466,8	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	858,0	955,4	1 054,7	1 109,6	1 292,3	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	1 370,6	1 537,6	1 670,1	1 789,8	2 034,2	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	308,3	359,7	378,7	410,9	510,7	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	2,7	2,7	2,6	2,5	2,5	<i>Contribution of county to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	50 266	56 635	61 737	66 426	76 186	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	63,4	63,4	61,4	59,8	58,5	<i>GDP per capita, % of Estonian average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	13,9	13,6	13,2	13,7	12,3	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	33,1	33,1	33,6	33,0	34,1	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	52,9	53,3	53,2	53,3	53,6	<i>tertiary sector</i>

**Tabel 14 Väliskaubandus, 2003–2007**  
**Table 14 Foreign trade, 2003–2007**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Eksport	...	1 879,2	2 186,0	2 225,8	2 511,8	<i>Exports</i>
Import	...	1 489,7	1 657,4	1 755,7	2 014,4	<i>Imports</i>

**Tabel 15 Kohalikud eelarved, 2003–2007**  
**Table 15 Local budgets, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Tulud, tuhat krooni	481 189	523 481	580 170	674 666	793 094	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	473 663	520 617	583 705	672 582	809 661	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	8 442	9 227	10 270	12 000	14 168	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	8 310	9 176	10 332	11 963	14 464	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 16 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2003–2007**  
 Table 16 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2003–2007*  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud objektid	3 375	3 550	3 712	3 910	4 078	Registered units
Ettevõtjad	2 775	2 884	2 998	3 135	3 263	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	1 542	1 534	1 491	1 379	1 259	sole proprietors
äriühingud	1 231	1 348	1 505	1 754	2 002	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	2	2	2	2	2	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	581	646	690	750	787	Non-profit associations
Sihtasutused	19	20	24	25	28	Foundations

Tabel 17 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2002–2006**  
 Table 17 *Financial statistics of enterprises, 2002–2006*  
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Bilansimaht	2 256 875	2 888 202	3 360 762	3 947 208	4 663 903	Balance sheet total
Müügitulu	4 240 009	4 588 073	5 094 894	6 015 720	7 107 192	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	208 147	236 319	241 040	303 157	348 875	Net profit (loss)

Tabel 18 **Tööstus, 2002–2006**  
 Table 18 *Industry, 2002–2006*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tööstustoodang	2 085	2 332	2 684	3 082	3 429	Industrial production
Tööstustoodangu müük	2 073	2 321	2 642	3 062	3 389	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	1 157	1 341	1 466	1 778	1 928	Sales of industrial production to non-residents

Tabel 19 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2003–2007**  
 Table 19 *Agriculture in the agricultural holdings, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Põllukultuuride külvipind, ha	46 443	50 279	59 340	60 710	60 459	Sown area of field crops, ha
teravili	24 715	29 911	32 221	35 267	32 325	cereals
kaunvili	953	1 036	562	705	765	legumes
raps, rüps	5 100	4 774	6 114	8 515	10 228	rape
kartul	1 318	1 230	995	539	775	potatoes
avamaaköögivili	182	171	129	140	103	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, t
teravili	48 048	62 013	89 075	78 566	101 124	cereals
kaunvili	1 135	706	844	808	1 304	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	7 051	5 944	11 355	14 036	19 619	rape seed
kartul	16 625	13 858	13 850	8 594	15 764	potatoes
avamaaköögivili	4 348	1 797	2 580	2 641	2 317	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 944	2 073	2 765	2 228	3 128	cereals
kaunvili	1 191	681	1 502	1 146	1 705	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 383	1 245	1 857	1 648	1 918	rape seed
kartul	12 614	11 267	13 920	15 944	20 341	potatoes
avamaaköögivili	23 890	10 509	20 000	18 864	22 495	open-field vegetables
Loomad, aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	19,2	19,1	18,3	16,2	16,9	cattle
lehmad	9,0	8,7	8,6	7,4	7,6	cows
sead	98,6	104,8	101,0	96,5	109,0	pigs
lambad ja kitsed	2,8	4,1	3,8	4,6	4,9	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, t
Liha	9 358	12 038	11 232	12 615	15 449	Meat
veiseliha	955	1 162	926	1 167	2 173	beef
sealiha	8 358	10 827	10 257	11 395	13 134	pork
Piim	42 924	42 611	43 923	41 114	46 496	Milk

Tabel 20 **Metsamajandus, 2003–2007**  
Table 20 *Forestry, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Metsaraie raiedokumentide alusel						<i>Gross felling based on felling documentation</i>
Raiepindala, ha	10 403	13 574	21 311	13 232	11 700	<i>Felling area, ha</i>
Raiemaht, tuhat m <sup>3</sup>	737,6	925,9	787,6	608,2	685,3	<i>Felling outturn, thousand m<sup>3</sup></i>
Metsa uuendamise, ha	1 120,1	964,8	741,0	745,2	654,8	<i>Reforestation, ha</i>
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	178,8	605,9	2 886,9	3 942,0	1 498,1	<i>Damaged forest stands, 31 December, ha</i>
Hukkunud puistud, ha	181,1	159,0	472,0	266,1	294,8	<i>Destroyed forest stands, ha</i>

Tabel 21 **Investeeringud põhivarasse, 2002–2006**  
Table 21 *Investments in fixed assets, 2002–2006*  
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Investeeringud põhivarasse	343,1	314,9	372,0	474,2	410,6	<i>Investments in fixed assets</i>

Tabel 22 **Ehitus, 2003–2007**  
Table 22 *Construction, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Kasutusse lubatud eluruumid</b>						<b><i>Dwelling completions</i></b>
Eluruumid	23	36	21	23	18	<i>Dwellings</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	17	36	21	23	18	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Eluruumide pind, tuhat m <sup>2</sup>	2,1	4,4	2,5	3,6	2,6	<i>Floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	2,0	4,4	2,5	3,6	2,6	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
<b>Kasutusse lubatud mitteeluhooned</b>						<b><i>Non-residential building completions</i></b>
Mitteeluhooned	79	103	70	107	27	<i>Non-residential buildings</i>
Kasulik pind, tuhat m <sup>2</sup>	22,7	55,6	25,0	24,5	13,4	<i>Usable floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
Kubatuur, tuhat m <sup>3</sup>	151,2	311,7	113,7	149,9	74,2	<i>Cubic capacity, thousand m<sup>3</sup></i>

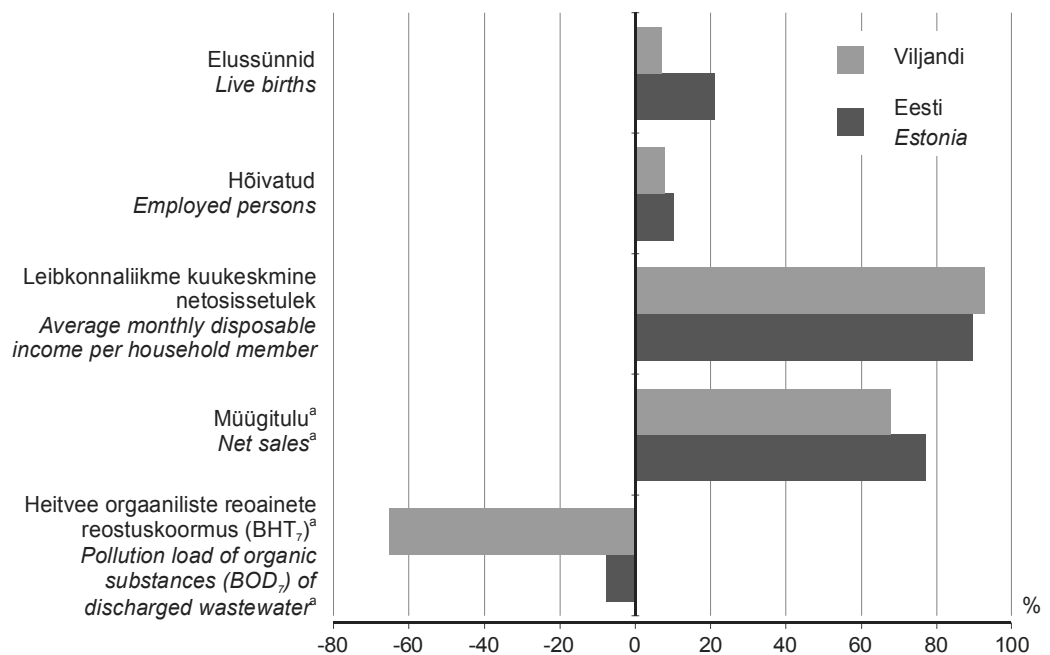
Tabel 23 **Majutus, 2003–2007**  
Table 23 *Accommodation, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Majutuskohad	14	21	29	36	37	<i>Accommodation establishments</i>
Toad	203	255	300	390	423	<i>Rooms</i>
Voodid	406	520	654	927	1 059	<i>Beds</i>
Tubade täitumus, %	28	31	31	27	24	<i>Room occupancy rate, %</i>
Voodikohtade täitumus, %	23	26	26	24	21	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Majutatud	14 978	18 018	27 185	34 151	39 613	<i>Tourists</i>
puhkusereisil, %	64	52	48	45	47	<i>on holiday, %</i>
tööreisil, %	29	36	37	29	26	<i>on business, %</i>
Ööbimised	23 557	30 317	41 900	48 686	60 563	<i>Nights spent</i>
Eesti elanikud	13 631	17 117	27 710	34 845	47 406	<i>residents of Estonia</i>

Tabel 24 **Transport ja side, 2003–2007**  
 Table 24 *Transport and communications, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Maanteed,</b>						<b>Roads,</b>
<b>31. detsember, km</b>						<b>31 December, km</b>
Riigimaanteed	1 223	1 223	1 223	1 224	1 222	National roads
põhimaanteed	96	96	97	97	96	main roads
tugimaanteed	207	207	207	207	207	basic roads
kõrvalmaanteed	918	918	917	918	917	secondary roads
rambid ja ühendusteel	2	2	2	2	2	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 352	992	1 046	1 004	955	Local roads
Erasteed	1 025	1 271	1 316	1 364	1 413	Private roads
Metskondade teed	384	435	456	490	490	Forest district roads
Muud teed	310	99	26	26	26	Other roads
<b>Liiklusvahendid,</b>						<b>Vehicles,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Sõiduautod	17 413	19 092	19 859	22 551	21 049	Passenger cars
eravalduses	16 019	17 438	18 054	20 060	20 144	private
Autobussid	214	193	161	161	122	Buses
eravalduses	82	76	69	70	49	private
Veoautod	3 565	3 666	3 507	3 655	2 649	Lorries
eravalduses	2 146	2 105	1 965	1 964	1 521	private
<b>Liiklusõnnetused</b>						<b>Traffic accidents</b>
Liiklusõnnetused	75	82	101	112	100	Traffic accidents
Hukkunud	9	7	11	11	4	Persons killed
Vigasaanud	109	99	165	179	159	Persons injured
<b>Telekommunikatsioon,</b>						<b>Telecommunication,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Põhitelefoniliinid	15 298	14 591	14 451	14 225	14 863	Main telephone lines
Kliendiliinid	14 732	14 537	14 400	14 177	14 816	Subscriber lines
Kaarditaksofonid	53	54	51	48	47	Public phones
<b>Postiasutused,</b>						<b>Post offices,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Postkontorid	41	41	40	40	37	Local post offices
Postkastid	223	224	224	225	182	Letter boxes

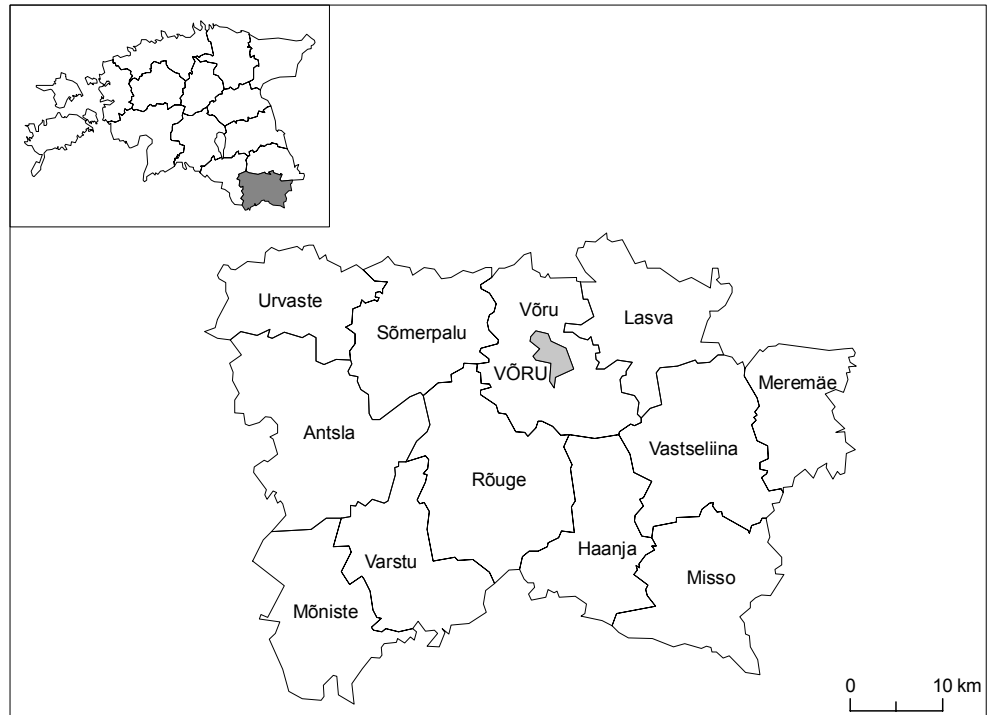
Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2003, 2007**  
 Figure 2 *Change of main indicators, 2003, 2007*



<sup>a</sup> Aastad 2002, 2006.  
<sup>a</sup> Years 2002, 2006.



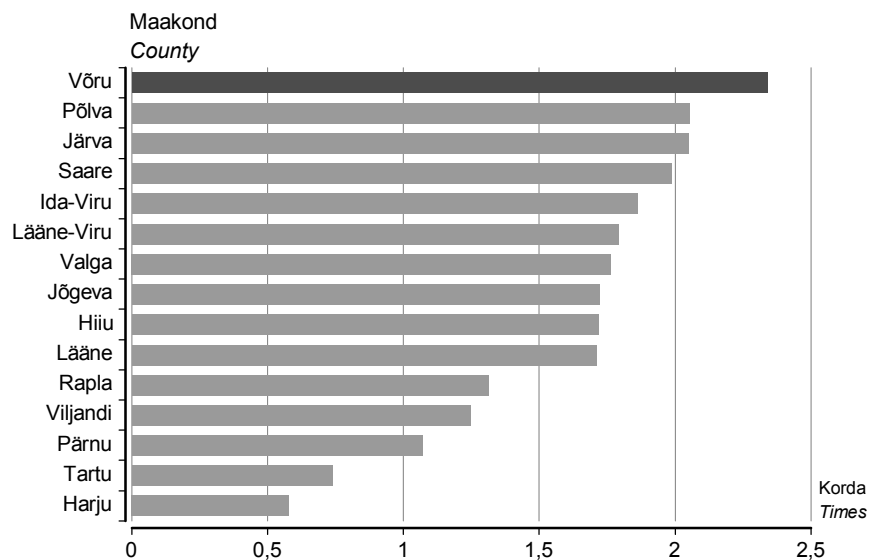
**VÕRU MAAKOND  
VÕRU COUNTY**



Võru maakonna pindala on 2305,44 km<sup>2</sup>, mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 5,3%. Rahvaarv on 38 072 ehk 2,8% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Võru linn asub Tallinnast 253 km kaugusel. Võru maakonnas on 13 omavalitsusüksust — 1 linn ja 12 valda.

*The area of Võru county is 2,305.44 km<sup>2</sup>, which covers 5.3% of the territory of Estonia. The population of the county is 38,072, which is 2.8% of the population of Estonia. The city of Võru is the centre of the county located at a distance of 253 km from Tallinn. There are 13 local government units — 1 city and 12 rural municipalities — in Võru county.*

Joonis 1 **Ekspordi suhe impordi, 2007**  
Figure 1 *Ratio of exports to imports, 2007*



Tabel 1 **Haldusjaotus, 2004–2008**  
Table 1 *Administrative division, 2004–2008*  
(1. jaanuar — 1 January)

	2004	2005	2006	2007	2008	
Haldusüksused	13	13	13	13	13	Administrative units
linnad	1	1	1	1	1	cities
vallad	12	12	12	12	12	rural municipalities
Asustusüksused						Settlement units
vallasisesed linnad	1	1	1	1	1	cities without municipal status
alevid	-	-	-	-	-	towns
alevikud	10	10	10	10	10	small towns
külad	565	565	566	566	566	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2002–2006**  
Table 2 *Environment, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	1,2	1,2	1,1	1,3	1,3	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m <sup>3</sup>	3,1	7,1	13,5	1,6	3,7	Water extraction, million m <sup>3</sup>
Veeheide, mln m <sup>3</sup>	3,1	7,4	14,0	1,7	1,9	Water discharge, million m <sup>3</sup>
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m <sup>3</sup>	5,9	4,0	11,1	1,8	24,4	construction sand, thousand m <sup>3</sup>
ehituskruus, tuhat m <sup>3</sup>	41,4	43,4	67,3	129,9	172,0	constructional gravel, thousand m <sup>3</sup>
turvas, tuhat tonni	36,7	6,3	13,0	18,4	24,0	peat, thousand tons

Tabel 3 **Maafond, 2003–2007**  
Table 3 *Land stock, 2003–2007*  
(31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Katastris registreeritud maa, ha	180 886,6	194 319,8	198 504,9	203 227,1	206 672,9	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	133 023,1	139 186,6	143 022,3	147 116,5	149 978,4	private land
tagastatud maa	96 666,4	99 844,8	101 169,3	102 459,9	103 461,7	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	30 818,7	33 061,7	35 127,9	37 570,1	39 240,2	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	894,3	894,3	894,3	894,3	894,3	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	3 041,4	3 528,9	3 775,8	3 992,4	4 131,0	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	1 602,3	1 856,9	2 055,0	2 199,8	2 251,2	privatized free woodland
munitsipaalmaa	126,7	187,9	204,2	222,0	303,2	municipal land
riigimaa	47 736,8	54 945,3	55 278,4	55 888,6	56 391,3	state land

Tabel 4 **Rahvastik, 2003–2008**  
Table 4 *Population, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Rahvaarv, 1. jaanuar	38 967	38 677	38 480	38 271	38 072	Population, 1 January
mehed	18 334	18 199	18 097	17 989	17 858	males
naised	20 633	20 478	20 383	20 282	20 214	females
0–14-aastased	6 844	6 468	6 171	5 948	5 739	0–14 years
%	17,56	16,72	16,04	15,54	15,07	%
15–64-aastased	24 786	24 858	24 964	24 947	24 949	15–64 years
%	63,61	64,27	64,88	65,19	65,53	%
65-aastased ja vanemad	7 334	7 348	7 343	7 374	7 382	65 years or older
%	18,82	19,00	19,08	19,27	19,39	%
vanus teadmata	3	3	2	2	2	age unknown
%	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	%
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
Elussünnid	341	304	366	367	378	Live births
Surmad	587	605	572	581	585	Deaths
Sündimuse üldkordaja	8,72	7,83	9,49	9,56	9,90	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	15,02	15,58	14,83	15,14	15,33	Crude death rate
Abielud	116	114	120	130	141	Marriages
Abielulahutused	82	68	73	62	68	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2003–2007**  
Table 5 *Education, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Üldharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>General education, at the beginning of academic year</b>
Päevaõpe						<i>Diurnal study</i>
õppeasutused	28	26	26	25	25	<i>educational institutions</i>
õpilased	6 428	6 226	5 853	5 559	5 173	<i>pupils</i>
gümnaasiumiklassides	1 108	1 150	1 195	1 244	1 181	<i>at gymnasium level</i>
Õhtu- ja kaugõpe						<i>Evening and correspondence study</i>
täiskasvanute gümnaasiumid	1	1	1	1	1	<i>evening schools</i>
osakonnad päevakoolide juures	-	-	-	-	-	<i>departments at diurnal schools</i>
õpilased	222	252	225	218	210	<i>pupils</i>
<b>Kutseharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>Vocational education, at the beginning of academic year</b>
Õppeasutused	2	3	3	3	3	<i>Educational institutions</i>
Õpilased	487	451	413	393	344	<i>Students</i>

Tabel 6 **Kultuur, 2003–2007**  
Table 6 *Culture, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Rahvaraamatukogud</b>						<b>Public libraries</b>
Rahvaraamatukogud	34	34	34	34	34	<i>Public libraries</i>
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	591	595	593	572	568	<i>Total stock, thousand library units</i>
Lugejad, tuhat	17,9	17,9	18,9	17,5	17,2	<i>Registered users, thousands</i>
Laenutusi lugeja kohta	34	31	27	26	26	<i>Library units lent per user</i>
<b>Muuseumid</b>						<b>Museums</b>
Muuseumid	7	7	8	8	8	<i>Museums</i>
Fondi suurus, tuhat säilikut	71,1	72,1	74,4	79,9	81,6	<i>Total collection, thousand museum pieces</i>
Külastajad, tuhat	28	26	25	25	24	<i>Attendance, thousands</i>

Tabel 7 **Tervishoid, 2002–2006**  
Table 7 *Health care, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
<b>Tervishoiutöötajad ja -asutused, 31. detsember</b>						<b>Health care personnel and institutions, 31 December</b>
Arstid	85	84	85	92	91	<i>Physicians</i>
perearstid	23	24	23	25	25	<i>family doctors</i>
Hambaarstid	30	28	29	29	25	<i>Dentists</i>
Õendustöötajad	203	191	200	200	192	<i>Medium-level medical personnel</i>
Haiglad	1	1	1	1	1	<i>Hospitals</i>
Ravivoodid	160	160	190	198	198	<i>Hospital beds</i>
<b>Arstiabi kasutamine</b>						<b>Use of medical services</b>
Hospitaliseeritud	5 558	5 389	5 634	5 820	5 960	<i>Inpatients</i>
Arsti ambulatoorsed vastuvõetud, tuhat	186,2	190,2	199,9	200,5	206,2	<i>Outpatient visits, thousands</i>
perearsti vastuvõetud, tuhat	130,4	129,0	135,0	135,5	140,4	<i>visits to family doctor, thousands</i>
Arsti koduviisiidid, tuhat	8,3	6,4	5,4	4,4	4,4	<i>Home visits, thousands</i>
perearsti koduviisiidid, tuhat	8,3	6,4	5,4	4,4	4,4	<i>home visits of family doctor, thousands</i>
Hambaarsti vastuvõetud, tuhat	54,5	51,6	57,4	59,9	52,0	<i>Visits to dentist, thousands</i>

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2003–2008  
Table 8 Social protection, 2003–2008

	2004	2005	2006	2007	2008	
Pensionärid, 1. jaanuar	12 912	12 982	12 935	12 854	12 678	Pensioners, 1 January
vanaduspensionärid	9 329	9 264	9 125	8 991	8 904	old-age pensioners
töövõimetuspensionärid	2 856	3 007	3 140	3 238	3 171	persons receiving pension for incapacity for work
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 796	1 979	2 343	2 662	3 215	Average monthly pension, 1 January, kroons
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
<b>Toimetulekutoetused</b>						<b>Subsistence benefits</b>
Toetused kokku, tuhat krooni	17 816	12 928	12 958	9 944	8 211	Benefits total, thousand kroons
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	15 398	10 809	10 066	6 646	5 367	benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	2 419	2 120	2 892	3 297	2 843	supplementary subsistence benefit, thousand kroons
Rahuldatud taotlused toimetulekupiiri tagamiseks	18 617	12 837	9 704	6 660	4 654	Applications satisfied to guarantee subsistence level

Tabel 9 Kuritegevus, 2003–2007  
Table 9 Crime, 2003–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud kuriteod	1 010	1 096	921	969	909	Recorded criminal offences
I astme kuriteod	11	29	26	19	13	1st degree offences
tapmine, mõrv	-	1	2	2	2	manslaughter, murder
vägistamine	4	2	2	5	5	rape
vargus	651	633	484	368	270	larceny
Avastatud kuriteod	563	706	672	760	678	Cleared criminal offences
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	25	2	9	7	6	People perished due to offences
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	25	20	7	3	2	Damage due to offences, million kroons

Tabel 10 Tööturg, 2003–2007  
Table 10 Labour market, 2003–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>15–74-aastased hõiveseisundi järgi</b>						<b>Population aged 15–74 by labour status</b>
Tööjõud, tuhat	13,9	14,7	15,3	16,0	14,8	Labour force, thousands
hõivatud, tuhat	12,5	13,7	14,7	15,6	14,1	employed persons, thousands
töötud, tuhat	1,4	1,0	...	...	0,8	unemployed persons, thousands
Mitteaktiivsed, tuhat	14,8	14,0	13,4	12,7	13,9	Inactive persons, thousands
Tööealised kokku, tuhat	28,7	28,7	28,7	28,8	28,8	Working-age persons total, thousands
Tööjõus osalemise määr, %	48,5	51,3	53,3	55,7	51,6	Labour force participation rate, %
Tööhõive määr, %	43,4	47,7	51,1	54,2	48,9	Employment rate, %
Töötuse määr, %	10,4	7,0	...	...	5,1	Unemployment rate, %
<b>Registreeritud töötus</b>						<b>Registered unemployment</b>
Registreeritud töötud	1 014	912	1 018	585	629	Registered unemployed persons
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	4,6	4,2	4,6	2,6	2,7	Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %



**Tabel 11 Palk, 2003–2007**  
**Table 11 Wages and salaries, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Keskmine brutokuupalk	4 977	5 405	6 284	7 177	8 662	<i>Average monthly gross wages</i>

**Tabel 12 Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2003–2007**  
**Table 12 Average monthly income and expenditure per household member, 2003–2007**  
 (krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Netosissetulek	2 216	2 315	2 808	3 177	4 177	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 096	1 329	1 490	1 552	2 317	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 146	2 577	2 836	2 641	3 333	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	775	808	887	859	1 036	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	305	359	407	333	446	<i>on housing</i>

**Tabel 13 Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2001–2005**  
**Table 13 Gross domestic product (GDP) at current prices, 2001–2005**

	2001	2002	2003	2004	2005	
SKP turuhindades, miljonit krooni	1 833,8	2 070,0	2 255,1	2 342,4	2 660,6	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	1 638,7	1 840,6	2 012,4	2 087,0	2 344,9	<i>Total value added, million kroons</i>
primaarsektor	185,4	165,5	179,0	197,5	226,7	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	538,0	585,6	660,9	631,4	717,8	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	915,2	1 089,5	1 172,5	1 258,0	1 400,3	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	195,2	229,4	242,7	255,4	315,7	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	1,7	1,7	1,7	1,6	1,5	<i>Contribution of county to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	46 322	52 628	57 699	60 336	68 966	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	58,4	58,9	57,4	54,3	52,9	<i>GDP per capita, % of Estonian average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	11,3	9,0	8,9	9,5	9,7	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	32,8	31,8	32,8	30,3	30,6	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	55,9	59,2	58,3	60,3	59,7	<i>tertiary sector</i>

**Tabel 14 Väliskaubandus, 2003–2007**  
**Table 14 Foreign trade, 2003–2007**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Eksport	...	714,0	984,4	1 163,7	1 457,8	<i>Exports</i>
Import	...	414,9	451,9	572,7	623,5	<i>Imports</i>

**Tabel 15 Kohalikud eelarved, 2003–2007**  
**Table 15 Local budgets, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Tulud, tuhat krooni	354 274	372 329	438 364	505 315	584 757	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	353 746	375 165	458 725	517 481	589 095	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	9 064	9 591	11 363	13 168	15 319	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	9 051	9 664	11 891	13 485	15 433	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 16 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2003–2007**  
 Table 16 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2003–2007*  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud objektid	2 318	2 458	2 580	2 717	2 878	Registered units
Ettevõtjad	1 816	1 913	2 002	2 108	2 222	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	877	909	924	905	877	sole proprietors
äriühingud	936	1 001	1 075	1 199	1 341	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	3	3	3	4	4	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	491	533	566	596	642	Non-profit associations
Sihtasutused	11	12	12	13	14	Foundations

Tabel 17 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2002–2006**  
 Table 17 *Financial statistics of enterprises, 2002–2006*  
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Bilansimaht	1 249 980	1 476 413	1 657 084	1 988 214	2 274 823	Balance sheet total
Müügitulu	2 571 089	2 697 074	2 847 818	3 258 421	3 593 942	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	120 072	130 833	71 724	123 505	261 683	Net profit (loss)

Tabel 18 **Tööstus, 2002–2006**  
 Table 18 *Industry, 2002–2006*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tööstustoodang	1 447	1 502	1 643	1 815	2 037	Industrial production
Tööstustoodangu müük	1 452	1 523	1 581	1 811	2 030	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	699	717	670	941	1 093	Sales of industrial production to non-residents

Tabel 19 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2003–2007**  
 Table 19 *Agriculture in the agricultural holdings, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Põllukultuuride külvipind, ha	23 592	21 027	27 701	20 192	23 880	Sown area of field crops, ha
teravili	12 737	13 433	13 092	12 622	14 102	cereals
kaunvili	322	129	143	422	208	legumes
raps, rüps	914	1 653	1 145	1 247	2 048	rape
kartul	1 286	796	942	856	816	potatoes
avamaaköögivili	88	103	126	106	155	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, t
teravili	18 940	30 154	29 700	26 097	41 534	cereals
kaunvili	243	39	268	318	434	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 140	2 589	1 823	1 857	3 908	rape seed
kartul	13 665	9 330	14 919	11 984	14 040	potatoes
avamaaköögivili	957	1 869	2 167	4 341	3 191	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 487	2 245	2 269	2 068	2 945	cereals
kaunvili	755	302	1 874	754	2 087	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 247	1 566	1 592	1 489	1 908	rape seed
kartul	10 626	11 721	15 838	14 000	17 206	potatoes
avamaaköögivili	10 875	18 146	17 198	40 953	20 587	open-field vegetables
Loomad, aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	8,5	9,6	9,6	9,7	9,8	cattle
lehmad	3,7	4,7	4,4	3,9	4,0	cows
sead	8,7	11,4	13,2	12,4	12,3	pigs
lambad ja kitsed	2,5	3,6	3,4	5,4	5,5	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, t
Liha	1 307	2 031	2 106	2 370	3 718	Meat
veiseliha	302	494	592	649	1 321	beef
sealiha	960	1 508	1 477	1 675	2 273	pork
Piim	18 999	23 845	25 205	24 733	25 700	Milk

**Tabel 20 Metsamajandus, 2003–2007**  
**Table 20 Forestry, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Metsaraie raiedokumentide alusel						<i>Gross felling based on felling documentation</i>
Raiepindala, ha	9 836	9 204	9 853	7 137	7 804	<i>Felling area, ha</i>
Raiemaht, tuhat m <sup>3</sup>	503,1	476,0	319,2	390,0	525,1	<i>Felling outturn, thousand m<sup>3</sup></i>
Metsa uuendamine, ha	538,8	532,4	517,7	525,0	500,6	<i>Reforestation, ha</i>
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	644,8	146,7	5 045,1	759,4	435,8	<i>Damaged forest stands, 31 December, ha</i>
Hukkunud puistud, ha	80,1	64,2	145,8	597,3	74,6	<i>Destroyed forest stands, ha</i>

**Tabel 21 Investeeringud põhivarasse, 2002–2006**  
**Table 21 Investments in fixed assets, 2002–2006**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Investeeringud põhivarasse	172,0	208,2	197,1	249,4	214,9	<i>Investments in fixed assets</i>

**Tabel 22 Ehitus, 2003–2007**  
**Table 22 Construction, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Kasutusse lubatud eluruumid</b>						<b><i>Dwelling completions</i></b>
Eluruumid	15	36	32	13	17	<i>Dwellings</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	15	35	32	13	9	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Eluruumide pind, tuhat m <sup>2</sup>	2,0	4,2	3,8	1,9	1,4	<i>Floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	2,0	3,6	3,8	1,9	1,1	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
<b>Kasutusse lubatud mitteeluhooned</b>						<b><i>Non-residential building completions</i></b>
Mitteeluhooned	88	85	66	54	28	<i>Non-residential buildings</i>
Kasulik pind, tuhat m <sup>2</sup>	14,0	16,0	13,6	21,3	14,1	<i>Usable floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
Kubatuur, tuhat m <sup>3</sup>	57,5	86,3	75,0	164,2	69,5	<i>Cubic capacity, thousand m<sup>3</sup></i>

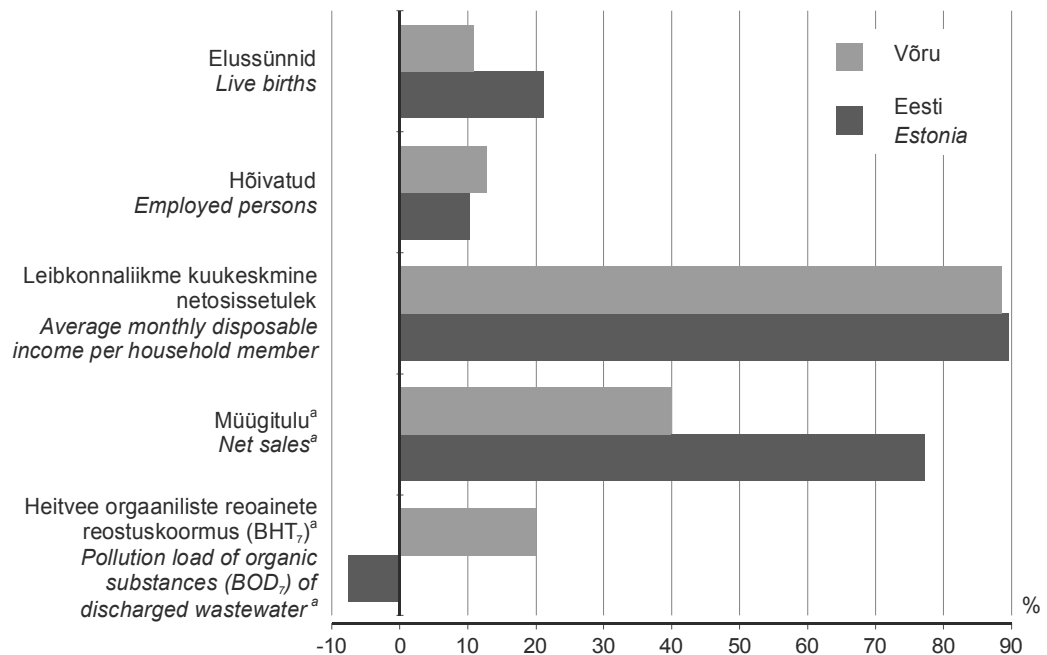
**Tabel 23 Majutus, 2003–2007**  
**Table 23 Accommodation, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Majutuskohad	27	29	40	47	52	<i>Accommodation establishments</i>
Toad	316	425	469	483	508	<i>Rooms</i>
Voodid	757	958	1 360	1 407	1 453	<i>Beds</i>
Tubade täitumus, %	22	19	24	26	26	<i>Room occupancy rate, %</i>
Voodikohtade täitumus, %	17	16	18	21	23	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Majutatud	21 297	25 935	31 728	43 437	48 459	<i>Tourists</i>
puhkusereisil, %	47	55	60	53	53	<i>on holiday, %</i>
tööreisil, %	40	36	32	30	32	<i>on business, %</i>
Ööbimised	37 190	42 424	49 407	87 125	96 445	<i>Nights spent</i>
Eesti elanikud	25 244	31 087	38 213	72 540	84 288	<i>residents of Estonia</i>

Tabel 24 **Transport ja side, 2003–2007**  
Table 24 *Transport and communications, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Maanteed,</b>						<b>Roads,</b>
<b>31. detsember, km</b>						<b>31 December, km</b>
Riigimaanteed	1 250	1 250	1 252	1 252	1 252	National roads
põhimaanteed	71	71	71	71	71	main roads
tugimaanteed	119	119	121	121	121	basic roads
kõrvalmaanteed	1 060	1 060	1 060	1 060	1 060	secondary roads
rambid ja ühendusteel	-	-	-	-	-	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 606	1 556	1 530	1 514	1 528	Local roads
Erasteed	461	481	468	522	518	Private roads
Metskondade teed	180	188	249	249	243	Forest district roads
Muud teed	236	112	98	45	45	Other roads
<b>Liiklusvahendid,</b>						<b>Vehicles,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Sõiduaudod	13 199	14 673	15 512	17 612	16 717	Passenger cars
eravalduses	12 017	13 396	14 130	15 671	15 946	private
Autobussid	208	189	181	184	130	Buses
eravalduses	57	59	59	59	42	private
Veoautod	2 594	2 641	2 589	2 731	2 230	Lorries
eravalduses	1 422	1 423	1 418	1 458	1 212	private
<b>Liiklusõnnetused</b>						<b>Traffic accidents</b>
Liiklusõnnetused	61	85	58	95	79	Traffic accidents
Hukkunud	6	4	5	10	3	Persons killed
Vigasaanud	93	123	76	136	100	Persons injured
<b>Telekommunikatsioon,</b>						<b>Telecommunication,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Põhitelefoniliinid	9 779	9 335	9 200	9 258	9 269	Main telephone lines
Kliendiliinid	9 475	9 289	9 155	9 214	9 228	Subscriber lines
Kaarditaksofonid	46	46	45	44	41	Public phones
<b>Postiasutused,</b>						<b>Post offices,</b>
<b>31. detsember</b>						<b>31 December</b>
Postkontorid	20	20	19	19	19	Local post offices
Postkastid	179	176	176	175	142	Letter boxes

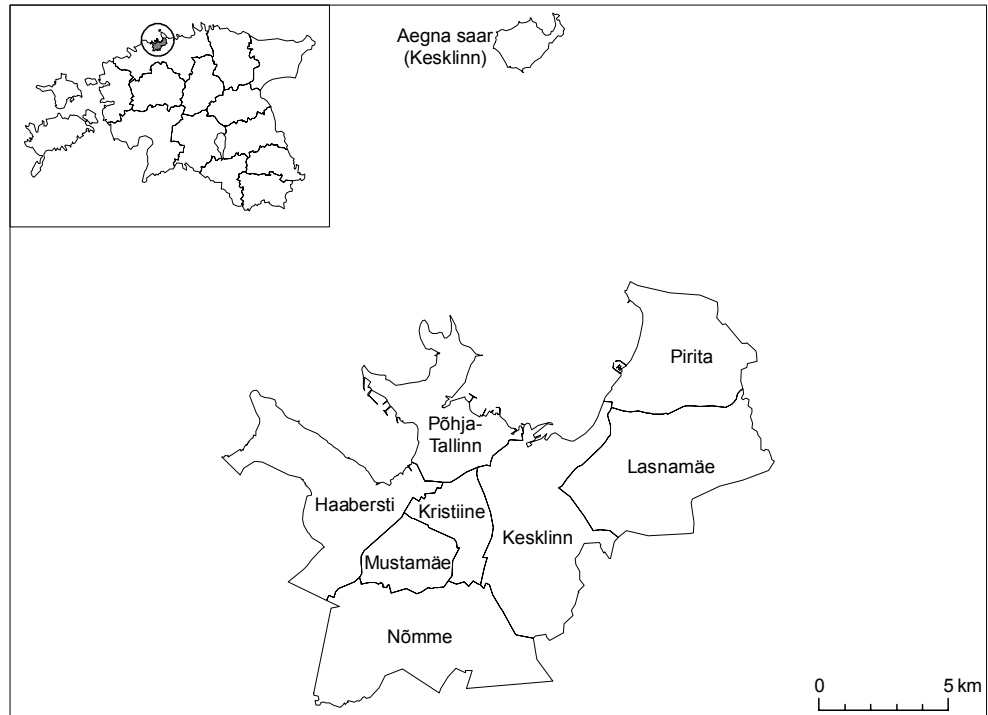
Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2003, 2007**  
Figure 2 *Change of main indicators, 2003, 2007*



<sup>a</sup> Aastad 2002, 2006.  
<sup>a</sup> Years 2002, 2006.



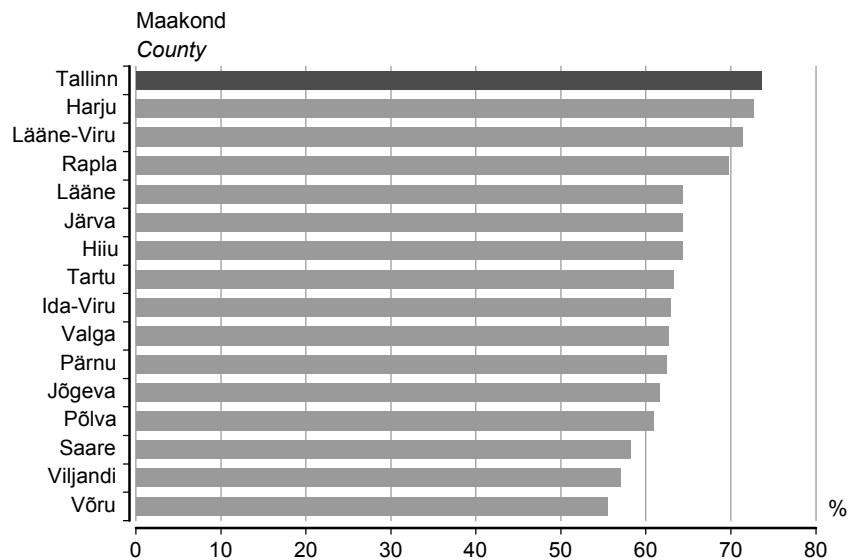
**TALLINN  
TALLINN**



Tallinn on Eesti pealinn ja Harju maakonna maakonnalinn. Tallinna pindala on 158,27 km<sup>2</sup>. Rahvaarv on 397 617 ehk 29,7% Eesti rahvastikust. Tallinnas on kaheksa halduslinnaosa.

*Tallinn is the capital city of the Republic of Estonia and the county city of Harju county. The area of Tallinn is 158.27 km<sup>2</sup>. The population is 397,617, which is 29.7% of the population of Estonia. Tallinn consists of eight administrative city districts.*

Joonis 1 **Netosissetulek palgatööst, 2007**  
Figure 1 *Disposable income from wages and salaries, 2007*



Tabel 1 **Keskkond, 2002–2006**  
Table 1 *Environment, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	2,9	2,6	2,0	2,2	1,8	<i>Pollution of air from stationary sources, thousand tons</i>
Veevõtt, mln m <sup>3</sup>	32,4	32,4	28,0	25,5	27,1	<i>Water extraction, million m<sup>3</sup></i>
Veeheide, mln m <sup>3</sup>	47,2	46,4	61,3	52,5	45,1	<i>Water discharge, million m<sup>3</sup></i>

Tabel 2 **Maafond, 2003–2007**  
Table 2 *Land stock, 2003–2007*  
(31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Katastris registreeritud maa, ha	7 759,4	8 261,0	8 751,7	9 209,9	10 528,3	<i>Land registered in the cadastre, ha</i>
eramaa	4 846,3	4 986,4	5 298,2	5 433,8	5 521,1	<i>private land</i>
tagastatud maa	1 730,8	1 788,4	1 862,5	1 924,9	1 937,0	<i>restituted land</i>
ostueesõigusega omandatud maa	3 091,8	3 174,3	3 412,0	3 485,2	3 560,4	<i>land acquired by the right of pre-emption</i>
enampakkumisega omandatud maa	23,7	23,7	23,7	23,7	23,7	<i>land privatized by auction</i>
erastatud vaba põllumajandusmaa	-	-	-	-	-	<i>privatized free agricultural land</i>
erastatud vaba metsamaa	-	-	-	-	-	<i>privatized free woodland</i>
munitsipaalmaa	1 279,6	1 432,4	1 537,2	1 812,5	3 009,4	<i>municipal land</i>
riigimaa	1 633,5	1 842,2	1 916,3	1 963,6	1 997,8	<i>state land</i>

Tabel 3 **Rahvastik, 2003–2008**  
Table 3 *Population, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Rahvaarv, 1. jaanuar	396 375	396 010	396 193	396 852	397 617	<i>Population, 1 January</i>
mehed	178 546	178 406	178 691	179 121	179 629	<i>males</i>
naised	217 829	217 604	217 502	217 731	217 988	<i>females</i>
0–14-aastased	54 312	53 610	53 552	54 645	56 251	<i>0–14 years</i>
%	13,70	13,54	13,52	13,77	14,15	<i>%</i>
15–64-aastased	279 784	278 608	277 627	275 294	273 996	<i>15–64 years</i>
%	70,59	70,35	70,07	69,37	68,91	<i>%</i>
65-aastased ja vanemad	62 080	63 625	64 897	66 819	67 298	<i>65 years or older</i>
%	15,66	16,07	16,38	16,84	16,93	<i>%</i>
vanus teadmata	199	167	117	94	72	<i>age unknown</i>
%	0,05	0,04	0,03	0,02	0,02	<i>%</i>
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
Elussünnid	3 935	4 584	4 848	5 223	5 440	<i>Live births</i>
Surmad	4 709	4 949	4 665	4 564	4 675	<i>Deaths</i>
Sünnimuse üldkordaja	9,92	11,57	12,24	13,17	13,69	<i>Crude birth rate</i>
Suremuse üldkordaja	11,87	12,49	11,78	11,51	11,77	<i>Crude death rate</i>
Abielud	1 834	1 953	1 993	2 265	2 179	<i>Marriages</i>
Abielulahutused	1 294	1 348	1 332	1 212	1 222	<i>Divorces</i>

Tabel 4 **Haridus, 2003–2007**  
Table 4 *Education, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Üldharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>General education, at the beginning of academic year</b>
Päevaõpe						<i>Diurnal study</i>
õppeasutused	94	88	91	87	81	<i>educational institutions</i>
õpilased	52 333	49 935	47 307	44 789	42 526	<i>pupils</i>
gümnaasiumiklassides	11 793	12 136	12 134	11 948	11 045	<i>at gymnasium level</i>
Õhtu- ja kaugõpe						<i>Evening and correspondence study</i>
täiskasvanute gümnaasiumid	2	3	3	3	3	<i>evening schools</i>
osakonnad päevakoolide juures	6	4	1	1	3	<i>departments at diurnal schools</i>
õpilased	2 296	2 606	2 651	2 752	2 713	<i>pupils</i>
<b>Kutseharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>Vocational education, at the beginning of academic year</b>
Õppeasutused	27	26	26	23	23	<i>Educational institutions</i>
Õpilased	9 485	10 077	9 757	9 343	9 029	<i>Students</i>

Tabel 5 **Kultuur, 2003–2007**  
Table 5 *Culture, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Rahvaraamatukogud</b>						<b>Public libraries</b>
Rahvaraamatukogud	23	21	21	21	21	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	1 079	1 065	1 060	1 053	1 054	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	86,8	86,4	90,1	83,1	63,8	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	23	22	19	17	22	Library units lent per user
<b>Muuseumid</b>						<b>Museums</b>
Muuseumid	43	42	42	41	41	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	2 994,5	3 123,3	3 232,4	3 233,4	3 177,5	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	574	662	661	758	720	Attendance, thousands

Tabel 6 **Tervishoid, 2002–2006**  
Table 6 *Health care, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
<b>Tervishoiutöötajad ja -asutused, 31. detsember</b>						<b>Health care personnel and institutions, 31 December</b>
Arstid	1 717	1 832	1 831	1 822	1 866	Physicians
perearstid	170	228	255	263	264	family doctors
Hambaarstid	432	456	484	504	530	Dentists
Õendustöötajad	3 437	3 691	3 714	3 814	3 826	Medium-level medical personnel
Haiglad	8	8	9	10	8	Hospitals
Ravivoodid	3 065	3 225	3 090	2 712	2 775	Hospital beds
<b>Arstiabi kasutamine</b>						<b>Use of medical services</b>
Hospitaliseeritud	103 985	110 343	106 284	100 602	103 775	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	2 955,6	3 035,0	3 080,0	3 110,2	3 110,9	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	883,9	1 031,7	1 002,1	1 074,1	1 127,2	visits to family doctor, thousands
Arsti koduviisidid, tuhat	92,9	67,2	52,3	47,3	42,9	Home visits, thousands
perearsti koduviisidid, tuhat	62,6	58,3	40,3	41,1	37,6	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	576,2	553,5	547,3	572,1	608,0	Visits to dentist, thousands

Tabel 7 **Sotsiaalne kaitse, 2003–2008**  
Table 7 *Social protection, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Pensionärid, 1. jaanuar	102 197	103 961	103 557	103 285	101 943	Pensioners, 1 January
vanaduspensionärid	86 476	87 625	87 031	86 527	85 473	old-age pensioners
töövõimetuspensionärid	9 843	10 438	10 881	11 300	11 484	persons receiving pension for incapacity for work
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 972	2 191	2 605	2 978	3 594	Average monthly pension, 1 January, kroons
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
<b>Toimetulekutoetused</b>						<b>Subsistence benefits</b>
Toetused kokku, tuhat krooni	71 053	40 689	25 091	12 729	10 862	Benefits total, thousand kroons
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	71 045	38 048	24 147	10 775	6 164	benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	8	2 641	943	1 954	4 698	supplementary subsistence benefit, thousand kroons
Rahuldatud taotlused toimetulekupiiri tagamiseks	68 055	32 580	19 548	9 279	5 281	Applications satisfied to guarantee subsistence level

Tabel 8 Kuritegevus, 2003–2007  
Table 8 Crime, 2003–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud kuriteod	25 026	24 393	24 584	21 067	18 761	Recorded criminal offences
I astme kuriteod	1 496	1 302	1 250	1 086	1 022	1st degree offences
tapmine, mõrv	42	34	40	22	31	manslaughter, murder
vägistamine	32	73	65	31	29	rape
vargus	16 938	15 676	15 669	13 452	10 338	larceny
Avastatud kuriteod	6 544	7 305	10 178	9 072	7 400	Cleared criminal offences
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	122	181	81	62	70	People perished due to offences
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	473	380	474	264	209	Damage due to offences, million kroons

Tabel 9 Tööturg, 2003–2007  
Table 9 Labour market, 2003–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>15–74-aastased hõiveseisundi järgi</b>						<b>Population aged 15–74 by labour status</b>
Tööjõud, tuhat	222,6	219,8	222,7	223,0	224,9	Labour force, thousands
hõivatud, tuhat	199,0	197,9	204,6	213,1	217,1	employed persons, thousands
töötud, tuhat	23,6	21,9	18,2	10,0	7,8	unemployed persons, thousands
Mitteaktiivsed, tuhat	95,2	97,9	95,0	93,4	90,1	Inactive persons, thousands
Tööealised kokku, tuhat	317,8	317,8	317,7	316,4	315,0	Working-age persons total, thousands
Tööjõus osalemise määr, %	70,0	69,2	70,1	70,5	71,4	Labour force participation rate, %
Tööhõive määr, %	62,6	62,3	64,4	67,3	68,9	Employment rate, %
Töötuse määr, %	10,6	10,0	8,2	4,5	3,4	Unemployment rate, %
<b>Registreeritud töötus</b>						<b>Registered unemployment</b>
Registreeritud töötud	10 754	8 273	5 102	3 078	2 771	Registered unemployed persons
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	4,3	3,3	2,0	1,2	1,1	Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %

Tabel 10 Palk, 2003–2007  
Table 10 Wages and salaries, 2003–2007  
(krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Keskmine brutokuupalk	8 281	8 850	9 462	10 997	13 068	Average monthly gross wages

Tabel 11 Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2003–2007  
Table 11 Average monthly income and expenditure per household member, 2003–2007  
(krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Netosissetulek	3 470	3 578	4 080	5 083	6 197	Disposable income
palgatööst	2 491	2 641	2 972	3 785	4 561	from wages and salaries
Väljaminek	3 017	3 245	3 533	4 170	4 911	Expenditure
toidule ja alkoholivabadele jookidele	787	808	857	935	1 101	on food and non-alcoholic beverages
eluasemele	559	551	604	671	782	on housing



Tabel 12 **Sisemajanduse koguprodukt (SKP), 20012005**  
 Table 12 **Gross domestic product (GDP), 20012005**  
 (jooksevhinnad — current prices)

	2001	2002	2003	2004	2005	
SKP turuhindades, miljonit krooni	51 839,8	59 265,8	67 042,4	75 145,3	85 118,1	GDP at market prices, million kroons
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	46 322,8	52 698,3	59 826,9	66 951,9	75 018,1	Value added, million kroons
primaarsektor	265,6	279,4	285,2	653,8	291,7	primary sector
sekundaarsektor	10 342,7	11 594,8	13 256,7	14 040,0	15 958,6	secondary sector
tertsiaarsektor	35 714,4	40 824,0	46 284,9	52 258,2	58 767,8	tertiary sector
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	5 517,1	6 567,5	7 215,6	8 193,3	10 100,0	Net taxes on product, million kroons
Linna osatähtsus SKP-s, %	47,9	48,8	49,3	50,1	48,5	Contribution of city to GDP, %
SKP elaniku kohta, krooni	129 905	148 987	168 974	189 669	214 890	GDP per capita, kroons
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	163,7	166,8	168,2	170,7	164,9	GDP per capita, % of Estonia average
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						Share of value added, %
primaarsektor	0,6	0,5	0,5	1,0	0,4	primary sector
sekundaarsektor	22,3	22,0	22,2	21,0	21,3	secondary sector
tertsiaarsektor	77,1	77,5	77,4	78,1	78,3	tertiary sector

Tabel 13 **Väliskaubandus, 2003–2007**  
 Table 13 **Foreign trade, 2003–2007**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Eksport	...	35 502,7	44 107,0	47 205,7	47 490,2	Exports
Import	...	65 405,0	79 731,0	93 496,6	97 768,0	Imports

Tabel 14 **Kohalikud eelarved, 2003–2007**  
 Table 14 **Local budgets, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Tulud, tuhat krooni	3 690 316	4 192 155	4 710 784	6 122 615	6 063 859	Revenue, thousand kroons
Kulud, tuhat krooni	4 243 498	4 397 843	4 901 738	5 995 131	6 459 800	Expenditure, thousand kroons
Tulud elaniku kohta, krooni	9 301	10 581	11 893	15 441	15 265	Revenue per capita, kroons
Kulud elaniku kohta, krooni	10 695	11 100	12 375	15 119	16 262	Expenditure per capita, kroons

Tabel 15 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2003–2007**  
 Table 15 **Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2003–2007**  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud objektid	44 990	47 994	51 763	57 483	62 216	Registered units
Ettevõtjad	37 967	40 293	43 549	48 782	53 013	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	2 914	3 003	3 049	2 965	2 969	sole proprietors
äriühingud	34 746	36 962	40 144	45 445	49 645	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	307	328	356	372	397	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	6 774	7 425	7 916	8 388	8 875	Non-profit associations
Sihtasutused	249	276	298	313	328	Foundations

Tabel 16 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2002–2006**  
 Table 16 **Financial statistics of enterprises, 2002–2006**  
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Bilansimaht	92 520 111	108 659 562	136 024 172	157 917 994	179 732 325	Balance sheet total
Müügitulu	121 478 800	131 681 621	157 746 002	183 655 792	219 984 989	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	8 261 763	10 332 031	10 442 345	12 968 292	18 904 669	Net profit (loss)

Tabel 17 **Tööstus, 2002–2006**  
 Table 17 *Industry, 2002–2006*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — *current prices, million kroons*)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tööstustoodang	20 791	23 769	26 965	28 261	32 140	<i>Industrial production</i>
Tööstustoodangu müük	20 699	23 849	26 779	28 249	32 012	<i>Sales of industrial production</i>
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	9 751	11 488	13 472	14 982	17 098	<i>Sales of industrial production to non-residents</i>

Tabel 18 **Investeeringud põhivarasse, 2002–2006**  
 Table 18 *Investments in fixed assets, 2002–2006*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — *current prices, million kroons*)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Investeeringud põhivarasse	9 019,6	8 895,4	9 753,9	10 511,9	12 899,8	<i>Investments in fixed assets</i>

Tabel 19 **Ehitus, 2003–2007**  
 Table 19 *Construction, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Kasutusse lubatud eluruumid</b>						<b><i>Dwelling completions</i></b>
Eluruumid	1 287	1 479	1 695	2 000	3 409	<i>Dwellings</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	226	216	242	252	308	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Eluruumide pind, tuhat m <sup>2</sup>	107,4	118,0	138,1	144,0	254,5	<i>Floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	33,1	36,2	43,3	41,5	54,9	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
<b>Kasutusse lubatud mitteeluhooned</b>						<b><i>Non-residential building completions</i></b>
Mitteeluhooned	97	101	88	70	76	<i>Non-residential buildings</i>
Kasulik pind, tuhat m <sup>2</sup>	173,9	367,2	197,5	288,2	331,5	<i>Usable floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
Kubatuur, tuhat m <sup>3</sup>	998,5	2 512,3	1 001,5	1 520,0	1 760,9	<i>Cubic capacity, thousand m<sup>3</sup></i>

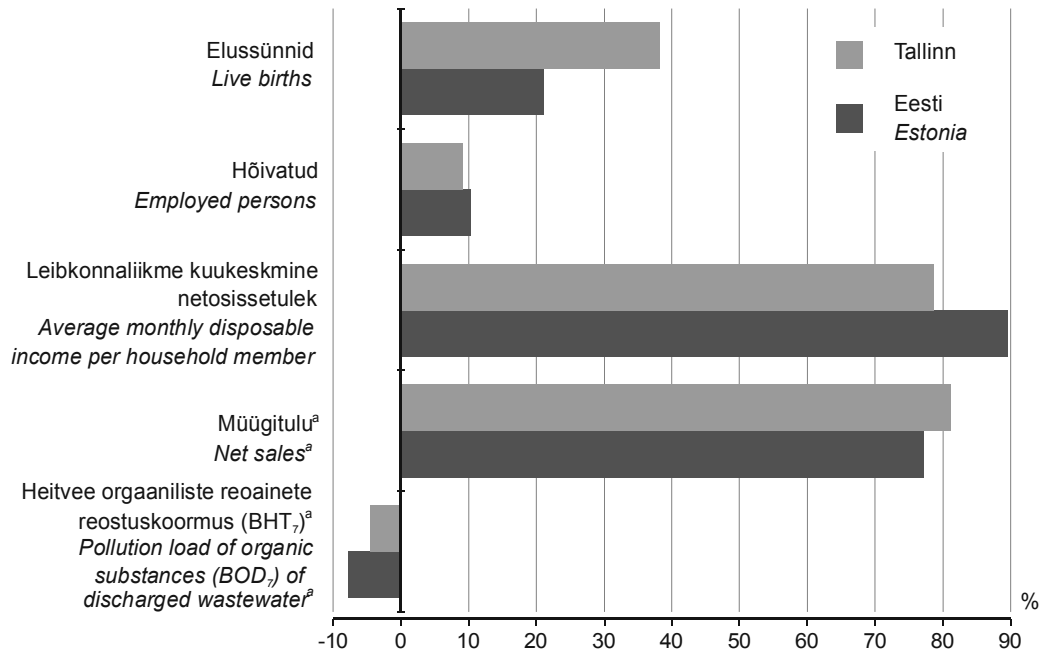
Tabel 20 **Majutus, 2003–2007**  
 Table 20 *Accommodation, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Majutuskohad	68	81	111	120	137	<i>Accommodation establishments</i>
Toad	4 046	5 309	5 860	5 931	6 939	<i>Rooms</i>
Voodid	7 907	10 280	12 030	12 058	14 212	<i>Beds</i>
Tubade täitumus, %	57	58	60	58	55	<i>Room occupancy rate, %</i>
Voodikohtade täitumus, %	49	50	52	49	47	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Majutatud	826 455	1 062 579	1 131 212	1 161 113	1 140 764	<i>Tourists</i>
puhkusereisil, %	62	70	70	73	71	<i>on holiday, %</i>
tööreisil, %	34	27	26	24	25	<i>on business, %</i>
Ööbimised	1 294 801	1 688 857	1 939 364	2 113 108	2 102 222	<i>Nights spent</i>
Eesti elanikud	122 396	162 671	170 220	289 230	324 648	<i>residents of Estonia</i>

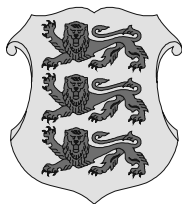
Tabel 21 **Transport ja side, 2003–2007**  
 Table 21 *Transport and communications, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Liiklusvahendid, 31. detsember</b>						<b>Vehicles, 31 December</b>
Sõiduaudod	145 692	156 997	170 133	190 712	194 136	Passenger cars
eravaldues	81 460	80 716	81 681	83 449	69 742	private
Autobussid	1 760	1 772	1 924	2 087	1 952	Buses
eravaldues	160	147	134	134	63	private
Veoaudod	28 102	29 824	31 660	35 605	35 796	Lorries
eravaldues	5 299	5 134	4 889	4 579	2 871	private
<b>Liiklusõnnetused</b>						<b>Traffic accidents</b>
Liiklusõnnetused	590	667	653	654	578	Traffic accidents
Hukunud	13	20	17	22	25	Persons killed
Vigasaanud	672	742	794	761	673	Persons injured
<b>Telekommunikatsioon, 31. detsember</b>						<b>Telecommunication, 31 December</b>
Põhitelefoniiniid	229 618	235 812	234 340	234 511	246 646	Main telephone lines
Kliendiliinid	208 216	234 787	233 373	233 579	245 782	Subscriber lines
Kaarditaksofonid	1 057	1 025	967	932	864	Public phones
<b>Postiasutused, 31. detsember</b>						<b>Post offices, 31 December</b>
Postkontorid	26	26	26	25	26	Local post offices
Postkastid	306	303	300	250	234	Letter boxes

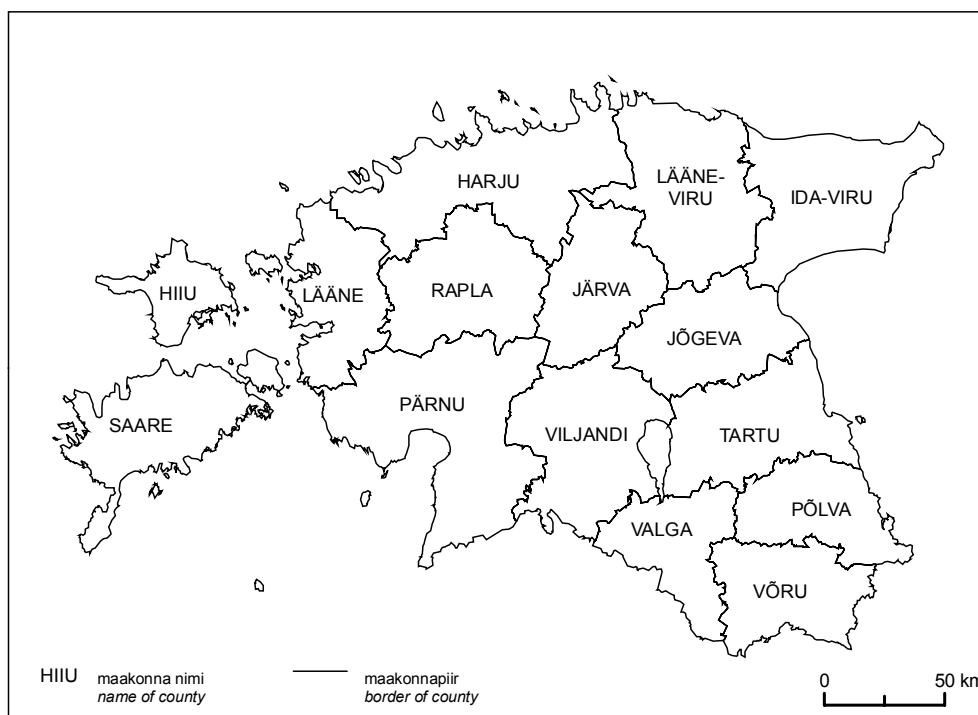
Joonis 1 **Põhinäitajate muutus, 2003, 2007**  
 Figure 1 *Change of main indicators, 2003, 2007*



<sup>a</sup> Aastad 2002, 2006.  
<sup>a</sup> Years 2002, 2006.



## EESTI ESTONIA



Eesti Vabariigi kogupindala on 45 227,63 km<sup>2</sup>. Maakondade pindalade summa on 43 432,31 km<sup>2</sup>. Rahvaarv on 1 340 935. Eesti pealinn on Tallinn. Eesti territoorium jaguneb 15 maakonnaks. Maakond jaguneb valdadeks ja linnadeks. 2008. aasta 1. jaanuari seisuga oli Eestis 33 linna ja 194 valda.

*The total area of the Republic of Estonia is 45,227.63 km<sup>2</sup>. The sum of the areas of counties is 43,432.31 km<sup>2</sup>. The population is 1,340,935. The capital city of Estonia is Tallinn. The territory of Estonia is divided into 15 counties. The county is divided into cities and rural municipalities. As of 1 January 2008, there were 33 cities and 194 rural municipalities in Estonia.*

Tabel 1 **Haldusjaotus, 2004–2008**  
Table 1 **Administrative division, 2004–2008**  
(1. jaanuar — 1 January)

	2004	2005	2006	2007	2008	
Haldusüksused	241	241	227	227	227	Administrative units
linnad	39	39	33	33	33	cities
vallad	202	202	194	194	194	rural municipalities
Asustusüksused						Settlement units
vallasisesed linnad	8	8	14	14	14	cities without municipal status
alevid	9	9	10	10	10	towns
alevikud	173	173	174	174	176	small towns
külad	4 432	4 432	4 433	4 434	4 436	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2002–2006**  
Table 2 **Environment, 2002–2006**

	2002	2003	2004	2005	2006	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	167,1	180,9	161,5	141,1	123,5	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m <sup>3</sup>	1 436,3	1 620,5	1 772,3	1 577,9	1 601,9	Water extraction, million m <sup>3</sup>
Veeheide, mln m <sup>3</sup>	1 427,2	1 627,4	1 808,2	1 619,7	1 615,0	Water discharge, million m <sup>3</sup>
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m <sup>3</sup>	1 380,5	3 715,2	2 256,9	2 070,1	2 949,2	construction sand, thousand m <sup>3</sup>
ehituskruus, tuhat m <sup>3</sup>	652,0	753,2	874,1	1 157,1	1 265,0	constructional gravel, thousand m <sup>3</sup>
turvas, tuhat tonni	1 508,2	1 011,6	764,4	1 073,6	1 256,8	peat, thousand tons

**Tabel 3 Maafond, 2003–2007**  
**Table 3 Land stock, 2003–2007**  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Katastris registreeritud maa, ha	3 316 007,8	3 528 044,7	3 636 876,2	3 704 265,1	3 758 583,5	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	2 177 800,0	2 298 296,9	2 360 413,4	2 408 699,4	2 440 744,5	private land
tagastatud maa	1 352 335,6	1 423 699,1	1 452 242,8	1 469 050,2	1 480 842,3	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	534 660,3	564 469,2	584 945,6	606 699,0	621 603,7	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	89 141,9	89 754,8	89 809,8	89 992,2	89 992,2	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	120 777,1	132 045,4	137 807,8	143 229,4	146 633,3	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	80 885,1	88 328,4	95 607,4	99 728,6	101 673,0	privatized free woodland
munitsipaalmaa	13 656,2	14 819,8	16 643,0	18 258,4	22 200,6	municipal land
riigimaa	1 124 551,6	1 214 928,0	1 259 819,8	1 277 307,3	1 295 638,4	state land

**Tabel 4 Rahvastik, 2003–2008**  
**Table 4 Population, 2003–2008**

	2004	2005	2006	2007	2008	
Rahvaarv, 1. jaanuar	1 351 069	1 347 510	1 344 684	1 342 409	1 340 935	Population, 1 January
mehed	622 450	620 600	619 299	618 245	617 410	males
naised	728 619	726 910	725 385	724 164	723 525	females
0–14-aastased	215 718	208 110	202 429	199 744	198 703	0–14 years
%	15,97	15,44	15,05	14,88	14,82	%
15–64-aastased	916 316	916 671	916 933	913 296	911 590	15–64 years
%	67,82	68,03	68,19	68,03	67,98	%
65-aastased ja vanemad	218 658	222 405	225 066	229 158	230 469	65 years or older
%	16,18	16,50	16,74	17,07	17,19	%
vanus teadmata	377	324	256	211	173	age unknown
%	0,03	0,02	0,02	0,02	0,01	%
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
Elussünnid	13 036	13 992	14 350	14 877	15 775	Live births
Surmad	18 152	17 685	17 316	17 316	17 409	Deaths
Sünnimuse üldkordaja	9,63	10,37	10,66	11,07	11,76	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	13,41	13,11	12,86	12,89	12,98	Crude death rate
Abielud	5 699	6 009	6 121	6 954	7 022	Marriages
Abielulahutused	3 973	4 158	4 054	3 811	3 809	Divorces

**Tabel 5 Haridus, 2003–2007**  
**Table 5 Education, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Üldharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>General education, at the beginning of academic year</b>
<b>Päevaõpe</b>						<b>Diurnal study</b>
õppeasutused	625	603	598	585	573	educational institutions
õpilased	192 570	183 951	173 822	164 024	155 071	pupils
gümnaasiumiklassides	35 600	36 779	36 730	36 125	33 721	at gymnasium level
<b>Õhtu- ja kaugõpe</b>						<b>Evening and correspondence study</b>
täiskasvanute gümnaasiumid	15	16	16	16	15	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	23	21	19	19	23	departments at diurnal schools
õpilased	6 514	6 928	7 141	6 970	6 890	pupils
<b>Kutseharidus, õppeaasta alguses</b>						<b>Vocational education, at the beginning of academic year</b>
Õppeasutused	71	68	61	54	53	Educational institutions
Õpilased	28 183	29 915	29 013	28 651	27 381	Students

Tabel 6 **Kultuur, 2003–2007**  
Table 6 *Culture, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Rahvaraamatukogud</b>						<b>Public libraries</b>
Rahvaraamatukogud	573	564	562	568	566	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	11 237	11 316	11 306	11 322	11 360	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	449,4	439,8	439,7	411,3	381,0	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	29	29	27	26	27	Library units lent per user
<b>Muuseumid</b>						<b>Museums</b>
Muuseumid	200	210	209	209	210	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	7 579,6	8 099,1	8 393,3	9 107,5	9 216,5	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	1 636	1 726	1 762	1 883	2 069	Attendance, thousands

Tabel 7 **Tervishoid, 2002–2006**  
Table 7 *Health care, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
<b>Tervishoiutöötajad ja -asutused, 31. detsember</b>						<b>Health care personnel and institutions, 31 December</b>
Arstid	4 236	4 277	4 312	4 294	4 393	Physicians
perearstid	701	803	818	845	853	family doctors
Hambaarstid	1 078	1 127	1 166	1 202	1 196	Dentists
Õendustöötajad	8 716	8 815	8 676	8 845	8 803	Medium-level medical personnel
Haiglad	51	50	51	54	55	Hospitals
Ravivoodid	8 248	8 017	7 850	7 374	7 588	Hospital beds
<b>Arstiabi kasutamine</b>						<b>Use of medical services</b>
Hospitaliseeritud	261 297	260 108	258 757	246 523	252 930	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõetud, tuhat	7 955,2	8 111,9	8 302,6	8 408,5	8 496,0	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõetud, tuhat	3 614,7	3 873,3	3 934,6	4 043,3	4 165,5	visits to family doctor, thousands
Arsti koduviisiidid, tuhat	291,8	223,1	177,8	158,0	143,4	Home visits, thousands
perearsti koduviisiidid, tuhat	248,0	208,6	162,4	148,1	135,5	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõetud, tuhat	1 726,2	1 631,3	1 658,0	1 634,3	1 678,6	Visits to dentist, thousands

Tabel 8 **Sotsiaalne kaitse, 2003–2008**  
Table 8 *Social protection, 2003–2008*

	2004	2005	2006	2007	2008	
Pensionärid, 1. jaanuar	371 299	375 481	375 615	377 133	377 487	Pensioners, 1 January
vanaduspensionärid	294 063	294 736	292 970	291 580	290 903	old-age pensioners
töövõimetuspensionärid	55 480	59 174	61 921	65 497	67 459	persons receiving pension for incapacity for work
Jaotatud maakonniti	366 707	371 809	371 391	372 314	371 706	Distributed by counties
vanaduspensionärid	290 550	291 843	289 610	287 707	286 388	old-age pensioners
töövõimetuspensionärid	54 644	58 588	61 278	64 809	66 527	persons receiving pension for incapacity for work
Pensionärid riikidevaheliste kokkulepete alusel	4 592	3 672	4 224	4 819	5 781	Persons receiving pension on intergovernmental agreements basis
vanaduspensionärid	3 513	2 893	3 360	3 873	4 515	old-age pensioners
töövõimetuspensionärid	836	586	643	688	932	persons receiving pension for incapacity for work
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 890	2 090	2 478	2 819	3 395	Average monthly pension, 1 January, kroons
Riikidevaheliste kokkulepete alusel makstav keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 642	1 736	2 019	2 239	2 685	Average monthly pension on intergovernmental agreements basis, 1 January, kroons
	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	
<b>Toimetulekutoetused</b>						<b>Subsistence benefits</b>
Toetused kokku, tuhat krooni	325 153	235 071	251 748	192 758	136 953	Benefits total, thousand kroons
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	308 249	216 842	207 830	135 450	95 207	benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	16 904	18 230	43 918	57 308	41 745	supplementary subsistence benefit, thousand kroons
Rahuldatud taotlused toimetulekupiiri tagamiseks	313 360	214 593	174 406	112 990	72 541	Number of applications satisfied to guarantee subsistence level

Tabel 9 **Kuritegevus, 2003–2007**  
Table 9 *Crime, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud kuriteod	53 595	53 048	52 916	48 317	46 186	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	2 976	2 804	2 884	2 491	2 407	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	147	105	113	91	92	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	107	121	159	100	92	<i>rape</i>
vargus	34 675	31 768	30 036	25 939	20 361	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	20 266	23 853	27 964	26 932	24 682	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	579	408	348	330	271	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	965	718	789	482	443	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 **Tööturg, 2003–2007**  
Table 10 *Labour market, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>15–74-aastased hõiveseisundi järgi</b>						<b>Population aged 15–74 by labour status</b>
Töõjõud, tuhat	660,5	659,1	659,6	686,8	687,4	<i>Labour force, thousands</i>
hõivatud, tuhat	594,3	595,5	607,4	646,3	655,3	<i>employed persons, thousands</i>
töötud, tuhat	66,2	63,6	52,2	40,5	32,0	<i>unemployed persons, thousands</i>
Mitteaktiivsed, tuhat	387,4	388,7	389,0	362,3	359,0	<i>Inactive persons, thousands</i>
Tööealised kokku, tuhat	1 047,8	1 047,8	1 048,6	1 049,1	1 046,4	<i>Working-age persons total, thousands</i>
Töõjõus osalemise määr, %	63,0	62,9	62,9	65,5	65,7	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	56,7	56,8	57,9	61,6	62,6	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	10,0	9,7	7,9	5,9	4,7	<i>Unemployment rate, %</i>
<b>Registreeritud töötus</b>						<b>Registered unemployment</b>
Registreeritud töötud	38 156	32 247	26 039	15 399	13 449	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	4,7	3,9	3,1	1,8	1,6	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>

Tabel 11 **Palk, 2003–2007**  
Table 11 *Wages and salaries, 2003–2007*  
(krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Keskmine brutokuupalk	6 723	7 287	8 073	9 407	11 336	<i>Average monthly gross wages</i>

Tabel 12 **Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2003–2007**  
Table 12 *Average monthly income and expenditure per household member, 2003–2007*  
(krooni — kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Netosissetulek	2 789	3 029	3 476	4 343	5 286	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 786	1 957	2 294	2 860	3 569	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 540	2 799	3 189	3 712	4 358	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	754	791	844	919	1 071	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	402	432	480	566	625	<i>on housing</i>

Tabel 13 **Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2001–2005**  
 Table 13 **Gross domestic product (GDP) at current prices, 2001–2005**

	2001	2002	2003	2004	2005	
SKP turuhindades, miljonit krooni	108 218,3	121 372,2	136 010,2	149 923,1	175 392,0	GDP at market prices, million kroons
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	96 701,1	107 922,3	121 371,8	133 576,6	154 580,1	Total value added, million kroons
primaarsektor	4 540,3	4 514,7	4 858,7	5 337,3	5 581,5	primary sector
sekundaarsektor	27 425,5	30 673,2	34 677,2	36 490,0	43 935,6	secondary sector
tertsiaarsektor	64 735,3	72 734,5	81 835,9	91 749,3	105 063,1	tertiary sector
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	11 517,2	13 449,9	14 638,3	16 346,5	20 811,9	Net taxes on product, million kroons
SKP elaniku kohta, krooni	79 333	89 333	100 484	111 113	130 297	GDP per capita, kroons
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						Share of value added, %
primaarsektor	4,7	4,2	4,0	4,0	3,6	primary sector
sekundaarsektor	28,4	28,4	28,6	27,3	28,4	secondary sector
tertsiaarsektor	66,9	67,4	67,4	68,7	68,0	tertiary sector

Tabel 14 **Väliskaubandus, 2003–2007**  
 Table 14 **Foreign trade, 2003–2007**  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Eksport	...	74 614,4	97 038,2	120 784,5	125 532,4	Exports
maakond määramata	...	3 021,7	6 813,3	7 390,5	7 712,7	county not specified
Import	...	104 881,7	128 765,4	167 465,0	177 139,4	Imports
maakond määramata	...	5 146,8	7 572,4	10 876,8	11 580,8	county not specified

Tabel 15 **Kohalikud eelarved, 2003–2007**  
 Table 15 **Local budgets, 2003–2007**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Tulud, tuhat krooni	11 694 646	12 852 477	14 663 759	18 094 316	20 148 752	Revenue, thousand kroons
Kulud, tuhat krooni	12 208 744	13 077 289	15 018 930	17 845 895	20 415 412	Expenditure, thousand kroons
Tulud elaniku kohta, krooni	8 640	9 525	10 894	13 468	15 018	Revenue per capita, kroons
Kulud elaniku kohta, krooni	9 020	9 692	11 157	13 283	15 216	Expenditure per capita, kroons

Tabel 16 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2003–2007**  
 Table 16 **Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2003–2007**  
 (31. detsember — 31 December)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Registreeritud objektid	104 725	111 957	119 422	130 418	140 378	Registered units
Ettevõtjad	84 786	90 026	96 012	105 537	114 015	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	21 464	21 830	21 671	20 642	19 601	sole proprietors
äriühingud	62 957	67 808	73 926	84 458	93 946	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	365	388	415	437	466	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	19 369	21 293	22 721	24 164	25 599	Non-profit associations
Sihtasutused	570	638	689	717	764	Foundations

Tabel 17 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2002–2006**  
 Table 17 **Financial statistics of enterprises, 2002–2006**  
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Bilansimaht	149 827 339	176 333 350	215 407 568	251 077 016	296 959 356	Balance sheet total
Müügitulu	209 508 049	226 633 481	267 707 081	311 411 229	371 239 719	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	11 709 388	15 513 104	16 818 729	20 409 053	30 309 612	Net profit (loss)



Tabel 18 **Tööstus, 2002–2006**  
 Table 18 *Industry, 2002–2006*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tööstustoodang	68 116	76 177	86 121	96 615	112 938	Industrial production
jaotatud maakonniti	59 445	67 653	77 089	86 180	99 864	distributed by counties
maakonniti jaotamata	8 671	8 524	9 032	10 435	13 074	not distributed by counties
Tööstustoodangu müük	67 848	76 018	85 630	96 252	112 302	Sales of industrial production
jaotatud maakonniti	59 240	67 515	76 639	85 831	99 291	distributed by counties
maakonniti jaotamata	8 608	8 503	8 991	10 421	13 011	not distributed by counties
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	31 516	36 042	41 443	47 818	56 585	Sales of industrial production to non-residents
jaotatud maakonniti	29 035	33 834	39 208	45 093	53 320	distributed by counties
maakonniti jaotamata	2 481	2 208	2 235	2 725	3 265	not distributed by counties

Tabel 19 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2003–2007**  
 Table 19 *Agriculture in the agricultural holdings, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Põllukultuuride külvipind, ha	513 135	491 374	556 530	534 782	575 415	Sown area of field crops, ha
teravili	263 007	260 820	281 935	280 101	292 094	cereals
kaunvili	4 449	4 345	4 440	4 625	5 705	legumes
raps, rüps	46 328	50 365	46 646	62 492	73 588	rape
kartul	14 027	13 150	11 007	8 558	8 199	potatoes
avamaaköögivili	2 320	2 438	1 932	1 755	1 719	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, t
teravili	505 452	607 799	759 699	618 967	879 075	cereals
kaunvili	5 032	3 287	5 690	5 542	9 515	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	69 235	68 597	83 067	84 609	133 340	rape seed
kartul	202 244	136 307	167 110	114 557	144 141	potatoes
avamaaköögivili	45 818	33 664	36 754	32 741	38 998	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 922	2 330	2 695	2 210	3 010	cereals
kaunvili	1 131	757	1 282	1 198	1 668	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 494	1 362	1 781	1 354	1 812	rape seed
kartul	14 418	10 366	15 182	13 386	17 580	potatoes
avamaaköögivili	19 749	13 808	19 024	18 656	22 686	open-field vegetables
Loomad, aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	253,7	249,4	247,2	242,5	238,2	cattle
lehmad	115,2	116,1	111,8	107,4	102,0	cows
sead	340,9	339,2	343,8	343,2	376,4	pigs
lambad ja kitsed	31,5	39,6	48,8	61,7	72,1	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, t
Liha	67 040	70 613	66 875	68 921	105 235	Meat
veiseliha	12 905	14 875	13 358	14 513	28 427	beef
sealiha	39 376	40 641	39 435	41 464	59 434	pork
Piim	606 583	650 423	667 621	687 477	687 825	Milk

Tabel 20 **Metsamajandus, 2003–2007**  
 Table 20 *Forestry, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Metsaraie raiedokumentide alusel						Gross felling based on felling documentation
Raiepindala, ha	122 549	132 097	129 721	101 414	96 872	Felling area, ha
Raiemaht, tuhat m <sup>3</sup>	7 810,6	7 632,8	5 124,6	5 899,1	6 900,7	Felling outturn, thousand m <sup>3</sup>
Metsa uuendamine, ha	11 307,3	10 550,7	8 184,0	8 348,8	7 256,7	Reforestation, ha
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	13 574,8	11 180,9	39 932,4	17 088,8	13 142,1	Damaged forest stands, 31 December, ha
Hukkunud puistud, ha	2 418,3	2 799,5	4 393,6	3 483,1	2 172,4	Destroyed forest stands, ha

Tabel 21 **Investeeringud põhivarasse, 2002–2006**  
 Table 21 *Investments in fixed assets, 2002–2006*  
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Investeeringud põhivarasse	16 727,7	17 504,9	17 656,9	20 138,5	25 259,1	Investments in fixed assets

Tabel 22 **Ehitus, 2003–2007**  
Table 22 *Construction, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Kasutusse lubatud eluruumid</b>						<b>Dwelling completions</b>
Eluruumid	2 435	3 105	3 928	5 068	7 232	<i>Dwellings</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	816	1 098	1 019	1 098	1 395	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Eluruumide pind, tuhat m <sup>2</sup>	217,0	277,1	325,6	392,0	574,5	<i>Floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	111,3	153,9	149,2	159,5	207,9	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
<b>Kasutusse lubatud mitteeluhooned</b>						<b>Non-residential building completions</b>
Mitteeluhooned	1 555	1 549	1 282	1 570	1 097	<i>Non-residential buildings</i>
Kasulik pind, tuhat m <sup>2</sup>	639,2	952,5	743,9	896,6	917,7	<i>Usable floor area, thousand m<sup>2</sup></i>
Kubatuur, tuhat m <sup>3</sup>	3 766,7	5 874,5	4 365,9	5 797,7	5 932,9	<i>Cubic capacity, thousand m<sup>3</sup></i>

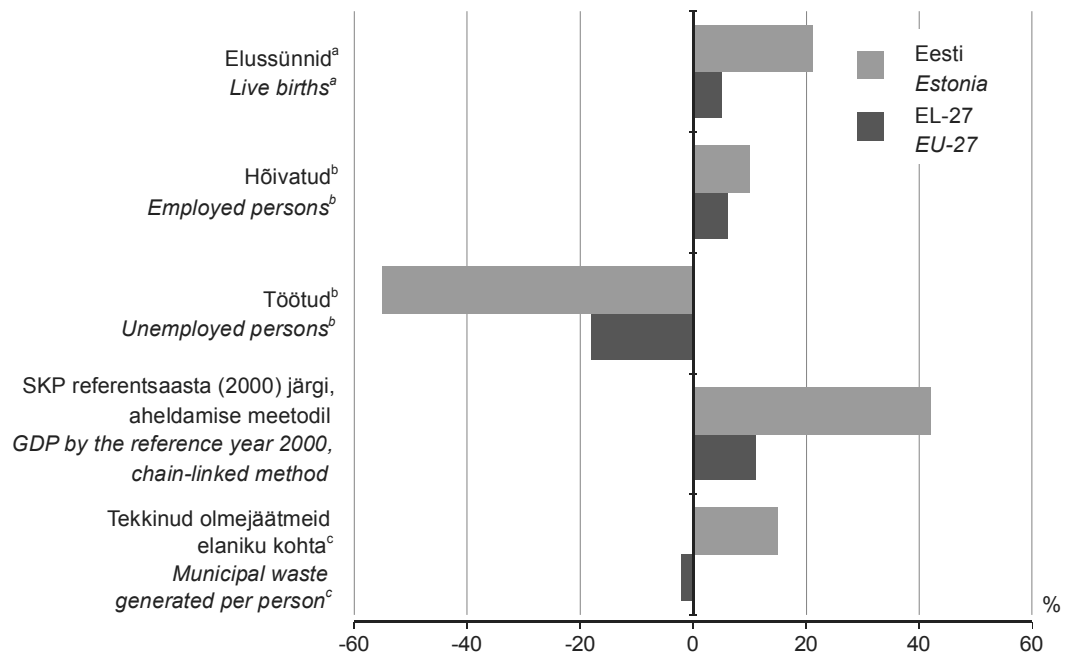
Tabel 23 **Majutus, 2003–2007**  
Table 23 *Accommodation, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Majutuskohad	543	609	784	951	984	<i>Accommodation establishments</i>
Toad	12 445	14 953	16 610	17 811	19 303	<i>Rooms</i>
Voodid	27 487	32 899	38 088	40 850	44 611	<i>Beds</i>
Tubade täitumus, %	47	47	48	47	44	<i>Room occupancy rate, %</i>
Voodikohtade täitumus, %	40	40	40	39	37	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Majutatud	1 561 501	1 922 126	2 072 586	2 259 087	2 343 044	<i>Tourists</i>
puhkusereisil, %	57	61	62	62	61	<i>on holiday, %</i>
tööreisil, %	31	26	25	25	25	<i>on business, %</i>
Ööbimised	3 084 433	3 757 715	4 111 577	4 543 330	4 674 501	<i>Nights spent</i>
Eesti elanikud	816 560	1 010 909	1 129 118	1 522 963	1 759 045	<i>residents of Estonia</i>

Tabel 24 **Transport ja side, 2003–2007**  
Table 24 *Transport and communications, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
<b>Maanteed, 31. detsember, km</b>						<b>Roads, 31 December, km</b>
Riigimaanteed	16 452	16 459	16 470	16 479	16 465	<i>National roads</i>
põhimaanteed	1 591	1 601	1 601	1 601	1 601	<i>main roads</i>
tugimaanteed	2 379	2 380	2 385	2 391	2 391	<i>basic roads</i>
kõrvalmaanteed	12 439	12 435	12 438	12 441	12 425	<i>secondary roads</i>
rambid ja ühendusteel	43	43	46	46	48	<i>ramps and connecting roads</i>
Kohalikud maanteed	18 750	18 507	18 463	17 764	17 744	<i>Local roads</i>
Erateed	8 861	9 459	10 276	11 765	12 326	<i>Private roads</i>
Metskondade teed	6 141	6 523	6 835	6 886	6 998	<i>Forest district roads</i>
Muud teed	3 436	2 720	1 979	1 662	1 420	<i>Other roads</i>
<b>Liiklusvahendid, 31. detsember</b>						<b>Vehicles, 31 December</b>
Sõidua autod	433 982	471 183	493 780	554 012	523 766	<i>Passenger cars</i>
eravalduses	341 422	361 056	369 041	399 349	377 311	<i>private</i>
Autobussid	5 364	5 284	5 194	5 378	4 310	<i>Buses</i>
eravalduses	1 186	1 176	1 047	1 036	612	<i>private</i>
Veoa autod	83 430	85 732	86 201	92 860	80 280	<i>Lorries</i>
eravalduses	33 160	32 491	30 866	30 833	23 589	<i>private</i>
<b>Liiklusõnnetused</b>						<b>Traffic accidents</b>
Liiklusõnnetused	1 931	2 244	2 341	2 584	2 450	<i>Traffic accidents</i>
Hukkunud	164	170	169	204	196	<i>Persons killed</i>
Vigasaanud	2 539	2 875	3 028	3 507	3 273	<i>Persons injured</i>
<b>Telekommunikatsioon, 31. detsember</b>						<b>Telecommunication, 31 December</b>
Põhitelefoniiniidid	463 673	462 411	455 354	472 146	489 630	<i>Main telephone lines</i>
Kliendiliinid	432 948	460 143	453 242	470 167	487 778	<i>Subscriber lines</i>
Kaarditaksofonid	2 348	2 268	2 112	1 979	1 852	<i>Public phones</i>
<b>Postiasutused, 31. detsember</b>						<b>Post offices, 31 December</b>
Postkontorid	395	395	389	386	381	<i>Local post offices</i>
Postkastid	3 735	3 741	3 785	3 623	3 136	<i>Letter boxes</i>

Joonis 1 **Põhinäitajate muutus, 2003, 2007**  
 Figure 1 **Change of main indicators, 2003, 2007**



<sup>a</sup> 2007. aasta andmed EL-27 kohta on esialgsed.  
<sup>a</sup> The 2007 data on EU-27 is preliminary.  
<sup>b</sup> 15-aastased ja vanemad.  
<sup>b</sup> 15 years and older.  
<sup>c</sup> Aastad 2002, 2006.  
<sup>c</sup> Years 2002, 2006.

## SELGITUSI ESITATUD ANDMETE KOHTA

<b>Haldusjaotus</b>	<p>Allikas: Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu ning vallasiseste linnade, alevite, alevike ja külade nimistu.</p> <p>Eesti territooriumi haldusjaotus on Eesti territooriumi jaotus maakondadeks, linnadeks ja valdadeks.</p> <p><u>Haldusüksus</u> — haldusjaotusel põhinev, seaduse ja teiste õigusaktidega kindlaks määratud staatuse, nime ja piiridega üksus, mille territooriumi ulatuses teostatakse riiklikku või omavalitsuslikku haldamist.</p> <p><u>Asustusüksused</u> — asula ja asum. Vald jaguneb asulateks, milleks on külad, alevikud, alevid ja vallasisesed linnad.</p>
<b>Pindala</b>	<p>Allikas: Maa-amet. Andmed 2007. aasta 1. jaanuari seisuga.</p> <p>Eesti pindala kokku on ilma Peipsi järve Eestile kuuluva osa ja Võrtsjärve pindalata.</p>
<b>Maakonnakeskuse kaugus Tallinnast</b>	<p>Allikas: Maanteeamet. Andmed 2003. aasta 30. juuli seisuga.</p> <p><u>Maakonnakeskuse kaugus Tallinnast</u> on arvestatud maavalitsuse asukohast mööda lühimat riigimaanteed ja veeteed Tallinna Toompeale. Veeteede pikkus on kahe punkti vaheline kaugus mööda sirgjoont.</p>
<b>Keskfond</b>	<p>Allikas: Statistikaamet.</p> <p><u>Kruus</u> — mitmekomponendiline purdsetend, milles on üle 5 mm läbimõõduga osakesi rohkem kui 35%. Kasutusala järgi jaotub kruus ehituskruusaks ja täitematerjalina kasutatavaks kruusaks, mida kasutatakse lõimisest ja tugevuslikest omadustest lähtuvalt.</p> <p><u>Liiv</u> — mitmekomponendiline purdsetend, milles on üle 5 mm läbimõõduga osakesi vähem kui 35%. Liiv jaotub kasutusala lähtuvalt tehnoloogiliseks liivaks, mille kasutusala lähtub selle keemilisest koostisest; ehitusliivaks ja puiste- ning täitematerjaliks, mida kasutatakse lõimisest või nii lõimisest kui ka koostisest lähtuvalt.</p> <p><u>Maavara</u> — looduslik kivim, setend, vedelik või gaas, mille omadused või lasundi lasumistingimused ja omadused vastavad kehtestatud nõuetele ning mille lasund või selle osa on majandusliku tähtsuse tõttu keskkonnaregistris arvele võetud (Eesti Vabariigi maapõueseadus RT I 2004, 84, 572).</p> <p><u>Paikne saasteallikas</u> — püsiva asukohaga üksik saasteallikas, k.a teatud aja jarel teisaldatav saasteallikas, või ühel territooriumil asuvate saasteallikate grupp.</p> <p><u>Turvas</u> — ebatäielikult lagunenu taimedest koosnev setend, mille mineraalainete sisaldus ei ületa 35% kuivaine massist. Turvas jaotub kasutusala lähtuvalt hästilagunenud turbaks, mida kasutatakse kütteks, väetiste ja kompostide valmistamiseks ning meditsiinis, ja vähelagunenud turbaks, mida kasutatakse aianduses, loomakasvatuses allapanuks ning absorbeerivate materjalide tootmiseks.</p> <p><u>Veeheide</u> — heitvee juhtimine suublasse.</p>
<b>Maafond</b>	<p>Allikas: Maa-amet.</p> <p><u>Maakataster (kataster)</u> — andmekogu, mis koosneb maaregistrist koos katastrikaartidega ja katastriarhiivist.</p>
<b>Rahvastik</b>	<p>Allikas: Statistikaamet. Andmed põhinevad 2000. aasta rahvaloendusel ja jooksva rahvastikuarvestusel.</p> <p><u>Abielud</u> — esitatakse mehe elukoha järgi.</p> <p><u>Elussünd</u> — elusalt sündinud lapse ilmaletoomine, st elutunnustega lapse sünd sõltumata raseduse kestusest.</p> <p><u>Suremuse üldkordaja</u> — surmajuhtumite arv aasta jooksul 1000 aastakeskmise elaniku kohta.</p> <p><u>Sündimuse üldkordaja</u> — elussündide arv aasta jooksul 1000 aastakeskmise elaniku kohta.</p> <p><u>Vanus</u> — eluaastate arv täisaastates vaadeldaval ajahetkel, st vanus viimasel sünnipäeval.</p>

**Haridus**

Allikas: Statistikaamet.

Kutseharidus — seadusega sätestatud kutse-, eriala- ja ametialane formaalõpe, mida korraldavad õppe kvaliteedinõudeid täitvad kutseõppeasutused ning üldhariduskoolide juures asuvad kutseõppeosakonnad.

Üldharidus — teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtuste ja käitumisharjumiste süsteem, mis võimaldab inimesel kujuneda pidevalt arenevaks isiksuseks, kes on suuteline elama väärikalt, austama iseennast, oma perekonda, kaasinimesi ja loodust, valima ning omandama talle sobivat elukutset, tegutsema loovalt ning kandma kodanikuvastutust.

**Kultuur**

Allikas: Statistikaamet.

Alates 2003. aastast ei kajastu Võru maakonna muuseumikülastajate andmetes Suure-Munamäe vaatetorni külastajate arv, sest vaatetorn ei kuulu enam Võrumaa muuseumi koosseisu.

Fond ehk kogu — kõik teavikud (raamatud, ajalehed, ajakirjad, helikandjad jne), mida raamatukogu oma kasutajale pakub. Hõlmab nii kohapeal hoitavaid kui ka kaugressursina kasutatavaid teavikuid, mida on õigus teatud ajavahemikul kasutada.

Laenus — raamatukogu teaviku vahendamine lugejale ajutiseks kasutamiseks. Hõlmab ka laenukäitaja pikendamisi ja registreeritud laenusi kohalikes kasutustes.

Lugeja/kasutaja — isik, kes on raamatukogus registreeritud, kasutamaks selle kogu või teenuseid raamatukogu hoones või väljaspool. Kui lugeja kasutab raamatukogu mitut osakonda, arvestatakse teda ühe lugejana.

Rahvaraamatukogu — universaalse fondiga üldkasutatav raamatukogu, mis teenindab tasuta kogu piirkonna elanikke või eri kasutajarühmi, nagu hoolekandeesutustes ja kinnipidamiskohtades viibivaid inimesi.

**Tervishoid**

Allikas: Statistikaamet.

Arsti ambulatoorne vastuvõtt — meditsiiniabi (tervishoiuteenus) vajava isiku pöördumine arsti poole tema vastuvõtuajal.

Haigla — asukohta, ehitise, administratiivse korralduse ja personali suhtes kehtestatud nõuetele vastav meditsiiniuasutus ööpäevaseks statsionaarse arstiabi andmiseks. Haiglad võivad anda ka ambulatoorset ja päevastatsionaarset arstiabi.

Hospitaliseeritu — statsionaarsele ravile võetud patsient, tavaliselt vähemalt üheks ööpäevaks.

Õendustöötaja — õde, ämmaemand ja velsker (isik, kes on läbinud vähemalt 3-aastase õendusala baaskursuse).

**Sotsiaalne kaitse**

Allikad: Pensionärid ja keskmine kuupension — Sotsiaalkindlustusamet, toimetulekutoetused — Sotsiaalministeerium.

Toimetulekutoetus — riigi abi puudusekannatajale, mida maksab kohalik omavalitsus. Hõlmab toimetulekupiiri tagamise toetust ja lisatoetust.

Töövõimetuspension — kuni vanaduspensionini ikka jõudnud isikute pension, kes on vähemalt 16-aastased ja kes on tunnustatud püsivalt töövõimetuks.

Vanaduspension — nende isikute pension, kellel on vähemalt 15-aastane Eestis omandatud pensionistaaž ja kes on jõudnud vanaduspensionini ikka.

**Kuritegevus**

Allikas: Politseiamet.

Avastatud kuritegu — kuritegu, mille toimepannud isik(ud) on välja selgitatud.

Esimese astme kuritegu — süütegu, mille eest on karistusseadustikus raskeima karistusena ette nähtud tähtajaline vangistus üle viie aasta, eluaegne vangistus või sundlõpetamine (kriminaalkoodeks — üle 8 aasta).

Kuritegu — karistusseadustikus sätestatud süütegu, mille eest on füüsilisele isikule põhikaristusena ette nähtud rahaline karistus või vangistus ja juriidilisele isikule rahaline karistus või sundlõpetamine.

<b>Tööturg</b>	<p>Allikas: Statistikaamet. Eesti tööjõu-uuring.</p> <p><u>Majanduslikult aktiivne rahvastik ehk tööjõud</u> — isikud, kes soovivad töötada ja on võimelised töötama (hõivatute ja töötute summa).</p> <p><u>Majanduslikult passiivne ehk mitteaktiivne rahvastik</u> — isikud, kes ei soovi töötada või ei ole selleks võimelised.</p> <p><u>Tööealine rahvastik</u> — rahvastiku majandusliku aktiivsuse uurimisel aluseks võetavas ehk tööjõu-uuringu objektiks olevas vanusevahemikus rahvastik (15–74-aastased).</p> <p><u>Tööhõive määr</u> — hõivatute osatähtsus tööealises rahvastikus.</p> <p><u>Tööjõus osalemise määr (aktiivsuse määr)</u> — tööjõu osatähtsus tööealises rahvastikus.</p> <p><u>Töötaja ehk (tööga) hõivatatu</u> — isik, kes uuritava perioodil</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ töötas ja sai selle eest tasu kas palgatöötajana, ettevõtjana või vabakutselisena;</li> <li>▪ töötas otsese tasuta pereettevõttes või oma talus;</li> <li>▪ ajutiselt ei töötanud.</li> </ul> <p><u>Töötutu</u> — isik, kelle puhul on üheaegselt täidetud kolm tingimust:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ on ilma tööta (ei tööta mitte kusagil ega puudu ajutiselt töölt);</li> <li>▪ on töö leidmisel valmis kohe (kahe nädala jooksul) tööd alustama;</li> <li>▪ otsib aktiivselt tööd.</li> </ul> <p><u>Töötuse määr ehk tööpuuduse määr</u> — töötute osatähtsus tööjõus.</p>
<b>Registreeritud töötus</b>	<p>Allikas: Tööturuamet.</p> <p>Registreeritud töötud enne 2007. aastat aruandekuule järgneva kuu 1. kuupäeval ja alates aastast 2007 kuu lõpu seisuga. Aastaandmed on kuuandmete aritmeetilised keskmised.</p> <p><u>Registreeritud töötutu</u> — 16-aastane kuni vanaduspensioniealine isik, kes ei tööta, on töötuna arvele võetud Tööturuameti piirkondlikus struktuuriüksuses ja otsib tööd. Töötutu otsib tööd, kui ta täidab individuaalset töötusimiskava ning on valmis sobiva töö vastu võtma ja kohe tööle asuma.</p>
<b>Palk</b>	<p>Allikas: Statistikaamet.</p> <p>Hõlmatud on töölepingu, teenistuslepingu ja avaliku teenistuse seaduse alusel töötajad.</p> <p><u>Keskmine brutokuupalk</u> — tasu tegelikult töötatud aja eest ja tasu mittetöötatud aja eest, mille summa on jagatud täistööajale taandatud töötajate keskmise arvuga.</p>
<b>Leibkonna elujärg</b>	<p>Allikas: Statistikaamet. Leibkonna eelarve uuring.</p> <p><u>Leibkond</u> — ühises põhieluruumis (ühisel aadressil) elavate isikute rühm, kes kasutab ühiseid raha- ja/või toiduresse ja kelle liikmed ka ise tunnistavad end ühes leibkonnas olevaks. Leibkonna võib moodustada ka üksikisik.</p> <p><u>Netosissetulek</u> — rahaline ja mitterahaline netosissetulek palgatöö eest ning põllumajandusliku ja mittepõllumajandusliku individuaalse töise tegevuse eest, omanditulu, pension ja mitmesugused sotsiaaltoetused, abiraha, stipendium ja muu tulu.</p> <p><u>Sissetulek palgatööst</u> — töötasu (palk, avanss, preemia) põhitöökohast ja kohakaasluusest, puhkusetasu ilma tulumaksuta.</p>
<b>Sisemajanduse koguprodukt</b>	<p>Allikas: Statistikaamet.</p> <p><u>Regionaalne sisemajanduse koguprodukt (regionaalne SKP ehk RSKP) turuhindades</u> — regionaalne lisandväärtus pluss regionaliseeritud neto-tootemaksud (tootemaksude ja subsideerimise vahe). Piirkondade RSKPde summa turuhindades võrdub riigi SKPga turuhindades.</p> <p><u>Regionaalne lisandväärtus</u> — regiooni residendist majandusüksuste (ettevõtete, asutuste, organisatsioonide või nende struktuuriüksuste) tootmisprotsessis lisandunud väärtus (toodang miinus vahetarbimine).</p> <p><u>Jooksevhinnad</u> — vaadeldaval ajavahemikul kehtivad hinnad.</p>

<b>Väliskaubandus</b>	<p>Allikas: Statistikaamet.</p> <p><u>Jooksevhinnad</u> — vaadeldaval ajavahemikul kehtivad hinnad.</p>
<b>Kohalikud eelarved</b>	<p>Allikas: Rahandusministeerium. Kuustatistika andmed.</p> <p>Tulu ja kulu elaniku kohta on arvatud aastakeskmist rahvaarvu kasutades.</p>
<b>Majandusüksused</b>	<p>Allikas: Registrate ja Infosüsteemide Keskus.</p> <p><u>Ettevõtja</u> — füüsiline isik, kes pakub oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ning kaupade müük või teenuste osutamine on talle püsivaks tegevuseks, ja seaduses sätestatud äriühing, välismaa äriühingu filiaal.</p> <p><u>Äriühingud</u> — täisühingud, usaldusühingud, osaühingud, aktsiaseltsid ja tulundusühistud.</p>
<b>Ettevõtete majandusnäitajad</b>	<p>Allikas: Statistikaamet.</p> <p>Esitatud on vähemalt 20 hõivatuga ettevõtete andmed.</p> <p><u>Bilansimaht</u> — käibevara pluss finantsvara pluss põhivara võrdub lühiajalised kohustused pluss pikaajalised kohustused pluss omakapital.</p> <p><u>Puhaskasum</u> — aruandeaasta puhaskasum (-kahjum) on kasumiaruande kõigi tulusummade ja kõigi kulusummade vahe.</p> <p><u>Müügitulu (varem: realiseerimise netokäive)</u> — nii põhi- kui ka kõrvaltegevusena valmistatud toodete, teenuste ja kaupade müügist saadud või saadaolev tulu, mis hõlma käibemaksu ega aktsiise.</p>
<b>Tööstus</b>	<p>Allikas: Statistikaamet.</p> <p>Esitatud on riigi- ja munitsipaaltegevõtete ning vähemalt 20 hõivatuga eraettevõtete andmed. Valikuuringuga uuritud ettevõtete andmed ei ole maakonniti esitatud.</p> <p><u>Jooksevhinnad</u> — vaadeldaval ajavahemikul kehtivad hinnad.</p> <p><u>Tööstustoodang</u> — tööstustoodangu müük pluss/miinus valmistoodangu laojäägi muutus.</p> <p><u>Tööstustoodangu müük</u> — ettevõtetes valmistatud ja arvestusperioodil realiseeritud (müüdnud) ja ostjale üleantud või talle lähetatud toodangu ning tööstusliku iseloomuga teenuse maksumus, sõltumata raha laekumise ajast.</p> <p><u>Müük mitteresidentidele</u> — müügitulus sisalduv toodete, kaupade ja teenuste müük mitteresidentidele (välismaal registreeritud juriidilistele isikutele või alaliselt väljaspool Eestit elavatele füüsilistele isikutele). Enne Euroopa Liiduga liitumist kasutati mõistet tööstustoodangu eksport.</p>
<b>Põllumajandus</b>	<p>Allikas: Statistikaamet.</p> <p>Esitatud on põllumajanduslike majapidamiste andmed.</p> <p><u>Põllumajanduslik majapidamine</u> — ühtse tehnilise ja majandusliku juhtimisega tootmisüksus, kus toodetakse põllumajandussaadusi ja</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ kus on vähemalt üks hektar kasutatavat põllumajandusmaad või</li> <li>▪ kus on vähem kui üks hektar kasutatavat põllumajandusmaad ja kus toodetakse põllumajandussaadusi peamiselt müügiks või mille majanduslik suurus on üks Euroopa suurusühik (ESÜ) või rohkem.</li> </ul> <p><u>Euroopa suurusühik</u> — vastab standardkogutulu väärtusele 1200 eurot (18 768 krooni).</p> <p><u>Standardkogutulu</u> — majapidamises toodetud põllumajandustoodangu väärtuse ja selle tootmiseks tehtud erikulutuste vahe, mis arvutatakse põllumajanduskultuuride kasvupinnast, loomade arvust ja standardkogutulu koefitsientidest lähtudes.</p>
<b>Metsamajandus</b>	<p>Allikas: Statistikaamet.</p>
<b>Investeeringud põhivarasse</b>	<p>Allikas: Statistikaamet.</p> <p>Esitatud on vähemalt 20 hõivatuga ettevõtete andmed.</p> <p><u>Investeeringud põhivarasse</u> — vaadeldaval ajavahemikul soetatud ehitiste, maa, masinate, seadmete, transpordivahendite, sisseseade ja muu inventari maksumus; uusehituse ning</p>

olemasoleva põhivara laiendamise, rekonstrueerimise ja renoveerimise puhul ka tehtud tööde maksumus; investeeringud immateriaalsesse põhivarasse ja väärisesemetesse.

**Ehitus**

Allikas: Ehitisregister. 2007. aasta andmed on esialgsed.

Ehitise kasutusluba — kohaliku omavalitsuse nõusolek selle kohta, et valminud ehitis või selle osa vastab ehitisele ettenähtud nõuetele ja seda võib kasutada vastavalt kavandatud otstarbele.

Eluruum — alaliseks elamiseks sobiv ühepereelamu, kahepere- või ridaelamu sektsioon või korter, mis koosneb ühest või mitmest toast ja vastab sanitaartechnilistele nõuetele.

Eluruumi pind — kompaktse, funktsionaalselt ühendatud ja elamiseks vajaliku ning sobiva elamispinna (tubade pind) ja abiruumide (köök, esik, WC, pesemisruum, vannituba, hall, garderoob, panipaik, sisseehitatud seinakapp, veranda, sahv, vaheruum jm) põrandapinna summa.

Hoone — maapinnaga püsikindlalt ühendatud, katuse, välispiirete ja siseruumiga ehitis.

**Majutus**

Allikas: Statistikaamet.

Majutuskoht — koht, kus külastajatele pakutakse ööbimisvõimalust toas või muus majutusüksuses.

Majutuskohas majutatu — turist ehk ööbiv külastaja, kes ööbib vähemalt ühe öö kollektiivmajutuse kohas.

**Transport ja side**

Allikas: Statistikaamet.

2007. aasta juulist kehtib uus liiklusvahendite statistilise arvestuse põhimõte. Statistikas ei kajastata enam neid sõidukeid, mille andmed on puudulikud ja millega ei ole juba aastaid tehnöülevaatusel käidud.

Liiklusõnnetuste andmete töötlus 2007. aasta kohta on tehtud 2008. aasta juuli alguse seisuga.

Hukkunu — inimene, kes suri liiklusõnnetuse sündmuskohal või liiklusõnnetuses saadud vigastuse tõttu 30 päeva jooksul pärast liiklusõnnetust.

**COMMENTS ON PRESENTED DATA**

**Administrative division** *Source: The list of administrative units of the territory of Estonia and the list of cities without municipal status, towns, small towns and villages.*

*The administrative division of the territory of Estonia is the division of the territory of Estonia into counties, cities and rural municipalities.*

Administrative unit — unit based on the administrative division, the status, name and boundaries of which are determined by law and other legislation, and in the territory of which state or local government administration is carried out.

Settlement units — settlements and urban regions. A rural municipality is divided into settlements which are villages, small towns, towns and cities without municipal status.

**Area**

*Source: the Estonian Land Board. Data as of 1 January 2007.*

*The total area of Estonia is the area without the part of Lake Peipus that belongs to Estonia and without the area of Lake Võrtsjärv.*

**Distance of the county centre from Tallinn**

*Source: the Estonian Road Administration. Data as of 30 July 2003.*

*The distance of the county centre from Tallinn has been calculated from the location of the County Government of the respective county to Toompea in Tallinn along the shortest state road and waterway. The length of the waterway is the distance between two points along the straight line.*

**Environment**

*Source: Statistics Estonia.*

Gravel — detrital deposit with several components, which contains at least 35% of fractions with the diameter of over 5 mm. By the field of use gravel can be divided into construction gravel and filling gravel.



Mineral resource — natural rock, sediment, liquid or gas, the qualities or conditions of which and the qualities of the deposit's bedding are in accordance with the validated requirements and the deposit of which or its part is registered in the inventory of the environmental register because of its economic value (Earth's Crust Act RT I 2004, 84, 572).

Peat — deposit from incompletely decomposed plant remains, which contains mineral matters up to 35% of the dry ingredient mass. By the field of use peat can be divided into peat for fuels and fertilizers (used for fuels, fertilizers, compost or in medicine) and peat dust (used in gardening, stockbreeding and for the absorbance substances production).

Sand — detrital deposit with several components, which contains less than 35% of fractions with the diameter of over 5 mm. By the field of use sand can be divided into construction sand, filling sand and technological sand.

Stationary source of air pollution — single source of pollution with the permanent location, including the source of pollution liable to displacement after a certain period of time, or a group of sources of pollution located in a single production territory and belonging to a single possessor.

Water discharge — discharge of the effluent into a recipient.

**Land stock**

Source: the Estonian Land Board.

Land cadastre (cadastre) — database consisting of the land register with cadastral maps and the cadastral archive.

**Population**

Source: Statistics Estonia. Data are based on the 2000 Population Census and the current population account.

Age — age of the person concerned in full years at the time of the event, i.e. the age at the last birthday.

Crude birth rate — annual number of live-born persons per 1,000 of the mean annual population.

Crude death rate — annual number of deaths per 1,000 of the mean annual population.

Live birth — the delivery of a live-born child, i.e. a child showing evidence of life irrespective of the duration of pregnancy.

Marriages — presented according to the place of residence of the husband.

**Education**

Source: Statistics Estonia.

General education — system of knowledge, skills, experience, values and behavioural norms which enables a person to evolve into a continuously developing personality who is capable of living with dignity, respecting himself or herself, his or her family, other people and nature, choosing and acquiring a suitable profession, acting creatively and being a responsible citizen.

Vocational education — formal professional, special and vocational courses that are carried out by licensed vocational education institutions or by vocational departments of general education schools.

**Culture**

Source: Statistics Estonia.

The observation tower of Suur Munamägi is no longer a part of Võrumaa Museum and since 2003 its visitors are not included in the number of museum attendance in Võru county.

Collection, stock — all documents provided by a library for its users (e.g. books and serials, microforms, electronic serials), held locally or in remote resources for which access rights have been acquired, at least for a certain period of time.

Loan, unit lent — lending or delivery transaction of a library document, renewal transactions included.

Public library — library which serves the population of a community or region free of charge or for a nominal fee; it may serve the general public or special categories of users such as children, members of the armed forces, hospital patients, prisoners, workers and employees.

(Registered) user — person registered with a library in order to use its collection and/or services within or away from the library. Every user is counted only once even if he or she is a registered user of several departments of a library.

#### Health care

Source: Statistics Estonia.

Hospital — residential establishment equipped with inpatient facilities for 24-hour care, staffed with professionally trained health care personnel. The hospital may also provide services on an outpatient basis.

Hospital admission — hospitalization of a patient in an inpatient facility for at least 24-hour care.

Nursing staff — persons who have completed a programme of basic nursing education (at least 3 years), i.e. qualified nurses and midwives.

Outpatient visit in doctor's office — the outpatient contact of a person who needs medical consultation in the doctor's working time.

#### Social protection

Sources: Pensioners and average monthly pension — the Social Insurance Board, subsistence benefits — the Ministry of Social Affairs.

Old-age pension — pension granted to persons who have attained the pensionable age and who have completed at least fifteen years of pensionable service or whose accumulation period acquired in Estonia is at least fifteen years.

Pension for incapacity for work — pension granted to persons from the age of 16 years until attaining the pensionable age if he/she is declared permanently incapacitated for work.

Subsistence benefit — state support paid by a local government to persons whose monthly net income is below the subsistence level. Consists of benefits to guarantee the subsistence level and a supplementary benefit.

#### Crime

Source: the Police Board.

1st degree offence — offence for which the maximum punishment prescribed in the Penal Code is imprisonment for a term of more than five years, life imprisonment or compulsory dissolution (the Criminal Code — imprisonment for a term exceeding eight years).

Cleared offence — person(s) who committed the offence has (have) been found out.

Criminal offence — offence which is provided for in the Penal Code for which the principal punishment prescribed in the case of natural persons is a pecuniary punishment or imprisonment and in the case of legal persons, a pecuniary punishment or compulsory dissolution.

#### Labour market

Source: Statistics Estonia. Estonian Labour Force Survey.

Economically active population / labour force — persons who wish and are able to work (the total of the employed and unemployed persons).

Economically passive / inactive population — persons who do not wish or are not able to work.

Employed — person who during the reference period

- worked and was paid as a wage earner, an entrepreneur or a free-lancer;
- worked without direct payment in a family enterprise or on his/ her own farm;
- was temporarily absent from work.

Employment rate — share of the employed in the working-age population.

Labour force participation rate / activity rate — share of the labour force (the total number of the employed and unemployed) in the working-age population.

Unemployed — person who fulfils the following three conditions:

- he or she is without work (is not working anywhere at the moment and is not temporarily absent from work);
- he or she is currently (in the course of two weeks) available for work if there should be work;
- he or she is actively seeking work.

Unemployment rate — share of the unemployed in the labour force.

Working-age / labour-age population — part of the population that is used as a basis when examining the economic activity of the population, or in other words, population of the age that is the object of the labour force survey (persons aged 15–74).

**Registered unemployment**

Source: the Labour Market Board.

Before 2007 registered unemployed persons as of the 1st day of the month following the reference month, and starting from 2007 as of the final day of the month. The annual data are the arithmetic averages of the monthly data.

Registered unemployed person — person who has attained at least 16 years of age and is under pension age, not employed, registered in the regional employment office and seeks employment. A person seeks employment if he or she is filling an individual job seeking plan and is willing to commence work immediately.

**Wages and salaries**

Source: Statistics Estonia.

Employees with an employment contract, a service contract and working under the Public Service Act are included.

Average monthly gross wages (salaries) — payments to employees for time actually worked and remuneration to employees for time not worked divided by the average number of employees converted to full-time units.

**Household living niveau**

Source: Statistics Estonia. Household Budget Survey.

Disposable income — monetary and non-monetary net income which is received as earnings from employment, income from self-employment (agricultural and non-farm self-employment), property income, pensions and different social benefits, grants, scholarships and other income.

Household — group of people who live in a common main dwelling (at the same address) and share joint financial and/or food resources and whose members consider themselves to be members of one household. A household may also consist of one member only.

Income from labour — earnings received from employment (wages and salaries, advance payments and premiums), holiday compensations without income tax.

**Gross domestic product**

Source: Statistics Estonia.

Regional gross domestic product (regional GDP or RGDP) at market prices — regional value added plus regionalised net taxes on products (net taxes on products less subsidies on products). The sum of RGDP at market prices per region equals the national GDP at market prices.

Regional value added — value added (output less intermediate consumption) generated by the production activities of economic entities (enterprises, institutions, organisations or their structural units) resident in a region.

Current prices — prices in the reference period.

**Foreign trade**

Source: Statistics Estonia.

Current prices — prices in the reference period.

**Local budgets**

Source: the Ministry of Finance. Data are based on monthly accounts.

The revenue and expenditure per capita have been calculated on the basis of the average population.

**Economic units**

Source: the Centre of Registers and Information Systems.

Commercial undertakings — general partnerships, limited partnerships, private limited companies, public limited companies and commercial associations.

Entrepreneur — natural person who offers goods or services for payment in his or her own name, where the sale of goods and services is his or her permanent activity, or a company provided by law.

**Financial statistics of enterprises**

Source: Statistics Estonia.

Enterprises with 20 or more persons employed are presented.

Balance sheet total — current assets + financial assets + fixed assets = current liabilities + long-term liabilities + equity.

Net profit — net sales + other revenue + financial income + extraordinary income – costs total – other expenses – financial costs – extraordinary costs – provision for taxes.

Net sales — the revenue from the sale of goods and services, which does not include VAT and excises.

### Industry

Source: Statistics Estonia.

State and municipal enterprises and private enterprises with 20 or more persons employed are presented. Data on enterprises surveyed by simple random sampling have not been divided by counties.

Current prices — prices in the reference period.

Industrial production — industrial sales plus/minus the inventory change.

Sale of industrial production — the cost of production and services of industrial type which were produced in an enterprise and had been realized (sold) and delivered to the purchaser in the reference period regardless of the time when the payment for the production was received.

Sale to non-residents — the sale of products, goods and services, which is included in net sales, to non-residents (legal persons registered in foreign states or natural persons living permanently outside Estonia).

### Agriculture

Source: Statistics Estonia.

Data on agricultural holdings are presented.

Agricultural holding — production unit under single management both technically and economically, which produces agricultural products and where:

- there is at least one hectare of utilised agricultural land or
- there is less than one hectare of utilised agricultural land and agricultural products are produced mainly for sale, or the economic size of which is at least one European Size Unit (ESU).

European Size Unit — is equal to the value of the standard gross margin (SGM) of 1,200 euros (18,768 kroons).

Standard gross margin — discrepancy between the holding's output and the value of the specific costs, calculated on the basis of the crop area, the number of animals and SGM coefficients.

### Forestry

Source: Statistics Estonia.

### Investments in fixed assets

Source: Statistics Estonia.

Enterprises with 20 or more persons employed are presented.

Investments in fixed assets — the cost of buildings, land, equipment, machinery, vehicles, installation, etc. purchased in the reference period; in the case of construction and reconstruction of the existing fixed assets, it also includes the cost of work done; investments in intangible fixed assets and valuables.

### Construction

Source: the Register of Construction Works. The data for 2007 are preliminary.

Building — construction firmly attached to the ground, covered by a roof, surrounded by walls and containing an interior room.

Dwelling — one-family house, a section of a two-family or a terraced house or a flat which consists of one or more rooms, meets sanitary engineering requirements and is suitable for permanent residence.

Floor area of dwellings — total floor area of functionally united rooms (bedrooms, dining rooms, living rooms, etc.) and secondary rooms (kitchen, hall, bathroom, toilet, pantry, storage room, built-in cupboards, etc.) necessary or suitable for living in.

Permit for use of a construction works (construction completed) — agreement on the part of a local government that the completed construction works or a part thereof conform to the requirements prescribed for such construction works and it may be used for the intended purpose.

**Accommodation**

Source: Statistics Estonia.

Accommodation establishment — establishment providing overnight lodging for a traveller in a room or some other unit.

Accommodated tourist — tourist or an overnight visitor who stays at least one night in a hotel, motel or any other kind of collective accommodation establishment.

**Transport and communications**

Source: Statistics Estonia.

Starting from July 2007, a new principle of statistical calculation of vehicles is applied. Statistics do not contain any more the vehicles the data of which is incomplete and which worthiness has not been tested for years.

Data on traffic accidents for 2007 has been processed in the beginning of July 2008.

Person killed — person who died at the place of the traffic accident immediately or within 30 days following the traffic accident because of an injury received in the traffic accident.